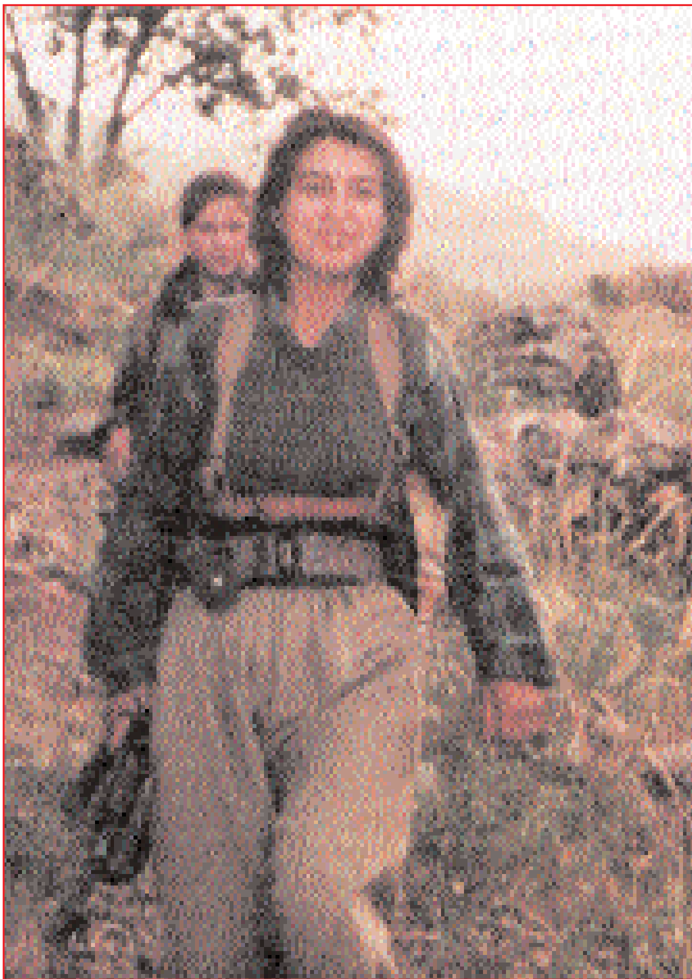

SERXWEBÛN

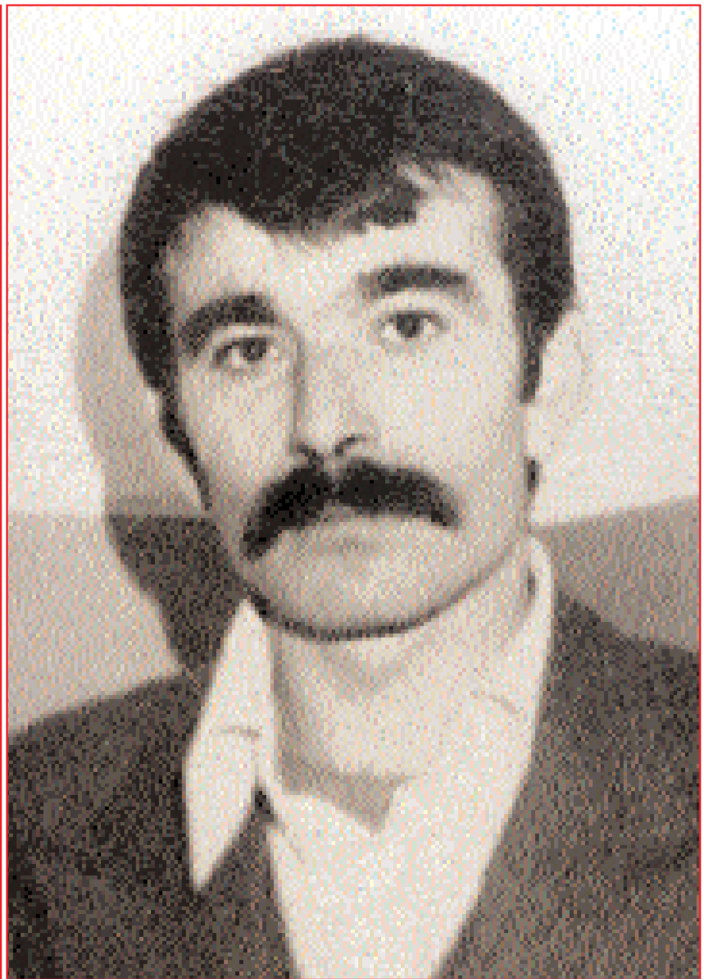
JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 272 / Ağustos 2004

15 AĞUSTOS RUHUYLA DEMOKRATİK ATILIMA

KEMAL PİR VE BERİTAN RUHUYLA PKK'NİN YENİDEN İNŞA SÜRECİNE KATILALIM

● Apocu Ruh, ölümden dirilişin ruhudur. Bu ruh herkesin inancını kaybettiği bir anda en büyük inancı yaratır. Bu ruh geleceğe güvenle bakan, bilimsel düşünüşü esas alan, insanlık değerlerinin özünü temsil eden, her türlü gericiliği aşmasını bilen irade sahibi ve sürekli kendini modernize ederek yenilemesini bilen bir gerçekliktir. Ve bu gerçeklik Kürt insanına kendi özüne dönmeyi, kendini bilmeyi, cesaret, inanç, kararlılık, umut ve irade sahibi olmayı kazandırmıştır.

7'de

APOCU RUH ÖLÜMDEN DİRİLİŞİN RUHUDUR

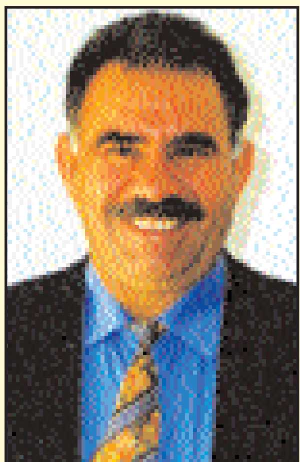
● PKK her ne kadar gelişen değişim dönüşümün gerekleri karşısında zorlansa da, temsil ettiği insanlık özü, toplumda yarattığı değişim dönüşüm, PKK'yi lağvetme değil de, onu çağın gereklerine göre yeniden yapılandırmayı gerekli kılmıştır. Önderliğin geliştirmiş olduğu yeni paradigmanın gereklerine göre yeniden yapılandırmayı öngördüğümüz PKK, bunu başararak, kendisini 21. yüzyıla da taşırmasını bilecektir.

2'de

KEMAL PİR AYNASINDA GERÇEĞE BAKMAK

● Kemal Pir, bir insanın bakıp da içinde kendi gerçekliğini bütün yönleriyle görebileceği en güzel aynadır. Ama bu ayna yalnızca devrimcilerin kendilerini tanımalarına hizmet etmekle kalmıyor; aynı zamanda lağım çukurları içinde debelenen ve lağım pislikleriyle beslenen insan kılıklı yaratıkların kirli gerçeğine de ışık tutuyor. Kemal Pir ışıktır ve bir ışık olarak üzerine düştüğü her yeri ve her şeyi aydınlatıyor.

4'de

BİR HALKI SAVUNMAK

ABDULLAH ÖCALAN

20 yüzyılın dehşet bilançosu tüm tarihin savaş ve şiddet bilançosundan katbekat fazla iken, aslında sistemin bir yan ürünü olan sözde birey ve örgüt terörizmine dair ciltler dolusu yalan üretmekten geri durmuyorlar. Sanki tüm yaptıkları örgütlenmiş şiddet olarak devletin anlaşılmamasını sağlamaktır. En iyi niyetlilerin bile tanımlama düzeyleri fili kıllarıyla tarif etmekten öteye gitmiyor.

Zihniyet devriminin bireyi özgürleştirmesi, devlet kulluğunun çözülmesidir. Ayrı mezhep görünümünde de gerçekleşse, yıkılan feodal devletin meşruiyetidir. 18. yüzyıldaki gelişme Rönesansın kitle temelinin genişlemesidir. Zihniyet devrimi, bir avuç insanın yeni düşünce, umut ve ruhu olmaktan çıkmış, kitlesel bir taban kazanmıştır. Tıpkı yeni bir din gibi –hıristiyanlık, müslümanlık– kendi kitlesine kavuşmuştur.

16'da

İçindekiler

PKK İnşa Komitesi bildirisi 12'de
Özgür Yurttaşlık Hareketi 13'te
PKK'de yeniden yapılanma görevleri ve Koma Gel dönemi 19'da
Gerçek ve kalıcı bir barış demokratik özgür birlik çizgisinin uygulanmasına bağlı olarak gelişecektir 23'te
Direnişi geliştirelim demokrasiyi kuralım 25'te
Sosyal Komiteye İlişkin 29'da
Özgürlüğe Yürüyüş 34'te

Apocu ruh ölümden dirilişin ruhudur

İnsanlığa beşiklik etmiş Kürdistan ülkesinde tarih yeni bir doğumun sancılarıyla kıvranırken, her gün kan acı ve gözyaşının sel gibi aktığı Ortadoğu'da mazlum halklar insanca yaşayabilecekleri bir çözümün arayışı içinde, 15 Ağustos'un dirilten ruhuyla bundan yirmi yıl önce derin uykudan silkinerek özgürleşme ve kurtuluş yolunda büyük umut sahibi oldular.

1984'ün 15 Ağustosu'nda sadece Kürdistan ve Türkiye değil, bütün Ortadoğu depreme tutulmuşçasına sarsıldı ve bu sarsıntılar tüm dünyada yankılandı. Şüphesiz bu büyük etki salt bir iki kasaba basıldığı ya da birkaç kurşun sıkıldığı için değildi, tersine bütün dünyaca ölümüne hükmedilen ve Türk devletince gazete manşetlerinde Ağrı dağı eteklerinde bir mezara gömülüp üzeri betonlanarak bir daha yaşam şansı tanınmayan bir halkın, bu hükme başkaldırısı, reddi ve kendi yaşam istencini, umudunu ortaya sermesi nedeniyleydi.

Bu gün 20. yılını geride bırakıp yirmi birinci yılına girerken 15 Ağustos ile atılan diriliş adımı halkımızı yeni bir hamlenin eşiğine getirmiştir. Kızıl ve beyaz katliamlarıyla halkımızı yok sayan TC gerçeğinin bile inkar edemeyeceği bir biçimde Kürt realitesini tanıması, bunun pratik adımlarını atmak zorunda kalması ilk 15 Ağustos atılımının amacına ulaşarak halkımızın diriliş istencinin zaferle tamamlandığını göstermektedir. Artık rahatlıkla diriliş tamamlandı diyebiliyoruz; çünkü halkımızın milyonlarcası ayakta ve kendi gerçekliğini korkusuzca haykırmakta, kendini sahiplenmektedir.

Bu nedenle gönül rahatlığıyla binyılların özlemini gerçekleştirmede ikinci hamlesini başlatacak ve bunun zaferle taçlanmasında gereken irade ve kararlılığı gösterecek yeni ya da ikinci bir 15 Ağustos Hamlesi'ne girme anlamına da gelmektedir bu 21. yıldönümü. İlk hamle diriliş hamlesiydi. İkinci hamle ise bu kazanımlar üzerinde özgürleşme ve demokratik ekolojik toplumu inşa etme hamlesi olacaktır.

Nasıl ki, ilk hamlemiz dışta TC inkarcılığına ve 12 Eylül faşizminin kör karanlığına karşı, içte de yılgınlığa ve ihanete karşı Başkan Apo'nun büyük kararlılığı ve bir avuç militanın inançlı bağlılığıyla geliştirilip günümüze kadar zafer umudunu yitirmeden getirildiyse; ikinci hamleye ihtiyaç duyulan günümüzde de aynı koşulları yaşamakta olduğumuz gerçeğiyle Apocu zafer ruhu, inancı ve kararlılığıyla başlatma görevimiz vardır.

Egemenler '84 öncesini aratmayacak kadar hunhar ve sinsice üzerimize gelmekte ve içimizde tükenerek kaçan yılgınlar Semirleri aratmayacak kadar ihanet içindedirler.

Şüphesiz böylesi olağanüstü süreçler ancak olağanüstü kişiliklerle aşılabilir. Bu nedenle 15 Ağustos Atılımı kadar onu hazırlayan önder kişiliği, yaratan kararlı, inançlı birliği ve o günün dost düşman cephesindeki koşulları çok iyi bilmek, bilincine sindirmiş olmak gerekir. O günleri iyi bilmeden yeniyi de iyi yaratamayız. Biz nereden nereye geldik ve bu temelde günümüzde nereye gitmek istiyoruz sorusunu iyi cevaplamasını bilirsek ancak varolan sorunlara cevap olabiliriz. Yoksa kaos aralığındaki Ortadoğu'da başta ABD olmak üzere en gerici güçlerin bile kendisini çözüm gücü olarak sunduğu bir ortamda gerçek çözümün ne, gerçek çözüm gücünün kim olduğu bilinemez ve sahte çözüm ile çözücülerin peşinde halkların birbirlerine kırdırılmasının kapıları ardına kadar açılmış olur. Günümüzde bunun tehlikeleri oldukça gözler önündedir.

Bu gerçeklik temelinde 1984 öncesi sürece ve bu süreci aşan 15 ağustos gerçekliğine 20 yılın dersleri ışığında bir kez daha bakmakta yarar vardır.

Apocu ruh ölümden dirilişin ruhudur

Kürtlük ve Kürdistan adına bırakalım mücadele etmek, tek bir söz söylemenin bile tabu sayıldığı, işkence, zindan, sürgün ve ölümle sonuçlandığı; elle tutulur hiçbir mücadele mirasının olmadığı, TC devletine yaranmanın, ona ulaşmanın en büyük erdem sayıldığı; Kürtlüğe ihanet ederek Türkleşmenin itibar, onur getirdiği, Kürtlüğe sahip çıkmanınsa aşağılanma ve dışlanmayla cevap bulduğu böylesine tersyüz edilmiş, çarpıtılmış, özünden saptırılmış bir süreci halkımız '84 öncesinde yaşamaya mahkum edilmişti.

Tek bir Türk jandarmasının toptan bir köy halkını dikenler üzerinde saatlerce süründürebildiği ve karşısında en ufak bir fiili tepkinin gösterilemediği; vatan topraklarının alabildiğine talan edildiği, herkesin *"cehennem toprakları"* diyerek ardına bakmadan kaçtığı, metropollerde, Avrupa kentlerinde en tortul işlere atıldığı, insanlığın uğrak yeri olmaktan çıkarıldığı bir ülke haline getirilmişti.

Bütün yüreklerde korku, bütün beyinlerde erime, bütün umutlarda kırılma, bütün düşüncelerde olmazlık egemen olmuştu. Bütün anne ve babalar çocuklarına *"oku bir devlet memuru ol hayatını kurtar. Devletle baş edilemez. Gökte allah, yerde devlet kadirdir,"* felsefesini aşılıyor, devletin karşısında teslimiyet kültürünü egemen kılarak her türlü diriliş ve direnişe karşı silik, yılgın, ürkek ve kulca bağlı kişilikler oluşturuyordu.

Sol adına hareket edenlerin gerçek önderleri daha filiz veremeden katledilmiş, geriye oportünizmi, reformizmi, teslimiyeti aşamayan bölük pörçük oluşumlar kalmıştı. Kürt hareketleri zaten Kürt'üm demeye bile cesaret edemeyecek kadar özlerinden korkar hale getirilmişlerdi.

Böylesine ot bitmez çorak koşullarda bir mucizeyi de aşan fışkırmayla Kürt halkının bağrından doğan Apocu hareket, daha ilk anından itibaren her türlü iç ve dış saldırıyla karşı karşıya kaldı. Büyük inançsızlar topluluğunun saldırı hedefi oldu; adeta *"sen ölüyü nasıl diriltirsin, yeniden mezarlığa dön"* dercesine ezilmesi için herkes çaba içine girdi.

Ama o bir avuç kararlı insan halkımızın diriliş istencini büyük bir iradeyle savundu. Bu irade ve kararlılık işte *"Apocu Ruh"* olarak ifade edildi. Bu ruh sonraki yıllarda da en zorlu süreçleri açan sihirli bir anahtar gibi işlev gördü ve 15 Ağustos'u da hazırlayan gerçeklik oldu.

'Apocu ruh neydi? Kürt insanına ne getirdi' sorusunun cevabı özellikle günümüz için bilinmesi gereken bir diriliş ve mücadele gerçekliğimizdir. ***Apocu Ruh***, ölümden dirilişin ruhudur. Bu ruh herkesin inancını kaybettiği bir anda en büyük inancı yaratır. Herkesin korkuyla kaçıştığı anda büyük cesaretle vatanını savunur. Herkesin yılgınlığı, güvensizliği yaşadığı anda yılmaz bir iradeyle umut ifadesi, güven kaynağı olur. Herkesin olmaz dediği anda o pratikte olabileceğini sergiler. Bu ruh geleceğe güvenle bakan, bilimsel düşünüşü esas alan, insanlık değerlerinin özünü temsil eden, her türlü gericiliği aşmasını bilen irade sahibi ve sürekli kendini modernize ederek yenilemesini bilen bir gerçekliktir. Ve bu gerçeklik Kürt insanına kendi özüne dönmeyi, kendini bilmeyi, cesaret, inanç, kararlılık, umut ve irade sahibi olmayı kazandırmıştır.

1970-80 arası süreci halkımız gelecek umudu olan genç aydın evlatlarının öncülüğünde bu ruhun sıcaklığıyla kendine gelerek yaşadı. Halkta büyük bir coşku, moral gelişti. Ancak TC egemenliği ve onun yerel dayanakları bilindiği gibi bu muazzam gelişmeyi içine sindiremeyerek atağa geçti. Her ne kadar başlangıçta birtakım provokatörler eliyle önünü almaya, feodal güçlerce tasfiye etmeye çalıştıysa da, bunların başarısız kalması karşısında fiilen kendisi harekete geçmek durumunda kaldı ve önce sıkıyönetim uygulaması, ardından da 12 Eylül darbesiyle faşizm, halkımızın diriliş mücadelesinin karşısına dikildi.

12 Eylül 1980 faşizmi, bütünüyle mezardan fışkırmış Kürt realitesini yeniden tarihin karanlığına gömmek amaçlı gerçekleştirildi. Bu nedenle Kürdistan, askeri olarak yeniden ve kapsamlı işgal edildi. Kendisinden Kürtlük kokusu dahi gelen herkes toplatılarak zindanlara dolduruldu. Her köy meydanı bir işkencehaneye çevrildi. Köy meydanlarında, gözaltı odalarında, zindan diplerinde katledilen insanlarımızın sayısı bugün bile tespit edilemez derecede çok ve karanlıktadır. Her şey büyük bir hunharlıkla ve işkenceyi, katliamı kendine mubah görerek yapıldığı için halkımız adeta ev ev kuşatıldı, teslim alındı ve sindirildi, henüz yeşermiş umudu kursağında bırakılmak istendi.

Halk gerçekten korkutulmuş ve sindirilmişti. Sadece Kürdistan'da değil, Türkiye'de de 1 Mayıslarda meydanlara dökülen on binlerden eser kalmamıştı. Herkesi yakalanma, öldürülme korkusu sarmıştı. Faşizm hiçbir ciddi engelle karşılaşmadan her alanda egemenliğini tesis ediyor ve kurumlaşmaya geçerek kendini süreklileştirmenin çalışmalarını sergiliyordu. Şoven Türk basını tümden yedeğine girmiş cuntayı meşrulaştırmanın aracı haline gelmişti. Demokrasi, insan hakları, hukuk ve adalet adına yaprak dahi kımıldamaz türünden bir sessizlik bütün Türkiye'yi sarmıştı. Adeta herkes *"iyi yapıyorsun, Kürt'ü ez, bitir"* dercesine zımni bir ittifak içerisinde faşizmin zaferini bekliyordu.

Halk umutsuz, çaresiz boyun eğmiş, her köyde bile ajanlaşma işbirlikçilik kurumlaştırılıyor ve *"artık bu iş bitti"* deniliyordu.

Böylesine umudun yitirildiği, korkunun egemen kılındığı zorlu süreçlerin çözücü anahtarı olan Apocu ruh ise tüm bu olumsuz gelişmelerin aksine, zindanda, yeniden dirilişin haykırışını yükseltiyor, özgürlük çığlıklarını dışarıya ulaştırmaya çabalıyordu. Koskoca ülkede tek direniş halkası zindan kalmıştı. Faşizm en katil elemanlarıyla buraya yükleniyor ancak o bir avuç kararlı insanın iradesini kıramıyordu.

Dayatılan teslimiyete, Apocu fedai ruhla yanıt verildi ve şahadetler peş peşe birer direniş tohumu olarak zindanda filiz verdi.

Tek direniş halkası zindanlar kalmıştı

Halkın öncülerinin çoğu da ya zindanlara alındı, ya katledildi, ya da başarabilen az sayıda kişi ancak yurtdışına çıkabilerek bu tufandan sıyrılabildi. Türk ve Kürt solunun büyük çoğunluğu Avrupa'da yeni yaşam arayışına girerek artık TC'ye karşı mücadele etmenin imkansızlığı teorilerini geliştirme ve bununla kendilerine yaşam alanı ve gerekçesi oluşturma faaliyetine başladılar.

Mazlumlar, ***Ferhatlar***, ***Kemal*** ve ***Hayriler*** şahadetleriyle teslimiyetin kader olmadığını, direnişin en onurlu yol olduğunu gösterdiler ve özgürlük çığlıklarını bir yeniden dirilişin mesajı olarak dışarıya ulaştırma iradesini göstermesini başardılar. Onlar fısıltıyla ***"başardık!"*** derken bu fısıltının yankılanarak büyüyeceğini ve Kürdistan dağlarında 15 Ağustos olup zaferle taçlanacağını biliyor, buna inanıyorlardı. İşte bu bilinç ve inançla onlar bedenlerini ateşe verdiler, damla damla eritip halkımıza umut ettiler. Onlar bu bilinç ve inancı Başkan Apo'ya duydukları sonsuz güvenden alıyorlardı. Onlar yoldaşlarının kanlarını yerde koymayacaklarını, anılarına bağlı kalacaklarını, zafere kadar yılmadan sürdüreceklerini biliyorlardı. Bu nedenle onlar ölümün üzerine cesaretle, kararlıca gittiler, fedaice kucakladılar; hiçbir bireysel kaygıya, endişeye, hesaba kapılmadan gülümseyişle selamladılar. Çünkü onlar gerçek Apocuydular, Başkan Apo'nun gerçek yoldaşıydılar...

Mesaj alınmıştı; faşist cuntaya karşı direniş zafer getirecekti. Bekaa'da bir avuç kadroyla Başkan Apo bir direnişin hazırlıklarını yaparken, inançsız ve iradesiz kişilikler de bunu boşa çıkarmanın çabası içindeydiler. *"Hakkariye giderseniz cesediniz döner"* propagandasıyla yapımız içerisine korku, yılgınlık ve kaçkınlığı yaymaya çalışan Semir ve benzeri kişilikler, Avrupa'da bireysel, düşkün yaşamın yolunu gösteriyor ve ülkeye dönmenin intihar olacağını söyleyerek inançsızlık, ikircikli tohumlarını her tarafa ekiyorlardı.

Provakasyon ve tasfiyeciliğin böylesine gözü kara saldırdığı bir süreçte ***Mahsum Korkmaz*** (Agit) öncülüğünde bir avuç kararlı, inançlı insanla 15 Ağustos Atılımı Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla gerçekleştirildi. Bu gün 12 Eylül faşizmine ve Türk egemenlik sistemine karşı silahlı direnişin başladığı gün olarak anıldı. Ancak sonradan da ortaya çıktığı gibi bu gün salt bir silahlı direniş günü değil, bir insanlığa adım atma, insanlığa sahip çıkma, kendi insani onuruna, kimliğine, kişiliğine insanca sahip çıkma günüydü aynı zamanda ve bu yönü daha da ön plandaydı.

Çünkü Kürdistan'da halkımız şahsında katledilen bir insanlık ve insani değerler vardı. Bir kuş bile kendi dilinde öterken, bir yaprak bile kendi doğasında titrerken, Kürt'e kendi dilinde konuşmak, kendi ritminde kımıldamak yasak edilmişti ve bu bütün dünya insanlığının gözleri önünde gerçekleştirilmişti. En demokratından en ilericisine, en insan hakları savunucusundan hayvan hakları savunucusuna kadar hiçbir kişilik ya da kurum çıkıp ta *"sizin bu halka ettikleriniz gayri insanidir, gayri hayvanidir, yeter artık"* demiyordu. Belki acıdır, ama hayvanları koruma dernekleriyle uğraşan Türk solunun büyük çoğunluğu bile Kürt'ü faşizmin katliamından korumak için tek kelime sarf edemeyecek kadar işbirliği içindeydi. Kısaca Kürt sorunu ve hakları söz konusu olduğunda dünya insanlığı üç maymunu oynuyordu...

15 Ağustos Atılımı en çok mazlum kürt halkının yüreğine serin bir su serpmişti. Yüreğinin bir köşesinde gizlediği diriliş umudunu yeniden bir sıcaklık sarmalamış ve alev aldırmıştı. Herkes yönünü dağlara çevirmişti. Zindanlarda yankılanan çığlık artık dağ doruklarında yalımlaşan özgürlük ateşi olmuştu. Bu ateş, gerillanın bu sıcaklığı Kawa'nın Newroz'da yaktığı ateş kadar gür, özgürleştirici ve birleştiriciydi. Çünkü bu salt Kürt halkı için değil, bir o kadar Türkiye halkları ve Ortadoğu halkları için de mücadele umut yolunu gösteriyordu. Özellikle Türkiye halkları ekmek sudan daha acil muhtaç oldukları demokrasiye bu mücadelenin geliştirilmesiyle ancak kavuşabileceklerdi. Yine Ortadoğu halkları bu mücadelenin başarısı oranında bilince, iradeye kavuşarak despotik egemenlere karşı durabileceklerdi. Nitekim aradan geçen yirmi yıl bunu ispat eden bir ayna olmuştur.

15 Ağustos'u oldukça bilimsel ele almak, çağdaş değerlendirmek onun gerçek özünü kavramayı da beraberinde getirecektir. 15 yıl süren bir savaşın başlangıç günü olarak belki nihai bir askeri zaferle sonuçlanmadı ve bu temelde klasik ulusal kurtuluş savaşlarına benzer bir devrimsel sonucu elde edemedi ama söz konusu halk gerçekliği Kürdistan halkı olunca esasen onlarca devrimi iç içe yaşatmış niteliksel bir çıkış olduğu görülecektir. 15 Ağustos'la halkımız siyasal, toplumsal, zihinsel, ruhsal, tarihsel birçok yönlü devrimsel dönüşümü yaşamıştır. Susturulmuş bir halk gerçekliğinden haykırarak hakkını aramasını bilen halk gerçekliğine ulaşılmıştır. Ürkütülmüş halk gerçekliğinden cesaretle yiğitleşen halk gerçekliğini yaratmıştır. Vatanından kaçan halk gerçekliğinden yurtseverliği derinden yaşayan halk gerçekliğini ortaya çıkartmıştır. Bireysel yaşamını örgütleme peşindeki iki kişisi bir araya gelemeyen halk gerçekliğinden, ulusal düşünen, milyonların birliğine koşan halk gerçekliğine ulaşmıştır. Başkasının kölesi olmaktan öte düşünce üretemeyen halk gerçekliğinden, tüm Ortadoğu ve insanlık için bilimsel düşünce ve çözüm yolu üreten halk gerçekliğini doğurmuştur. Umudunu yitirmiş,

yılgın, ezik halk gerçekliğinden coşkun ruhlu, geleceğe umut dolu bakan, açık alınlı halk gerçekliği yaratılmıştır. Kim olduğunu, nereden geldiğini dahi bilemeyecek durumdaki köklerinden kopartılmış halk gerçekliğinden, tarihini sorgulayan, araştıran, kavrayarak dersler çıkartıp geleceğe zemin yapan köklü halk gerçekliğine geçiş yapılmıştır. Egemenlerin bayram ve renklerini kendisinin sayan yitik halk gerçekliğinden, kendi öz bayramlarına ve renklerine kavuşmuş, sahiplenen özünü bulmuş halk gerçekliğini ortaya çıkartmıştır. Aşağılanmayı, horlanmayı, dışlanmayı kader bellemiş halk gerçekliğinden, onurlu yaşamaya tutkun, büyümeye göz dikmiş, insanlık aleminde hak ettiği onurlu yeri gururla temsil eden halk gerçekliğine ulaşmıştır.

Yeni yaşamın yolu 15 Ağustos'la açıldı

15 Ağustos en büyük bir devrimini de kadın özgürleşmesi alanında gerçekleştirmiştir. Kendisine sofrada oturma hakkı bile tanınmayan, tek kelime kendini savunma iradesi göstermesi bile ayıpsanan ve dayakla karşılık bulan, toplumsal inşada hiçbir varlığını gösterme fırsatı tanınmayan kürt kadınından konuşan, düşünen, örgütlenen, mücadele eden kadın gerçekliğini yaratmıştır. Kürt kadınındaki gelişim düzeyinin muazzamlığı 15 Ağustos Hamlesi'nin de muazzam başarısının göstergesi olmuştur.

Açıktır ki, tüm bunları sağlayan 15 Ağustos niteliksel atılımı salt Kürt halkının zihninde ve yaşamında değil, başta Türkiye halklarının ve ilgili tüm halkların zihninde ve yaşamında benzer değişim ve dönüşümleri yaratmıştır.

Bugün Türkiye halkı gururla demokratikleşmeden söz ediyor ve sivil toplum örgütleri dahil birçok demokratik kuruluşu geliştirip içinde yer alabiliyorsa bunu kesin kes 15 Ağustos pratiğine borçludur. Unutmayalım ki 12 Eylül faşizmi Türkiye halkının da soluğunu kesmiş, tüm demokratik dayanaklarını kilit altına almıştı. Hatta bu yolda kendinden o kadar emindi ki, oluşturduğu faşist 12 Eylül Anayasası'na yüzde doksanı aşan bir onay alacağını biliyor ve bu temelde artık kendini topluma farz kıldığından aldığı cesaretle '83 seçimlerine gidiyordu. Bu seçimlerle yapılan esasen kendince zafer kazanmış faşizmin sivil maskelemeyle artık ömür boyu sürdürüleceği hesabıydı. Kürdistan halkı kadar Türkiye halkı da artık on yıllarca sürecek sivil maskeli faşizm ile yönetilecekti ve bu, komşu halklar için de bir model olacak böylece Ortadoğu halkları zaten içinde bulundukları karanlık ortamda daha da katmerli bir karanlığa gömüleceklerdi. Açık ki, Türkiye'de buna dur diyecek tek bir güç bile kalmamıştı. Demokratik dinamikler ezilmiş, sindirilmiş ve birçoğu da ajanlaştırma sürecine alınmıştı. Halk dini gericilik ve şovenizm hortlatılarak bilinç çarpıklığına uğratılıyor ve askeri terör ile gözdağı veriliyordu. Geriye tek umut kaynağı olarak Kürt halkının mücadele dinamiği kalıyordu.

İşte 15 Ağustos bu noktada Türkiye halkı için de despotik, faşist, oligarşik devlet teröründen ve onun anayasal kılıf altındaki antiinsani antidemokratik bütün uygulamalarından sıyrılma umuduna kavuştuğu, demokrasi ve özgürlük bilincini yeniden kazandığı bir devrimsel dönüşüm hamlesi olmuştur. Türkiye halkı bu temelde 15 Ağustos'a ve onun yaratıcılarına minnet borçludur.

İnsanlık 15 Ağustos'la Kürt halkına karşı da işlemekte olduğu ayıbını görmüştür. Bir halkın inkarı ve yok sayılması temelinde egemen bir devletle en ilkesizce işbirliği yapmanın hiç de insanlığa yaraşır bir tutum olmadığını 15 ağustos açığa çıkarmıştır. Özellikle demokrasi havarisi kesilen Avrupa devletlerinin günümüze kadar süregelen ikiyüzlülüğünü açığa çıkarıp teşhir etmiştir.

Yine hareketimiz içinde ve dışında devrimci geçinip esasen salt kendi bireysel yaşamını düşünen, bencil, iradesiz, düşman çanağında beslenen kişiliklerin de iddialarını yerle bir eden ve onlara yaşam zemini tanımayan güçlü bir cevap olmuştur. Hakkari'ye gitmenin -yani ülke topraklarına mücadele temelinde dönmenin- ölüm değil, aksine yaşam getirdiğini herkes gördü ve en değerli, en soylu, en özgürleştirici yaşamın el kapılarında değil, Kürdistan dağlarında kızıl çiçekleşerek yaratıldığını da gözler önüne serdi. Kısaca yeni yaşamın yolu 15 Ağustos'la açıldı ve bu halkımızın diriliş, onurlanma, kendi gerçekliğini kazanma mücadelesi oldu.

Bu nedenledir ki, içte ve dışta tüm bu karşıt güçler hep 15 Ağustos'a ve onu yaratan ruha saldırdılar, bu temelde ittifaklar geliştirdiler. Türkiye içinde demokrat aydın geçinenlerden en şovenine kadar her kesim "milli mutabakat" adı altında mücadelemize karşı dikilirken, sözde mücadelemize omuz vermesi gereken, bize kardeş olması gereken Güneyli Kürt güçleri de aşiretsel, yerel saltanatlarının elden gideceği endişesiyle bu TC milli mutabakatına dahil oldular. Bu ihaneti özgürlük savaşçılarını katledecek kadar, düşmanla omuz omuza kendi evlatlarına silah sıkacak kadar ilerlettiler. Özgürlük kızı ***Beritan*** bu ihanete bedenini uçurumdan aşağı atarak cevap oldu. O bu işbirlikçi ihanete teslim olmaktansa ölümü seçerken esasen ölümsüzlüğe yürümenin öncüsü oluyordu ki bu da Agitlerde, Zilanlarda temsilini bulan 15 Ağustos ruhunun direnişiydi. 15 Ağustos ruhu teslimiyeti lanetleyen, zaferi şahadetle kucaklamasını bilen coşku ve moral yüklü, onurlu ve bilinçli bir ruhtur. Bu nedenle her sıradan kişilik bu ruhu temsil edemezdi, ancak Beritan gibi, Agit ve Zilan gibi kendini özgürlük çizgisinde kararlaştırmış inançlı kişilikler bu temsili gerçekleştirebildiler.

Bu nedenledir ki, işbirlikçi güçler bugün gırtlağına kadar TC ile, ABD ile yaşam ilişkisi içine girerken karşı durdukları 15 Ağustos ruhundan ise dev gibi bir özgürlük hareketi yeşerdi. Irak zemininde ***Leyla Kasım***'ın tek başına direnerek korumaya çalıştığı kadın onuru ve özgürlüğü Beritanlar şahsında çığ gibi gelişen bir Kadın özgürlük hareketine dönüştü. Başlangıçta kadının sadece erkeğe kulluk etmekten öteye bir hakkının olmadığını dayatan peşmerge kültürü ve güneyli kadının kendisi bile, bu mücadele sayesinde bugün kadına yaşamın birçok alanında öncül planda yer veren bir değişimi zorunlu yaşadılar. Bu anlamda 15 Ağustos devrimi en karşıtlarını bile özgürlük ve demokrasi çizgisine çekmeyi başaracak gücü gösteren muazzamlıkta etki sahibi bir çıkış ve süreç olmuştur.

Bu sürece egemen ve işbirlikçi güçleri başta olmak üzere birçok uluslararası güç 9 Ekim uluslararası komplosuyla dur demek istediler. Başkan Apo'nun yaratan, özgürleştiren ve kazandıran gelişiminin önüne set çekmeyi ve bu temelde komplo sürdürülerek halkların birbirine kırdırılmasını hedeflediler. Bilindiği gibi, Başkan Apo'nun öngörülü yaklaşımıyla bu komplo süreci egemenlerin beklediği ve umduğu sonuca fırsat verilmeden halkların lehinde kazanılma çabasıyla bugüne kadar getirilmeye çalışıldı.

Dünya egemenleri uluslararası komplonun boşa çıkartılması ile elde etmekten alıkonuldukları Ortadoğu'ya müdahale imkanını yeniden yakalayabilmek için 11 Eylül saldırılarını ve ardından Irak müdahalesini gündemleştirdiler.

Sovyetlerin yıkılmasından sonra tek yanlı egemenlik sürdüren ABD, hükmü altına almak istediği dünyaya ve onun kalbi olan Ortadoğu'ya kendi çıkarları temelinde biçim vermek amacıyla yöneldi. Önce Afganistan sonra da Irak işgal edildi. Irak'taki gerici rejimin aşılmasının olumluluğu kadar, bir emperyalist gücün işgali altına alınmasının da o denli olumsuzluğunu gören Başkan Apo buna karşı demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yükseltilmesi çağrısını yaptı. Bunun tarihsel, bilimsel çözümlenmesini de kaleme aldığı AİHM savunmalarıyla geliştirdi. ABD'nin yeni dünya düzeni projesi temelinde dizayn etmek istediği Ortadoğu'daki emperyalist ve onun karşısına dikilen gerici çözümler yerine Demokratik Ekolojik Toplum modelini de son Bir Halkı Savunmak isimli çözümlemesiyle alternatif olarak gündemleştirdi.

Gelinen aşamada Ortadoğu'da halen akan kanın ancak halkların kardeşçe birliğini esas alan, hiçbir dış güce dayanmadan kendi öz iradesiyle özgürlük ve demokrasi mücadelesini yükselten, meşru müdafaa temelinde bütün insani haklarını savunmasını bilen bir irade gösterimi ile alınabileceği açığa çıkmıştır. ABD'ye çıkar sağlayarak özgürlük elde edileceğini sanıp tüm hesaplarını bunun üzerine yapan yerel Kürt güçlerinin bugün elde ettikleri konumun yarın bu çıkarlar sarsıldığında ya da farklı yöne kaydığında Irak halklarını birbirine kırdırtacak bir sonuca yol açmaya gebe olduğunu asla unutmamaları gerekirken, bunda giderek derinleşmeleri ve içimizde de iradeleri kırılmış bir kesimin koparak bu politikaya yatmaları durumun vahametini göstermektedir.

Tek çözüm halkların demokratik birlik çözümüdür

ABD'ye karşı mücadele verdiklerini sanarak her gün oluk oluk kan akıtan dinsel temelli güçlerin de esasen eskisine benzer bir statükoyu getirme isteminden öteye gidemedikler, dini gericiliği ayaklandırarak hem toplumun demokratikleşmesi ve gerçek özgürlük dinamiklerinin açığa çıkması önünde engel oluşturdukları, hem de egemenliğin katmerleşmesine zemin sunmaktan öteye bir işe yaramadıkları görülmektedir.

Çözüm ne ABD'nin geliştirmek istediği liberal demokrasi ve milliyetçiliktedir ne de yerel güçlerin hakim kıldırmak istediği statükocu, dinci la da oligarşik rejim biçimlerindedir. Çözüm Başkan Apo'nun geliştirdiği Demokratik Ekolojik Toplum Projesinde'dir.

Çözüm bu projenin kendisindedir. Halkların özgürlüğü bunun zaferindedir. Demokrasi bununla gelecektir. Akan kanları ancak bunun gelişmesi durdurabilecektir. Halkların birbirine kırdırılmasının önü ancak bunun bilincini kazanmayla alınabilecektir. Bunun dışındaki her şey ise eskinin devamı, dolayısıyla halklar için karanlık, zulüm, kan ve yoksulluğun sürmesi olacaktır.

İşte böylesi kritik ve can alıcı bir noktadayız. Başkan Apo bu noktayı kaos aralığı olarak değerlendirdi. Halklar adına ölüm kalım anı da diyebiliriz buna. Ya emperyalizm, gericilik ve işbirlikçiliğin kazanacağı, ya da halkların gerçek iradelerinin kazanacağı bir mücadele aralığı da diyebiliriz. Bu aralıktan başarıyla yararlanmak özgürlük ve demokrasi kapılarını açacak, yararlanamamak ise eski statükonun katmerleşerek devamını getirecektir. Bu noktada açıktır ki yeni bir kararlaşma ve irade sergileme anıyla karşı karşıyayız.

İşte 15 Ağustos Atılımı'nın 20 yılını geride bırakıp 21. yıla girerken böylesi ilk atılım günlerini andıran bir süreçle karşı karşıya olmamız gerçeği bize İkinci bir 15 Ağustos Hamlesi'ni yaratmamız gerektiği gerçeğini öngörüyor. Bu kaos aralığını aşabilecek ve halkların lehine kazanımla taçlandırabilecek yegane irade, ruh ve bilinç ancak bu yirmi yılın derslerinde vardır. Büyük cesaret, kararlılık, bilinç ve fedakarlık gösterilmeden, büyük iman sergilemeden bu kaos aralığını geçmek öyle mümkün görülmemektedir. Bu sırat köprüsünden geçmeye benzer bir durum ancak tüm günahlarından arınmış inanç keskinliğine ulaşmış temiz bir ruhla aşılabilir ki bu da 15 Ağustos ruhundan başkası değildir.

> **"Beritan ihanete teslim olmaktansa ölümü seçerken esasen ölümsüzlüğe yürümenin öncüsü olmuştur. 15 Ağustos ruhu teslimiyeti lanetleyen, zaferi şahadetle kucaklamasını bilen coşku ve moral yüklü, onurlu ve bilinçli bir ruhtur. Bu nedenle her sıradan kişilik bu ruhu temsil edemezdi, ancak Beritan gibi, Agit ve Zilan gibi kendini özgürlük çizgisinde kararlaştırmış inançlı kişilikler bu temsili gerçekleştirebildiler.**

Bugünkü koşullar hem içimizde, hem dışımızda '84 öncesi koşullara paralellik arz etmektedir. Dışımızda tüm egemen ve işbirlikçi güçler birleşmiş, halklara sahte çözüm yolları sunarak, ekonomik, askeri, sanal tüm imkanlarını da kullanarak bu politikayı hayata geçirmektedirler. Halk önderleri Başkan Apo şahsında zindana alınmış tecrit ve imha dayatılmaktadır. Uygulanan tecrit aslında halkımıza ve tüm Ortadoğu halklarına reva görülen yaşam biçimini ifade etmektedir.

İçimizde bir kırgınlık, yılgınlık ve bireysel yaşam düşkünlüğünü sergileyen kişilikler Semir benzeri bir saldırıyla dün Avrupa'da bugün de ABD kucağında yaşam yolu arayışına yönelmişlerdir. Aradıkları yaşam yolu özünde kendi basit bireysel çıkarlarını sürdürebilmenin imkanlarını yaratma yoludur. Mücadele değerlerimizi Güneyli güçlere ve egemen güçlere pazarlayarak kendini yaşatma yoludur. Nasıl ki, Semirlerin ve bütün kaçkınların Kürdistan'ı özgürleştirmek gibi bir dertlerinin olmadığı gerçeği açığa çıktıysa, bunların da öyle bir dertlerinin olmadığı gerçeğini biliyoruz. Mücadeleyi terk ederek başkasının kucağında çözüm arayan bu kişiliklerin yaşadıkları ihanet ancak 15 Ağustos ruhuyla verilecek bir cevapla kendi kötülüğüyle baş başa bırakılabilecektir.

Unutulmamalıdır ki, halklarımız ve mücadelemiz üzerinde korkunç bir oyun ve komplo hala devam etmektedir. Bu uyduruk kişilikler esasen içimizde hareketi bitirme ve mirasını yeme savaşına giriştiler. Halkımızın ve yapımızın sağduyulu karşı durmasıyla buna fırsat bulamayınca, dışımıza çıkarak şimdi de oradan saldırıyla sürdürmeye çabalıyorlar. Eminiz ki, bunun bilincinde olan halkımız, kanı ve canı pahasına yarattığı mücadele mirasını ve değerlerini bunlara karşı korumasını da bilecek, bu anlamda bunları tanıma, teşhir ve tecrit etme ve ihanetlerini affetmeme temelinde onları kötülükleriyle baş başa bırakacaktır.

Sonuç olarak tüm bu iç ve dış saldırı ve ihanetler, oyun ve komplolar bize demokratik ekolojik toplumu yaratma mücadelesine yeni bir 15 Ağustos ruhuyla yönelmeyi emrediyor. Bu kadar çok yönlü ve donanımlı saldırıya karşı, yaratılan umutsuzluk, güvensizlik, inançsızlık, kırılma, kaçkınlık ve her türden bireysel yaşam ve çözüm arayışına karşı, tüm gerici, emperyalist dayatmalara karşı ancak 15 Ağustos'un fedai duruşu, kararlılığı, cesareti, inancı, güveni ve bilinciyle, Apocu ruh ve dinamizmle karşı durulabilir, bu kaos aralığından cehennem ateşine düşme değil, cennet kapılarına ulaşma başarısı gösterilebilir. *"Diriliş tamamlandı sıra özgürleşmede ve demokrasiyi inşa etmede!"* şiarıyla halklarımız kendi cennetlerini kardeşçe, eşit ve özgür yaşam temelinde kurmayı bileceklerdir.

İnsanlığın en eski değerlerinin yaratıldığı bu topraklar, insanlığın en yeni değerlerini de yaratmasını bu ruhla bileceklerdir. Bu ruh doğaya ve topluma bilimsel temelde sahip çıkma, onu koruma ve geliştirme ruhudur. Bu ruh barışı ve kardeşliği meşru müdafaa temelinde kendinden başlatarak tüm insanlığa yayma ruhudur. Bu ruh sosyalist paylaşımın demokrasiyle yoğrularak gerçekleşeceğine inanmış, tarihten çıkardığı derslerle geleceğe güvenle yürüme kararlılığına ulaşmış kişilik ve onur sahibi şehitlerimizin ruhudur. Onlar 15 Ağustos alevlerinde canlarını feda ederken bizlerin yılgınlığa ve kaçkınlığa kapılmadan mücadele bayrağını zaferde doruklandıracağımızı biliyor ve inanıyorlardı. Onlar bu bilinç ve inancı Başkan Apo'nun ruh verdiği 15 Ağustos kararlılığından almışlardı, bugün de yeni bir 15 Ağustos kararlılığıyla artık zafere yürüyeceğimiz ve halklarımızın bayramı diyeceğimiz günler gelip çatmıştır, hem de 84 öncesini katbekat aşan imkanlarla...

Unutmayalım ki, 15 Ağustos Atılımı'nı gerçekleştiren o bir avuç kararlı insanın ayaklarında doğru dürüst giyecekleri bir ayakkabı, kendilerine yiyecek verecek bir destekçileri bile yoktu. Onlar çıplak yürekleri ve sarsılmaz iradeleriyle ilk kurşunu Kürt'ün makus talihine sıktılar. Onlara inanan, destek sunan, peşlerinden giden, sahip çıkan öyle halk destekleri de yoktu.

Oysa bugün durum oldukça farklıdır. Yeni 15 Ağustos hamlesini başlatırken, bunun yirmi, mücadelenin otuz beş yıllık mirası temelinde oldukça donanımlı başlatıyoruz. Ölümüne hazır bir halk gerçekliğiyle başlatıyoruz. Binlerce gerillası, on binlerce kadrosu, yüz binlerce sempatizanı ve milyonlarca destekçisiyle başlatıyoruz. Bilimsel, teknik, ekonomik donanım ve birikimiyle, en önemlisi de direniş kalesi haline getirilmiş özgür dağları ve dört parçaya yayılan kitle temeliyle, deryalar dolusu bilinçlenme imkanıyla, yüzyıllara yetecek kurumlaşma düzeyiyle başlatıyoruz.

Bunlar az imkanlar değildir. Eğer doğru yaklaşılır ve doğru değerlendirilirse on Ortadoğu devrimine yetecek kadar hazır potansiyel, imkan ve fırsattır. Bunu değerlendirememek ancak kişinin kendi acizliği, kendi yetmezliği olur ki, bu da 15 Ağustos ruhuna yaraşır bir tutum asla değildir.

İlk 15 Ağustos Hamlemiz silahlı direniş temelinde başladı, çünkü o zaman bu imkanlar yoktu. Kürt halkı adına bir karış özgür alan bile yoktu. Bu nedenle şiddete şiddetle karşılık vermek bir zorunluluktu ve temelinde yine halkımızın meşru müdafaası yatıyordu. O günkü koşullarda meşru müdafaa ancak silahla verilebilirdi, çünkü düşman yaşam hakkı tanımıyordu. Bugün ise yaşam hakkını halkımız kendi ellerine almayı başarmıştır. Ulaştığı bilinç ve örgütlülük düzeyi onu bu hakkın sahibi kılmaktadır.

Bu temelde yeni ve ikinci 15 Ağustos Hamlemiz tamamen meşru müdafaa temelinde günümüz koşullarına denk ve tamamlanan diriliş üzerine inşa edilecek özgürleşme ve demokratikleşme çalışmaları temelinde olmak zorundadır. Bu da halkın demokratik, yasal haklarını öne alarak toplumsal değişim ve dönüşümü her alana taşırma, barışçıl, insani karakteriyle devlet güçlerini çözüme yatırma ve toplumun iradesini egemen kılarak Sümerden kalma devlet erkinin gereksizliğini açığa çıkarma, bunun yerine halkın demokratik kurum ve kuruluşlarını her alanda tesis etme biçiminde olacaktır. Bunun formülasyonu Başkan Apo'nun savunmalarında mevcuttur. Bizlere düşen bunu kavramak, bilince çıkarmak ve 15 Ağustos kararlılığıyla, inancı ve iradesiyle pratikleştirmektir. Bu şehitlerimizin de bize yegane emridir ve bunu başarmak ta zaferin ta kendisi olacaktır.

Bu temelde 15 Ağustos Hamlemizi 21. yılına girerken, ilk günün coşkusu ve heyecanıyla selamlıyor, halkımıza, Ortadoğu halklarına ve ilerici insanlığa yeniden kutlu olsun diyoruz. Tüm kadro ve çalışanlardan, taraftar, sempatizan tüm halkımızdan ve mazlum Ortadoğu halklarından Apocu ruh ve inançla ikinci 15 Ağustos hamlesine katılmayı ve zafere kilitlenmiş kişilik ve yaşam tarzından başka hiçbir bireysel yaşam arayışı ve olanağına tenezzül etmemesini, bunu insani varlığının bir gerekçesi yapmasını ve her türlü yılgınlığa ve kaçkınlığa karşı mücadeleyi görev bilerek özgürleşme ve demokratikleşme istencinden taviz vermemesini bekliyor, başarının kesinlikle bu temelde mücadele eden halklarımızın olacağını belirtiyoruz.

> **"15 Ağustos en büyük devrimi kadın özgürleşmesi alanında gerçekleştirmiştir. Sofrada oturma hakkı bile tanınmayan, kendini savunamayan, toplumsal inşada hiçbir varlığını gösterme fırsatı tanınmayan Kürt kadınından, konuşan, düşünen, örgütlenen, mücadele eden kadın gerçekliğini yaratmıştır. Kürt kadınındaki gelişim düzeyi 15 Ağustos Hamlesi'nin de muazzam başarısının göstergesi olmuştur."**

KEMAL PİR AYNASINDA GERÇEĞE BAKMAK

A. Haydar KAYTAN

1972 yılı sonbaharıydı. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin güz sınavları tamamlanmıştı. Başkan Apo ile işte bu sınav sürecinde tanıştım. Kendisi cezaevinde olduğu için yaz dönemi sınavlarına girememiş, sonbaharda sınava girip iyi bir not ortalamasıyla sınıfı geçmişti. Benimle konuşmak istediğini söyledi. Cebeci'den çıkarak yaptığımız uzun yürüyüş boyunca bana kendi görüşlerini aktarmıştı. Düşünce sistematiği mükemmeldi. Anlattıkları karşısında büyük heyecan duymuş ve bunu kendisine de açıklamıştım. Bir süre sonra beni kaldıkları eve çağırdı. ***Kemal Pir*** ile orada karşılaştım. ***Haki Karer*** de aynı evde kalıyordu. Bu bir öğrenci eviydi. Karakalemle iyi portre çizen Fehmi adında bir öğrenci, evde kalan herkesin portresini çizip duvara asmıştı. Doğal olarak burada kimlerin kaldığını ilkin bu portrelerden öğrendim. Daha sonra her biriyle bizzat tanışma olanağı buldum.

Kemal bambaşka bir insandı; eşi kolay bulunmaz bir devrimciydi. Bütün yaşamım boyunca, Başkan Apo dışında, Apocu hareket içinde beni en çok etkileyen kişi Kemal Pir oldu. Etki saygınlık telkin eder ve saygı duyulan kişiyle aranızda bir mesafe oluşur. Ancak Kemal'in üzerimdeki etkisi öyle kendisine mesafeli durmama yol açan ağır bir etki değildi. Tersine bir başka arkadaşla bu denli kaynaşmadım. İnsanlarla rahat kaynaşma aslında Kemal'in belirgin özelliklerinden biriydi. Herkes O'nun yanında kendini çok rahat ve son derece güçlenmiş hissederdi. İnsana güç verme onun diğer önemli bir özelliğiydi. Bu nedenle onu hep enerji toplayıp dağıtan bir dinamo olarak düşünürüm.

Hiç unutmuyorum: Ordu'nun ilçelerinden birinde tutukluyken, dışarıdan bir grubun müdahalesiyle cezaevinden kaçmış ve Dersim'e ulaşmıştı. Kısa bir süre birlikte kaldık. Her zamanki gibi coşkuluydu. Kendisi de bir Karadenizli olduğu halde, Karadeniz insanına yabancılık duyduğunu söylüyor, bu bölge insanının politikaya ilgisinin çok zayıf olduğunu belirtiyordu. Buna karşılık Kürt insanı daha politikti; toplumsal sorunlara ilgi duyuyor ve tartışmalara katılım sağlıyordu. Kürdistan'ı ve Kürt halkını çok özlemişti. Bunu her halinden yansıtıyordu. O halk için, halklar için yaşıyordu. Halka olan özlemi elbette halk için çalışmaya duyduğu özlemdi.

Konuşmamızda dikkatimi çeken şey, tutukluluk yaşamına duyduğu tepkiydi. "Cezaevinde kalmak benim için dayanılır gibi değil. Hep aynı yüzlerle karşı karşıya geliyorsun. Oysa ben günde yüz değişik sima görmesem, en az elli ayrı insanla görüşüp konuşmasam dayanamam. Artık bir daha cezaevine girmemeliyim. Yakalanma gibi bir durumla karşılaştığımda direnerek ölmeliyim. Benim ölümüm iş yapmalı" diyordu. Ne var ki, o sürekli eylem halinde olan bir devrimciydi; tehlikenin onu gölgesi gibi izlemesi son derece doğaldı. Nitekim bundan sonra bir kez daha yakalandı. Ancak nakledildiği Urfa Cezaevi'nde, üstelik kaldığı koğuştaki adli tutukluları da peşine takarak yine kaçmasını bildi. Hapishanenin beton duvarları bile bu yiğit insanı uzun süre dar bir mekan içinde atıl tutmaya yetmiyordu.

İnsanı etkileme ve insanlara güç vermede hiç kimsenin Kemal Pir kadar etkili olabileceğini düşünemiyorum. Aradan yıllar geçtiği halde bu kanım hiç değişmedi. Bunun bir nedenini onun yüksek çözümleme gücüne bağlıyorum. Konuştuğunda, "Keşke şu anda bir teyp olsaydı da değerlendirmelerini kaydetseydim" derdim. Değerlendirmeleri belli bir hazırlığa dayanmazdı. Yoğunluğu sürekliydi ve bunu anlık olarak yansıtırdı. Gelişmeleri tam bir açıklıkla izah eder, yaptığı çözümlemeyle kişiye kendi yerini gösterir, neler yapabileceğini ya da yapması gerektiğini ortaya koyardı. Kanımca onun ender tanık olunan müthiş ikna gücü buradan geliyordu. Üzerindeki kalın kara örtüyü kaldırıp gerçeği gösterme ustalığı gerçekten büyüleyiciydi. Kısaca Kemal Pir dev bir projektörün karanlık sahneyi aydınlatması gibi gerçeği aydınlatıyordu.

Tek kişilik bir orduydu Kemal Pir

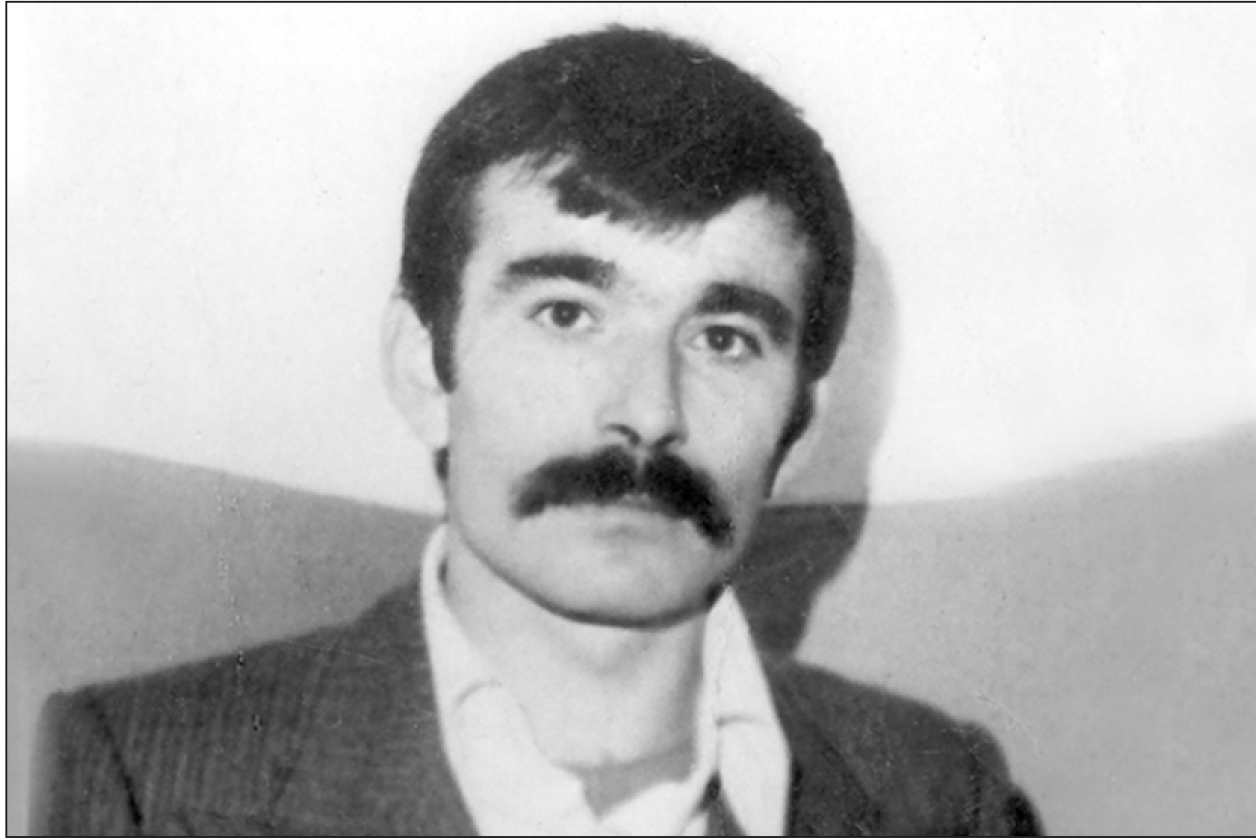
Kendi deneyimlerimden de bilirim. Muğlaklık oldukça ürkütücüdür; kişiyi güçsüz kolan şey gerçekler karşısında düşüncede yaşadığı muğlaklıktır. Muğlak olduğumuzu söylerken, kafamızın karışık olduğunu anlatmak isteriz. Dolayısıyla aydınlanan insan, bir bakıma düşüncede muğlaklığı aşan insandır. Kişi bir olguyu çevresindeki öteki olgularla ilişkileri ve çelişkileri içinde kavradığı anda müthiş güç kazandığını hisseder. Nereden geldiği açıkça ve tüm yönleriyle biliniyorsa, hiçbir tehlike insanı ürkütmez. Tedbir de ancak muğlaklığın aşıldığı koşullarda mümkündür; koşullar tüm çıplaklığıyla bilinmeden, sonuç alıcı tedbirler geliştirmek söz konusu olamaz. Dolayısıyla Kemal tehlikeyi olduğu kadar onu savuşturma tarzını da gösteriyor, böylece insanı olası bir tehlike karşısında donanımlı hale getiriyordu. Somut koşulların somut tahlilinin sağladığı donanım en sağlam donanım demekti.

Güç çoğu durumda ezicidir. Güçlü bir insan karşısında bulunan daha zayıf biri bir eziklik duygusuna kapılabilir. Güç ve birikim saygı doğurur, ama aynı ölçüde sevgiye yol açmaz. Hele güçlü olan bilinçli bir şekilde karşısındaki insana kendi gücünü hissettirmek isterse, yarattığı saygınlığı bile yok edebilir. Kemal Pir'le ilişki kuran insanlar onun yanında asla böylesi duyguları yaşamazlardı. Eşitler arasında birinciliğe tartışmasız olarak Kemal'i yerleştirseler de, kendilerini onun eşiti olarak görürlerdi. Kendinde biten her şeyi bir başkasına aktarmak, kendi eşitini yaratmaktır. Eşitlikçi insan cömerttir, vermek suretiyle zenginleştiğinin farkındadır. Ancak bağımlılık duygusunu aşmamış biri cimridir; kendisinde varolanı sunduğunda bağımlılık ilişkisinin son bulacağını bilir. Bu yüzden bağımlılık ilişkisini bitirmeyecek ölçüde gerekli olanı vermekle yetinir; geri kalanı kendine saklar. Kemal Pir mükemmel bir özgürlükçü ve eşitlikçiydi, bir hizmet adamıydı ve kendinde olanı vermekten zevk duyuyordu.

Kemal Pir yanımızda olduğu zaman, bizler kendimizi asla yenilmeyecek bir ordunun neferleri gibi görürdük. Üzerimize kim gelirse gelsin bizi asla yenemez diye düşünürdük. Kemal Pir'i tanıyan her insan bu duyguyu mutlaka yaşamıştır sanırım. Çevremizde son derece ürkek insanlar da vardı. Bunlar genellikle yanımızda fazla kalmak istemezler; tartışmalara başladığımızda bulunduğumuz ortamı terk ederlerdi. Ancak aynı insanların Kemal ile saatlerce hiç sıkılmadan konuştuklarına tanık oldum. Kemal Pir'in onları devrim için harekete geçirebileceğinden hiç kuşkum olmadı. Nazım Hikmet'in bir şiirinde Antep direnişi kahramanı Karayılan'dan söz ederken, "Karayılan, Karayılan olmadan önce korkaktı" der. Ben de bu sözden yola çıkarak diyorum ki, kişi eğer korku güdüsünü alt edememişse, Kemal'le henüz karşılaşmamış demekti. Onunla karşılaştıktan sonra korku duygusunu yenememiş tek bir insan bile tanımıyorum. Herkese güven veren, güven ölçüsünde güç aşılayan ve kendi coşkusuna ortak edip devrim seline katan Kemal Pir gibi devrimcilere bugün her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var.

Günde yüz değişik sima görmeyince rahatsızlık duymak, günde en az elli farklı insanla konuşmayınca kendini iş yapmamış saymak! Kemal Pir'in devrimci çalışma anlayışı ve ahlakı işte buydu. Hepimiz devrimci olduğumuzu iddia eder, bir devrimcinin boş vakitlerini değil tüm zamanını devrime vermesi gerektiğini söyleriz. Oysa bu işin lafzıdır, söylediklerimizle özünde çelişen bir pratik duruş sergileriz. Adeta bir rastlantı eseri olarak devrim ortamına savrulmuş gibi coşkudan yoksun, moralsiz, heyecansız, inançsız bir yaşam çizgisinde seyredip gideriz. Tabii devrimcilik sizin için gurur duyduğunuz bir yaşam tarzıysa, tarihsel bir davanın adamıysanız ve amaca sımsıkı kenetlenmişseniz, böylesi itici bir konuma düşmeniz beklenemez; tersine her zaman Kemal Pir gibi mutlaka kazanıcı bir konumda olursunuz. Yaşamınızın her saniyesi dopdolu ve üretkenlikle yüklü olarak geçer, her anınız zafer anı olur.

Kafaları ve kalpleri fethetmek, boyun eğdiren bir fatihin asla başaramayacağı bir şeydir. Koca surları yıkıp demir kapıları kıran fatih, girilmesi en zor kaleleri fethedebilir. Ama asıl fetih zora başvurmadan beyinler ve yüreklerin kapılarını açmasını bilmektir. İnsanın ruhu kapıları ziyaretçilere açık bir müze değildir ve sevgiyle yaklaşıldığı kanıtlanmadıkça her önüne gelene açılmaz. Kemal Pir bir beyin ve yürek fatihiydi. Onunla olma şansını yakalayan herkes, kısa bir sürede beyninin ve yüreğinin anahtarlarını kendisine teslim ediyordu. Çünkü o halklarımıza ve insanlığa derin bir sevgiyle bağlıydı. Seven sürekli hizmet etmek ister ve sevmek sevdiğini güçlendirmektir. Kafaları ve kalpleri kazanmak, kendisine sevgiyle bağlandığımıza güç vermektir. İnsana güç vermeyen bir kişi, insanları sevdiğini iddia edemez. Gerçek halk sevgisi halkı güç yapan, aynı anlamda onu örgütlü olmaya ve haklarını aramaya yönelten sevgidir. Sevgi eğer özgürleştiriyorsa sevgi adına hak kazanır.

"Kendinde biten her şeyi bir başkasına aktarmak, kendi eşitini yaratmaktır. Eşitlikçi insan cömerttir, vermek suretiyle zenginleştiğinin farkındadır. Ancak bağımlılık duygusunu aşmamış biri cimridir; kendisinde varolanı sunduğunda bağımlılık ilişkisinin son bulacağını bilir. Bu yüzden bağımlılık ilişkisini bitirmeyecek ölçüde gerekli olanı vermekle yetinir; geri kalanı kendine saklar. Kemal Pir mükemmel bir özgürlükçü ve eşitlikçiydi, bir hizmet adamıydı ve kendinde olanı vermekten zevk duyuyordu."

Yerini bulan sözün gücü her türlü silahın gücünden daha üstündür

Başkan Apo'nun özellikle son dönemde Kemal Pir kişiliğine sürekli vurgu yapması ve yoldaşlıkta Kemal Pir örneğinin izlenmesi gerektiğini belirtmesi boşuna değil. Günde en az elli insanla görüşüp konuşmayı ve ideolojik gıdalarını aksatmadan vermeyi bir yana bırakın, bazen eğitime büyük ihtiyacı olduğu halde yanımızdaki insanla ilgilenme ihtiyacını bile duymadığımız olur. Ardından bu insan zafiyet gösterip bir olumsuzluğa düştüğünde hemen kendisini suçlarız. İğneyi bize muhtaç insana batırırken, kendimizi çuvaldızdan bile esirgeriz. Bu yaklaşımın Kemal Pir'i izlemekle bir ilgisinin bulunmadığı kesindir. Kemal'in bize şu gerçeği kanıtladığı inancındayım: Aslında zayıf insan yoktur, güçlenmesi gereken insan vardır. Kendisini gerçekleştiren insan, Başkan Apo'nun deyişiyle, atom bombasından daha etkili bir güçtür. Bu da öncelikle bir bilinçlenme işidir. Bilinç ise emekçilere dışarıdan götürülür. Öncüye duyulan ihtiyaç da esas olarak buradan kaynaklanır. Bilinç taşırmak ve moral güç aşılamakla yükümlü olanlar kendi asli görevlerine uygun davranmak, yani insan kazanmakla mükelleftir. Bir insanı kaybetmişsek, bunun nedeni kaybedilenin güçsüzlüğü değil, o insanı kazanması gerekenin bunun çabasını göstermeyişidir.

Kemal Pir öncelikle bir propagandacı ve ajitatördü. Propaganda ve ajitasyon gerçeği açıklama, yanlışları teşhir etme ve doğru olanı egemen kılma çabasıdır. Düşünce özgürlüğünü istemek, propaganda ve ajitasyon yapma hakkını talep etmek demektir. Yerini bulan sözün gücü her türlü silahın gücünden daha üstündür. Dolayısıyla düşünmek; konuşmak, 'karnında söylenecek sözü' olmak anlamına gelir. Halk deyişiyle Karadeniz'de gemileri batmış adam gibi elini çenesine dayayıp hülyalara dalmak düşünmek sayılmaz. Çenesini yormayan adamın bir düşüncesi yoktur. Söze değer biçmeyen biri, istediği kadar aktif görünsün, gerçekte ataletin kollarında gaflet uykusuna dalmıştır. Kemal Pir mahkemedeki savunmasında, *"biz bir insanı kazanmak için gerekirse üç saat, gerektiğinde üç yüz saat konuştuk"* derken bu gerçeğe işaret ediyordu. Demek ki, bir insanı kazanmak için konuşmak, yani dil dökerek ikna etmek şarttır. Düşünmeden, düşündüğünü başkalarıyla paylaşmadan, aynı anlama gelmek üzere değiştirilmesi gerekeni ortaya koyup değişmenin yolunu ve yöntemini göstermeden, örgütlenme ve eylem olmaz. Düşünmek, eylemli olmaktır. Eylemin kaynağı ise halktır. Halka gitmek, halkı kendi gerçekliğinin bilinciyle donatmaya gitmektir. Kemal Pir böylesi bir eylem adamıydı. Ne yazık ki bugün devrimcilerin bu yöntemini islamcı geçinen güçler kullanıyor ve üstelik başarı kazanıyorlar. Ama demokratik denilen güçler ayaklarını da, çenelerini de yormak istemiyorlar. Avam kısmıyla haşır neşir olmak herhalde küçük burjuva gururlarına dokunuyor.

Devam ediyorum. Kemal Pir PKK'nin kuruluş toplantısına katılamadı. Çünkü o sırada cezaevindeydi. Merkez Komite üyeliği gibi bir göreve de seçilmedi. Başka bir deyişle hiçbir zaman yetkilerle donanmış bir devrimci olmadı. Dolayısıyla yetersiz kaldığında yetkisizlikten şikayet edip günahları buraya yüklemedi. Yetki devrimciliğine asla tenezzül etmedi, koltuk ve mevki sevdasına düşmedi. Onun için belirleyici olan halka, partiye ve yoldaşlarına karşı sorumluluğuydu. Bu açıdan Kemal sorumlu devrimciliğin en seçkin örneğiydi. Hep emreden konumda olmak isteyen veya emir verecek birilerini arayan insan özünde pasiftir, edilgenliğe mahkum olmuştur, sorumluluk duygusu zayıftır. Hizmetine girdiğiniz güç en büyük emir gücüdür. Halka hizmet etmekten söz ediyorsanız, aslında gerçek emir gücünü de tarif ediyorsunuz demektir. İhtiyaçların dilini okumasını bilmek, emrin ne olduğunu öğrenmekle aynı anlamı taşır. Tepesinde korkuluk gibi dikilmiş birinden her an emir bekler duruma düşmeden, kendi hal-

kının ve insanlığın özlemleri ve istemlerini karşı gelinmez en büyük emir gücü olarak görüp yaşamak, Kemal Pir tarzı yaşamanın özüdür. İnsan Kemal Pir'in manevi komutasını her an yanı başında hissettikçe, herhangi bir yerden emir ya da direktif almaya ihtiyaç duymadan ne yapacağını bilir ve gerekeni yapar.

Kemal ile tanışmak yaşam ile tanışmaktı yaşamı gerçek renkleriyle tanımaktı

Yetkiye dayanmadan iş yapmak, insan yerine işi yönetmek anlamına gelir. Kemal başkalarını yönetmek için değil, birlikte iş yapmak için insana ihtiyaç duyardı. Bunu bir örnekle açabilirim. Kabadayı geçinen insanlarla çalışmak çok zor olsa gerek. Bunlardan devrime kazanılması mümkün görünen bazılarıyla uğraştığımız oldu; ama genelde bu gibi insanlardan uzak durmayı tercih ettik. Buna karşılık Kemal Pir bulunduğu her yerde emir almaktan asla hoşlanmayan bu tür kişiliklerle ciddi işler yapmasını bildi. Genç ya da yaşlı, kadın ya da erkek, öğrenci ya da işçi, kim olursa olsun, herkesle zorlanmadan diyalog kurdu. Onların yüreklerine girdi; kendilerine bile açıklamaktan çekindikleri özlemlerini açığa çıkardı. Yaşama daha farklı bir gözle bakmalarını, yaşamı sevmelerini ve çirkinliklerden arındırmak için mücadele etmelerini sağladı. Zaten Kemal ile tanışmak yaşam ile tanışmaktı; yaşamı gerçek renkleriyle tanımaktı. Tanımadan, özünü anlamadan yaşamı sevdiğinizi iddia edemezsiniz.

İlginçtir, Kürdistan'daki gruplaşma döneminde arkadaşlarımızın örnek davranışları ve eylemleri bizim için ana propaganda malzemesiydi. Bize en yoğun ve etkili propaganda malzemesi sunan kişilik ise Kemal Pir'di. Onun propaganda tarzında mutlaka eylem vardı. Daha doğrusu yaptığı her propaganda en etkili eyleme dönüşüyordu. Bir yerde bir kalabalık birikmişse veya bir seminer varsa, ya da devrimci mücadelenin sorunları tartışılıyorsa, Kemal için mükemmel bir fırsat doğmuş demekti. Kendisine hatip kürsüsünde mutlaka yer bulur ve hitabet sanatını en etkileyici biçimiyle icra ederdi. Örneğin semineri veren kişinin bir konuda yanlış görüşleri savunması durumunda sadece yanlışı teşhir edip doğruları ortaya koymakla yetinmez, tanımadığı dinleyici kitlesini peşine takıp protesto eylemine kaldırır, bir anda seminer alanını boşaltırdı. İçinden tek bir kişiyi bile tanımadığınız bir kitlenin nabzını bu biçimde yakalayıp yönlendirmek herhalde yalnızca Kemal Pir'e has bir özellik olsa gerekir. Bu tür gelişmeleri duymak her birimizin adeta kanatlanmasını sağlardı. Hepimiz gururla dolardık, çünkü o bizim yoldaşımızdı; aynı düşünceleri paylaşıyor, aynı amaçlar için yaşıyorduk. O'nun olduğu yerde biz de vardık.

Ne yazık ki sonraları Apocu hareketin saflarında bu gelenekle çelişen anlayışlar ve tutumlar gelişme olanağı buldu. Bazıları gelişme yeteneği gösteren genç insanların varlığından sevinç duyacaklarına, bunları kendileri için hasım gibi görmeye başladılar. Biliniyor: Hasım veya rakibin önü açılmaz, tersine yolu kesilir ve alt edilmeye çalışılır. Kör Cemal tipiyle başlayan bu gelenek, çingene paşalığına soyunan Şemdin gibi bir insan müsveddesiyle zirveye tırmandırıldı. Mücadele saflarında hortlayan çetecilik, sırf aşağılık güdüleri tatmin olsun diye halkın en değerli evlatlarını harcamaktan çekinmedi. Örneğin Şemdin kendi deyişiyle PKK saflarına katılmadan önce Sinekli Sino'ydu. Ama örgüt içindeki olanaklarla karşı karşıya geldiğinde ne oldum delisine döndü, babasını bile idam sehpasına çıkarmaya hazır bir insan harcama makinesine dönüştü.

Shakespeare'nin aynı adlı eserinin kahramanı Atinalı Timon oldukça zengin bir insandır. Çevresi yağcı kişiliklerle doludur. Timon oldukça cömerttir, isteyene dilediğini verir. Dostluğa inanmaktadır. Kendisinden alanın dara düşmesi halinde kendisine vereceğinden emindir. Ama bu bir yanılgıdır. Hep verip de elinde bir şey kalmadığında dostlarından yardım ister. Ancak dost bildiklerinin hepsi iyi gün dostu çıkmıştır. O zaman servetin insanı nasıl bozduğunu görür. Evrensel fahişe adını yakıştırdığı paranın esiri olmuş insanlara küser; kimsenin yüzüne bile bakmak istemez. Kendisine selam verene, *"yüzün temiz değil ki yüzüne tüküreyim"* diye karşılık verir. Şemdin de devrimci ortamın dışındayken, kardeşleri dahil, kimsenin belki de yüzüne bile tükürmeye değmez gördükleri bir zavallıydı. Ama gerilla ortamında astığı astık kestiği kestik İdi Amin türü bir diktatör olup çıktı. İktidar hırsı bu zavallıyı bir canavara dönüştürdü. Şemdin ve benzerleri Kemal Pir düşmanlarıydı. Kemal Pir'in kitabında böylesi yaratıkların yeri yoktu.

Koltukçuluk, kariyer hırsı ve mevki derece önemli ve hatta başarı için belirleyiciydi. Bir sosyalist olarak düşüncelerini açıklarken kendinden son derece emin konuşurdu. Kemal için sosyal mücadelelerin bilimi olarak sosyalizmle donanmış insan yenilmez bir güç kazanmış demekti. Onun cesur ve kendinden emin tavrı karşısında ezilen kimi kişiler Kemal'in kendini çok büyük gördüğünü, kendilerini ise küçümsediğini belirttiklerinde, Kemal Pir'in cevabı oldukça çarpıcıydı: *"Biz sosyalistiz ve sosyalistler büyük insanlardır. Gerçek bir sosyalistle bir küçük burjuva sosyalistini elbette aynı kefeye koyamayız."* Küçük burjuva kesimler içinde çalıştığı ve bu kesime mensup insanları devrimcileştirmek istediği halde, küçük burjuvazinin sınıfsal özelliklerinden nefret ederdi. Kararsızlık, ürkeklik, kaypaklık, lığa dahi sığmadığını söylemişti. Toplantıya ara verildiğinde Osman yaygarayı bastı: "Benim sosyalizmim Pol Pot sosyalizmi değil. Ben bir yöneticiyim; kimse benden bir savaşçı gibi yaşamamı bekleyemez" dedi. Bunu normal insan diline çevirince şöyle bir anlam çıkar: "Sosyalizm bitti, ancak siz hala sosyalizmden söz ediyorsunuz. Bir başbakanla bir koruma görevlisinin aynı şekilde yaşadığı görülmüş müdür? Ben istediğim yer, istediğim yerde kalırım; ama savaşçı bulduğuyla yetinmek zorundadır." Osman'ın 'Pol Pot sosyalizmi' dediği şey, yöneticinin de bir savaşçı gibi yaşamasıydı.

Yokluğa methiye düzmüyorum, sosyalizmi yoksulluğu paylaşmak biçiminde de anlamıyorum. Ama bizim bir geleneğimiz vardı. Biz yokluktan var eden bir ha-

"Kürdistan'daki gruplaşma döneminde arkadaşlarımızın örnek davranışları ve eylemleri bizim için ana propaganda malzemesiydi. Bize en yoğun ve etkili propaganda malzemesi sunan kişilik ise Kemal Pir'di. Onun propaganda tarzında mutlaka eylem vardı. Daha doğrusu yaptığı her propaganda en etkili eyleme dönüşüyordu. Bir yerde bir kalabalık birikmişse veya bir seminer varsa, ya da devrimci mücadelenin sorunları tartışılıyorsa, Kemal için mükemmel bir fırsat doğmuş demekti."

"Özgürlükçü insan her olaya ve olguya artan bir ilgiyle yaklaşır. İlgi anlamaya yol açar, anlama eyleme yöneltir. Anlamak eylemesini bilmektir, eylemle dünyayı değiştirmeye çalışmaktır, yaşamı kirlerinden arındırıp özgürleştirmek ve sevgiyle yaşanılır hale getirmektir. Bu açıdan Kemal Pir anlayışta ve uygulamada zirvedir; Önderlik gerçeğine sadakatla bağlılık, onun içselleştirilmesi ve hayata geçirilmesinde örnek kişiliktir."

düşkünlüğü hiyerarşik ve sınıflı uygarlık sisteminin insanlığa aşıladığı son derece tehlikeli birer hastalıktır. Bu hastalıkların devrimci bir örgüt ortamına sirayet etmesi durumunda erken önlem alınmazsa, sonuçta bu örgütü kendi gerçek özüne yabancılaştırır; başka bir deyişle bu örgütü mücadele ettiği sistemin uzantısı haline getirir. Böyle bir örgütte Nasrettin Hocanın 'ye kürküm ye' hikayesinde olduğu gibi insan giderek geri plana düşer, koltuk veya rütbe öne çıkar. İnsanlar arasında eşitlik ilkesi hükmünü yitirir. Tepeyi tutan kişi her şey olur, altta kalanlar ise hiçleşir. Yukarıdan aşağıya doğru kademeleşmede anlamsız bir bağımlılık zinciri yaratılır, bu durumda sözü edilse bile özünde özgürlükten eser yoktur. Özgürlükle bu bağımlılık ilişkisi birbiriyle asla bağdaşmaz. Başkan Apo, örgüt içinde tartışılmaz birinci kişi olduğunu iddia edenlere, kendisinin mevkide değil hizmette birinci olduğunu söylerdi. Halkın onu önder olarak benimseyip etrafında kenetlenmesinin nedeni buydu ve hala budur. Buna karşılık bağımlılık zayıflıktır ve zayıflıkların toplamından güç doğmaz.

Kemal Pir için sosyalizme bağlılık son bencillik ve bireycilik gibi özellikleri aşağılardı. Yiğitlik ve sözünün eri olmak en çok değer verdiği özelliklerdi. Bir devrimci öncelikle yiğit olmalı ve kararlılığını sürekli pekiştirmeliydi. Devrimci sade insan olmalıydı; sade insan da sosyalist insandı.

Kemal Pir ışıktır ve üzerine düştüğü her yeri aydınlatıyor

Bu noktada son işbirlikçi çetenin sosyalizme yaklaşımına ilişkin de bir örnek vermek isterim. KONGRA GEL'in son genel kurul toplantısı öncesiydi. Kaçanlar muvazaalı bir biçimde geri dönmüşlerdi ve ilk toplantılar yapılıyordu. Yönetimden bir arkadaş anlamlı bir değerlendirme yaptı. Bu arkadaş Osman ile Nizamettin ikilisinin sorumlu olduğu Güney Kürdistan çalışmalarını yerinde incelerken akıl almaz çelişkilerle karşılaşmıştı. Bu adamlar örgüt yöneticileri olarak en lüks yerlerde Saddam'ın oğullarını kıskandıracak ölçüde krallar gibi –daha doğrusu sonradan görmeler gibi– yaşarken, savaşta yaralanmış, durumu oldukça ağır ve acil tıbbi müdahale bekleyen birçok arkadaşımız kendi kaderine terk edilmişti. Arkadaş bunun sosyalizm bir yana insanreket olduk. Ankara'dayken bütün bir kış mevsimini ısıtma tesisatı ya da aracı bulunmayan evlerde geçirdik. Fakülteye gidip gelirken elli kuruş tutan otobüs biletine para vermemek için saatlerce yürümeyi tercih ettik. Yarı aç yarı tok, sade bir yaşantımız oldu. Yine de bu durumdan şikayetçi olmadık. Bir ara Kemal Pir'le Diyarbakır'daydık. '76 yılı yazıydı. Basit bir otel damında geceliyorduk. Aşırı sıcak ve ter bitlenmemize yol açmıştı. Hamama gidip temizlenecek paramız yoktu. Elbiselerimizi otel lavabosunda, üstelik herkesin yattığı ve kimsenin ortalıkta görünmediği geç saatlerde yıkamak zorundaydık. Ama bu durum bizde daha lüks bir yaşam arzusu uyandırmadı. Koşullar bu kadarına elveriyordu. Halkımızın arasındaydık, çalışmak için imkan bulmuştuk ve bu da bizim için yeterliydi. Hele bir de yanımızda Kemal Pir varsa, cennet ayaklarımızın altında demekti. Kemal'in bulunduğu her mekan yaşama sevinciyle doluردı. Şimdi çok daha iyi anlıyorum: Yokluk ürkütücü değildir, asıl ürkütücü olan bolluktur. Çünkü bolluk –bunu her tür mücadele birikimi olarak anlayın– açgözlü kimselerin iştahını kabartır, bir gün için bile olsa 'paşa gibi yaşama'

güdüsünü depreştirir.

Osman ve hempaları Apocu militanı 'aç aslan' olarak tanımladılar. 'Büyük efendi' ABD'nin Apocular hakkındaki tasfiye etme kararını net olarak öğrendiklerinde, ölüme hüküm giymiş 'aç aslan' olmanın para etmediğini gördüler ve 'tok bir çakal' olarak yaşamanın daha iyi olacağına karar verdiler. Diyarbakır Cezaevi'nde Yıldırım Merkit de o büyük özgürlük savaşçılarına direnmenin kendilerini bitireceğini söylüyor, farklı sözcüklerle, ama aynı kapıya çıkan öğütlerde bulunuyordu. Selefleri Semir, "PKK hep direnmekten söz ediyor. Onların bu yaklaşımı İspanya iç savaşında 'yaşasın ölüm' diye haykıran faşistlerin tutumunu andırıyor" diyordu. Sorun özgürlük yürüyüşüne kalkanları geri çevirmeye ya da yollarından saptırmaya kalkışmak olunca, bu beyhude çabaya girişenlerin isimleri değişse de, özleri hep aynı kalıyor. Ses tonu farklılaşıyor, ama uluma aynı çakal uluması olarak duruyor. Uşaklık ruhu, gerçek düşmandan daha aşağılık bir düşmanlık yaklaşımı, emperyal borsada fiyatı yükselen Apoculara saldırı senetlerine herkesten önce hücum etme, yalan, iftira, karalama ve küfür bunların biricik sermayesi oluyor. Aynı adi kumaştan dokundukları, değişen şeyin sadece taşıdıkları etiket olduğu rahatlıkla görülebiliyor.

Kemal Pir, bir insanın bakıp da içinde kendi gerçekliğini bütün yönleriyle görebileceği en güzel aynadır. Ama bu ayna yalnızca devrimcilerin kendilerini tanımalarına hizmet etmekle kalmıyor; aynı zamanda lağım çukurları içinde debelenen ve lağım pisliklerinden beslenen insan kılıklı yaratıkların kirli gerçeğine de ışık tutuyor. Kemal Pir ışıktır ve bir ışık olarak üzerine düştüğü her yeri ve her şeyi aydınlatıyor. Karanlık tüm renkleri yutar ve her şeyi aynılaştırır, daha doğrusu aralarında bir fark yokmuş gibi gösterir. Işığın sağladığı aydınlık, düşen maskelerin ardındaki yüzlerin ortaya çıkmasını, herkesin ve her şeyin kendi kimliğiyle sahnede yer almasını sağlar. Özgürlük işte böyle bir ortamda anlam kazanır. Özgürlük bir seçimde bulunmak ve yaptığımız seçimin insanı olmaksa, en iyi seçim aydınlanmış bir ortamda gerçekleşir. İyi ile kötüyü, güzel ile çirkini, doğru ile yanlışı böylesi bir ortamda birbirinden daha iyi ayırt edebiliriz. Seçme şansımız kadar doğru seçimde bulunma yeteneğimiz de gelişir. Dolayısıyla Kemal Pir kişiliği özgürleşmek isteyen her insan için büyük bir şanstır.

Başkan Apo avukatlarıyla son görüşmelerinden birinde yine ifade etti: '72 yılı Newroz'unda bir öğrenci evinde yaptığı yarım saatlik değerlendirme, Kemal Pir'in Kürt özgürlük hareketine katılmasına ve sürekli yükselen bir tempoyla özgürlük mücadelesine en yüksek katılımı sağlamasına yetmişti. Kanımca içimizde Başkan Apo'nun önder kişiliğini en erkenden fark eden ve bu çerçevede tutum belirleyen arkadaşımız O'ydu. Başkan Apo'nun bizim için de yeri kesinlikle ayrıydı, hepimiz O'nun görüşlerini kabul etmiştik. Ama bu farklılık bilinci pek derin değildi, kendiliğinden yanı öne çıkıyordu. Kemal'de ise bu bilinç çok netti. O katıldığı hareketin bir önderlik hareketi olduğunu biliyor ve buna uygun davranıyordu. Önderliği anlamak ve uygulamak gerekiyordu.

1978 yılında Elazığ'da yaptığımız toplantıya Kemal Pir de katılmıştı. Nasıl bir örgütlenme olmalı sorusuna cevap arıyorduk. Tartışmalarda parti örgütlenmesini savunanlar da, birlik tarzı örgütlenmeye gidilmeli diyenler de vardı. Ciddi bir tartışmacı olan Kemal Pir resmi oturumlarda söz alıp konuşmadı, ama aralarda çok güzel değerlendirmeler yaptı. Bir ara ben de söz aldım, kendi görüşlerimi açıkladım. Kemal'in dışarıdayken yaptığı konuşmalara da atıfta bulundum. Yeniden ara verildiğinde, kendi konuşmalarına atıfta bulunmama sitem etti. *"Benim düşüncelerimi aktarmana gerek yoktu, konuşmak isteseydim zaten konuşurdum"* dedi. Ben de yaptığımın

doğru olduğunda direttim. Anlamlı değerlendirmeler yaptığı halde bunları toplantıda dillendirmediğini, bunu doğru bulmadığımı söyledim. O zaman *"ne yapayım arkadaş, O Adam'ın bulunduğu yerde adeta dilim tutuluyor, konuşamıyorum"* diye karşılık verdi. Kemal Pir'in dilinde 'O Adam' sözcükleri kesinlikle bir hafifsemeyi değil, büyük ağırlığı olan bir kişilik karşısında bulunmanın neden olduğu derin saygıyı anlatıyordu. Bu örnek bile tek başına Kemal'in Kürt Halk Önderliğine yaklaşımını anlamak için yeterlidir.

Özgürlükçü insan her olaya ve olguya artan bir ilgiyle yaklaşır

Yüksek duyarlılıktan söz edildiğinde yine aklıma ilkin Kemal Pir gelir. Kemal'in yüksek bir duyarlılığı vardı, aynı anlamda büyük bir sezgi gücüne sahipti. Yaşama derin saygıyla yaklaşıyor ve bu saygının gereği olarak ona özgürlük bahşetmek istiyorsanız, duyarlılığınız had safhaya yükselir. Hele bir de yaşam solucan türüne özgü bir soluk alıp verme edimine indirgenmişse, daha çok tüketme yaşadığını kanıtlamanın yegane yolu haline getirilmişse, başka bir deyişle yaşam bir katliamı yaşıyorsa ve insansız bir yaşam ortama egemen kılınmışsa, bu noktada duyarlılığınızı alabildiğine yükseltmek zorundasınız. Yaşamak için mücadele edecek, mücadele etmek için yaşayacak, sistemin yaşama dayattığı katliamın önüne geçmek için daha fazla mücadele etmeye çalışacaksınız. 'Nerede inceyse oradan kopsun, ya herro ya merro' havasındaysanız, yaşama ilginizi yitirmişsiniz demektir. Mücadele yaşamında bize kaybettiren tutum da aslında bu oldu. Birçoğumuz mücadelede küskünleri oynadık. Tabii yaşama karşı duyarlılığını yitiren birinin Kemal Pir'i izlediğini iddia etmesi gerçekçi değildir.

Herkes iyi bilse de, burada Kemal Pir'in ***"biz yaşamı uğrunda ölünecek kadar seviyoruz"*** sözünü aktarmak istiyorum. Yaşama bu denli yüksek ilgi duymak ve bunun bir aşk halini alması özgürlüğe bağlılığın da ölçütüdür. Kuşkusuz kişinin duyarlılığı özgürlüğe bağlılığı ölçüsünde gelişir. Özgürlükçü insan her olaya ve olguya artan bir ilgiyle yaklaşır. İlgi anlamaya yol açar, anlama eyleme yöneltir. Anlamak eylemesini bilmektir, eylemle dünyayı değiştirmeye çalışmaktır, yaşamı kirlerinden arındırıp özgürleştirmek ve sevgiyle yaşanılır hale getirmektir. Bu açıdan Kemal Pir anlayışta ve uygulamada zirvedir; Önderlik gerçeğine büyük sadakatle bağlılık, onun içselleştirilmesi ve hayata geçirilmesinde örnek kişiliktir. Başkan Apo, anlama ile uygulamanın tek bir süreç olarak ele alınması gerektiğini ısrarla vurgulardı. Bunu herkesten önce başaran her zaman Kemal Pir oldu.

Yıllardır kendisinden çıt çıkmayan, deyim yerindeyse karanlıklar içinde yitip giden Fatma'nın bir yazıyla bile olsa sesini duymak farklı bir duygu yarattı. Karanlıklar prensesi hala karanlığın içinde olsa bile, bir şeyler yazarak bir yerlerde olduğunu söylüyor diye düşündüm. Nasname denilen kimliksizler sitesinde küfür sanatını icra eden kafir takımına da cevap veren Fatma, 'Kürt halkının özgürlük davasına olan inancını ve yarattığı değerlere bağlılığını her şeye rağmen koruduğunu ve korumaya devam edeceğini' belirtiyor. Tabii benim niyetim bu yazıyı değerlendirmek değil. Yine de bu cümleleri bile oldukça ilginç bulduğumu belirtmek isterim. Hayır, böyle değilsin demiyorum, umarım yazdığı gibi değerlere bağlılığını korumuştur.

Kemal Pir'i anlatırken Fatma'dan söz etmemek olmazdı. Grubun diğer üyeleri gibi ben de Fatma'yı ADYÖD'ün yeniden kuruluş sürecinde tanıdım. Çekici sayılabilecek tipik bir Kürt kızıydı. Ama esas özelliği bu değildi. Her haliyle öteki öğrenci bayanlardan farklı bir havası vardı. Öncelikle ağırbaşlıydı. Liderlik özelliklerine sahipti. Çok iyi bir devrimci olabileceği kanısı uyandırıyordu. Daha sonra fiilen grupba katıldığında hepimiz sevinç duymuştuk. Çünkü grup sadece kadın özgürlüğüne ilgi duymakla sınırlı kalmıyor, bu ilgi Fatma gibi rafine denilebilecek bir kişiliğin katılımıyla pratikte de anlam kazanıyordu.

Süreç ilerledikçe sevincimizin yerini derin hayal kırıklığı aldı. '77'de bana Abdullah Öcalan'dan farklı bir ruhsal şekillenmeye sahip olduğunu, kendi yöresinden bir çobanla yıllarca birlikte yaşayabileceğini, ancak Öcalan'la birlikte yaşamanın çok zor olacağını söylemişti. Bu sözleriyle sevgiden bir şey anlamadığını ve bir sevgi fukarası olduğunu göstermişti. Ankara'daydık ve ben Fatma'nın bana söylediklerini Kemal Pir'e anlatmıştım. Kemal'in öfkesi görülmeye değerdi. *"Ne demek farklı ruhsal şekillenme? Biz sosyalistiz ve sosyalistler ortak bir ruhsal şekillenmeye sahipler. Abdullah Öcalan bir sosyalisttir, grubumuzun önderidir. O'nun ruhu bizim de ruhumuzdur. Eğer Kesire ayrı ruhsal şekillenmeye sahipse, o zaman bu kişinin aramızda ne işi var? Onun ruhu kendi özüne yabancılaşmış bir küçük burjuvanın ruhudur"* demişti. Kemal Pir, Başkan Apo önderliğinde gelişen gruplaşmanın sosyalistlerin birliğini ifade eden bir gruplaşma olduğundan emindi. Geleceği bu grubun varlığında görüyor, özgür geleceğin bu grubun gelişmesiyle fethedileceğine inanıyordu. Öcalan'ın yaratıcı önder kişiliği ona bu güveni veren ve inancını pekiştiren nedenlerin başında geliyordu. Dolayısıyla Öcalan'a bu tür bir yaklaşımı özenle ele alıp değerlendirmek ve bu yaklaşımın gerisinde daha farklı nedenler görmek gerekiyordu. İyi niyetten yoksun biri ancak bu tür sözler söyleme cüretini gösterebilirdi. Yaklaşımı buydu.

Kemal ile son olarak '78 yılında karşılaştım. Yer Diyarbakır'dı. Başkan Apo Ankara'dan Diyarbakır'a taşınmıştı. Kendi deyişiyle yaptığı belalı bir evlilikle Ankara'dan Diyarbakır'a uçmuştu. Kemal tedirgin ve Fatma söz konusu olunca her zamanki gibi öfkeliydi. *"Bu kadın Abdullah arkadaş dahil hepimizi aşağılıyor, bizi basit ve ilkel insanlar olarak görüyor"* diyordu. Kemal Pir gibi devrimcilikle gurur duyan, insanın sosyalizmle insan olduğuna inanan, sosyalist kimliği ve kişiliğinden emin olan bir arkadaşın bu aşağılanmayı basite alıp geçiştirmesi asla düşünülemezdi. *"Kim ilkel? Burjuvalar mı, sosyalistler mi? İlkel olan onun gibi burjuvalardır"* diye devam ediyordu. Konuşmasını şöyle sürdürmüştü: *"Bütün arkadaşlar bu durumdan çok rahatsız. Hatta Cemil arkadaşın bir tezi var: Türkiye'de ilginç bir örgütlenme sistemi olduğunu söylüyor. Örneğin subayın oğlu subay, polisin oğlu polis olmak ister diyor. Babası ajan olduğuna göre kızı da ajan olabilir diye düşünüyor. İkimiz de bu kişinin yaptıkları karşısında çıldırma noktasına geldik. Bunu ortadan kaldıralım diye düşündük, ama sonra vazgeçtik. Abdullah arkadaş bu kişiye tahammül ettiğine göre bir bildiği var dedik. Ayrıca arkadaşlardan gizli iş yapmak komploculuk olurdu. Bu yüzden düşündüğümüzü uygulamadık."* Daha demin söylenmiş gibi bunları söylediğini hatırlayabiliyorum.

"Zor bir dönemden geçiyoruz. Tarihsel Kürt ihaneti, sistemin emperyal güçlerini de arkasına alarak, hükmünü bir kez daha icra etmek istiyor. Uluslararası komplo yeni bir ivme kazandırılmış olarak sürdürülüyor. Devrimin kazanımları bitirilmek isteniyor. Bir zamanlar en yakınımızda olanlar bizi sırtımızdan hançerliyorlar. Bunun öyle yadırganacak bir yanı yoktur. İhanet size uzak birinden değil, en yakınınızda duran kişiden gelir."

Kemal Pir'in yoldaşı olmak kolay değildir

Hiç abartmadan, hatta Kemal Pir'in sözlerini yumuşatarak yazıyorum. Fatma'yı karalamak gibi bir niyet taşımıyorum. Kemal Pir kişiliği üzerinde duruyorum. Kuşkusuz Kemal Pir bunları anlatırken, gayesi benimle dertleşmek değildi. O tam bir örgüt ve dava adamıydı. Böylesi basitliklere tenezzül etmezdi. Geleceği ilişkin kaygılar taşıyor, Fatma'nın örgütü çok zorlayacağından çekiniyor, sorumluluk duygusuyla durumdan beni de haberdar ederek tedbirli olmamı istiyordu. O zaman da bunu böyle algıladım diyemiyorum. Bu yüzden bu konuşmayı kendime sakladım. Fatma ile ağırlıkla onun baskın çıktığı çatışmalarımız oldu. Buna rağmen bu konuşmayı asla gündemleştirmedim, Kemal'in değerlendirmelerini kullanarak Fatma'yı zorlamayı aklıma bile getirmedim. Ahlaki açıdan bunu doğru bulmadım. III. Kongre sürecinde Fatma hakkında soruşturma açılınca, biraz çekinerek de olsa, Kemal Pir'in konuşmalarını Başkan Apo'ya aktardım. Çekiniyordum, çünkü Kemal şehit düşmüştü. Ama Cemil Bayık arkadaş sağdı ve beni doğrulayabilirdi. Nitekim öyle oldu.

Başkan Apo'nun avukatlarıyla 12 Ağustos tarihli görüşmesinin notlarından aktarıyorum: *"72'de sanırım Newroz günüydü. Bir öğrenci evinde Kemal de vardı. Yarım saatlik bir konuşma yapmıştım. Kemal o toplantıdan büyük sonuçlar çıkardı, beni anladı, benimsedi, pratikleştirdi. Büyük bir eylemin sahibi oldu. Ölüm orucu onun büyük eylemidir. Saygılıydı. Hatalarımda bile, –örneğin– Kesire olayında "arkadaş böyle diyorsa bir bildiği var" diyordu. Hatalarıma bile boyun bükmüştür. Öne çıkarmamıştır. Bu bir arkadaşlık, yoldaşlık yaklaşımıdır. Ama nerede bizim anlı şanlı Kürtçülerimiz? Bu yaklaşıma anlam verin diyorum. Yoksa emekleriniz boşa gider. Ben bunları size, herkese anlatıyorum."* Şehitten daha kanıtlanmış bir devrimci kişilik olabilir mi? Kemal Pir gibi ölümsüz bir şehidimizin Önderliğe bu bağlılığı hepimiz için şaşmadan izlenecek en görkemli örnek olmalıdır. Emeklerimizin boşa gitmemesini istiyorsak, Kemal Pir gibi bir Önderlik bağlılığıyla yaşamak zorundayız.

Belki fark edilmiştir: Bu yazı boyunca Kemal Pir adını zikrederken, arkasına yoldaş sözcüğünü yerleştirmekten bilerek kaçındım. Zira Kemal Pir'in yoldaşı olmanın hiç de kolay bir iş olmadığını iyi biliyorum. Yine biliyorum ki, Kemal'in yoldaşı olmak cesaret ve yiğitlik ister, yaratıcı çaba sahibi olmayı ve emek kahramanı haline gelmeyi ister, bir fırtına gibi esmeyi ve düşmanlarının bile saygısını kazanacak bir pratik içinde bulunmayı emreder, halkı yürükten sevmeyi ve onun emrine girmeyi gerektirir; sade yaşamayı, açık olmayı, kendini bilmeyi, gerçekten ve adaletten sapmamayı, bireyci ve bencil davranmamayı, başarma ve kazanma kaygısından başka kaygı taşımamayı, uğrunda ölümü göze alacak kadar yaşama bağlı olma ve saygı duymayı, ilkeden taviz vermemeyi, özgürlük yasasını her türlü yasanın üstünde tutmayı zorunlu kılar. Yoldaşlık kutsaldır; Kemal Pir'in yoldaşı olmak bu kutsallık ölçüsünde yoldaşlığa değer vermek ve gereklerini yerine getirmekle mümkündür.

Kemal Pir'i biraz olsun anlatmaya çalıştığım bu yazıyı yazarken, elinde keman kirişiyle 'kardeş katli' fermanını infaz etmek isteyen bir cellada benzettiğim Osman'ın bir yazısı ulaştı. Efendilerini memnun edecek bir edayla, Başkan Apo'nun dönemsel politikalarını yanlış bulduğu için örgütten ayrıldığını iddia ediyor. Bununla da yetinmiyor; Kürt Halk Önderini karalamak ve gözden düşürmek için Apocu hareketini cümle düşmanlarının bayatlamış tezlerine sarılıp onları tekrar ediyor. Kuşkusuz Osman sadece kendi bildiklerini dillendirmiyor; emperyalistler, işbirlikçiler, cümle uşak ruhlu kimseler Osman'ın ağzından kendilerini konuşturuyorlar. Suflörler sahne gerisindeler ve söylemek istediklerini Osman'a dikte ettiriyorlar. En azından Osman, kimlerin kendisinden ne istediğini bilerek yazıyor. İhanet hançeri Osman'ın eline tutuşturulmuştur. 'Kraemer, Kraemer'e karşı' derken bunu kastetmiştim. Yazılıp çizilenler de bunu doğruluyor. ABD'nin bir Öcalan'ı diğeriyle bitirmek istediği ifade ediliyor.

Bu noktada dönüp Kemal Pir aynasına bakarak Başkan Apo'nun söylediklerini hatırlayın: "Kemal Pir hatalarıma bile boyun bükmüştür, (hatalarımı) öne çıkarmamıştır. Bu bir arkadaşlık, yoldaşlık yaklaşımıdır." Osman'ın neler yumurtladığını da düşünün: "Başkan Apo'nun dönemsel politikalarını yanlış bulduğum için örgütten ayrıldım." Şimdi ikisi arasında bir karşılaştırma yapın: Birincisinde sadakat, ikincisinde ihanet var. Sadık, Arapça bir sözcüktür ve Arapça'da yoldaş sözcüğü sadık kökünden türetilmiştir. Yoldaşlık yapan kişi sadıktır, merttir, kadirşinastır, kara gün dostudur, vefakardır, sevgi doludur. Hain ise fitne fesat kumkumasıdır, gammazdır, karalayıcıdır, düzenbazdır, madrabazdır, namerttir, müptezeldir, namussuzdur.

Başkan Apo kardeşlerini kendisi seçmedi, seçemezdi. Ancak yoldaşlarını kendisi seçti. Önemli olan budur. Kürt Halk Önderi'nin ***Kemal***, ***Haki***, ***Mazlum***, ***Hayri***, ***Ferhat***, ***Zilan*** ve ***Beritan*** gibi her biri birer insanlık abidesi olan yoldaşları var. Bunlar tarihe mal olmuş ölümsüz kişiliklerdir. Belirleyici olan onlardır.

Zor bir dönemden geçiyoruz. Tarihsel Kürt ihaneti, sistemin emperyal güçlerini de arkasına alarak, hükmünü bir kez daha icra etmek istiyor. Uluslararası komplo yeni bir ivme kazandırılmış olarak sürdürülüyor. Devrimin kazanımları bitirilmek isteniyor. Bir zamanlar en yakınımızda olanlar bizi sırtımızdan hançerliyorlar. Bunun öyle yadırganacak bir yanı yoktur. İhanet size uzak birinden değil, en yakınınızda duran kişiden gelir. Sırtınıza saplanan hançer en yakınınızdaki adamın 'puşt zulası'nda gizlenmiştir. İlginçtir, 'puşt' sözcüğü neyi ifade ediyor diye sözlüğe baktım. Kürtçe kökenli bir sözcük olduğunu öğrendim. 'Pışt=arka, geri' kökünden türetilmiş. Küçük erkek çocukları başka erkeklere kullandırtan namussuzları anlatıyor. Yeni işbirlikçi ihanet takımını puştlar sürüsü biçiminde adlandırmak yerindedir. Bu ekip kanla kazanılmış tüm değerlerimizi başka güçlere peşkeş çekmeye çalışıyor. Bundan daha aşağılık bir puştluk olur mu?

Ahmed Arif bir şiirinde, "Dört yanım puşt zulası/ Dönerim, dönerim çıkmaz" der. Bireysel bir durum gibi algılansa da, şairin burada anlattığı durum geneldir, Kürt'ün eski durumudur. Kürt'ün kimlik ve özgürlük arayışı her defasında puşt zulası denilen iç ihanet çıkmazıyla karşılaşmış, bu çıkmaz aşılamadığı için her özgürlük girişimi yenilgiyle sonuçlanmıştır. PKK'nin büyük başarısı bu puşt zulalarını açığa çıkarması ve bunları aşarak özgürlük yürüyüşünü sürdürebilmiş olmasıdır. İtler ürümüş, ama özgürlük kervanı yürümeye devam etmiştir. Bugün de yine böyle olacak; demokrasi, özgürlük ve barış mücadelemiz mutlaka zafer kazanacaktır.

Bunun için yeterli güç kaynaklarımız vardır. Şehitler, halkımızın mücadele azmi, meşru savunma güçlerimizin kararlı direnişi ve bütün değerlerimizin bileşkesi olarak Önderlik gerçeğimiz yenilmez güç kaynaklarımızdır. Tek başına Kemal Pir'in ölümsüz anısına bağlı kalma bile zafere ulaşmak için yeterlidir.

Kemal Pir ve Beritan ruhuyla PKK'nin yeniden inşa sürecine atılalım

APOCU DÜŞÜNCEYLE ÖZGÜR YAŞAMI YARATALIM

PKK YENİDEN İNŞA KOMİTESİ

İnsanlık yeni bir çağa giriş yapmış bulunmaktadır. İnsanlığın sorunlarıyla ilgilenen ve çözüm iddiası taşıyan bütün hareketler, yeni bir yüzyıla girmenin ideolojik, felsefi,sosyal, siyasal ve bilimsel boyutlarını yoğunca tartışmakta, çözüm geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bu konuda yoğun bir tartışma ve arayış sürdürülmektedir. Her toplumsal kesim ve siyasal hareket kendine göre bazı tanımlamalar geliştirmeye çalışmakta ve kendi geleceklerini buna bağlı olarak tayin etmeye çalışmaktadırlar.

Geçmişi bugünden değerlendirmek nispeten kolay, ancak geleceği doğru okumak, değerlendirmek ve bunun getireceği sorunları doğru veya doğruya yakın bir öngörüyle karşılayacak bir yapılandırmaya kendini kavuşturmak bir o kadar zor olmaktadır. Bunun için geçmiş ile gelecek arasındaki ilişkiyi doğru kurmak ve hazırlıkları bu temelde geliştirmek önem kazanmaktadır.

Kürt toplumu, ilk halklaşma sürecini bir yana bırakırsak, genel olarak dünyada yaşanan değişimleri gerisinden takip etmek zorunda bırakılmıştır. Mutlaka önüne geçilmesi gereken bu durumun, halkımız üzerinde yaratmış olduğu ağır tahribatlar bilinmektedir. Yaşanan tecrübelerden sonra demokratik uygarlık çağının da gerisinde kalmak, artık izah edilemez bir durumu yaratır. Bu anlamda Kürt toplumunun çağla örtüşen bir değişimi zamanında ve gerektiği biçimde yakalamasının önemi hayatidir. Öncü gücün kendisini buna göre hazırlaması belirleyici olmaktadır.

İnsanlık son iki yüzyılda, bilim ve teknikteki baş döndürücü hıza paralel olarak gelişmektedir. Dolayısıyla bu değişim hızına ayak uydurabilenler ancak yaşama şansı bulabilmektedirler. Bu gücü gösteremeyenler ise, ya geride kalmakta ya da geçmişi ne kadar güçlü olursa olsun, ne kadar zengin bir kültür birikimine sahip olursa olsun, gelişimi sürdüren güçlerin ya yedeğine düşmekte ya da özgürlüğünü yitirerek en kötü bir bağımlılık ilişkisine girmekten kendisini kurtaramamaktadır.

İnsanlık tarihinde değişimin dinamiklerini önceden gören hatta sezen öncüler her zaman olmuştur. Böyle öncülere sahip olan halklar en şanslı halklar olmuşlardır. Zamanında değişimi fark etmeyen, hatta değişim kendisini dayattıkça, buna gerici bir biçimde direnen öncü ve yöneticilere sahip olan halklar ise, gerilemekten kurtulamamışlardır. Tam da bu noktada değişime zorlayan temel noktaları yakalayıp tahlil etmek, tarihin gidişatını fark etmek bir halkın kaderini belirlemektedir.

Kürt halkı Başkan Apo gibi bir Önderliğe sahip olmakla aynı zamanda büyük bir şansı da yakalamış bulunmaktadır. Bugün Başkan Apo, bütün gelişmelerden çıkarmış olduğu rafine bir düşünce sistematiğine ulaşmış bulunmaktadır. Önderlik 20. yüzyılın artık geride kaldığını, buna yol açan nedenleri çok kapsamlı ortaya koyarak 21. yüzyılın gelişimini ve karakterini tanımlamaktadır. Bunun gerektirdiği ideolojik kimliği, siyasal, örgütsel, ahlaki ve kültürel yönlerini kapsamlı bir biçimde ortaya koymaktadır. Önderliğin bugüne kadar ortaya koymuş olduğu eserler, bu değişimin bir keyfiyet ya da mekansal boyutu olan bir olay değil, tarihsel, toplumsal, ekonomik, teknik, güncel vb boyutlarıyla bir zorunluluk olduğunu göstermektedir. Bu eserler yeni bir paradigmanın temel ilkelerini oluşturmaktadır.

PKK' nin yeniden inşası böyle bir değişim dönüşüm kavşağında gündeme gelmektedir. Dolayısıyla bu inşanın bütün bu gelişmelerle bağı iyice görülmek durumundadır.

PKK' nin yeniden inşasının bir çağ boyutu, diğeri de Kürdistan ve PKK'nin mücadele gerçekliğiyle bağlantılı olan yanlar vardır.

PKK, yirminci yüzyılın son çeyreğinde, soğuk savaş ortamında, Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu bağlamında, ancak kendisine özgü yanlarıyla ortaya çıkmış bir harekettir. Verili dünya, bölge ve ülke koşullarının '90'lı yıllarla birlikte köklü bir değişime uğraması PKK'yi de bir yeniden yapılandırma ihtiyacıyla karşı karşıya getirmiştir. Ancak ilerde açacağımız nedenlerden dolayı PKK, bu ihtiyacı hissetse de ya da kısmi kimi arayışlara girse de çok köklü ve çağı karşılayan, onun sistemini kuran bir değişim dönüşümü gerçekleştirememiştir. Zamanında değişim dönüşüm sürecine girmeme, yaşanan örgütsel sorunlar Kürt toplumsal zemininden kaynaklanan sorunların giderek derinleşmesi, kendini örgütleyen çetecilik, savaşta tekrar ve tıkanma PKK'yi kendi kendisini tasfiyeyle yüz yüze getirmiştir.

PKK her ne kadar gelişen değişim dönüşümün gerekleri karşısında zorlansa da, temsil ettiği insanlık özü, toplumda yarattığı değişim dönüşüm, PKK'yi lağvetme değil de, onu çağın gereklerine göre yeniden yapılandırmayı gerekli kılmıştır. Önderliğin geliştirmiş olduğu yeni paradigmanın gereklerine göre yeniden yapılandırmayı öngördüğümüz PKK, bunu başararak, kendisini 21. yüzyıla da taşırmasını bilecektir. Demokratik sosyalizmin, aynı anlama gelmek üzere demokratik ekolojik toplum paradigmasının bayrağını yükseklerde dalgalandırmayı başaracaktır.

PKK'nin ortaya çıkış koşulları ve I. PKK'lileşme hamlesi

Her siyasal oluşum, içinde şekillendiği dünya, bölge ve ülke koşullarının ürünüdür. PKK'nin gelişimini doğru anlamak bakımından şekillendiği koşulları doğru değerlendirmek gerekmektedir.

PKK'nin oluşumuna giden ilk adım '73 yılında atılmıştır. '70'ler dünyası iki kutuplu dünya gerçekliğinin yaşandığı, ancak ABD'nin birçok bakımdan dengeyi kendi lehine çevirdiği, reel sosyalizmin kendi içinde ciddi çalkantılar yaşadığı, ulusal kurtuluş hareketlerinin Asya, Afrika, Latin Amerika ve Ortadoğu'da bir yükselişi yaşadığı, ancak insanlığın önüne konulan temel sorunlarının çözümsüzlüğünün açığa çıktığı ve yeni bir arayışın geliştiği bir dünyadır. Bu yeni arayışın başlangıcı ise kaynağını Avrupa'dan başlayarak dünyayı saran 68 Gençlik Hareketi'nden almaktadır.

68 Gençlik Hareketi ve Vietnam ulusal kurtuluş mücadelesinin en güçlü yankılandığı ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Bu yıllarda ***Mahirlerin***, ***Deniz*** ve ***İboların*** başını çektiği Türkiye gençlik hareketi birçok ciddi yetmezlik taşısa da yaratmış olduğu toplumsal ve düşünsel etki bakımından, birçok kesim gibi Kürt gençliğini de etkilemiş ve yeni arayışlara sevk etmiştir.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da dünya ve bölgedeki yaşanan bu gelişmelerden etkilenen sol hareketler ortaya çıkmıştır. Bu sol kendi toplumsal sorunlarının derin bilincinden çok, bir şablonculuğu yaşamakta ve kendisini egemen düşünce biçimininin etkisinden kurtaramamaktadır. Türkiye'de bu çerçevede gelişen sosyal şoven akımlar ile IKDP'den etkilenerek ortaya çıkan ilkel milliyetçi akımların bir hayli etkin olduğu bir süreç başlamıştır. Önderlik, temel marksist leninist klasikler ve Kürdistan tarihi ile ilgili sınırlı kitaplara dayalı araştırma incelemesi ve daha çokta pratik gözlemleri sonucu her iki akımın da çözümsüzlüğünü derinden fark ederek bir arayışa yönelmiştir. Bu arayış kısa sürede kendi grubunu oluşturmaya götürmüştür.

Aydınlanmış bir grup genç, amatör bir ruhla '73'te Kürdistan'ın klasik sömürge olması ve ulusal sorunun *'tek doğru çözüm biçimi'nin* her ulusun, *'ulusal devlet'ini* kurması düşüncesiyle , ayrı bir Kürdistani grup kurmuştur. Oluşan bu grup '76 yılına kadar ağırlıklı olarak Ankara merkezli öğrenci gençlik hareketi bünyesinde çalışmalarını yürütmüştür. Bu dönemde ideolojik grup yoğun bir araştırma incelemeye yönelerek, kendisini her bakımdan derinleştirmeye çalışmıştır. Aynı yıl *'Dikmen toplantısında* alınan bir kararla Kürdistan'a giriş yapılmıştır. Diğer öncü kadrolar Kürdistan'ın çeşitli il ve ilçelerinde amatör bir ruhla aydınlatma ve örgütleme çalışmalarını sürdürürlerken, Önderlik bu dönemde Kürdistan'ın birçok ilinde sınırlı kesimlerle toplantılar düzenlemiştir. Bu süreçte hareketin enternasyonalist kadrolarından ***Haki Karer*** yoldaş bir komplo sonucu şehadeti ulaşmıştır.

İlk şehadete verilen yanıt, Kürdistan'da o güne kadar yapılan çalışmaların da bir sonucu olarak partileşme kararı olmuştur. Partileşmenin resmileşmesi ise ***27 Kasım 1978*** tarihinde Lice'ye bağlı Fis köyünde yapılan toplantıda olmuştur. Başlangıçta ***"Kürdistan Derimcileri"*** olarak anılan grup, artık ***"Partiya Karkeren Kürdistan PKK"*** adını alarak, mücadeleyi ileri bir aşamaya yükseltmiştir.

İlk grubun oluşumundan başlayarak rejimin başlattığı saptırma, kontrol altına alma çalışmalarından sonra, bu kez sosyal şoven gruplar başta olmak üzere, MHP'li sivil faşistlerin, feodal çetelerin ve ilkel milliyetçi güçlerin saldırısına maruz kalmıştır. Bu saldırılar ilk gruplaşmadan başlayarak PKK'nin antifaşist mücadele ile önce gençlik içinde, antifeodal mücadelesiyle de yoksul halk kesimleri içinde kısa sürede etkin olmasının ardından gelişmeye başlamıştır. PKK, bu saldırılar karşısında artık kendisini meşru savunma temelinde korumanın önlemlerini almaya başlamıştır. PKK bir taraftan gerillaya hazırlık amacıyla çeşitli bölgelerde alt yapı hazırlıkları sürdürmüş, öte yandan gerek yapılan Maraş Katliamı, ardından Türkiye'nin belli başlı şehirlerinde ve Kürdistan'ın tamamında ilan edilen sıkıyönetimle birlikte askeri faşist darbenin hazırlıkları nedeniyle yurtdışında ilişki arayışına yönelmiştir.

1979'da Önderliğin Ortadoğu sahasına açılmasından sonra 1980 12 Eylül'ünde ABD'nin bölge ihtiyaçları ve Kürdistan'da PKK'nin yarattığı Ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkiye'de gelişen devrimci demokratik muhalefeti ezmek için askeri faşist bir darbe gerçekleştirilmiştir. Esas yurtdışına çekilme darbeden kısa bir süre sonra yapılmıştır. Darbeden sonra on binlerce devrimci demokrat insan zindanlara atılmış, ağır işkencelerden geçirilmiş, sokaklarda kurşuna dizilmiş, idam sehpaları kurularak, onlarca devrimci idam edilmiştir.

Özellikle Diyarbakır Cezaevi'nde toplanan PKK'nin Önder kadroları, ve sempatizanlarına dönük olarak insanlık dışı vahşi bir işkence geliştirilmiştir. Amaç onların şahsında bir halkın özgürlük ve kurtuluş umutlarını ortadan kaldırmaktır. Ancak ***Mazlum Doğan*** yoldaşla başlayan direniş çizgisi, ***Dörtlerle*** belirginleşip, ***Kemal*** ve ***Hayrilerle*** zirveleşmiştir. Tutsak yoldaşların bu direnişi, Önderliğe ölümüne bağlılığın, PKK'nin en amansız koşullardaki yenilmezliğinin ve çizgideki zaferin ifadesi olmuştur. Bu direniş pratiği ülkeye dönüşe ve özgürlük için savaşa da güçlü bir çağrı olmuştur.

Türkiye'de devrimci demokratik muhalefet ezilmiş, geriye kalan Türk sol güçleri mültecileşirken, Başkan Apo önderliğindeki PKK kendisini devrimin zorlu görevlerine hazırlamaya çalışmıştır. Bu süreçte ***I. Konferans*** ve ***II. PKK Kongresi*** gerçekleştirilerek ülkeye dönüş kararı alınmıştır. Militanı, devrimin strateji ve taktiği, görev ve sorumlulukları temelinde hazırlamak amacıyla Önemli teorik, ideolojik ve politik çalışmalar yapılmıştır. Gerek bölgenin devrimci hareketleriyle gerekse de Türk sol güçleriyle ilkeli ilişki ve ittifaklara yönelinmiştir.

PKK'nin kuruluşunun ve I. hamlesinin anlamı, ideolojik politik ve örgütsel sorunları

Kürdistan herhangi bir sömürge ülke, Kürt halkı da herhangi bir sömürgeleştirilmiş halk değildir. Sömürge olup, sömürge dahi sayılmayan, varlığı resmi hiçbir belgede geçmeyen, dili bile yasak bir halk konumundadır. 20. yüzyıl boyunca geliştirilen isyanların vahşice bastırılması sonucu, sessiz, suskun, kendine güvensiz, kaderine razı olmuş bir halk gerçekliği vardır. Kürdistan adına kimi söylemler geliştirilse ve kimi dernekleşmelere gidilse de, bunlar çoğunlukla sağlam ilkelere ve ciddiyete dayalı yaklaşımlar olmaktan uzak kalmıştır. Kürdistan adına gruplaşmaya adım atmanın ve partileşmenin anlamını ortaya koymak bu anlamda önem kazanmaktadır. Önderlik bu süreci şöyle tanımlamaktadır:

"Parti kurmak dönem itibariyle bir onur meselesiydi. Ortada hemen yanıt oluşturabilecek olanaklar yoktu. Fakat muazzam bir onur boşluğu her adımda belliydi. Nereye baksam adeta alçaklık hissediliyordu. Her şey ihanete uğramış gibiydi. Dağ, ova, köy, kent, tarih, güncellik, birey, toplum, devlet, yurttaş, kadın, erkek, çocuk, ebeveyn, yol, yolcu, kısaca her ikilem körce ve haince bakıyordu. Bir şeylerin yapılması gerektiği kesindi. Parti belki de bu ikilemlere anlam katarak çözüm yoluna sokabilirdi. Kurulan dar anlamda parti değil, yeni bir yaşam tarzıydı. Kimlik dönüşümü dayatılıyordu. Ülke ve tarihle, çağdaşlıkla bu kadar uyuşmazlık hiçbir gerekçeyle izah edilemezdi. Gerekçelerimiz, zayıflıklarımız ne olursa olsun, mevcut duruma müdahale şarttı. Bu durumda partileşme bir nevi intihar eylemiydi. Ama bilinçli bir birey intiharı değil, toplumun yaşanmazlığına tepki anlamında iğne ucu kadar da olsa onurlu yaşam şansını denemek için bir intihar; bir nevi namusu kurtarma eylemi. Değişik biçimde uygulanan namus eyleminin özgün bir biçimiydi partilileşmemiz."

Böylesine zorlu koşullarda partileşme sürecinin kendiliğinden ve kolay gelişmeyeceği açıktı. İmha ve inkar siyasetinin tek geçer yol bellendiği bir ülkede, Kürtlük ve Kürdistan'dan söz etmenin bedeli ağır olacaktı. Daha ilk günden partileşmenin birinci hamlesi boşa çıkarılmaya çalışılacak, üzerinde türlü oyunlar sahnelenecekti. Önce içten fethetme, kontrol altına alma, bu olmayınca Haki Karer yoldaşla başlayan katletme gelişecekti.

PKK, her ne kadar tamamen 20. yüzyılda gelişen klasik bir Ulusal kurtuluş hareketi olmadıysa da, içinde şekillendiği çağın egemen paradigmasının derin izlerini taşımıştır. Bu dönemde ulusal sorunu olan tüm halkların sorunu çözüm biçimi, her ulusun kendi kaderini tayin hakkının olmasından hareketle, her ulusun ayrılıp bağımsız devletini kurması biçiminde ele alınmıştır. Dolayısıyla PKK de bu yüzyılın bir hareketi olarak, bağımsız ulusal devleti hedeflemiştir. Bunu klasik marksist leninist devlet teorisi ve parti modelini esas alarak savunmuştur. Dolayısıyla devlet, devrim, sınıf mevzilenmesi, ittifak ve mücadele tarzı anlamında, kimi özgünlükler taşısa da, dönemin geçerli düşünce sistematiğinin ağır etkilerini taşımıştır.

Dünyada gelişen bir çok ulusal ve sosyal kurtuluş hareketi ya SSCB, Çin, Arnavutluk veya Küba'nın birer versiyonu olmuşlardır, ama PKK daha ilk günden böyle bir konumda olmamıştır. Kürdistan koşullarının özgünlüğünü sürekli göz önünde bulundurmuş, düşünce alanında da bağımsız olmayı temel bir yaşam felsefesi olarak ele almıştır.

PKK daha başından dar bir ulusçuluk veya sınıfçılık hastalığına düşmemiştir. Toplumun tüm kesimlerini –bir avuç işbirlik-

çi ve ihanetçi kesim dışında– daha ilk günden örgütlemeyi hedeflemiştir. Kısa bir sürede en geniş halk kesimlerine hızla ulaşabilmiş ve harekete geçirmiştir.

İlkel Kürt milliyetçiliğine ve sosyal şovenizme düşmeden ve her iki eğilime karşı mücadele içinde gelişmesi PKK'nin en ayırt edici ideolojik politik yönünü ortaya koymaktadır. Önderlik, PKK'nin özgünlüğünü, şu biçimde ortaya koymaktadır:

"Hem ezen hem de ezilen ulus milliyetçiliğine kapılmadan özgür halk kimliğini hedeflemek, dünya çapında kapitalizmin mezhepleri haline gelen reel sosyalizm, ulusal kurtuluş ve sosyal demokrat sapmalarına karşı da yerinde ve zamanında bir güvenceydi. Doğru bir zihniyet gelişimi kadar, demokratik siyasete götürecek yol olma özelliğine sahipti... '78'de PKK olarak ilan edilme bu sapmanın daha fazla gelişmesini önledi... Gelişme dünya çapındaki sol dönüşümlere –çok bilinçli olmasa da– denk düşüyordu. Geleceği olan bir çizgi olma şansını bağrında taşıyordu... Net ve derinlikli olmamakla birlikte çizginin ideolojik boyutunun gelişmeye açık olması, büyük ve kalıcı sapmalara düşmesini engelliyordu. Israrla temsil ettiğimiz sosyalizme 'bilimsel sosyalizm' dememiz sosyal bilime olan ilgiyi açıklayabilir. İdeolojik katılaşmadan kaynaklanabilecek gerçeği yeterince görememe hastalığına karşı tedbirli olmaya çalışıldı."

Bu dönemin en temel çalışması hızla çekirdek örgütlenmesini geliştirmek ve en geniş kesimleri egemen düşünce ve zihniyetinin etkisinden kurtarmaya çalışmak olmuştur. Bu, bir kişilik ve kadro sorunu olarak ortaya çıkmıştır. Kürt toplumu gibi ihanete batmış bir toplumun egemen düşünce ve anlayışının etkisinden kurtulması oldukça zor olmuştur. Kapsamlı bir araştırma, inceleme ve tartışma temelinde bağımsız bir ideolojik düzey kazanmanın yoğun mücadelesi yürütülmüştür. Kendisini grup ve parti ortamına dayatan geri toplumsal özelliklere karşı kapsamlı bir mücadele verilmiştir. Meşru savunmaya dayalı askeri çizgi devrim görevlerini karşılamaya yeterli iken, buna uygun kadronun ortaya çıkamaması, bu dönemin en temel örgütsel sorunlarının başında gelmektedir. Ancak yaşanan kadrosal yetersizliklere rağmen hareketin kısa zamanda olağanüstü biçimde kitleselleşmesi, yaşanan örgütsel krizin daha fazla ağırlaşmasının da önünü almıştır.

"Partileşmenin ilk hamlesi daha zihniyet aşamasında Kesire, Şahin Dönmez vb tarafından işlemez kılınmaya çalışılmıştır..." Bu dönemin en zorlayıcı sorunlarından biri de Semir şahsında dayatılan tasfiyeciliktir. Yurtdışına çekildikten sonra, ülkeye dönüş yerine mültecileşmeyi ve bireysel yaşam anlayışını örgüte dayatması, dönemin tasfiyeciliği olarak ortaya çıkmıştır. Bu tasfiyecilik zeminini düşmanın yoğun saldırılarından devrimin görevleri karşısında kadronun net olmamasından, inançsızlığından ve hareketin yaşadığı zorluklardan almış ve bunu kendisini örgütlemede kullanmıştır.

Diğer zorlayıcı yaklaşım ise, asıl çıkış yapması gereken merkezi kadronun bir türlü dönemin aciliyetine göre davranmayarak, beklenen çıkışı yapmayan, dolayısıyla çizgiye girmeyen ve rolünü oynamayan duruşu olmuştur. Bunda ***Kemal Pir*** yoldaşın tutsak düşmesi, ***Mehmet Karasungur*** yoldaşın şehadetinin yarattığı boşluğun doldurulamaması etkili olmuştur.

Ancak aleyhteki tüm koşullara rağmen Önderliğin yoğun çabasıyla, yeni bir hamle başlatmanın imkanları yaratılmıştır.

İkinci PKK'lileşme hamlesi

İkinci PKK'lileşme hamlesini daha iyi anlayabilmek için, bu hamlenin içinde geliştiği dünya, bölge ve ülke gerçekliğini kaba hatlarıyla da olsa ortaya koymak gerekmektedir.

1980'ler ABD'de Reagan, İngiltere'de Theatcher'ın yönetimde olduğu, reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı saldırgan bir politika geliştirdikleri, girilen kaos sürecinden estirilen neoliberalizm rüzgarlarıyla çıkılmaya çalışıldığı, bunun için yoğun bir ideolojik, politik ve kültürel bombardımanın gerçekleştirildiği, reel sosyalizmin çözülmeye başladığı, ABD'nin belirgin bir biçimde dünya liderliğini ele geçirdiği, ulusal kurtuluş hareketlerinin adeta " stratejik denge" süreçlerine çakılıp kaldığı sosyal demokrasinin gerilediği, Ortadoğu'da ise İsrail'in Filistin halkına, Suriye'ye ve Lübnan'a karşı saldırgan bir politika izlediği, İran İslam Devrimi'nin yayılmasının engellenmeye çalışıldığı bir süreç olmuştur.

Türkiye'de ise PKK'nin yüzde doksan kadro yapısının zindanda olduğu, kurulan örgütsel yapının önemli oranda dağıtıldığı, askeri faşist cuntanın tüm muhalefeti bastırdığı, geriye kalanların ise tam bir çözülmeyi yaşadıkları, deyim yerindeyse yaprağın dahi kıpırdamadığı ağır bir durum yaşanmıştır. Böylesine zorlukların yaşandığı bir süreçte II. PKK'lileşme Hamlesi başlatıldı.

"Diyarbakır Cezaevi'nde geliştirilen insanlık dışı işkenceler, PKK'nin kadroları şahsında bir halkın özgürlük ve kurtuluş umutlarını ortadan kaldırmaktır. Ama Mazlum Doğan ile başlayan direniş çizgisi, Dörtler ve 14 Temmuz ile zirveleşmiştir. Bu yoldaşların direnişi, Önderliğe ölümüne bağlılığın, PKK'nin en amansız koşullardaki yenilmezliğinin ve çizgideki zaferin ifadesi olmuştur. Bu direniş pratiği ülkeye dönüşe ve özgürlük için savaşa da güçlü bir çağrı olmuştur."

Önderlik bu süreçte ortaya çıkan tasfiyeciliğin kadroda yarattığı kafa karışıklığını aşma, kadroyu ülkeye yönelterek, partiyi yeniden silahlı propaganda temelinde inşa etmeye yönelik çalışmayı başlatmıştır. *"Tek bir kişiyi ülkeye geçirtmem, geçerse kurtulamaz"* anlayışının yaygınlaştırılmaya çalışıldığı, reformist ve mültecileşen örgütlerin, en ufak bir devrimci eylemin dahi maceracılık olarak değerlendirip teşhir ettiği bir ortamda ülkeye yönelmek olsa olsa çok güçlü gerekçelerle ve düşünce netliğiyle mümkün olabilirdi. Bu dönemin gerekçeleri Önderlikte şöyle ortaya koymaktadır:

"Gelinen aşama mülteci bir hareket olmayla çağdaş bir ulusal kurtuluş veya halk özgürlük hareketi olmanın ayrışma noktasıydı. Özgürlük hareketinin uzun süreli suskunluğunun tarihi sorumluluğu ağırdı. Özellikle zindan şehitleri ve işkenceli ortam mutlaka bir şeyler yapılmasını gerektiriyordu. Aksi halde ihanetle damgalanmak kaçınılmazdı..."

Bu gerekçeler temelinde kadro yapısı yoğun bir emekle hazırlanarak netleştirilmiştir. Gecikmeli de olsa 15 Ağustos Atılımı, halka, tarihe karşı taşınan sorumluluk, anıya bağlılık ve yoldaşların işkenceli yaşamı karşısında duyulan devrimci duyarlılığın bir sonucu olarak gerçekleştirilmiştir.

Türk devletinin 15 Ağustos Atılımı karşısındaki tutumu *"bir avuç şakidir, yirmi dört saatte üstesinden gelir, tepeleriz"* biçiminde gelişmiştir. Klasik inkarcı yaklaşımında ısrarlı olmuş, tedip tenkil zihniyetini bir kez daha gündeme getirmiştir.

Atılımın Kürdistan, Türkiye ve dünyada yarattığı etki muazzam olmuştur. *"İlk kurşun"* olarak ta anılan bu tarihsel eylem halkta yeni bir düşünce, duyuş ve ruh yaratmıştır. Halkın üzerinde estirilen devlet terörüne rağmen, halkın katılımı ve desteği güçlü gelişmiştir. Gerillanın ileriye doğru hamle yapmasının imkanları oldukça gelişmiştir.

Ancak halkın desteği ve katılımı örgütlendirilip ileri bir hamlenin güçlü zemini yapılamamıştır. Burada ortaya çıkan özgürlük ve demokrasi olanaklarının yerli yerinde kullanacak, gerçek taktik önderlik boşluğu yaşanmıştır. İkinci partileşme hamlesinde taktik Önderliğin yarattığı boşluğun etkileri süreç boyunca devam etmiş, belirleyici olmuştur.

Savaşın istenilen tarzda gelişmemesinin en temel nedenlerinden birisi de Kemal Pir ve Mahsum Korkmaz yoldaşların zamansız kayıpları olmuştur. Bugünde Önderliğin gündemimize koyduğu *"Kemal Pir'in yaşam, mücadele ve bağlılık tarzı"* nın bir türlü esas alınmayışı, kendine göre yaklaşımlar sonuçta, her türden sapma ve çeteciliğe zemin yaratmıştır. Bu da taktikte tıkanmayı beraberinde getirmiştir.

Yaşanan bu tıkanmayı aşmak için *"burada çözümlenen birey değil toplum, an değil tarihtir"* şiarıyla gerçekleştirilen ***III. Kongre*** birçok sorunu çözümleyip gün ışığına çıkarmıştır. Ama güçlü bir hazırlık temelinde hamle yapma imkanı varken bu da gerçekleştirilememiştir. Bunun temel nedeni de, Önderlik çözümlemelerini sözde kabul edip, içten içe ona direnen gereklerini pratikte yerine getirmeyen sorumsuz merkezi kadro ile gelişen çeteciliktir. Merkezi kadronun görevini yerine getirmemesinin yarattığı boşluğa doğan çetecilik PKK'nin savaş çizgisini bir yana bırakıp, ancak kontraların yapabileceği bir eylem tarzı geliştirerek, kazanacağımız halkı düşmanın dayanağı haline getirmiştir. Öte yandan kendi ölçülerine göre olmayan birçok dürüst kadro ve savaşçıya yönelinmiş, ya katledilmiş ya da kaçırtılmışlardır. Artık egemen olan savaş tarzı PKK'nin değil, çeteciliğin tarzı olmuştur.

Önderlik bu durumu çok çarpıcı olarak şöyle ortaya koymaktadır:

"...Ortada merkezi inisiyatif kalmamıştı. Benim uzaktan ne kadar doğru bilgilendirildiğim hala karanlıktır... Hareketin bünyesinde yürütülen en alçakça ve izahı hiç yapılamayacak cinayetler büyük yurtseverlik ve sosyalist inançlarıma rağmen gittikçe bir duyarsızlığa da yol açmıştı. Bu arada ajan avı altında büyük ihtimalle çok sayıda suçsuz insan da katledilmişti. Yanımda yaptıklarına göre, içeride yaptıklarının boyutu korkunç olmalıydı."

Çeteciliğin yarattığı ağır tahribatlara rağmen Önderlik çizgisinde yapılan destansı direnişler, gösterilen kahramanlıklar halkın yüzyıllarca bastırılan özlemleriyle buluşmuş, '90'la birlikte serhildanlar peş peşe patlamaya başlamıştır. Reel sosyalizm çözülüp dağılırken, kitlelerin Önderlik şahsında özgürlük umutlarını yakalamasının bir sonucu olarak gelişen bu serhildanlar gerektiği biçimde örgütlülüğe kavuşturulmazsa da, halkın öz bilinç ve kendi bağrından çıkarmış oldukları "doğal halk önderleri" vasıtasıyla üç yıl boyunca bu eylemlilikleri sürdürmüşlerdir.

Serhildanların geliştiği, ABD'nin Irak'a dönük geliştirdiği savaş ve Güney Kürdistan'daki gelişmeler ortamında süreci çözümleyen, görevlerini ortaya koyan ***II. Konferans*** ve ***IV. Kongre'ye*** rağmen örgütsel alanda ciddi bir gelişme sağlanamamıştır. Yığınsal katılımlar doğru değerlendirilememiş, ne eğitilebilmiş ne de savaştırılabilmiştir. Eğitilerek kadrolaştırılacak önemli bir potansiyel yersiz ve anlamsız kayıplar sonucu heba olmuştur.

Reel sosyalizmin çözülüşüyle PKK'nin giderek ordulaşması ve kitleselleşmesi karşısında başta ABD, Ortadoğu'dan başlayarak tüm dünyaya oturtmaya çalıştığı yeni dünya düzeninin önünde engel olarak gördüğü PKK'yi tasfiye etmek için bir konsept geliştirmiştir. Bu konseptin vurucu gücü ise Türkiye ve yerel parlamento karşılığında YNK, KDP olmuştur. '92 yılında, Kuzey'den Türkiye, Güney'den KDP, YNK iki taraftan PKK'yi aralarında "sandeviç" hareketiyle ezmeye yönelmişlerdir. Bu savaşta belki PKK'yi ezememişler, ancak PKK'nin hamlesel gelişmesini durdurmuşlardır. Bu süreçte, Ferhat eliyle Önderliğe karşı alternatif bir önderlik yaratmanın ilk denemesini gerçekleştirmişlerdir. Güney'e ve Talabani'ye dayalı bu plan Önderliğin çözümleyici yaklaşımlarıyla boşa çıkarılmıştır. Fakat Önderlik karşıtlığı biçiminde alttan alta bu hareket sürdürülmüştür.

Yaşanan bu gelişmelerin bir sonucu olarak ilk kez Kürt sorunu kapsamlı bir biçimde Türk toplumu ve devletinin gündemine girmiş, çözüme dönük tartışmalar geliştirilmiştir. PKK bu sürece bir ateşkesle karşılık vermiş, ancak gerek PKK gerekse de devlet içindeki çetecilik bu sürecin ilerlemesini engellemişlerdir. '93 Nisanı'ndan itibaren giderek tırmanan bir savaş başlamıştır. Bu savaş '95 yılından itibaren de tekrarlanan ve tıkanan bir savaşa dönüşmüştür. Önderliğin bu süreçte ideoloji, politika, örgüt, savaş sorunları ve komuta tarzına dönük kapsamlı değerlendirmeleri ve talimatları olmasına rağmen bütün bunlar bir yana bırakılarak çeteci tarzda ısrar edilmiştir. Bu süreçte çözüme dönük kimi tek yanlı ateşkes denemeleri de sonuç vermeyince, savaşta tam bir kilitlenme ve tıkanma yaşanmıştır.

Bir taraftan PKK ateşkes denemeleriyle ve diplomasiye ağırlık vererek sürecin önünü açmaya çalışırken, öte yandan giderek PKK içindeki çeteci tarzın iyice yalnızlaştırdığı Başkan Apo, başta ABD olmak üzere tüm dünya gericiliğinin hedefi haline gelmiştir. ABD'nin yayınlamış olduğu terörist örgütler listesinde PKK en başa oturtulmuş, ve dünyanın benzer sorununu yaşayan halklarına kötü örnek olduğu, tespiti yapılmıştır. Önderliğin gerek Kürdistan'da geliştirmiş olduğu hareket ve gerekse de Ortadoğu'da kurmuş olduğu ilkeli ve seviyeli özgüce dayalı ilişkiler, ABD ve israil'in bölgeye dönük planlarının gelişmesini engellemiştir. Bu nedenle içinde ilkel milliyetçilerin, İsrail, Avrupa, Rusya, Yunanistan'ın rol aldığı ve ABD'nin koordinatörlüğünde gerçekleştirilen uluslararası komplo sonucu Başkan Apo esaret altına alınarak Türkiye'ye teslim edilerek imhası hedeflenmiştir. Bununla amaçlanan nerede duracağı belli olmayan bir Türk Kürt çatışması yaratarak ve daha sonra her ikisini de denetimi altına alarak bölgeye daha iyi egemen olunmasıydı. Bu kapsamlı ve tehlikeli plan, Önderliğin öngörüsü, sağduyusu ve halklara karşı duyduğu tarihi sorumluluğuyla boşa çıkarılmıştır.

II. PKK'lileşme hamlesinin anlamı ideolojik, politik, askeri ve örgütsel sorunları

İkinci PKK'lileşme hamlesiyle birlikte sömürgeleştirilen Kürt toplumu 15 Ağustos atılımıyla başlayan ve giderek tüm yetersizlik ve olumsuzluklara rağmen ilk kez kendine güven ve saygı duyan, iradeleşen ve sorunun çözümünü dayatan bir toplum olma gerçekliğini açığa çıkarmıştır. Bu Kürt toplumunun yeniden doğuşu, aydınlanması, bilinçlenmesi ve örgütlü bir irade haline gelmesidir. Denilebilirki bir Kürt Rönensansı'na giriş yapılmıştır.

Bölgede imha ve inkara dayalı bir siyasetin kurbanı olan Kürt toplumu, kendisini yeniden özgürlük savaşı temelinde yaratmasıyla artık tüm uluslararası güç merkezlerinin dikkate aldığı bir güç konumuna gelmiştir. Bu mücadelenin bir sonucu olarak, kendi halkının özgürlüğü, eşitliği, demokrasisi ve bağımsızlığı için mücadele eden özgürlük militanı yaratılmıştır. Ortadoğu dogmatizmini derinden yaşayan aşiretçi, feodal ve köleci yaşam tarzı içinde bulunan Kürt toplumunu çözerek özgürlüğü için mücadele eden, savaşan, özgürleşen kadın tipini yaratmıştır. Bu gelişmelerle birlikte geri döndürülemeyecek tarzda özgür yaşamın güçlü temelleri atılmıştır.

PKK mücadelesinin açığa çıkardığı bu halk gerçekliği sadece Kuzey Kürdistan'la sınırlı olmamış, diğer tüm parçaları da derinden etkilemiştir. Bu giderek Türk, Arap ve Fars halklarını da etkilemeye dönüşmüştür. Ortadoğu'da demokratik federasyonlaşmanın ve alternatif halk çözümünün temeli atılmıştır.

Eğer Önderlik tarzı ve perspektifleri esas alınsaydı yaratılan bu kazanımların yanı sıra, belki bağımsız devlete gidilmeyebilirdi, ancak asgari demokratik bir Kürt çözümü olanaklı hale gelebilirdi. Buna gidilmemesinin nedenlerini de satır başlarıyla ortaya koymak gerekmektedir.

Önderlik bu sürecin istenildiği gibi sonuç yaratmamasının nedenlerini özlü bir biçimde şöyle ortaya koymaktadır:

"Partileşmenin... ikinci hamlesi çeteleşmenin elinde adeta can veriyordu. Buna önlem olarak düşünülen her hamle çetecilerin oldukça kemikleşmiş yapılarında eriyip gidiyordu. Bunda ne Önderlik olarak yetersizliğimiz ne de devletin ve işbirlikçilerin yönelimi yol açtı. Çeteleşmenin gücünü kestirememe ve etkili tavırlar geliştirememe asıl neden oldu demek daha gerçekçidir. Zafer ne Önderliğin ne de devletindi, zafer çeteciliğindi."

Çetecilik diğer toplumsal kesimlerden bireylere de dayansa ağırlıklı olarak köylülükten beslenmiştir. Kendisini çok fazla geliştirmeyen, geleneksel isyancı özellikleri daha çok konuşturan yaklaşımlarıyla gerilla tarzı terk edilmiştir. Kürdistan'da gerilla PKK'nin öncülüğünde açığa çıkarılmasına rağmen, ordu giderek partinin doğrultusundan çıkmış, ona yabancılaşmıştır. Bu her türlü parti karşıtlığının, çeteciliğin ve bozgunculuğun zeminini güçlendirmiş böylelikle ikinci

partileşme hamlesi boşa çıkarılmıştır.

Sürecin başarıya gitmemesinin iç ve dış nedenleri vardır. İç nedenleri çeteleşme, PKK Merkezi'nin rolüne sahip çıkmaması ve eski paradigmada ısrardır. Dış nedenler ise reel sosyalizmin çözülmesi, Ortadoğu ülkeleri üzerindeki etkisini yitirmesi, dengenin ABD'den yana oluşması, Türk devletinin de çeteleşmesi, işbirlikçi ilkel milliyetçiliğinin ihanetçi tutuma girmesidir.

Tıkanmanın aşılamamasının eski paradigmadan kaynaklanan yönlerini kısaca ortaya koymak gerekmektedir. '70'li yıllarla birlikte reel sosyalizmin, sosyal demokrasinin ve ulusal kurtuluşçuluğun çözümsüzlüğünün açığa çıkmasına bağlı olarak gelişen yeni sol arayışlar ve akımların yeterince izlenerek değerlendirilememesi, yeni çağın gereklerine göre zamanında eski paradigma yerine yeni bir paradigmaya girilmemesi yaşanan sorunların temeli oluşturmuştur nedenidir. Sorun bir köklü paradigma sorunu olduğu için yapılan kimi çok değerli çalışmaların da sonuç alması engellemiştir. Bütün bunların yanı sıra ABD'nin bu süreçte bölge ve Kürdistan'a ilişkin politikasının derinliğine kavranmaması ve öngörülmemesinin ve buna göre politika üretememenin de bu tıkanmada ciddi bir payı vardır.

Reel sosyalizmin dağılmasının nedenleri tartışılmasına rağmen, daha çok parçalı ele alınması, bir paradigma sorunu olarak tartışılmaması, birçok önemli tespite ulaşılmasına rağmen soruna yeterli bir çözümü de getirmemiştir. Oysa sorun bir paradigma sorunuydu. Devlet eksenli parti, iktidar ve şiddete yaklaşım konusuydu.

Sorun bir kez devletin ele geçirilmesi, iktidara el konulması biçiminde ele alındı mı, bunun için şiddetin boyutlarını kimsenin rahatlıkla kontrol etmesi mümkün değildir. Yine iktidarda daha fazla söz sahibi olmak, daha fazla pay almak mücadelesinin gelişmesi kaçınılmazlaşır. PKK ortamında yaşanan çeteleşme, iktidar çekişmelerinin temelinde de bu vardır. Yaşanan sorunların toplumsal zemininin payı, kişilikten kaynaklanan yönleri olsa da, sorunun temelini teşkil eden çözümün devletin ele geçirilmesi zihniyetidir.

Dolayısıyla '70'lerde ortaya çıkan ve o koşullarda devletçi paradigmaya göre şekillenen PKK'nin şahsında sadece reel sosyalist paradigma iflas etmemiş, pratik olarak modernist paradigma da iflas etmiştir. Artık eski zihniyetle, yeni paradigmayı inşa etmenin mümkün olmadığı açığa çıkmıştır. Bu PKK'nin de artık gelinen aşamada işlevselliğini yitirmesi anlamına geliyordu. Bu nedenle PKK'nin artık kendisini yeni paradigma esaslarına göre yeniden yapılandırması kaçınılmazlaşmıştı.

İdeolojiden kopan, politikada tıkanan, askeri sahada kendini tekrarlayan, içerde çeteciliğin egemen olduğu, iktidar çekişmelerinin yaşandığı PKK artık Önderliğin PKK'si olamazdı. Bu nedenle Önderlik böyle bir PKK'den istifa ettiğini söylemiştir. Bu istifa, PKK'nin yeniden kuruluşuna yapılan bir girişti.

Ancak bilindiği gibi, Önderlik uluslararası komplodan kısa bir süre önce böyle bir PKK'den istifa etmiştir. Uluslararası komplo sonucu tutuklanması üzerine, yeni PKK'yi inşa etme fırsatı bulamamıştır. Ancak Önderlik istifa ettiği PKK'nin temel sorunlarını kapsamlı olarak ortaya koymuş gerçek Apocuların harekete geçmesini belirtmiştir.

Uluslararası komplo sonrasında Önderlik gerçeği ve PKK pratiği

Önderliğin uluslararası komplo sonucu tutsak alınmasından sonra da ABD'nin bölgeye dönük egemen olma politikası sürdürülmüştür. Önemli bir engelden kurtulduğunu düşünerek ağırlığını daha çok Irak üzerinde yoğunlaştırmıştır. Bir taraftan Avrupa'da mutlak hakimiyetini sağlamak için Bosna'ya müdahalede bulunmuş, öte yandan Irak üzerinde BM ve AB ülkelerini de yanına alarak çeşitli yaptırımlarla sonuç almaya çalışmıştır. ABD kendi Ortadoğu politikası önünde engel gördüğü statükocu ulusal devletlere yönelik olarak da ayrı bir politika geliştirmiştir. İran'ı kuşatma, Suriye'yi hizaya getirme, gelişen islami hareketleri bastırma, Filistin sorununu kendi lehine çözme politikası uygulamıştır. 11 Eylül'den sonra ise ABD terörizme karşı savaş adı altında Afganistan ve Irak'ı işgal etmiş, kendisine alternatif olan veya olabilme potansiyelini taşıyan tüm güçleri tasfiye etmeyi önüne koymuştur.

Başkan Apo'nun uluslararası komplo sonucu tutuklanması mücadele tarihimizde yeni bir dönem anlamına gelmektedir. PKK için artık Başkan Apo'nun fiili olarak başında bulunmadığı, ağır tecrit altında tutulduğu ortamda fırsat bulduğu oranda PKK'ye perspektif ve düşüncelerini aktardığı bir dönem başlamıştır. Bu aynı zamanda gerçek bağlılığın ve Apoculuğun sınandığı, bir dönemdir.

Uluslararası komplonun temel hedefi Önderliğin PKK ve halk üzerindeki etkisini kırmak olmuştur. Bununla PKK'yi tümden etkisiz kılarak bölge politikasını hayata geçirmek hedeflenmiştir. Bunun için ilk olarak Önderliğin başta Kürt halkı olmak üzere bölge ve dünyanın ezilen halkları nezdindeki saygınlığını ortadan kaldırmaya yöneldiler. ABD, Avrupa, Yunanistan ve Türkiye basın yayın organları tam bir linç havası yarattılar. A. Zeki Okçuoğlu gibi, '70'li yıllarda Önderlik karşısında yenilmiş ilkel milliyetçi kişilikler de bir başka cepheden bu saldırıya katıldılar. Klasik Türk solu ve ilkel milliyetçi kesimler de bu koroya katıldılar. Çok fazla zaman geçmeden, parti içinden de bu koroya katılmalar oldu. M. Can Yüce, Ferhan, Sadrettin, Dr. Süleyman, Zeki unsurlar, bu ihanet cephesine katılanların bir kaçıdır.

Bunlar Önderliğe cepheden saldıranlardı. Bir de açıktan saldırmayan, ancak Önderliğin tavrını ve yeni strateji ve taktiğini kabul etmeyen, yüzeysel ve dar yaklaşan, buna direnen, ancak bunu açıktan dile getirmeyen, pratik gereklerini de yapmayan yönetim yapısı söz konusudur. En tehlikelisi de bu olmuştur. Bir yerde objektif olarak komplocuların değirmenine su taşıma anlamına gelen bu tutumun Önderlikten, PKK'lilikten kopuş anlamına geldiği açıktır.

Önderlik komplonun nedenlerini son derece veciz bir ifadeyle, *"sahte dostlar ve yetersiz yoldaşlık"* olarak vurgulamıştı. Bundan, başta yönetim olmak üzere bütün kadro yapısının kendisini hızla bu "yetersiz yoldaşlık" konumundan çıkarması gerekiyordu. Önderliğin "yetersiz yoldaşlık" eleştirisine verilmesi gereken cevap buydu. Ancak durum böyle gelişmemiştir. Gelişme şurada kalsın, yetersiz yoldaşlığın da gerisine düşme yaşanmıştır. Bunun nedenlerini de satır başlarıyla ortaya koymak gerekir. Bütün bu durumlar aslında PKK'nin yeniden inşasının da gerçek nedenleri ve gerekçeleri olmaktadır.

Önderlik çok kapsamlı bir biçimde ortaya koyduğu yeni düşünce sistemine göre partiyi yeniden yapılandırmak istemiştir. Bunu ***VII. Kongre****'ye* sunmuş olduğu perspektifte çok yalın bir biçimde ortaya koymuştur.

"Biz burada PKK'yi değerlendireceğiz. PKK adından programına kadar değişmelidir. Kimse 'vay PKK'yi imha etti' filan demesin. Doğa dahi değişiyor. Hayatta doğan hiçbir şey yok olmaz, dönüşür. PKK'de de değişim ve dönüşüm var. Diyalektikte değişmeyen tek şey değişimdir diye bir kural vardır... Bu asla bir tasfiye değil, değişim ve dönüşümdür. Biz öncü partiyiz. Daraltan olmayacağız, ön açan olacağız, katalizör rolü oynayacağız. Bunun için kongre yapıyoruz, barış planı geliştiriyoruz"

Bu perspektife rağmen çeşitli sudan gerekçelerle isim değiştirilmediği gibi, biçimde Önderliğin söyledikleri kabul edilmesine rağmen özüne girme olmamış, ona uygun bir eylemin sahipliği yapılamamıştır. Komplonun yarattığı dışsal etken ve içerde ortaya çıkan farklı tasfiyeci yaklaşımların yarattığı ortam, değişim dönüşüm gerçekleştirilerek kendini daha güçlü savunma yerine, deyim yerindeyse eski mevzide çakılıp kalarak "değerleri savunma" yaklaşımı geliştirilmiştir. Yani Önderlik tarzında değerleri koruma değil de, kendine göre bir değer korumacılığı geliştirilmiştir. Bunun da nasıl değer korumacılığı olduğu sonuçlarıyla birlikte ortaya çıkmıştır. Geliştirilemeyen değer aslında kaybedilen değer olmuştur.

Önderlik VII. Kongre karşısında içine girilen bu tutum karşısında örgütü bu konumdan çıkarmak için ***VIII. Kongre*** öncesinde bir kez daha değişim dönüşüme ilişkin olarak şunları belirtmiştir:

"Burada PKK ve değişim konularını değerlendirmek gerekiyor. 'PKK değişmez' yaklaşımı da, 'PKK liberalleşiyor' yaklaşımı da doğru değildir. Arkasında felsefi bir mantık bulunan bir değişim yaşanıyor. Bu birdenbire ortaya çıkmış değildir, felsefidir. Ben birdenbire bunu ortaya koymadım. Bunun altında derin bir çözümleme, bir çağ değerlendirmesi vardır. Doğru olan budur. PKK bu anlamda bir değişimi yaşıyor ve bu daha da gelişecektir." Değişimin ideolojik, felsefi, siyasal, tarihsel ve güncel boyutu kapsamlıca ortaya koymasına rağmen, bunun gerekleri yapılmadığından, Önderlik buna karşılık hem eleştiri geliştirmiş hem de daha bir yıl dolmadan Atina Savunması'yla müdahalede bulunmuştur.

Ancak bu kapsamlı perspektifin karşılığı pratik olarak ne yazık ki bir kez daha verilememiştir. Bütün bunlar elbette sıradan ele alınıp geçiştirilecek konular değildir. Böyle bir pratiğin nedenleri üzerinde durmak gerekmektedir.

Bu konuda yapılması gereken birinci tespit, parti yönetimi ve kadro yapısının Önderliğin uluslararası komplo sonucu esaret altına alınmasından sonra, bunun karşısında ciddi, derinlikli bir özeleştiri yapmamış olmasıdır. Özeleştirinin yapılmamış olması, komplo karşısında bir hesap sormaya da dönüşmemiştir. Dolayısıyla kompluya yol açan nedenler derinlikli sorgulanmamış, üzerinde durulmamıştır. Komploya böyle yaklaşım sonuçta kadro, eleştiri özeleştiri, parti yaşamı, örgütlenme, eylem, meşru savunma gibi temel konularda da ciddi sorunların yaşanmasına yol açmıştır. Önderliğe yaklaşımın özünü ortaya koyan bu tutumun sonuçları yönetimden başlayarak tüm parti yapısını etkisine almıştır.

Bir düzeltme aracı ve yöntemi olarak eleştiri özeleştiri bir yana bırakılmış, işletilmemiş, ya da görüntüyü kurtarma biçiminde uygulanmıştır. Daha çok öne geçen uzlaşma ve liberalizm olmuştur. PKK'li kadronun temel ölçüleri bir yana bırakılmış, her yönetim üyesi kendine göre bir kadro yaklaşımı ve ölçüsü geliştirmiştir. Böyle olduğu için de, herkesin kendisine göre olmayan kadroyu dışlaması da söz konusu olmuştur. Genel olarakta kadronun demokratik katılımı sağlanmamış ve yönetim çalışmalarına katılmamıştır. Önderliğin ***"PKK'lilik yaşamda somutlaşır"*** belirlemesi bir yana bırakılmış, parti yaşamı yozlaştırılmıştır. Halk kültürü, devrimci demokratik beğeni ölçüleri bir yana bırakılarak egemen kültürün etkisine girilmiştir. Meşru savunma anlayışına girilmemiştir. Önderliğin *"demokratikleşin"* talimatlarına karşı eski katı merkezi bürokratik her şeyi üstten belirleyen yaklaşımlar sürdürülmüş bu bir taraftan kadronun yabancılaşmasını geliştirirken öte yandan, her türlü çürümenin zeminini de oluşturmuştur.

Bu sürecin en ciddi sorunu, Kadın özgürlük hareketine yaklaşımda ortaya çıkmıştır. Önderliğin yarım kalmasından endişe duyduğu kadının özgürleşme mücadelesi ciddi bir biçimde darbelenmiştir. Kadın özgürlük hareketi, toplumsal özgürleşmenin temel gücü değil, örgüt içinde güç olmanın denge aracı haline getirilmiştir. Dolayısıyla egemen erkek zihniyeti ve kadın geriliğinin el ele vererek iradesizleştirdiği kadın, aslında iradesiz zayıflayan örgüt olmuştur. Kadın özgürlük hareketi bu süreçten sonra, artık toparlayan, sürükleyen konumdan çıkmıştır.

Bu süreçte yönetimin en ciddi yetersizliği ve hatta suç denilecek pratiği Önderliği örgüt içinde olup bitenler konusunda bilgilendirmemiş olmalarıdır. Önderliğin örgüt içindeki sorunlar konusunda bilgilendirilmemesi, sonuçta Önderliğin örgüt yönetiminin dışına alınmasıdır. Kendisini önderlik yerine koymasıdır. Böylelikle Önderlik "tecrit içinde tecrit" altına alınmıştır.

Artık rahatsız edici boyutlara ulaşan bu gerçeklik karşısında yönetim içinde bunları aşmak için tartışmalar gelişmiş ve toplantı yapma kararı alınmıştır. Çözüm amacıyla yapılan toplantılar, sorunun esası olan Önderlik paradigması ve perspektifleri temelinde soruna yaklaşılmadığı için sorunlar daha da içinden çıkılamaz duruma getirilmiştir.

2002 Eylül Genişletilmiş Yönetim Toplantısı'nda sorunlar tartışılmasına rağmen çözümlenmediği gibi, açık eğilimler ortaya çıkmıştır. Temmuz 2003 Toplantısı bu gruplaşmanın kendisini açıkça ortaya koyduğu, Önderliğin reddedildiği ve iki ayrı örgütün ortaya çıktığı bir toplantı olmuştur.

Bu eğilimleşmeleri kısaca tanımlamak gerekir. Birincisi Önderliğin sol dogmatik tasfiyeci eğilim olarak nitelediği eğilimdir. Bu eğilim, Önderliğin yeni paradigmasına girmemesi, yeni strateji ve taktiğe dar ve yüzeysel yaklaşmış, eski pradigmada diretmiş, tutucu davranmıştır. Diğeri başlangıçta bir eğilim olup, sonra ihanetçi bir çeteci gruba dönüşen sağ teslimiyetçi eğilimdir. Bu eğilim, değişimi, Önderlik ve PKK'nin özgür yaşamından uzaklaşmada, kadını eski geri ilişkilere çekme olarak anlamış ve uygulamıştır. Kürt sorunun çözümünü de ABD ve ilkel milliyetçi çizgide görmüşlerdir. Bunun için de örgütü ele geçirerek YNK ve ABD'nin denetimine sokmak istemişlerdir. İhanetçi Ferhat, Botan çetesinin başını çektiği bu grup tüm hazırlıklarını KONGRA GEL Kongresi'ni tümüyle ele geçirerek, örgütü ABD'nin bölge politikasının denetimine sokmak için aktif bir biçimde çalışmışlardır. Bunun karşısında Önderlik çizgisi ciddi bir biçimde savunulamamış, adeta meydan bu işbirlikçi hain çeteye bırakılmıştır.

Kongreden sonra sol dogmatik tasfiyeci eğilimin Önderliği dahi bilgilendirmeden, uygulanan konseptin kapsam ve derinliğinin çok fazla farkında olmadan kendilerini Önderliğin yerine koyarak yaptıkları yöntemsiz müdahaleler, ihanetçi grubu dağıtma yerine daha da kendi içinde pekiştirmiş, halkı, örgütü ve Önderliği zorlamışlardır. Düne kadar yaşanan uzlaşma ve idare etme yaklaşımı birden bire ölçüsüz bir iktidar çatışmasına dönüşmüştür.

Bir taraftan teslimiyetçi ihanetçi grubun bilinçli çalışmaları, öte yandan Önderliğin müdahalesine rağmen kendini önderliğin yerine koyarak bu biçimde tavır takınmalar, KONGRA GEL'i işlemez duruma getirerek tasfiye etme noktasına getirmişlerdir. Önderlik sürece perspektif olarak müdahale etmesinin yanı sıra, PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi'ni de oluşturarak örgütsel müdahalede bulunmuştur. İnşa Komitesi'nin Önderlik perspektifleri temelinde geliştirdiği çözümleyici tartışmalarla KONGRA GEL II. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı'na hazırlık yapılmıştır. Bu temelde girilen Genel Kurul Toplantısı, Önderliğin belirttiği çerçevede sonuçlandırılmıştır. Kongre'nin hemen bitiminde, artık Özgürlük hareketi saflarında bir şey yapamayacağını gören işbirlikçi ihanetçi çete Önderliğin çağrılarına rağmen ortamdan kaçarak önce YNK'ye daha sonra da ABD'ye sığınmıştır. İhanetçi çete grubunun öteden beri Önderliği etkisizleştirme ve tasfiye etme yaklaşımları ile ABD ve YNK'nin aynı noktada kesişen istemleri nedeniyle, ihaneti daha da derinleştirmek için son zamanlarda kontra bir oluşuma gitmişlerdir. ABD'nin uluslararası bir komplo ile esaret altına aldığı Önderliğe karşılık düne kadar PKK Başkanlık Konseyi'nde yer alan Botan, Ferhat çetesi yine ABD tarafından tarihin ve kirli siyasetin bir cilvesi olarak himaye edilmekte ve parti kurdurtulmaktadır.

Neden PKK'nin yeniden inşası

Sağlam tarihsel toplumsal gerekçelere dayanmayan hiçbir siyasi oluşumun gelişme ve zafer kazanma şansı yoktur. Sağlam ve geçerliliği olan gerekçe demek, toplumsal, tarihsel ve güncel ihtiyaçlar olmaktadır. Her oluşum bunlarla buluşmak ve bunların her bakımdan ifadesi olmak durumundadır. Bu nedenle PKK'nin Yeniden İnşası'na giderken böylesi bir inşayı koşullayan gerekçeleri ve zorunlulukları bilimsel bir biçimde ortaya koyabilmek önemlidir.

Yukarıda PKK'nin tarihte oynadığı rolü ve kuruluş paradigmasının nasıl işlevsizleştiğini ortaya koymaya çalıştık. Bunlar tümüyle nesnel gerçekliklere dayanmaktadır. Şüphesiz burada bireylerin rolleri vardır. Ancak her şeyi sistem veya bireyin yetersizlikleriyle tek yanlı açıklamak bilimsel değildir. Hem sistemden hem de bireyden kaynaklanan ve birbirini koşullayan yönleri daha somut ortaya koymaya ihtiyaç vardır.

PKK'nin yeniden kuruluşu bir ihtiyaç mı? Bu sorunun yanıtını doğru vermek, aslında yeniden inşaya da doğru katılımını beraberinde getirecektir.

PKK'nin yeniden inşasına götüren nedenleri iki ayrı biçimde ortaya koyabiliriz. Birincisi, yukarda ana hatlarıyla ortaya koyduğumuz örgütsel pratiktir. İkincisi ise çağın deği-

şimini ifade etmeyen ve bunu çözümlemeyen paradigma sorunudur. Her iki açıdan da sorunu ortaya koymak gerekmektedir.

Başkan Apo, VI. Kongre'den kısa bir süre önce kapsamlı çözümleme ve eleştirilerden sonra *"bu PKK'den istifa ediyorum"* demiş ve gerçek Apocuların bir adım öne çıkmasını söylemişti. Bu aslında, artık eski tarzla mücadelenin geliştirilemeyeceğinin ve yeniden yapılanmanın gerektiğinin ifadesi olmuştur. Önderliğin tutsak düşmesi üzerine bu süreç kesintiye uğramıştır. Ancak Önderlik PKK'nin değişim dönüşüm sorunlarını sürekli gündemde tutmasını bilmiş ve ısrarlı olmuştur. Tüm çabaları bu yönde olmuştur. VII. ve VIII. Kongre'ye sunulan perspektif bu eksende olmuştur. Ancak her iki kongre sonrasında da daha fazla Önderlik çizgisinden uzaklaşma yaşanmıştır. Özellikle VIII. Kongre'den sonra yönetim içinde başlayan parçalı duruş giderek açık bir gruplaşmaya dönüşmüş, bu biçimde KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'ne gidilmiştir.

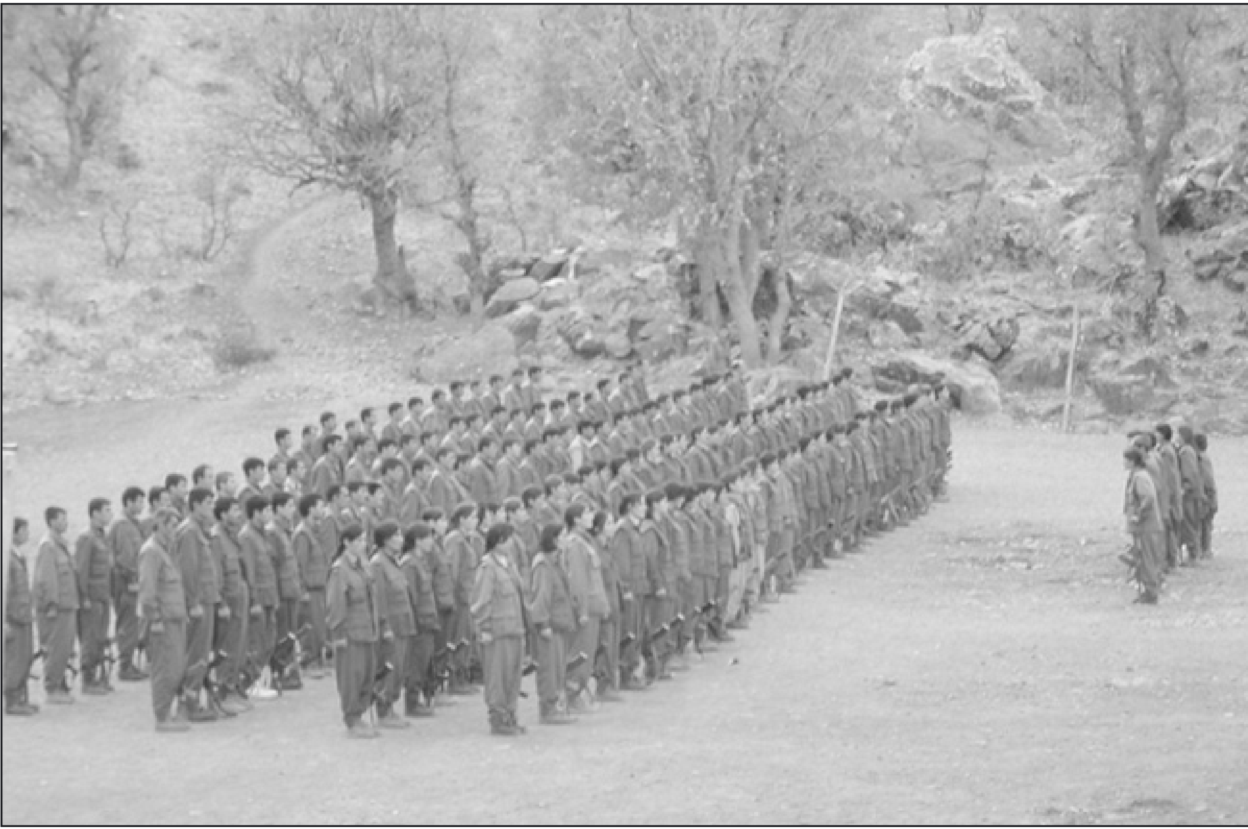
Kürt özgürlük hareketinin büyümesi, genişleyen halk tabanının dar bir partiyle yönetilemeyecek düzeye gelmesi ve yeni paradigmaya yönelme zorunluluğu, onun örgüt biçimi olan Kongre rejiminin geliştirilmesi, ideolojik bir organı gereksizleştirmemiş tam tersine onun zorunluluğunu daha fazla gündeme getirmiştir. Önderlik bu nedenle *"PKK'liler Bilim Sanat Komitesi içinde örgütlenmelidirler"* demiş ve bilim sanat komitesini KONGRA GEL'in *"akıl ve beyin gücü"* olarak nitelemiştir. Önderlik daha PKK V. Kongresi'ne sunmuş olduğu Politik Raporda, bir halk ve toplum için akıl ve beyin gücü olacak ideolojik bir organa ihtiyaç olduğunu belirtmişti. Hareketin büyümesiyle beraber herkesin, hatta yönetimde yer alanların bile kendilerine göre ideolojiyi ele almaları ve yorumlamaları birçok yetersizliğin de temelini oluşturduğundan bundan hızla kurtulmak için böyle bir oluşuma gitmek gerektiği bir ihtiyaç olarak kendisini dayatmıştır. Zaten ortaya çıkan örgütsel sorunların ve yaşanan savrulmaların temel nedeni de varolan ideolojik boşluktur. Bu durum uluslararası konsept ile de birleşince bir anlamda sorunun bu boyutlara ulaşması kaçınılmazlaştı. Bu anlamda belki de her halktan daha çok Kürt halkının böylesi bir ideolojik organa ihtiyacı vardır.

Önderlik Kongre'ye sunmuş olduğu perspektifte Bilim Sanat Komitesi'nin Kongre'nin akıl ve beyin gücü olduğunu, PKK'lilerin bu komitede örgütlenmesini belirtmişti. Ancak KONGRA GEL Kuruluş Kongresi'nden sonra örgütte yaşanan sorunlar nedeniyle KONGRA GEL boşa çıkarıldığı gibi, Bilim Sanat Komitesi de rolünü oynamaktan uzak kalmıştır.

Önderlik örgüt içinde ciddi sorunların yaşanması ve parçalı duruşun ortaya çıkması üzerine, kendi çizgisinin yeterince temsil edilmediğini, ideolojik politik hattının uygulanması yerine sağa sola çekildiğini görerek, kendi çizgisinin örgütlendirilmesinin gerekliliğini, zorunluluğunu ve önemini yakıcı bir biçimde hissederek, PKK'nin yeniden örgütlenmesi üzerinde önemle durmuştur.

İdeolojik çalışma esasında moral ve duygu çalışmasıdır. Bu çalışmanın temel amacı birey ve toplumu hem bugün hem de gelecek açısından belli değerler ve amaçlara bağlamaktır. İdeolojik çalışma bir topluma ölçü ve hedef kazandırılmasıdır. Kürt gerçeğinde ölçüler geri olduğu için, bireyin ve toplumun ufku ve çabası da geridir. Bunun sonucunda geleneksel Kürt toplumu açısından köleliği, yabancı egemenliği ve basit yaşamı kabul eden bir duygu ve moral dünyası söz konusudur. Bu açıdan belki de bütün toplumlardan daha fazla Kürtlerin ideoloji, duygu ve beğeni çalışmasına ihtiyacı vardır.

Kürt toplumu gibi sürekli işgal ve istilaya uğramış, egemen, sömürgeci güçlerin düşüncelerinin ağır etkisinde olan bir halkın özgür iradesini açığa çıkarmak, korumak, geliştirmek ve süreklileştirmek ideolojik bağımsızlıkla mümkündür. Siyasi, örgütsel, askeri vb alandaki güçlenme de ancak bununla mümkündür. Toplumsal gerçeklikten kaynaklanmayan, geleceği doğru tasarlamayan, düşünce bağımsızlığını korumayan, başka güçlerin etkisine giren örgüt, toplum veya toplumsal kesimlerin gelişme sağlaması mümkün değildir. Hele hele Ortadoğu gibi bir bölgede ideoloji alanında bağımsızlığını korumadan özgürlük iradesini korumak ve sürdürmek mümkün değildir. PKK pratiği bunun en açık ispatı olmaktadır.

Otuz yıllık mücadelemizin sonucu, halk çizgisinin devamı ve yeni aşaması olarak ifadesini bulan örgütsel model olan KONGRA GEL'in yürümesi, kuruluş gerekçesi ve felsefesine uygun gelişmesi açısından, onu ideolojik olarak besleyecek, halk çizgisi temelinde projelerle pratikleşmesini sağlayacak ve bu konuda önünü açacak böyle bir örgütlenmeye ihtiyaç vardır. Bu açıdan da PKK'nin yeni paradigma temelinde kuruluşu bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

21. yüzyıl dünyası birçok bakımdan sorunları çok karmaşık ve kapsamlı hale getirmiştir. Dünya tarihinin hiç bir döneminde sorunların çözümü bu kadar karmaşık bir hal almamış ve adeta çok bilinmeyenli denklem biçimine bürünmemiştir. Günümüz dünyasında ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel sorunlar o kadar karmaşık bir hal almıştır ki, bilimsel ve analitik bir düşünce üretim merkezi olmadan sorunları değil çözmek anlamak bile gerçekleşemez.

Dünyamız ve bölgemiz bir kaos aralığında bulunmaktadır. Bir kısım güçler bu kaos aralığından sinerek veya kaybederek çıkarken, belirli güçler, etkenler ve bileşenler ise güçlenerek, güçlü bir özne haline gelerek çıkış yapacaklardır. Bu dönemler her zamankinden daha fazla bilimsel ve analitik zekayı, planlama ve yönlendirme gücünü ve doğrultuyu belirleme yeteneğini gerekli kılmaktadır. Bu da parti örgütlülüğünü gerekli kılan bir başka neden olmaktadır.

PKK'nin yeni koşullarda kendini değiştirip dönüştürerek inşa etmesi tarihsel bir görev olduğu gibi, aynı zamanda ahlaki bir sorumluluktur. PKK Kürt halkı ve Ortadoğu halkları açısından bir özgürlük ve demokrasi umudu yaratmış, bunun için çok önemli gelişmeler ortaya çıkarmış ve kazanımlar sağlamıştır. Buna sahip çıkmak, yaratılan kazanımları ortada sahipsiz bırakmamak için gerekeni yapmak, gelişmeleri halkımız ve Ortadoğu halklarının özgürlüğü ve demokrasisi çerçevesinde sonuçlandırmak gerekmektedir. PKK'nin büyük şehitleriyle tüm özgürlük şehitlerine ve halkın fedakarlığına verilmesi gereken cevabın bu temelde olması vicdani ve ahlaki bir sorumluluktur.

PKK'nin yeniden inşasının temelinde yatan esas sorun ise eski paradigmanın gelişen bilimsel teknolojik devrimin yarattığı yeni dünya, bölge ve ülke koşullarına artık cevap vermekte yetersiz kalmasıdır. Dolayısıyla bunun değiştirilmesi artık bir zorunluluktu. Bu zorunluluğa yol açan nedenleri de kısaca ortaya koymak gerekir.

İktidar değer üretmenin yeri değil tüketmenin yeridir

Partilerin kuruluş gerekçesi, adına hareket ettikleri sınıf veya tabaka adına devleti ele geçirmek ve bu kesimleri varolan değerlerden daha fazla yararlandırmaktır. Partilerin hepsinin kuruluş ve varoluş gerekçesi buna dayanmaktadır.

PKK'nin varoluş gerekçesi de Kürt halkı adına devletleşmek olmuştur. Dolayısıyla tüm çalışmalarının hedefi ve içeriği de buna göre yapılanmıştır. Her ne kadar marksist devlet anlayışının bir gereği olarak devleti ele geçirdikten, ezilenler adına bazı temel görevler yaptıktan sonra, kendisini gereksiz kılacak bir doğrultuya girmesi öngörülüyorsa da, yaşamın gerçekliği bunun tersini göstermiştir. Devlet ele geçirilmeksizin ne ulusal sorun çözülebilir ne demokrasi ne de sosyalizm gerçekleştirilebilirdi. Kavrayış böyle olduğu için, dönemin her iddialı devrimci hareketi bunu programın birinci maddesi olarak ortaya koyuyordu. Dolayısıyla PKK de dönemin en iddialı devrimci hareketlerinden birisi olarak bunu programına koymuş, savunmuş, bütün çalışmalarının merkezine de koymuştur.

Birçok bakımdan devletin meşruiyetinin tartışılması, meşruiyetin çöküşünü de beraberinde getirmiştir. Devletin gücünü daha çok kitlelerin yanlış devlet kavrayışından alındığı kabul edilirse, meşruluğunun tartışılması da ciddi bir gelişmeyi ifade etmektedir. Bu durum devlet odaklı olmayan çözümlerin de zeminini yaratmıştır. En önemlisi de, tarih boyunca ezilen ve sömürülen sınıfların kurtuluş aracı olarak sürekli egemenlerle aynı araçları kullanması, sonuçta kendi amaçlarının dışına düşmelerini getirdiği gibi bir benzeşmeyi de yaratmıştır. Bunun yarattığı yabancılaşma ve tahribat oldukça büyük olmuştur. En son kapitalizmin birer mezhebi niteliğindeki reel sosyalizm, ulusal kurtuluş mücadeleleri ve sosyal demokrasi iktidarları ele geçirmelerine rağmen toplumsal sorunları, eşitlik, özgürlük ve demokrasi sorununu çözememeleri durumu, sorunun çözümünde *"daha çok küçülen ve demokrasiye daha fazla yer açan devlet," "daha az devlet, daha çok demokrasi"* veya *"devlet+demokrasi"* formülünü daha fazla gündeme getirmiştir. Bütün bunlardan hareketle genel olarak dünyada, bölge ve ülkemizde yaşanan sorunlardan sadece egemen kapitalist sistem değil, aynı zamanda reel sosyalist, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş savaşı yürüten güçler de sorumludurlar.

Yukarda aktarmaya çalıştığımız PKK'nin yaşadığı örgüt sorunlarının temel nedenlerinin başında PKK kadro ve örgüt yapılanmasının devleti ele geçirmeye göre yapılanması gelmektedir. O halde artık devletin ele geçirilmesinin hedeflenmesi değil, "devlet+demokrasi" formülasyonunu esas alan partileşmeleri geliştirmek gerekmektedir. Bu PKK'nin temel özeleştiri konusu olduğu gibi aynı zamanda yeniden kuruluşunun da temel gerekçesini oluşturmaktadır.

PKK'nin ikinci özeleştiri konusu iktidar konusudur. Önderlik iktidarı *"devlet kurumunun icraya geçmiş hali"* olarak tanımlar. Yani herhangi bir toplumsal kesim adına hareket eden bir partinin iktidarı ele geçirerek, iktidarın olanaklarından o kesimi yararlandırmasına dayanır. Bu, zenginliği kendi taraftarlarına dağıtmak, yani tüketmektir. Tabii böyle olunca doğal olarak iktidar dışında kalan diğer kesimlerin de bu olanaktan yararlanamaması durumu açığa çıkar ki, bu demokrasi ve eşitlik adına yapılsa da sonuçta kendi doğasından kaynaklanan bir eşitsizlik ve adaletsizlik yaratır. Böyle bir zeminde de doğal olarak demokrasi gelişmez. Daha çok *"iktidarı elinde bulunduranların demokrasisi"* gelişir.

"İktidarlarla ne devrim yapılır, ne değişim sağlanır. İktidarla değer gasp edilir, bölüşülür. Ayrıca iktidar değer üretmenin yeri değil tüketmenin yeridir." Önderliğin yaptığı bu saptama, geçmiş PKK'nin de en fazla karşı karşıya geldiği, hazırı tüketmeye dayanan, olanakların üzerine yaşam kurmayı geliştiren bu anlayışın toplumun demokratikleşmesiyle ilgili olmadığını göstermektedir. Herkesin olanağı ele geçirmeye çalıştığı bir ortamda özgürlük ideallerinin çok fazla güçlü olamayacağı, hatta tükeneceği ortadadır.

"PKK büyüdüğünde iktidarcılık oyununu daha iyi anladım. PKK'de '95 sonrası sıkıntılı konunun özünde bu olduğunu daha iyi belirtebilirim. Tüm kadro, kurum ilişkileri ve yapılarında ortaya çıkan, uyduruk bir memurculuk anlayışıydı. Ütopya sahibi olmak, coşku dolu, her gün arayışlar peşinde olmak, yeniyi yaratmak sorun olmaktan çıkmış, herkes zorbela elde edilmiş devrimci bir değer üzerinde ucuz yaşamanın hevesine kapılmıştı. En tehlikeli hastalıklardan biri buydu. Devrimci PKK'nin bir yandan çeteleşmesi –çingene paşalığı– diğer yandan memurlaşması, bitmesi anlamına da geliyordu. Eleştiri silahını çok yoğun kullanıyordum. Ama hastalığın nedeni doğru teşhis edilmeyince, tedavinin anlam ifade etmesi beklenemezdi. Devletleşmeyi idealize eden bir partinin kadrolarından merkezden en alta doğru Kürdistan koşullarında köylü kökenlilerin en vahşi çete olması, yarım aydınların da bir despotik memur kesilmesi doğal olmalıydı. Hedefin doğasında bu bozulma vardı."

"Devlet odaklı olmayan bir demokratik sosyalist teoriye, program, strateji ve taktiklere ihtiyaç vardır. Özeleştiri bu temelde gelişirse anlam ifade eder. Aksi halde yenilik adı altında tekrar eski konumlara düşmek kaçınılmazdır. Reel sosyalizm, sosyal demokrasi ve ulusal kurtuluş partilerinin durumu bu gerçekliği gayet açık olarak doğrulamış bulunmaktadır."

Yalnızca devlet ve iktidar anlayışı değil, özgün yanları bulunsa bile, PKK'nin benimsediği örgüt modeli de devlet ve iktidar anlayışını besleyen bir karaktere sahipti. Ezilen sınıflar ve halklar adına yola çıkma iddiasında olan devrimcilerin iktidarı ve devleti ele geçirme zihniyetinin bir sonucuydu. Bu yönüyle seçilen örgüt modeli iktidarlaşmayı ve devletleşmeyi hedefleyen ve bunları besleyen bir model olmuştur.

PKK'nin ortaya çıktığı koşullar, ulusal kurtuluş hareketlerinin yoğunca geliştiği bir dönemdir. Kürdistan'ın sömürge olduğu, ulusal sorunun bir sömürge sorunu olduğu, bunun çözümünün ise 'halk savaşı'ndan geçtiği tespitinden hareketle PKK, bu stratejiyi esas almıştır. 'Milli Demokratik Devrim' stratejisi esas alındığından, ulusal sorunun ve demokratikleşmenin, eşitlik ve adaletin yolu halk savaşından geçiyordu.

Savaşı başlatmak nispeten kolaydır. Ancak bir kez savaş başladı mı, savaşın seyrini, dozajını her zaman kontrol etmek mümkün değildir. Savaş bir kez başladı mı o artık kendi yasalarını işletir. Bunun önüne de kimse kolay kolay geçemez. 'Ölüm kalım' yasasının işlediği savaş, her an için kontrol edilemez boyutlara ulaşabilir.

Savaşı, demokrasi ve özgürlük için başka hiçbir yol kalmadığında başvurulacak bir araç olarak görme yerine, bunu aşan durumlar da söz konusu olmuştur. On beş yıllık savaş pratiğinde her ne kadar meşru savunmayı aşan yaklaşımlar açığa çıkmışsa da bu sürecin açığa çıkardığı önemli bir birikim, tecrübe ve olumlu bir gelişim zemini de söz konusu olmuştur. Sonuç olarak bugün üzerinde demokrasiyi inşa edeceğimiz zemin bu savaşla yaratılmıştır.

Bu savaşta özeleştiri konusu olan noktaları şöyle belirtmek mümkündür. Öncelikle kurtuluşa giden yolun mutlaka savaştan geçtiği görülerek, farklı ve mümkün çözüm yolları denenmemiştir. Toplumun tabandan demokratik temelde örgütlenmesine gidilmemiş, bütün çalışmalar savaşın geliştirilmesine endekslenmiştir. Zaman zaman meşru savunma konumundan çıkılmış dolayısıyla amacını aşan, buna hizmet etmeyen bir çizgi gelişmiştir. Bu da karşılıklı olarak milliyetçiliğin gelişmesine zemin sunmuştur. İdeolojiden uzaklaşma yaşanmış, çetecilik gelişmiş bu da kendisiyle birlikte bir iç iktidar savaşını geliştirmiştir. Kürt ulusal ve demokrasi sorunu kendi tarihselliği ve toplumsal gerçekliği içerisinde ele alınmamış, genel geçer halk savaşı teorisi esas alınmıştır. Bütün bu yetersizlikler sonucunda da demokratik bir çözüm olanak dahilindeyken gerçekleşmemiştir.

Önderlik PKK pratiğine ilişkin geliştirmiş olduğu eleştiri özeleştiri kapsamında, devlet, iktidar, savaş, ulus ve ulus devlet tanımını daha da netleştirmekte, gerektiğinde kapsamlı bir meşru savunma savaşını öngören, demokratik bir toplum için yeniden partileşmeye dayalı bir çözümün yolunu açtığını belirtmekte ve yeni paradigmanın temel doğrultusunu da böylelikle somutlaştırmaktadır.

Bugüne kadar sergilenen emekler, gösterilen kahramanlıklar önemli değer ve mevziler yaratmakla birlikte istenilen sonucun açığa çıkmamasının nedenlerini bu tarzda ele alabiliriz. Eski sistemde diretmek, yeni paradigmaya yüzeysel ve dar yaklaşmak, özünde emeklerin, dökülen kanın boşa gitmesi anlamına gelmektedir. Bu da her türlü

"PKK'nin yeni koşullarda kendini değiştirip dönüştürerek inşa etmesi tarihsel bir görev olduğu gibi, aynı zamanda ahlaki bir sorumluluktur da. PKK'nin yeniden inşasının temelinde yatan esas sorun eski paradigmanın gelişen bilimsel teknolojik devrimin yarattığı yeni dünya, bölge ve ülke koşullarına artık cevap vermekte yetersiz kalmasıdır. Dolayısıyla bunun değiştirilmesi artık bir zorunluluktu"

savrulmanın zeminini yaratmaktadır. Bütün bunlar hem PKK'yi yeniden inşa etme gerekçelerini ortaya koymakta hem de kuruluşun yönünü göstermektedir.

Yeniden kuruluş Önderlik karşısında büyük sorumluluk ve ciddiyet gerektirir

PKK'nin yeniden inşasının gündeme geldiği koşullar, ona katılımımızın gerekçe ve biçimini de ortaya koymaktadır. Bu katılım, her zamankinden zorlu bir davanın sorumluluğu altına girmeyi, bunun sıradan ve alışılageldik yol ve yöntemleri aşmayı zorunlu kıldığını, içten ve dıştan dayatmaların daha da derinleşeceğini bilerek, zor ancak onurlu görevlerin bizleri beklediğinin farkında olmayı ve bütün bunları ikircisiz göğüsleme kararlılığına ulaşmayı gerektirir.

Yeniden inşa çalışmasına katılmak Başkan Apo'nun şu anda, işkenceli bir yaşam altında olduğunu bilerek, onu bu işkenceli yaşama mahkum edenin kendi sorumsuzluğumuz olduğunu asla unutmayarak, kendimizi Başkan Apo'nun özgürlüğüne karşı ahlaki, örgütsel ve siyasal sorumluluk duyan birer devrimci kılarak ve bunun gereklerini günlük yaşamın her anına yedirerek görevlerimizin üzerine yürümektir. Önderliğin 12 Eylül koşullarında Mazlum, Kemal ve Hayriler karşısında duyduğu derin ahlaki ve vicdani sorumluluğun derinliğini duymaksızın, PKK'nin yeniden inşasına katılınamaz, katılınsa bile bunun ciddiyeti yakalanamaz. Dayatan görevlerin gerekleri layıkıyla yerine getirilemez.

Önderlik en çok değer arz eden çalışmasının özgürlük iradesi ve ruhunu yaratmak olduğunu ve bunu ideolojik bağımsızlık ve örgütsel güçlenmeyle güvence altına aldığını, Kürt kimliğini özgürlük temelinde ancak böyle savunabildiğini belirtmektedir. Gerek uluslararası komplocular gerekse de işbirlikçi ve hainlerin en büyük saldırısı da Önderliğin bu büyük çalışmasına dönük olmuştur. Bu temel çalışmaların doğru anlaşılması ve çarpıtılmaması başarmanın da esasını oluşturacaktır.

Gelinen aşamada Önderliğin kendisi ve bu temel çalışması dıştan ve içten büyük bir saldırı altında bulunmaktadır. PKK'nin yeniden inşası Önderliği her koşul altında ölümüne savunmak, onunla tüm içtenliğimizle ve hiçbir hesap yapmaksızın yeniden buluşmak, büyük çalışmasını güvence altına alarak gelişmesini ve zafer kazanmasını sağlamak anlamına gelmektedir. Bu, çekilen acıların, dökülen kanların, harcanan emeklerin ve beslenen halk umutlarının da karşılığı olmaktadır. Elbette bu, sıradan bir çalışma, katılım, kararlaşma ve ciddiyetle olmaz. Yaşadığımız sürecin tehlikelerinin kaynağını görerek, bu tehlikeler karşısında görevlerimizi yapmamamız halinde olabilecekleri görmezden gelmeyerek, bu konuda kendimizi aldatmayarak, onunla yüzleşme cesaretini göstererek, çözümün yalnız ve yalnızca Önderlik tarzında olduğunu bilerek PKK'nin yeniden inşa çalışmasına katılmalıyız.

Bu katılım herhangi bir örgüte katılmak değildir. PKK'nin yeniden inşa çalışmasına katılmak, bir halkın, beyin ve akıl gücü, vicdan ve moral gücü olmak anlamına gelmektedir. Her söz ve davranışın halkın kaderi ve geleceğiyle ilgili olduğunu bilerek, bunun derin sorumluluğunu duymak, bu katılımın esasını oluşturmaktadır.

PKK'nin yeniden yapılanması özgür kadın çalışmasını Beritan ruhu ve kararlılığıyla Önderlik gerçeğine uygun biçimde temsil edecek, *"yarım kalan projeyi"* tamamlama rolü ve misyonunu üstlenecek biçimde kendini yeniden yapılandıracaktır. Yeniden inşa bu konuda ideolojik ve teorik üretimin temsil edilmesi ve yükselen değer haline gelmesi için yoğun çaba harcayan, özgürlük çizgisindeki Apocu yaşam ve mücadele felsefesini bütün örgüte ve kadroya özümseten, topluma yayan bir inşa olacaktır.

PKK'nin yeniden inşası, devlet, iktidar odaklı olmayan ve meşru savunma çizgisini aşan şiddet anlayışını reddeden, onun yerine devleti+demokrasi formülasyonunu esas alan temelde bir yeniden partileşmeyi esas alacaktır.

Halk eylemliliğini demokrasinin dili olarak gören ve bu temelde en geniş temelde halkı örgütleyerek eyleme kaldırmayı ve buna öncülük etmeyi önüne koyan, ne zaman savaş, ne zaman ayaklanma yapacağı konusunda netleşen bir partileşme olacaktır.

PKK'nin yeni paradigma temelinde yeniden inşasının salt Kürdistan toplumu için değil bölge halkları açısından da önemi büyüktür. ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) temelinde bölge halklarına dayattığı iradesizleştirme ve bölgeyi kendi çıkarları temelinde düzenleme politikası karşısında bölge halklarının "Demokratik Ortadoğu Federasyonlaşması" alternatifinin yaratılması anlamına gelmektedir. Bölgenin kendi tarihsel birikimi üzerinde, tarihine yaraşır bir demokratik ekolojik toplumu kurma mücadelesinin de "akıl ve beyin" gücü anlamına gelmektedir.

PKK'nin felsefik, ideolojik, politik, örgütsel, meşru savunma, ekonomik vb alanlarda yeni paradigma temelinde yaşamı düzenleme ve mücadele yürütme konularında gerçek bir örnek haline gelmesi gerekmektedir. Gerçek barış demokrasi, özgürlük ve eşitlik ancak yeni paradigma temelinde PKK'nin yeniden inşasının başarılması ve önüne çıkan sorunları çözme temelinde sağlayacaktır.

Yeniden inşa basit yaşam arayışları içinde olan ya da mücadele içinde şeklen bulunduğu halde düşünce ve duyguda ondan kopmuş olan kadrolarla değil, PKK'nin ideolojik ve teorik düzeyini temsil eden, onun yaşam ve mücadele felsefesine bağlı, bu alanlarda Önderlik gerçeğini özümsemiş ve Önderliğin duruşuna uygun kadrolarla yapılacaktır. Bu kadrolarla kurumlaşacak yeniden inşanın en temel görevleri ve çalışmalarından biri de her alanda Önderlik gerçeğine uygun bir kadro yaratmak olacaktır.

Bu kadro, tıpkı İsa'nın havarileri,Muhammedin sahabeleri ve PKK'nin Haki Karer, Kemal Pir, Mazlum, Hayri, Zilan, Beritan ve Agitlerde temsilini bulan Önderliğe ölümüne bağlı, demokratik ekolojik toplum paradigmasını yürekten benimsemiş bu temelde aydınlanmış olarak pratiğin üzerine başarma kararlılığıyla yürümelidir. Fedakar, benmerkezcilikten kendini kurtarmış, bireysel hesap peşinde koşmayan, kendini adamış, mütevazi, dürüst, yeni ahlakı kendi şahsında somutlaştıran, PKK'nin öngördüğü yaşam tarzını kendisinde temsile kavuşturan bir kadro gerçekliğine ulaşmaktır temel hedef. Bu yönüyle de örnek ve çekici olan, direnişçi, cinsler arası ilişkili eşitlik temelinde ele alan, kendini erkek egemenlikli düşünceden ve kadın geriliğinden koparark kadın kurtuluş ideolojisini kendi şahsında somutlaştıran özellikler taşımalıdır. Yaşadığı ve fark ettiği yetersizlikleri özeleştirel bir tarzda ortaya koyarak kendisini hızla aşabilmelidir. PKK'yi bir üstünlük ve kariyer sahası değil, hizmet sahası olarak gören, bunun için hizmette sınır tanımayan bir anlayışın sahipliğini pratikte de yapmalıdır. Tüm yaşamını bir derviş gibi PKK'nin anlayış ve felsefesini ulaşabildiği bütün yerlere yayma görevini en kutsal görev bilerek PKK'ye katılmalıdır. PKK yeniden inşaya yönelirken, böyle katılımlara dayalı olarak örgütlenme görevlerine yönelecektir.

Yeniden inşa her şeyden önce ideolojik ve teorik hassasiyeti yükselterek işe başlayacak, yeniden inşayı böyle örecek, kadrosuna böyle bir ruh kazandıracak, bundan sonraki pratiğinde de ideolojik teorik hassasiyetlerinin zayıflamasına izin vermeyen yeni bir parti ortaya çıkaracaktır.

Yeniden inşanın temelini , Önderliğin ortaya koyduğu yeni paradigma temelinde gerçekleştireceğimiz eleştiri özeleştiri oluşturacaktır. Eleştiri ve özeleştiri yapmadan bir yeniden inşadan söz etmek mümkün değildir. Bugün PKK'nin yeniden inşası açısından Önderlik tarafından yeterince eleştiri ve özeleştiri yapılmıştır. Ancak bizler aynı tarzda eleştiri özeleştiri yapmadık. Önderlikten kopuşumuzun temelinde de bu gerçeklik yatmaktadır. Yeniden inşa bu anlamda bizi Önderlikle buluşturmayan temel konularda yapılacak eleştiri özeleştiri temelinde gelişecektir. Önderliğin yaptığı çözümlemeler temelinde doğrulara ulaşmak, kişiliğini bu doğrularla yoğurmak, örgütün ve bireyin kendisini Önderlik gerçeğinde yeniden yapılandırarak yenilenmesini sağlamak ancak eleştiri özeleştiriye doğru yaklaşmakla mümkündür.

Bu perspektifler temelinde yeniden inşaya katılmak Önderliğe bağlılığın en temel gereklerinden biri olarak anlaşılmalıdır. Bugün Önderliğe bağlı olmak, Önderliğe sonuna kadar bağlıyım demek, bu yeniden inşa karşısında sorumluluk duymakla mümkün olacaktır. PKK'nin yeniden inşası demek, Önderliğin ideolojisini ve teorisini somut maddi bir güce dönüştürmek demektir. Dolayısıyla PKK'nin yeniden inşasına katılmak, Önderliğin yoldaşı olma iddiasıyla ortaya çıkmak ve buna geçerlilik kazandırmaya çalışmaktır. Bu açıdan da büyük bir ciddiyeti ve sorumluluğu gerektirmektedir. Bunun için her şeyden önce Önderliğin bütün çözümlemelerinde ortaya koyduğu eleştiri konuları karşısında kendini yenilemek üzere değiştirip dönüştürerek tutum takınmak şarttır. Yeniden inşaya katılırken, sınıflı toplumdan bugüne dek insanlığın yüreğine ve beynine yedirilen bütün kirlerden arınmak, sınıf ve erkek egemenlikli kültürden ve bunun sonuçlarından kurtulmak şarttır. Yeniden inşa derken böyle bir köklü özeleştiri gerekmektedir.

Yeniden inşaya katılmak, ister geçmişte yönetici olsun ister olmasın, böyle bir özeleştiriyle yetkicilik ve mevkicilikten soyunmaktır. Yeniden inşanın başlangıcının en temel özelliklerinden biri de budur. Eski yeni, genç yaşlı demeden, bütün yoldaşlarımız geliştirecekleri özeleştirilerle yeniden bir katılımı başlatmakla yükümlüdürler Nasıl Apocu hareket '70'lerde yeni katılımlarla başladıysa, ikinci Apoculuk dönemi ya da PKK'nin yeniden inşası da böyle bir yeni bir katılımla gerçekleşecektir.

PKK'yi yeniden inşa etmek için, İnşa Komitesi olarak belli bir program dahilinde çalışmalar yürütülmektedir. Yapılan planlama temelinde bir taraftan Önderliğin "Bir Halkı Savunmak" adlı eseri temel alınarak program tüzük çalışmaları yürütülmekte, öte yandan kuruluş çalışmasını yürütmenin hazırlıkları yapılmaktadır. Yapılacak ilk işlerin başında bu talimat perspektif temelinde yeniden inşayı kapsamlı ve derinlikli olarak tartışmak gelmektedir. Bu tartışmalardan sonra inşa sürecine katılmak isteyen her arkadaş katılım gerekçelerini de ortaya koyan özeleştiri raporlarını yazıp bulundukları alanın bileşiminin görüş ve önerilerine sunacaklardır. Rapor ve arkadaşların öneri ve değerlendirmeleri de dikkate alınmakla birlikte "PKK Hazırlık Okulu'na" alınacak öğrencileri PKK İnşa Komitesi sonuçta belirleyecektir. Kongreye kadar sayısı 55-60 arasında değişen dört eğitim devresi düzenlemeyi öngörüyoruz. PKK'yi yeniden inşa çalışmalarına katılacak adaylar esas olarak eğitim sürecinde ortaya çıkacaktır. Bu adaylarla kongre hazırlıkları yapılarak, PKK'nin yeniden inşası gerçekleştirilecektir. Bu nedenle arkadaşların başta Önderliğin "Bir Halkı Savunmak" adlı eseri olmak üzere İmralı sürecinden bu yana Önderliğin tüm görüşme notları ve yazdığı tüm kitaplar hazırlık anlamında okunmalı, üzerinde yoğunlaşılmalıdır. PKK'nin ideolojisi ve politikasına bağlıyım, Önderliğe bağlıyım, Önderliğin ideolojik politik çizgisini bütünüyle doğru buluyorum, bu temelde bu yeniden inşaya destek sunmak ve katkıda bulunmak istiyorum diyen herkes, Önderlik, şehitler, halkımız ve tarihimiz karşısında taşıdığı derin sorumluluk bilinciyle bu tartışmaya katılım göstermelidir.

Bugün tarihimizin ve insanlığın en özgürlükçü ve en demokratik düşüncesi, Önderliğin demokratik sosyalizm ideolojisi çerçevesinde ortaya koyduğu cinsiyet eşitliğine dayalı demokratik ekolojik toplumdur. Bunun ideolojik, teorik, politik ve pratik temsilini yapacak olan PKK, demokratlığın ve özgür kişiliğin en seçkin örneğini kendi kadrolarında, işleyişinde ve yapılanmasında en rafine biçimde temsil edecektir.

PKK muazzam bir özgürlük ve demokrasi kaynağı olacak, bütün toplumun özgürlük ve demokrasi konusunda model ve örnek alacağı bir parti haline gelecektir. PKK duruşu ve tutumuyla toplumsal yaşamın her alanında ve toplumun her kurumunda yer alacak, gelişmesine öncülük yapacaktır. Bu anlamda PKK hiçbir örgütün alternatifi değil, o örgütün tamamlayanı bir parçası ve öncüsü olma iddiasındadır. Öncülüğü de yetkiye dayalı olarak değil, ön açıcılığı ve çözümleyiciliği sayesinde yapacaktır. Bu konuda aydınlatıcı, ışık saçıcı rolünü her gün, her an oynayacaktır. Özgürlük ve demokrasi ışıkları saçan, bu yönlü enerjisi hiç bitmeyen bir güneş olarak Önderliği temsil edecektir.

İnsanlık nasıl ilk kimliğini ve kişiliğini neolitik toplumda Kürdistan coğrafyasında bulduysa, 21. yüzyılın cinsiyet eşitliğine dayalı demokratik ekolojik toplumu da ilk önce Kürdistan'da ve Ortadoğu'da yaratılacak; özgürlüğün, eşitliğin ve demokrasinin insanlığın kimliği ve yaşam biçimi olduğu bir dünya gerçekleştirilecektir.

Birinci Apoculuk döneminde ilk kadrolar nasıl ki, Apocu ideoloji çerçevesinde Kürdistan'ı özgürleştirme ve yeni bir insan yaratma heyecanını ve coşkusunu yaşadılarsa, bunu nasıl en büyük moral güç kaynağı, zenginlik ve yaşam biçimi olarak gördülerse, bugün de Önderliğin ideolojik çizgisinde bu büyük tarihsel çıkıştan güç alarak PKK'yi Apoculuğun yaşayan özüyle yeniden buluşturmak gerekmektedir. Başkan Apo'ya, şehitlere, gazilere, halka, dağ ve zindan direnişçilerine, dünyanın ezilen sömürülen tüm insanlarına, tarihe ve geleceğe karşı sorumluluğun gerekleri de bunu emretmektedir.

Böyle bir partinin kuruluşu ve yeniden yapılanmasına katkı sunmak, onun bir parçası olmak bir insan için alınacak en büyük ödüldür. Bir insana layık görülecek en güzel çalışma ve hedef budur. Biz bu temelde böyle onurlu bir görevi yerine getirerek Önderliğe en bağlı yoldaşı olmak isteyen tüm arkadaşları PKK'nin yeniden inşasına ve yapılanması çalışmasına çağırıyoruz. İdeolojik, teorik ve politik anlamda Önderliği kendimizde ve örgütte somutlaştırıp topluma yaydığımızda başarının kesinleşeceğine inanıyoruz. Başarı ve zafer ilk önce PKK'nin yeniden inşası ve yapılanmasında kazanılacaktır. PKK'nin yeniden yapılanması ve inşasında kazanılacak zafer Kürt halkının özgürlük zaferidir, Ortadoğu halklarının demokratik birliğinin zaferidir. İnsanlığın demokratik sosyalizm ışığında cinsiyet eşitliğine dayalı demokratik ekolojik toplumu yaratmanın zaferidir.

Önderlik bu zaferin temel taşlarını otuz yıl boyunca döşemiştir. Dıştan tüm "kök kazma" ve içten "bozma" çalışmalarına ve gerçekleşen ihanetlere rağmen, hala tüm taşlar zaferi müjdeleyen anıt gibi dimdik yerli yerinde durmaktadır.

Sonuç olarak

Yürekten katıldığımız Önderliğin hepimize yaptığı PKK'yi yeniden kurma çağrısını buraya aktararak çalışmamızı bitiriyoruz:

"Örgütlenme tüm tahribatlara rağmen varlığını büyük oranda sürdürmektedir. Ülke içinde ve dışında, tüm Kürdistan parçalarında her tür örgütlenmeye gidebilecek potansiyel bir zemin, lojistik imkan, kadrolar ve çok sayıda gruplar, sivil toplum kuruluşları mevcuttur. Halkın politik bilinci oldukça gelişmiştir. PKK kitlesi tüm Kürdistan'da başat durumdadır. Ayrıca ülke dışında ve komşu metropollerde milyonlarca sempatizan halk kitlesi mevcuttur. Kadında muazzam bir uyanış ve örgütlenme vardır. Kadın etrafında adeta yeni bir dünya doğmaktadır. Yeni teorik ve paradigmatik yaklaşımların asal öğeleri kadın özgürlüğünden geçmektedir. Gençlik benzer durumdadır. İlgi ve sıcaklığından bir şey kaybetmemiş olan gençlik, özgür toplum idealinin kararlı takipçisidir. "Ya özgür yaşam ya hiç" sloganı gençliğin elinden düşürmeyeceği bayrağı olmuştur. Partileşme tümüyle boşa gitmemiştir. Muazzam tecrübesiyle, binlerce kadrosuyla, on binlerce sempatizanı ve yüz binlerce kitlesiyle uygun gördüğü öz ve biçimler altında rahatlıkla kendisini yeniden yapılandırabilir. Gerilla hiç hak etmediği kayıplara ve çeteleşme anlayışlarına rağmen, Kürdistan'ın merkezinde ve tüm stratejik üs alanlarında binlerce kişiyle varlığını sürdürmektedir. Kendini geçmişin ağır hastalıklarından arındırırken, kazandığı büyük tecrübeyle ve hedeflediği daha gerçekçi politik program altında başarılı olmaya her zamankinden daha hazırdır. Tüm aleyhteki kuşatmalara rağmen, PKK dünyanın her köşesinde dost mevziler ve ilişkiler ağını korumakta ve gelişmesini sürdürmektedir. Binlerce kahraman şehidi kendilerini doğru temsil edebilecek zihniyet ve pratik sahibi yoldaşlarını beklemektedir."

14 Ağustos 2004

HALKIMIZA VE KAMUOYUNA

PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi

Kürdistan'da büyük bir değişim ve dönüşüm gücü olarak ortaya çıkan hareketimiz, '99'dan bu yana değişim sürecini stratejik düzeye çıkararak ideolojik, politik ve örgütsel bir yenilenme aşamasına girmiştir. Özellikle Önderliğimizin 2001 yılında AİHM'e dönük olarak geliştirdiği savunmada ortaya koyduğu yeni paradigma ekseninde düşünsel düzeyde büyük bir yenilenme ve gelişme düzeyine ulaşmıştır. Değişim ve dönüşümün temel ekseni, zihniyette köklü bir yenilenmeyle birlikte düşüncede, yaşamda ve örgütsel sistemde çağın en gelişmiş demokratik kültür ve sistemine ulaşmaktır. Demokratik ekolojik toplum ve cins devrimine dayanan yeni paradigmayı yaşamın her alanında uygulama, eski merkeziyetçi örgütsel sistemi aşma ve bunun yerine demokratik esaslara dayalı yeni örgütsel sisteme geçiş sürecinde örgütümüz önemli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

Uluslararası komplo ile Önderliğimizin esaret altına alınmasından sonra, Hareketimiz komployu boşa çıkarmada ve ona karşı mücadele etmede değişim ve dönüşüm çizgisini başarıyla uygulamayı stratejik ve hayati bir konu olarak ele almıştır. Buna rağmen değişim dönüşüm çizgisine yüzeysel yaklaşılmış ve örgütsel sistemde zamanında gereken değişim ve yeniden yapılanma geliştirilememiştir. Örgüt bünyesinde değişime isteksiz ve yüzeysel yaklaşımla birlikte, genelde muhafazakar, tutucu bir duruş sergilenmiştir. Bugün kendilerine 'değişimci' diyerek örgüt karşıtına dönüşmüş kişilikler, bu süreçte açıkça *"ben bilinçli muhafazakarım"* diyerek sloganlaştırdıkları tutumlarla Önderliğimizin öngördüğü değişim ve dönüşüm sürecinin önüne geçmişlerdir. Bu durum beraberinde kadrosal yapıda bir rahatsızlığı ve örgütsel sistemde bir tıkanmayı getirmiş; mücadelenin yeni demokratik açılımlarla hamlesel gelişme kaydetmesini engellemiştir. Önderliğimizin Atina Savunması'yla sürece müdahalesi ve hareketimizin değişim stratejisi temelinde KONGRA GEL sürecine girmesiyle birlikte, Hareketimizde yeni bir dönem başlamıştır.

Bu dönemden KONGRA GEL 2. Olağanüstü Genel Kurul Toplantısına kadar Hareketimiz ciddi bir örgütsel kriz sürecine girmiş, bir dalgalanma ve yer yer savrulma durumları yaşanmış, örgütümüz bu süreçte önemli tahribatlara uğramıştır. Başlangıçta sağ-sol çatışması gibi gelişen, bir örgütsel karmaşa ve parçalı duruşu geliştiren bu duruma Önderliğimizin müdahale etmesi, gelişen II. Genel Kurul Toplantısı ve ardından yaşanan durumlarla birlikte yapılan soruşturmanın da sonuçlanmasının ardından, süreçte yaşanan olgular ve durumların bütün yönleriyle belgeli bir biçimde netleştirilmesini sağlamıştır.

Değişimin gelişmesi, özgür birey ve özgür toplum temelinde demokratik örgütsel sistemin oturtulması Önderliğimizin perspektifi ve hareketimizin temel bir amacı olurken, bu geçiş sürecinden yararlanmak isteyen ve belli bir süreden beri gizli bir biçimde çete tarzında örgütlenmiş dar bir grubun sağ eğilim adı altında kendini gizleyerek bilinçli bir biçimde karmaşayı derinleştirdiği, örgütün girdiği değişim sürecini sabote ederek önemli tahribatlar yarattığı ortaya çıkmıştır. Özellikle Önderliğimizin bin bir emekle geliştirdiği Özgür Kadın hareketine dayatılan geleneksel kölelik ilişkileri, özgür ilişki ve yoldaşlık ortamını sabote ederek tahribatın boyutunu derinleştirmiştir. Gerçekleşen II. Genel Kurul Toplantısı'yla birlikte bu suç pratiklerinin önemli oranda açığa çıktığını ve Kongre kararıyla devam eden soruşturmanın bütün boyutlarıyla durumlarını açığa çıkaracağını gören bu kişilikler biri hemen Kongre sonrası, diğeri de bir müddet sonra olmak üzere iki grup halinde kaçarak YNK'ye sığınmışlardır.

Bu grup, KONGRA GEL'in kuruluş kongresinden sonra da nedensiz bir şekilde Medya Savunma Alanları'ndan kaçarak Irak sahasına gitmişti. Önderliğimiz ABD'nin planlarını boşa çıkarmalıyız diyerek bu grubu Medya Savunma Alanına çağırmış ve aynı zamanda PKK'yi İnşa Komitesi'nin kurulması perspektifi temelinde İnşa Komitesinin bu sorunlarla ilgilenmesini ve bu grubu sürece dahil etmesini öngörmüştür. İnşa Komitesi olarak biz göreve başlarken, öncelikle örgütsel kriz döneminde yaşanan taraflaşmalara eşit mesafede yaklaşarak herkesi sürece dahil etmek için gereken azami hassasiyeti gösterdik. Hiç kimseye önyargılı yaklaşılmadı. Hiç kimse yaptıklarından dolayı herhangi bir soruşturmaya tabi tutulmadı. Bütün sorunların demokratik tartışma üslubuyla çözülmesi öngörüldü. Bunun için üç ay boyunca geliştirilen tartışma platformlarında ve Kongre zemininde, herkesin düşüncesini demokratik ve özgürce ifade etmesi ve kendini savunma hakkını kullanması temelinde, mücadele tarihimizin en demokratik ve özgür tartışma platformları geliştirildi. Bu tartışma platformlarıyla kimin ne olduğu bütün yönleriyle açığa çıkarken, bu gruba isterlerse KONGRA GEL'in demokratik çatısı altında ayrı bir grup olarak kendilerini örgütleyebilecekleri, KONGRA GEL'in bütün platformlarında ve çalışma alanlarında kendi düşüncelerini özgürce ifade edebilecekleri, KONGRA GEL Tüzüğü'nün buna müsait olduğu, bu temelde mücadelelerini sürdürebilecekleri belirtilmesine rağmen, kendileri ayrı bir düşüncelerinin olmadığını, Önderlikten yaşadıkları kopuşu iki-üç aylık bir yoğunlaşmayla giderebileceklerini belirterek örgütle tamamen birleşmeyi öngördüklerini ifade ettiler. Bu temelde resmi platformlarda istenmemesine rağmen kendileri söz verdiler. Hiçbir siyasal ve örgütsel gerekçesi olmadan, bunların sonradan kaçmalarının neye dayandığını anlamak gerekmektedir.

Bu çete grubunun kökeni hareketimize karşı geliştirilen uluslararası komplonun başlangıcı olan '92 yılındaki teslimiyet ve ardından gelişen Zele pratiğine dayansa da, esas olarak savaş pratiğinde iradesi kırılmış, yenilmiş, halka ve özgüce güveni ni yitirmiş, devrime, demokrasiye ve özgürlük mücadelesine inancı kalmamış, bireysel arayışa ve düşkün yaşama göz dikmiş kişiliklerin bir araya gelmesiyle oluşan bir çete grubudur. Platformlardaki itiraflarına göre kırılmış iradenin 99'daki geri çekilmeye birlikte, derinleşip bireysel arayışın gelişmesi ve gruplaşma oluşmasıyla örgüt içinde gizli faaliyetlere başlanmıştır. 2002 Eylül'ünde gerçekleşen KADEK Yönetim Kurulu Toplantısı'nda bu grubun deşifre edilmesiyle grup faaliyetlerini durdurmamış, faaliyetlerini sürdürme ve dış bağlantılar kurma arayışına girmiştir. Bu dönemde ABD'nin Ortadoğu bölgesine müdahale edeceği kesinleşince, artık bu grup örgüt içindeki bozguncu, tasfiyeci, örgütü özünden boşaltan, rayından çıkaran, yozlaştıran ve Önderlik çizgisinden koparmaya dönük faaliyetleri daha da hızlanmış; ABD'nin Irak'a müdahalesiyle birlikte tamamen kendisini müdahale eksenine dayandırarak hareketimize karşı geliştirilen uluslararası konseptin bir parçası olma kararları temelinde Kürt halkının tarihinde en çirkefçe bir iç ihaneti yaşamışlardır. Artık gizli dış bağlantılarıyla birlikte örgüt içindeki bozguncu faaliyetlerini daha pervasızca geliştiren bu grup, hareketimizin 2003 yılında içine girdiği köklü değişim ve demokratikleşme projesi temelinde KADEK'ten KONGRA GEL sürecine geçişi bir fırsat bilerek birden bire değişimci kesilmiştir.

Özünde değişim ve demokratikleşme ile hiçbir alakası olmayan bu çete grubunun sözünü ettiği değişim bizim değişimimiz değil, uluslararası konseptin öteden beri bize dayattığı ithal edilmiş bir değişim olmaktadır. Bu değişim değil, Apocu geleneğin ortaya çıkardığı bütün değerler birikimini yerle bir eden, Hareketi çizgisinden ve Önderliğinden koprarak dış güçlerin güdümüne sokan, özünden boşaltan, dayandığı temel dinamikleri bozarak tasfiye etmeyi ve böylece halkımızı iradesizleştirmeyi öngören bir projedir. Aslında bu kişilikler bu projenin sahipleri değildir; yaşadıkları ideolojik ve ruhsal kopuşu yaşamaları temelinde içine girdikleri düşkünce yaşam bataklığı onları öteden beri bize dayatılan uluslararası konseptin birer piyonu haline getirmiştir. Bunların halka, demokrasiye ve özgürlük mücadelesine verecekleri hiçbir şeyleri yoktur. Sadece düşkünce yaşam amaçları ve basit güdüleri onları bu biçimde eşine ender rastlanır bir tarzda ihanet batağına sürüklemiştir.

Eğer kişilik durumları ve içine girdikleri kirli ilişkiler böyle olmasaydı, bunlar KONGRA GEL çatısı altında rahatlıkla istedikleri gibi mücadele verebilirlerdi. Bunun her türlü imkanları vardı. Buna rağmen, uluslararası konsepti geliştiren güçlerin yanına kaçıp onların vereceği para pula dayanarak KONGRA GEL'i dağıtmak ve güçsüzleştirmekle yurtseverlik ve demokratlık yapılamaz. Hele hele Önderliği ihbar ederek üzerindeki tecridin daha da ağırlaştırılmasını sağlama, Hareketi çeşitli güçlere ihbar ederek uluslararası güçler ve Kürt güçleriyle karşı karşıya getirme tam bir fesat hareketi ve tarihsel rezaleti yaşamaktır.

Bu grup gerçekten demokratik ve yurtseverlik özelliklerine sahip olsaydı, kendi grubunu bağımsız bir şekilde örgütlemeye çalışırdı. Dışımızda da olsa buna kimsenin de diyeceği bir şey yoktu. Bizim gibi düşünmeyen, bizden ayrılan dürüst ve iddialarına bağlı kimselere diyeceğimiz bir şey yoktur. Ancak bu grup daha ilk günden, karşıtlarımıza sığınmış ve Hareketimize dönük dağıtma konseptinin bir sözcüsü ve uygulayıcısı haline gelmeyi temel hedef haline getirmiştir. Dünyanın bütün ülkelerinin demokrasi tarihi incelendiğinde, hiçbir ihanetçinin demokrasiyi geliştirdiği görülmemiştir. Demokrasi emek, çaba, bağımsız düşünce ve irade temelinde halkın özgücüne dayanarak, alttan bir halk hareketiyle gelişir.

Kürt halkı tarihinin ölüm kalım sürecini yaşadığı bir dönemde, Başkan Apo ve PKK Hareketinin bağrında özgücüne dayanarak kendisini yeniden yaratabilmiş ve bununla içine itildiği çağdışı durumu aşarak çağdaş dünyayla, onun düşünce ve bilim sistemiyle tanışmıştır. Bunu büyük fedakarlıklar göstererek, öz evlatlarını şehit vererek, kanını ve alın terini dökerek direnmiş, savaşmış ve başarabilmiştir. Halkımız henüz özgürlüğüne kavuşmamış olsa da, bütün yoksulluğuna rağmen bir Önderliksel gerçekliğe ve her tarafta örgütlenmiş ulusal kurumlaşma düzeyine ulaşmıştır. Yüzyıllardır hayal ettiği özgürlüğe, onurlu bir halk topluluğu olarak eşit, özgür ve demokratik bir sistemde yaşamaya çok yakınlaşmışken, bu halkın ortaya çıkardığı değerler birikimine saldırmak, onları dağıtmayı temel hedef haline getirmek, zerre kadar da olsa insanlık ve yurtseverlik duygusuna sahip olan bir kimsenin yapacağı bir şey değildir. Bu ancak her türlü değer yargısından kopmuş, bununla da kalmayıp karşıtına dönüşmüş, psikolojik bir ruh haline dönüşmüş olan kimselerin yapabileceği bir şeydir. Halkımızın dişinden tırnağından artırarak yürüttüğü mücadeleyle yarattığı değerler üzerinde yaşam örgütlemeye ve onun özgürlük hayalleriyle oynamaya hiç kimsenin hakkı yoktur.

Yurtsever halkımız!

Halkımızın mücadele tarihinde güzelin, iyinin, onurun ve varolmanın adı olan kahramanlık ve direniş çizgisine karşı hep kötülüğün, düşkünlüğün, onursuzluğun ve teslimiyetin adı olan işbirlikçilik ve ihanet çıkarılmıştır. Mücadele tarihimizin bu döneminde de böyle bir gerçeklikle karşı karşıyayız.

Hareketimizde son bir yıldan beri yaşanan örgütsel sorunların altında çeşitli sloganlar altında kendini gizlemiş, işbirlikçi ihanetçi ve bozguncu bir çete grubunun bulunduğu bütün yönleriyle açığa çıkmış bulunmaktadır. Hareket olarak geliştirdiğimiz KONGRA GEL örgütlenme sistemi içerisinde değişik görüş ve tutuma sahip kişiler ve gruplar bulunabilir. Yine kendi içinde sorunlarımız olabilir. Hatta demokratik sistem içerisinde sol ve sağ bakış açıları da olabilir. Bütün bunları kendi iç sorunlarımız olarak görmek ve demokratik tartışma yöntemleriyle çözmek, Apocu çizgide hareketin birliğini ve bütünlüğünü sağlayan bir anlayış dahilinde ortaya çıkan bütün sorunları aşmak her zaman olanaklıdır. Ancak bugün yaşanan durum, bütün bu sınırları aşarak dışımızdaki bir sorun haline gelmiş olmakla kalmayarak, uluslararası konsept çerçevesinde hareketimize musallat olup tüm halkımızın bir değerler birikimi olan, özgürlük ve demokrasinin teminatı durumunda bulunan ulusal kurumlarımıza ve örgütlerimize karşı dağıtan, tasfiye eden bir karşı saldırıyla karşı karşıya bulunmaktadır.

Tüm halkımızı ve dostlarımızı bu uğursuz bozguncu ve tasfiyeci girişim sahiplerine karşı duyarlı olmaya, Başkan Apo'nun çizgisinde ulusal kurumlarımızla kenetlenmeye, ideolojik ve siyasal bir mücadele vererek uluslararası konseptin geliştirdiği bu provokatif saldırıyı boşa çıkarmaya, halkımızı birlik ve bütünlüğü temelinde özgürlük ve demokrasi mücadelesinde daha aktif yer almaya çağırıyoruz!

Tüm Apocu militan ve çalışanlara!

Öncelikle Özgürlük hareketinin yeni bir uluslararası imha ve tasfiye konseptinin hedefi olduğu, ortaya çıkan bu ihanet çetesinin de konseptin bir parçası olduğu iyice kavranmalıdır. Mücadele tarihimizde ortaya çıkan tasfiyecilerin bir toplamı durumunda olan işbirlikçi ihanet çetesinin gerçek yüzü iyi görülmeli ve en geniş kesimlere kavratılmalıdır. En son ABD yetkililerinin Özgürlük hareketine yönelik yaptığı açıklamalar, bunu hiçbir kuşkuya yer vermeyecek denli ortaya koymaktadır. Bunun için Önderliğimizin tecrit altında tutulduğunu, gerillamızın imha operasyonlarıyla karşı karşıya bulunduğunu, halkımızın büyük fedakarlıklar ve acılar pahasına elde ettiği demokratik mevzilerin saldırı altında olduğunu ve Özgürlük hareketimizi büyük bir kuşatma ile karşı karşıya getirmek istediklerini bilerek, her zamankinden daha fazla bilinçlenmeye, örgütlenmeye ve eylemsellikte atılım yapmaya çalışmalıyız.

Apocu hareket ortaya çıkışından bugüne kadar dış ve iç düşmanların bin bir araç ve yöntemle sürdürdükleri sayısız imha ve etkisizleştirme operasyonlarıyla karşılaşmış ancak her tasfiye planını boşa çıkarmış ve atılım yapmasını bilmiştir. Ülkemizde ve bölgemizde muhalif hiçbir hareket düşmanın bu yönelimlerinden bugüne kadar kurtulabilmiş değildir. Tüm bu yönelimlerden başarıyla çıkarak atılım yapan tek bir istisna varsa, o da Apocu harekettir. Apocu Hareket bu gücünü Önderliğin bilimsel çözümleyiciliğinden, özgürlük iradesini korumaktan, ideolojik bağımsızlığını ve Kürt kimliğini özgürlük temelinde savunmaktan, tutarlı mücadele pratiğinden, halka, şehitlere ve bütün değerlere bağlılığından almaktadır. Bugün de bu güç kaynaklarımız yerinde durmaktadır.

Bütün bu değerlerimizle olan bağlarımız temelinde Başkan Apo'nun ve halkımızın otuz yılı aşkın süre içinde her şeyi iğneyle kuyu kazma misali yarattığı değerleri koruyup geliştirme kararlılığıyla ihanetçiliğe karşı ideolojik ve politik mücadeleyi yetkin bir biçimde geliştirelim! İşbirlikçi-ihanet çetesini teşhir ve tecrit edelim! Onun saflarımızda geliştirmek istediği inançsızlık, özünden boşaltma, düşürme, kaçırtma ve bozma pratiğine karşı yetkin bir mücadele ile cevap verelim ve amaçlarını kursaklarında bırakalım! İnsanlarımızın düşürülüp pazarlanmasına müsaade etmeyelim! İhanetçiliğin yaymak istediği inançsızlık, kararsızlık ve nihilist anlayışlara karşı **Kemal Pir** kararlılığı ve ***Beritanların*** fedai ruhuyla cevap verelim! 15 Ağustos'un zafer ruhuyla yeni mücadele döneminde büyük bir fedakarlık ve cesaretle Önderlik çizgisinde kenetlenerek mücadeleyi yükseltelim ve geleceğin güzel günlerini teminat altına alalım!

"Bugün yaşanan durum, bütün bu sınırları aşarak dışımızdaki bir sorun haline gelmiş olmakla kalmayarak, uluslararası konsept çerçevesinde hareketimize musallat olup tüm halkımızın bir değerler birikimi olan, özgürlük ve demokrasinin teminatı durumunda bulunan ulusal kurumlarımıza ve örgütlerimize karşı dağıtan, tasfiye eden bir karşı saldırıyla karşı karşıya bulunmaktadır."

– Kahrolsun ihanet ve her türden işbirlikçilik!

– Yaşasın Apocu çizgide yürüyen Demokrasi ve özgürlük mücadelemiz!

– Yaşasın demokratik ekolojik paradigma eksenindeki yeniden PKK'lileşme hamlesi!

– Bıji SEROK APO!

23 Ağustos 2004

ÖZGÜR YURTTAŞLIK HAREKETİ

Günümüzde en fazla tartışılan kavramlardan biri haline gelen ve giderek daha fazla da tartışılacak olan yurttaş ve yurttaşlık kavramları; bizim de bu kavramlara gereken anlam ve önemi vererek mücadelemizi buna dayalı olarak yürütmeyi gerekli kılmaktadır.

İnsanlığın gelişim seyrinde her kavramı ortaya çıkaran maddi ve düşünsel gerçekler farklılık arz etmekle beraber temel kavramların kökeni insanlığın topluluk haline gelerek kendisini örgütlediği ilk dönemlere kadar gider. Yurttaş kavramını değerlendirirken de bu anlayış doğrultusunda ele almak daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Yurttaşlık tıpkı devlet, allah, toplum, peygamberlik gibi bir toplumsal kimliktir; hatta geniş toplumsal kesimleri içine alan bir kimliktir. Fakat tüm toplumsal kimliklerde olduğu gibi anlam ve içerik olarak her süreçte değişime uğramıştır. 20. yüzyılda en yalın ifadeyle devlet üyeliği düzeyine indirgenen yurttaşlığı çözümlerken çıkış kaynağından itibaren ele almak önemlidir. Yurttaşlığın tarihini doğru belirlemek kavram olarak çözümlenmesini kolaylaştıracağı kadar, tanımının derinlikli yapılması da tarihinin doğru belirlenmesini sağlayacaktır. Bunun için her şeyden önce yurttaşlığa anlam kazandıran temel ayakları belirlemek gerekiyor. Bunlardan birincisi ve öz olarak daha çok anlam ifade edeni toplumsal yaşamın düzenlenişi ve birey ile toplum arasındaki ilişkinin sınırlarını hak ve sorumluluklar temelinde belirleyen boyuttur. Birey ile üretim ilişkisi arasında bir yabancılaşma oluşmamış, direk emeğinin ürünleri ile yaşamını sürdürmekte ve düzenlemektedir. Aynı oranda yaşadığı topraklar ve doğa ile kendisini özdeşleştirmekte ve bir görmektedir. Yurtluk ve onun üretimleri ve tüm ürünleri ile bir ortaklık içinde yurttaş yaşamını sürdürmektedir. Üretimin bu hali birey-toplum veya birey-birey arasında hiyerarşi ve tahakküm oluşturmamıştır. Kısacası yurttaşlığın birinci ayağı olarak tanımlayabileceğimiz yurttaş yurt ve yurttaşlık, toplumsallık, doğasallık ayağı sağlıklı oluşmuştur. Yurttaşlık tanımlamamızın ikinci ayağı ise daha çok birey yurttaşın kamu yönetimi ile olan ilişkisidir. Etnik doğal toplumun en büyük kamu yönetim otoritesi olarak da ifade edebileceğimiz 'totem' aslında ortak bir yurttaşlık kimliğidir. Kendileri yaratmıştır, gönüllü tabidirler. Üstten yöneten ve cezalandırıcı bir güç değildir. Ortak kimlikleridir kamu yönetimi ile yurttaşlık derin uçurumlarla ayrılmanın tersine bir iç içeliği yaşar. Yurttaşlık hukuku ve ahlakı yazılı olmasa da toplumsal yaşamda belirleyici ve hakimdir. Totem sonrası kamu yaşamını düzenleyici diğer hiyerarşik yapılanmalar ile yurttaşın ilişkisi benzer şekildedir. Faydalı hiyerarşi denilen bu süreç, yurttaş kamusal iş bölümü dengesine dayanır. Gönüllülük, verim ve güç alışverişi esastır.Yurttaşlık kavramının bu ilk oluşum evresinde kavramın içeriğini dolduran yurtlu olma, kamu yönetimine bir hukuk ile bağlı olma ve bir birey olarak toplumsal bir örgütlülük içinde yaşıyor olma özellikleri en iyi şekilde doğal toplum yurttaşlığında yerine geldiği için *"en iyi yurttaşlık doğal toplum yurttaşlığıdır"* diyebiliyoruz.

Doğal toplum insanının yurt tutmayla birlikte yaşamış olduğu toplumsallaşmanın insanlığın gelişimi üzerindeki etkisi, maddi ve manevi kurumları ile zihniyet yapısında belirleyici yere sahiptir. Uygarlığı hazırlayan tüm araçlar, bu dönem insanlığının ürünleridir. Yerleşik kırsal toplumun toprak anayla buluşup –MS. 16-20. yüzyıl arası gelişmelerle kıyaslanacak derecede– yarattığı değerler bu dönem yurttaşlık kültürünün eseridir.

Hiyerarşik ve ataerkil sisteme geçişle birlikte yurttaşlık anlayışı ve bilinci niteliksel bir değişime uğramıştır. Birey toplumsal üretimine yabancılaşmaya başlamış ve ürünler giderek kamu yararından çıkıp 'erklerin' elinde birikmektedir. Kadın erkek, genç yaşlı, birey toplum, toplum doğa olumlu dengeleri bozulmaktadır. Başka bir deyişle ifade edersek bireyi yurttaş yapan sosyal yaşamı üzerinde bilinçli hareketliliği elden gitmektedir. Artık istediği her şeye karar verip, istediği her şeyi yapamayacaktır. Kendisi için örgütlenemeyecektir. Evliliği, gelenekleri, ahlakı, yurt sevgisi, doğaya yaklaşımı, yaşam hukuku hep bir belirleyen tarafından belirlenecektir. Aynı zamanda bir toplumsal kimlik olarak yurttaşlığın üst toplum haline gelen kamu yönetim ve otorite gücü olarak devlet ile ilişkileri eski dengesini yitirirken, gerileme yurttaşlık aleyhine olacaktır. Doğal toplumda yaşamın yaratıcısı birey yurttaş olarak o kadar hakimdir ki, hiyerarşiye rengini ve kimlik özelliklerini verirken; şimdi, üstünlüğü ele geçiren devlet kendi kimliğini tüm yurttaşları kimliksizleştirme temelinde kendisine bağlayacaktır. Devlet lehine iktidar ve tahakküm içerikli tek taraflı bir hukuk işleyecektir. Sonuç olarak, toplumsal kimlik olarak yurttaşlık açısından bir baş aşağıya gidiş dönemi başlamıştır.

Yurttaşlık olgusu ilk defa Yunan site devletlerinde kavramlaştırılmıştır

Sümer rahibinin Ziggurat adlı tapınaklar kurarak geliştirdiği kurumlaşma, en saf haliyle ilk olarak Sümer ve Mısır köleci devletleri olarak açığa çıkmıştır. Tanrı kul, tanrı, kral, kul anlayışıyla doğal toplumdan kopuşu yaşarken, kamu güvenliği ve üretime dayalı olarak bir grubun kendini ayrıcalıklı bir biçimde örgütlemesi diğer kesimlerin kul durumuna düşürülmesi toplumsal mücadelelerin de temelini oluşturmuştur. Doğal toplumun eşit ve özgür yaşamı karşısında giderek hiçbir hak ve özgürlüğe sahip olmayan baskı, zor ve yalana dayalı olarak yönetilmeye çalışılan bir toplum gerçeği açığa çıkmıştır. İnsanlar arasındaki ayrım hiyerarşik devletçi yapılanmayla birlikte insanların köleleşmesini ve giderek bir köle toplumunu ortaya çıkarmıştır.

İlk olarak kendini Yunan site devletlerinde kavramlaştıran yurttaş ve yurttaşlık olgusu böyle bir maddi ve düşünsel gerçekliğe dayalı olarak oluşmuştur. Doğu'daki gelişmeleri alarak kendinde bir sentez haline getiren Grek uygarlığı, Yunan site (şehir) devletlerinde sınıf demokrasisi olarak da tanımlansa, demokratik bir gelişmenin içine girmiştir. Bunda farklı uygarlıklardan beslenen Grek uygarlığının yaşamış olduğu felsefik bilimsel gelişmelerin zihniyet ve sosyal alanda yaratmış olduğu değişmelerin önemli etkisi olmuştur.

Yunan site devletinde aynı toprak parçası üzerinde yaşayan herkes yurttaş olarak tanımlanmamıştır. Yine yurttaşlıkta soya dayalı bir anlayış yoktur. Özgür birey olanlar , yurttaş olarak kabul edilmiş, bu da "eşitler arası bir eşitliğin" uygulanmasına yol açmıştır. Hiçbir hakkı olmayan kölelerin, yine kadınların ve bazı medeni haklara sahip olsa da yabancıların yurttaş olarak görülmediği bir yurttaşlık anlayışıdır.

Yurttaşlık devlet erkiyle karşılıklı ilişki, görev ve yükümlülüklere göre anlam kazanmış; sosyolojik, kültürel, siyasal, tarihsel boyutları içermiştir. Sınıf demokrasisine dayalı olarak yurttaş kabul edilenler, oluşturulan meclislerde bazen tümünün (Agora denilen toplantı yerleri), bazen bir kesiminin (beş yüzler meclisi) doğrudan katılarak devlet yönetimiyle ilgili savaş ve barış kararı da dahil her konuda karar sürecine katılma, denetleme, seçme ve seçilme hakkını kullanarak uygulama biçiminde aktif bir katılımı yaşanmıştır. Yine Yunan site yurttaşlarının kendi ekonomik, sosyal, siyasal, inançsal yaşamlarını planlama hakları vardır. Toplumun belli bir kesimini birey yurttaş olarak gören bu demokrasi biçimi, bununla bağlantılı olarak bir yasa anlayışını da geliştirmiştir. Bireyin devlet ve toplum karşısında yerini, hak ve görevlerini belirleyen yazılı kurallarla sistem korunmaya çalışılmıştır. Roma hukukuyla kurumlaştırılarak sürekliliğini sağlamak amaçlanmıştır.

Yurttaş, evren, insan, yasa, yasa koyucu odaklar ve eşitlik kavramları bu temelde yoğun tartışmalara konu olmuştur. *"Adalet ve eşitliğin sağlanması ancak toplumu oluşturan bireylerin hakkını vermekle olur"* ortak fikrine varılmıştır. Yine insanı ölçüt alan filozof ve düşünürler, sonuçta sosyal, siyasal kuralların ve bunların bütününü oluşturan yasaların şaşmaz ve değişmez olmadığı düşüncesine varmışlardır. Çünkü *"sosyal, siyasal hayatı düzenleyen gelenekler, örf ve adalet kuralları kurumlarda değişmez değerler değildir. Bunlar aynı zaman dilimi içinde bir ülkeden diğerine değişmektedir. Bu kurumlar ve kurallar tanrıların iradelerinin eseri değildir. İnsanın yaratımıdır, insan yapısının ürünleridir."*

Kölenin mülkiyet ilişkilerinde oynadığı verimli rolün, giderek önemini yitirmesine neden olan ekonomik alanda madenlerin ve yeni üretim araçlarının keşfedilip kullanılmaya başlanması, insanın üretim gücünün nicel ve nitel olarak büyümesi, felsefik-bilimsel gelişmelerin ortaya çıkardığı zihniyet yapısındaki değişiklikler, köleci mülkiyet, zihniyet ve düşünce yapısıyla giderek zıtlaşarak toprağa dayanan feodal mülkiyetçi ilişkilerin ortaya çıkmasının koşullarını oluşturmuştur.

Köle toplum sistemi içerisinde gelişen kurtarıcı arayışı, yerel ve genel olarak peygamberlik biçiminde kendisini ifadelendirirken, ezilenlerin kurtuluş umudu haline gelen ve çağın ideolojisi olarak gelişen teolojiye dayalı toplumsal hareketlilikler, Ortadoğu merkezli olarak gelişmiştir. Bu hareketler egemenler tarafından kendi çıkarları doğrultusunda kullanılıncaya kadar kendi dönemi içinde önemli gelişmelere yol açsa da, iktidar haline gelerek kurumlaşmasıyla bir sömürü aracına dönüşmesi, gelişmeyi ezilenler aleyhine bir duruma çevirmiştir. Ancak ezilenler adına geliştirilen bu toplumsal hareketlerin demokratik duruş, özgürlük, eşitlik, doğal çevre arayışı, insan hakları, kültürel kimlikler açısından katkıları küçümsenemez. İnsanlık adına günümüze ulaştırılan değerlerin mücadelesini veren, insan onurunu koruyan, tüm insanların kardeşliğini amaçlayan, evrenselliği öne çıkaran bu hareketler ve öncüleri birey yurttaş olmanın dönem açısından gereklerini yerine getirmeye çalışmışlardır.

Birey ve toplum iktidarın tek yanlı iradesiyle tamamen silikleşmiştir

Toprağa dayalı oluşan yeni üretim biçiminde bütün iktidar yetkilerini tek bir kişide merkezileştiren, içte ise iktidar yetkilerini parçalayan, monarşik yönetim tarzına dayalı bir yapılanma oluşmuştur. Tüm güç sultan, kral, şah gibi kişiliklerde toplanırken, içte ise derebey ve prenslerin kontrolü altında olan alanlarda toprak ve insan mülkleştirilmiştir. Bu biçimde toplum birey, "tebaa" haline getirilmiştir. Bu şekildeki bir oluşumla her şey haline gelen iktidar odakları, zamanla üretim ve toplumsal gelişmenin önünde engel haline gelmişlerdir.

Feodal üretim biçiminde toprağın bir mülkiyet biçimi olarak ortaya çıkması, daha fazla toprak ele geçirmek için savaşların bir nedeni olurken, bunun ideolojik kılıfını da din oluşturmuştur. Yayılmanın ideolojik gücünü oluşturan din aracılığıyla halklar, kültürler, dinsel çelişkilerin kurbanı edilmiştir.

Allah, tanrı kavramının çok aşırı güçlendirilerek geliştirilmesi ve feodal üretim tarzının ortaya çıkardığı monarşik yönetim anlayışına dayalı gelişen kurumlaşmayla, iktidarın her emrinin tanrının buyruğu gibi insanlara empoze edilmesiyle bırakalım birey yurttaş olmayı, tersine çok silik, düşünemeyen, boyun eğen, kaderci insan gerçeği açığa çıkarılmıştır. Bu şekilde oluşan iktidar ve siyaset, hukuk alanında ilahi hukuk ile kendini sistemleştirirken, tartışmaya açık olmayan en eşitsiz bir hukuk biçimine bürünmüştür. Birey ve toplum monarşinin tek yanlı irade beyanı karşısında tamamen silikleşmiştir. Çok güçlenen iktidar feodal devlet gerçeği karşısında, çok zayıflayan kişi gerçeği yeni oluşacak toplumsal gelişmelerin maddi düşünsel zeminini de oluşturmaya başlayacaktır. Ortaçağın zihniyet yapısı, Doğu'da islam , Batı'da ise hıristiyanlık dini ile kendisini şekillendirip kurumsallaştırmıştır. Her iki dinde Ortadoğu kaynaklı olmasına rağmen tarihi, kültürel, sosyolojik, coğrafi farklılıkların etkisiyle dönem içerisinde islam dininin zihniyet yapısında 12. yüzyılın sonlarında giderek dini dogmatizmle, bilim ve felsefe yenilgiye uğrarken; Batı'da ise tersine 12. yüzyıldan itibaren beslendikleri Doğu ve Grek mirasıyla zihniyet devriminin temelleri atılmıştır.

1215'te İngiltere kralı ile feodal beyler arasında yapılan ***Magna Carta*** antlaşması ile feodal beylerin başkaldırı ve mücadelesiyle kralın keyfi ve sınırsız yaklaşımları sınırlandırılmıştır. Böylece yazılı, hukuki bir belge olarak daha sonraki yüzyıllarda insan, hak ve özgürlüklerine ilişkin, yayınlanan bildirgelere ve yapılan anayasalara kaynaklık eden bir antlaşma özelliğine kavuşmuştur. Bu biçimiyle hem İngiltere hem de insanlık tarihi açısından dönem itibariyle önemli bir yere sahiptir.

Avrupa'da 13. yüzyıldan itibaren başlayan Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketlerinin gelişmesi, yine feodal üretim tarzının mülk konusu yaptığı toprak ve insan gücünün ikinci plana düşerek, atölyelerde başlayan manifaktür biçimindeki üretim tarzıyla giderek gelişen coğrafi keşiflerle ve sanayi devrimiyle, kapitalist devlet biçiminin üretim tarzı haline gelecek endüstriyel üretimin gelişmesi yeni bir toplum biçiminin oluşmasının koşullarını oluşturacak olan kaos aralığının açığa çıkmasını sağlamıştır.

Yaşanan bu kaos aralığında ortaçağın dinsel dogmatizmi içinde yok edilen insan ruhu, Rönesans, Reformasyon ve Aydınlanma hareketleriyle canlanmış, doğaya yeniden dönüşü sağlanarak, insanın kendi aklına güvenmesinin koşullarını yaratmıştır. Felsefe ve bilim alanında yaşanan gelişme-

"Yunan site devletinde aynı toprak parçası üzerinde yaşayan herkes yurttaş olarak tanımlanmamıştır. Yine yurttaşlıkta soya dayalı bir anlayış yoktur. Özgür birey olanlar, yurttaş olarak kabul edilmiş, bu da "eşitler arası bir eşitliğin" uygulanmasına yol açmıştır. Hiçbir hakkı olmayan kölelerin, yine kadınların ve bazı medeni haklara sahip olsa da yabancıların yurttaş olarak görülmediği bir yurttaşlık anlayışıdır."

ler 15-17. yüzyıllar arasında felsefik, bilimsel, sanatsal devrimlerin kökleşmesini sağlamıştır. Ortaçağın yaratmış olduğu dinsel dogmatizmin kırılmasıyla edebiyat, resim, müzik, mimari gibi sanatların gelişmesiyle birey kendini bulmuş, doğal toplum sonrası uygarlık süreci içerisinde yaşanan bu kaos aralığında birey yurttaş olabilmenin koşullarını yakalamıştır.

18. yüzyılda Rönesansın yaratmış olduğu zihniyet devrimi, bir grup insanın, düşünürün yarattığı ve faydalandığı bir aydınlanma hareketi olmaktan çıkarak, ansiklopediler ve kitaplarla tüm topluma mal edilerek halk bilinçlendirilmiştir. ***"Eşitlik, özgürlük, kardeşlik"*** sloganlarıyla kendi gerçeğini, doğayı ve evreni daha canlı olarak anlama ve anlamlandırma içine girmiştir. Toplumsal gelişmelerin bu yönü, katolik kilise devleti ve krallık devletleri için önemli bir tehdit haline gelerek, Batı Avrupa'da yüzyıl, çifte gül ve otuz yıl gibi kanlı savaşlara yol açarak insanlığın bu yönlü gelişmesinin önü alınmaya çalışılsa da, başarılı olunamamıştır. 1640'da İngiltere'de, 1776'da Amerika'da, 1789'da Fransa'da insanlık tarihi açısından büyük önem taşıyan devrimler yaşanmıştır. Bu devrimler ilk yazılı anayasanın Amerika'da geliştirilmesine, ilk çağdaş yurttaş tanımı ve ilk modern yurttaşlık haklarının Fransız Devrimi'nin "eşitlik, özgürlük, kardeşlik" sloganıyla geliştirilen hak ve özgürlüklerin evrensel normlar olarak da kabul görmesini sağlamıştır.

Ne kadar az devlet o kadar çok demokrasi ve eşit, özgür yurttaşlık

Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketlerine ilişkin belirtilmesi gereken en önemli husus bu sürecin yolunun halkın komünal okullarında çizildiği gerçeğidir. Çokça iddia edildiği gibi, burjuvazinin yaratımı değildir. Bu gelişimde dinamik rol oynayan temel kurumlar ise kır manastırları ve kent üniversiteleridir. Burjuvazi ise yaşanan devrimleri ve ulusal devletleri denetim altına alarak, kendi sınıf çıkarları lehine kullanmıştır. Yaratılan tüm değerler bu potada egemenler için eritilmeye çalışılmıştır. Kapitalizm bu anlamda insan öğesi içerisine sızmış en istismarcı öğelerin toplamıdır.

Yaşanan kaos aralığının hem üretim biçimi hem zihniyet dünyasında yarattığı değişimler, yaşamın canlı gerçeği içinde birçok alanda kendini hissettirirken, Sümerlerden beri toplumsal mücadeleler içinde değişik biçimlerde kendini ifadelendiren, ama sürekliliğini hiç yitirmeyen devlet olgusu, burjuva sınıfının sermaye birikimini ele geçirmek için gerekli olan iktidar gücü haline gelmesinin koşullarını da açığa çıkarmıştır.

Burjuvazi, iktidarı ele geçirip ulus devlet oluşumuna giderek kendisini ulusun önder gücü olarak görür. Ulusal pazar, dil, kültür, tarih gibi değerleri kendi ideolojik, politik, ekonomik çıkarları doğrultusunda kullanarak birey ve toplumun doğasına ters düşen, insanlığın tarih içindeki gelişim biçimiyle örtüşmeyen bir yapılanmayı halklara dayatır. İdeoloji de milliyetçiliği, ekonomi ve politikada liberalizmi geliştirmesi 19. ve 20. yüzyılın sağ ve sol mantık yapılarında çok aşırı uçlaşmaları (faşizm ve totalitarizm) doğururken; Rönesansın ortaya çıkardığı birey-yurttaş gerçeğine dayanan, birey, toplum, doğa dengesi giderek bozularak bireycilik veya bireyi ezen toplumsallık biçiminde toplumun ve doğanın aleyhine bir süreç gelişmiştir. Liberal demokrasi yurttaşlığı ve reel sosyalist yurttaşlık olarak tanımlayabileceğimiz 20. yüzyıl yurttaşlığı özü itibariyle toplumsal yurttaşlıktan bir sapmayı ifade etmektedir.

Avrupa'da yaşanan devrimler, insanlık tarihi açısından önemli bir yer tutmakla beraber, her devletin kendi içindeki tarihi, toplumsal, ekonomik, kültürel, siyasal, coğrafik farklılıklar ulus devlet biçimindeki yeni oluşumda demokratik kültür, yurttaşlık anlayışı ve bunun hukuksal biçimlenişinde de değişimlere neden olmuştur. Her ne kadar Fransa'da yayınlanan *"insan ve*

> "Özgür Yurttaşlık Hareketi, demokratik toplumu esas alır. Devlet ve eski topluma yaklaşımında çatışmacı ve zorla çözüm yerine alternatifler inşa ederek üçüncü alanın teori ve pratiğini esas alarak çözüm geliştirme yaklaşımı içinde olmalıdır. Mücadele eden güçlerin iradesini yasalara yansıtması, birey ve toplulukların özgür irade beyanlarını yasallaştırmaları önemli bir boyuttur. Demokratik bir hukuk sistemi ile ancak yurttaş çok güçlü haklarla donatılarak devletin gücünden korunabilir."

yurttaş hakları bildirgesi" bireyin özgürlüğü açısından önemli bir gelişme olsa da, ulus devlet, ulusal devletin üyeliği anlamında bir yurttaşlık olgusunun oluşması, Fransız ulusu arasında bir eşitlik, özgürlük kavramına dönüşmesi eksik yanını oluşturmaktadır. Yine yasalarda tüm yurttaşların eşitliği, özgürlüğü savunulsa da, farklı din, dil, kültür, renk, cins gibi olgularla birlikte birey ve azınlık hakları konusunda gereken duyarlılık yeterince gözetilmemiştir. Eşit statü olarak anlaşılan yurttaşlık zamanla ekonomik, toplumsal, kültürel ya da cinsiyetçi eşitsizlikleri gizlemenin bir aracı haline dönüşmüştür. Öte yandan kapitalizmin gelişimiyle birlikte ilk kez yurttaşın devlet ile olan ilişkisi resmileşmiştir. Kuşkusuz ilk uygarlıkların doğuşundan itibaren bireyin hak ve özgürlüklerinin sınırlarını belirleyen kurallar sürekli var olmuştur. Ancak hem kamusal üretim aracı hem de baskı ve zor aracı olarak devlet aygıtı ile bireyin ilişkilerinin anayasal ifadeye kavuşması bu sürecin bir sonucudur. Bu durum, anayasal vatandaşlık ile özgür yurttaşlık arasında özde farklılığın gelişmesine yol açmıştır. Yurttaşlığın anlam ve yapı olarak bozulması, modernitenin yurttaşlık anlayışının giderek daha fazla bunalım yaşaması bu durumla yakından ilgilidir. Devletin engelleyiciliği kapsam ve içerik olarak artarken, bireyin toplumsal yaşamın düzenlenişindeki özgür iradeye dayalı rolü sınırlandırılır. Ekonomi, güvenlik, sağlık, eğitim vb alanlardaki kamusal ihtiyaçlar ve hizmetler devlet tarafından düzenlenir. Bu alandaki eşit yasal düzenlemenin uygulamada hiçbir zaman eşit ve adaletli gelişmeyişi devletin ve uyguladığı sınıf demokrasisinin karakteriyle ilgilidir.

19. ve 20. yüzyıl dünyasında fetişleştirilerek halklar arası savaşların gerekçesi yapılan ulus devlet anlayışı ve buna dayanan milliyetçi, ırkçı yaklaşımlar günümüz dünyasında giderek aşılmaktadır. Bunda kapitalizmin ekonomik alanda yaşadığı değişimlerin de önemli etkisi vardır. Ulusal pazardan giderek dünya pazarını ele geçirmeye çalışan, ulusal şirketlerden ulus üstü şirketlerin oluşması ve sermayenin daha dar kesimlerin elinde yoğunlaşması dünyanın çehresini de değiştirmeye başlamıştır. Bilim teknik alanındaki gelişmelerle bağlantılı olarak enformasyon alanında yaşanan gelişmeler bilgiyi giderek bir üretim aracı haline getirirken, herkesin bilgiye daha hızlı ulaşabilme imkanı günümüz dünyasını bir köye çevirmiştir. Sınırların giderek anlamını yitirdiği bir dünya gerçeğiyle karşı karşıyayız. 20. yüzyılın ikinci yarısından sonra hızlı bir şekilde yaşanan bu gelişmeler, ulus devlet anlayışlarının aşılmasını Avrupa örneğinde görüldüğü gibi bölgesel birliklerin geliştirilmeye çalışılması, yurttaş ve yurttaşlık kavramlarının da yeniden ele alınmasının gerekliliğini açığa çıkarmıştır. Tarihsel süreç içinde siyasal alandaki gelişmelerle bağlantılı olarak içerik kazanan yurttaşlık kavramı, Fransız Devrimi'yle ulus devlet yurttaşlığı biçiminde bir ifadeye kavuşurken; günümüzde giderek ulus üstü yurttaşlık anlayışının geliştiği ve aslında dünya yurttaşlığı biçiminde kendisini tanımlayabilecek bir süreci yaşıyoruz. Bu anlamıyla yurttaşlık tanımı, küresel kapitalizme karşı küresel demokrasi mücadelesinin geliştirilmesi yönünde, dünya insanlığının ortak sorunlarına karşı ortak mücadele bilincini gerekli kılan bir zihniyet ve bunun sorumluluğuyla hareket edebilecek insan gerçeğini ifade ediyor. Küresel kapitalizmin insan, doğa, evren dengesini bozacak derecede yol açtığı tahribatlara karşı bunun bilinçli mücadelesini yürütebilecek, kendi özgünlüğünü ve aidiyet değerlerini de reddetmeden toplumsal sorunların çeşitliliğini de göz önüne alarak yerel ve evrensel değerlerin birlikteliği içinde *"ne kadar yerel o kadar evrensel, ne kadar evrensel o kadar yerel"* anlayışıyla mücadele edecek insan gerçeği, günümüzde birey yurttaş olabilmenin ölçüsü olarak gelişmektedir.

Uygarlık tarihi, ezen ezilen çelişkisi üzerinde gelişirken, bunun ortaya çıkardığı toplumsal mücadeleler, kendisini öne çıkan ideolojik kimliklere dayalı olarak hukuksal alanda güvenceye almaktadır. Burada göz ardı edilmemesi gereken en önemli nokta, birey ve toplumun canlı doğası karşısında hiçbir yasa, hukuk gücünün bunu tam anlamıyla karşılayamayacağıdır. Gelişmenin diyalektik gerçeğinin açığa çıkardığı süreklilik ve akışkanlık birey ve toplumun bilinçli doğal gerçeğine ulaşarak *"ne kadar az yasa, yazılı belge o kadar gelişmiş, bilinçli birey-toplum,"* "ne kadar az devlet o kadar çok demokrasi ve eşit, özgür yurttaşlık" olduğunu açığa çıkarmıştır.

Özgür Yurttaşlık Hareketi 21. yüzyılın demokrasi hamlesi

Teorik düzeyde devlet üyeliği olarak tanımlanan, ancak uygulamada devletin mülkiyeti konumuna indirgenen yurttaşlığı, siyasal ve kültürel temelde yeniden tanımlama ihtiyacı giderek yaygınlaşmakta ve derinleşmektedir. Hızla gelişen küreselleşme olgusuna rağmen yerel kimliklerin, kültürlerin ve ötekileştirilen toplumsal kesimlerin irade kazanma ve bunu yaşamın her alanında demokratik olarak ifade etme ihtiyacı ve çabası sosyal mücadelenin özü ve biçimini yakından etkilemekte ve değiştirmektedir. Genel olarak bir kaos süreci yaşayan uygarlık gerçeği ve toplumsal sistem içerisinde egemen, baskıcı, totaliter, otoriter güçler çıkarları doğrultusunda her alanda yaşadıkları çözülmeyi durdurma, yeniden yapılanma ve örgütlenme mücadelesi içindedir. Buna karşılık binyılların egemen devleti ve hiyerarşik toplumu içinde ötekileştirilen, yok sayılan, iradeleri felçleştirilen tüm toplumsal kesimler ve yerel kültürler kendi yaşam alanlarını oluşturma mücadelesi içinde bulunmaktadır. Çelişkilerin değişen karakteri toplumsal mücadelenin örgütlenme, eylem anlayışı ve araçlarını da etkilemekte ve değiştirmektedir. Kaos sürecinde örgütlülük ve eylem düzeyiyle değiştirme iradesini doğru zamanda gösteren güçlerin etkinlik kazanacağı geçiş aşamasında ***Özgür Yurttaşlık Hareketi***, demokrasi kültürünün toplumun ve bireyin tüm hücrelerine kök salmasında büyük bir misyona sahiptir. Bunun için her şeyden önce kapsamı, içeriği, hedefleri, araçları, örgütlenme ve eylem anlayışı bağlamında güçlü tanımlama ihtiyacını giderek kılmaktadır.

Anlam ve yapı olarak çözülen sistemin devlet yurttaşlığı karşısında demokratik, eşit, özgür yurttaşlık, bireyin ve toplumun öz iradesine dayalı olarak varlık bulmasıdır. Sınıflaşma ve devletleşme ile bozulan optimal dengenin bilinçli olarak yeniden oluşturulmasıdır. Toplumun komünal ve demokratik değerleriyle beslenir. Hukuki olarak devletle olan bağını gerçek anlamda bilinçli, iradeli, haklarının mücadelesini yürüten, örgütlü birey ve toplum düzeyine ulaştırır. Devlete olan üyeliği, devletin çıkarlarına göre her çeşit kullanıma açık mülkiyet düzeyinden çıkarmayı hedefler. Bu anlamda bütünlüklü olarak ele alındığında aslında en özlü ifadeyle ***Özgür Yurttaşlık Hareketi*** 21. yüzyılın demokrasi hamlesi misyonuyla örgütlenen halk hareketidir. Demokratik ekolojik toplum projesini yeni çağın paradigması olarak benimser. Bu nedenle uygulamaya ağırlık verir. Bir nevi teorik çerçevesi demokratik ekolojik toplum paradigmasında somutlaşan yeni toplumsal yaşamı gerçekleştirme mücadelesinin adıdır. Teoriden ziyade, pratiğe ve uygulamaya tekabül eder. Ancak bu durum tanımlama ihtiyacını yadsımaz.Karakteri siyasal olduğu kadar sosyaldir. Devlet ile direk bir çatışma içinde değildir. A-Devlet anlayışı temelinde devlet dışında, halkın öz iradesini geliştirerek özgür yaşamını öz yönetimi ekseninde örgütlemeyi hedefler. Esasta komünal toplum değerlerinin demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde canlandırılması ve etkin kılınması amacını taşır. Ancak bunu yaparken, öncelikle bireyi ve toplumu devlet karşısında koruyacak, güçlendirecek, etkin konuma getirecek bir yurttaşlık gerçeğini yaratmayı hedefler. Bunun için devlet dışındaki sosyal mücadele kadar devletle olan siyasal mücadeleyi kapsar. Bireyin devlet üyeliğini çağ gerçekliği içinde optimal dengeye oturtmayı amaçlar. Zora ve şiddete başvurmadan azami örgütlülük ve eylem ile sonuç almak esastır. Ancak bireyin ve toplumun haklarının zorla gasp edildiği, şiddete başvurmanın zorunlu hale geldiği durumlarda, demokratik savunma savaşı ile bireyi ve toplumu şiddetten korumayı ve mücadelesini sürdürmeyi benimsemelidir. Tek başına bir sivil toplum örgütü değildir. Özgür Yurttaşlık Hareketi, demokratik toplumu esas alır. Devlet ve eski topluma yaklaşımında çatışmacı ve zorla çözüm yerine alternatifler inşa ederek üçüncü alanın teori ve pratiğini esas alarak çözüm geliştirme yaklaşımı içinde olmalıdır. Mücadele eden güçlerin iradesini yasalara yansıtması, birey ve toplulukların özgür irade beyanlarını yasallaştırmaları önemli bir boyuttur. Demokratik bir hukuk sistemi ile ancak yurttaş çok güçlü haklarla donatılarak devletin gücünden korunabilir. Bunun için üç kuşak haklarının Özgür Yurttaşlık Hareketi'nin çalışma programı ekseninde el alınması önemlidir. Yurttaşlığın asgari gereği olarak en azından hukuki eşitliğin bu yol ile sağlanması hedeflenmelidir.

Sistemin tüm sorunlarını tarihsel gerçekliğinden dolayı daha derin yaşayan Ortadoğu gerçeği için Özgür Yurttaşlık Hareketi'nin anlamı ve misyonu daha büyüktür. Devlet ile yurttaş ilişkisinin, ortaçağ tarikatları ile müritlerinin ilişkisini aşmadığı, birey ile toplum, birey ile devlet ve toplum ile devlet arasındaki çelişkilerin bu tarz aidiyet anlayışıyla derinleştirildiği Ortadoğu'da, Özgür Yurttaş Hareketi ile her şeyden önce doğru yurttaşlık bilinci ve kültürünün geliştirilmesi esastır.

> "Çelişkilerin değişen karakteri toplumsal mücadelenin örgütlenme, eylem anlayışı ve araçlarını da etkilemekte ve değiştirmektedir. Kaos sürecinde örgütlülük ve eylem düzeyiyle değiştirme iradesini doğru zamanda gösteren güçlerin etkinlik kazanacağı geçiş aşamasında Özgür Yurttaşlık Hareketi, demokrasi kültürünün toplumun ve bireyin tüm hücrelerine kök salmasında büyük bir misyona sahiptir. Bunun için her şeyden güçlü bir tanımlamaya ihtiyacı vardır."

Ortadoğu bireyi ve toplumunun devletle olan bağı tarihsel süreçlerin bir sonucu olarak daha karmaşık bir özelliğe sahiptir. Ortadoğu'daki yurttaşlık hiçbir zaman Batı'daki anlamda bir yurttaşlık olmamıştır. Hem Batı'da hem Doğu'da üniter yapılı ulusal devletlerin ön planda olduğu 20. yüzyılda dahi bu gerçeklik değişmemiştir. Bunun temel iki nedeni bulunmaktadır. Birincisi; Ortadoğu'nun hem devletleşmenin hem de komünal doğal toplumun kaynağı olmasıdır. Her iki olgunun çıkış kaynağının Ortadoğu olması, tarih boyunca devlet ile komünal toplum arasındaki çelişki ve çatışmaların daha derin ve karmaşık yaşanmasına yol açmıştır. İki olgunun ilk gelişim sürecinden günümüze kadar devam eden bu çatışma karşısında gelinen aşamada kazanan devlet ya da komünal toplum olmadığı gibi, kaybeden de devlet ya da komünal toplum değildir. Komünal toplum değerlerinin giderek belirginleştiği, devletteki çözümsüzlüğün ve çözülmenin ise daha da derinleştiği kaos sürecinde Özgür Yurttaş Hareketi, Ortadoğu'da komünal toplumun gelişimi için büyük rol oynayabilir. Ancak bunun için her şeyden önce derin devlet kültürü ile derin kulluk kültürünün iyi çözümlenmesi gerekmektedir. Bunun çözümlenmesi yurttaşlık bilincinin gelişimi için esastır.

İkinci önemli husus; ters orantılı gelişen devletleşme ve yurttaşlık olgularının formatının 20. yüzyılda Doğu'da ve Batı'da farklı gelişmesidir. 20. yüzyıla kadar yurttaşlık hakları sadece bazı kesimlere tanınmıştır. Ülkeler düzeyinde yaşanan farklılığa rağmen yurttaşlık hakları anayasal olarak bu çağda en geniş kapsama ulaşmıştır. Uygulama sorunları ise, mücadele ile adım adım aşılsa da önemli oranda varlığını korumaktadır. Ortadoğu gerçeğinde ise, uygulama sorunlarının yanı sıra anayasal olarak yurttaşlık haklarının toplumun tüm kesimlerine eşit tanınması sorunu varlığını korumaktadır. Din, dil, ırk, cins, etnisite farklılıkları anayasal olarak eşit haklara sahip değildir. Bu yüzden Özgür Yurttaş Hareketi ile bir yandan farklılıkların zenginlik ve çeşitlilik olduğu tüm topluma ve devlete benimsetilirken; öte yandan bütün bu farklılıkların anayasal olarak haklarının eşit tanınması ve güvence altına alınması sağlanabilir. Dolayısıyla, Ortadoğu'da Özgür Yurttaş Hareketi hem haklarını kazanma hem de kazandığı hakları pratikleştirme mücadelesini içermektedir. Bunun için tüm kesimleri kapsadığı gibi, yaşamın her alanında etkin ve yaygın bir mücadeleyi gerekli kılmaktadır. Özgür Yurttaş Hareketi, bu anlamda yeni dönemde tüm Ortadoğu'yu kapsayan bir özelliğe sahiptir.

Kapsamı ve içeriği itibariyle Kürt hareketi açısından ise, daha güncel bir önemi bulunmaktadır. Kürt hareketinin ideolojik kimliği ve stratejik değişim dönüşüm esprisine denk olan demokratik birlik temelinde, dört parçada ulusal sorunun çözümü Özgür Yurttaşlık Hareketi ile pratikleşebilir. Parçalar arasında sosyal, siyasal, kültürel ve anayasal farklılıklar Özgür Yurttaş Hareketi'nin her parça için ayrı ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Her parçanın güncel gerçekliği ile birlikte yaşadığı etnik ve dini gruplar, yerel kültürler göz önünde bulundurularak, Özgür Yurttaş Hareketi'nin programı belirlenebilir.

Türkiye ve Kuzey Kürdistan açısından Özgür Yurttaş Hareketi'nin hedefi Demokratik cumhuriyet ile özgür Kürt yurttaş sentezinin geliştirilerek sorunun çözümüdür. Bunun için, öncelikle Türk ve Kürt yurttaşlığının güncel olduğu kadar tarihsel gelişim seyrinin derinlikli çözümlenmesi büyük önem taşımaktadır. Kürt tarihinin ikili karakteri Kürt yurttaşlığının da ikili karakterde gelişmesini beraberinde getirmiştir. Devlet kültürünün zayıflığı doğal olarak devlete üyelik anlamındaki yurttaşlığında çok sınırlı olmasına neden olmuştur. Buna karşılık, göçebe aşiret yaşamıyla komünal toplum değerlerini daha fazla yaşatması komünal yaşama daha yakın bir duruşa sahip olmasını sağlamıştır. Ancak tüm tarihine yayılan etnik mücadele sürecinde ihanet ve direnişin sürekli iç içe yaşanması, yurttaşlık bilinci ve kültürünün karakterini etkilemiştir. İşbirlikçilik ve

ihanet ile egemen olan toplumsal tabaka sürekli olarak alt toplum içinde üst toplum yaratmaya çalışmıştır. Sınıflaşmanın derin yaşanmaması bu gerçeği sınırlı bırakmıştır. Öte yandan iç ve dış koşullardan kaynaklı olarak sürekli yaşanan isyancılık ve direniş devlete ve topluma yaklaşımda geçiciliği ve mesafeli duruşu getirmiştir. Alt toplumun içinde yaşattığı komünal değerlerin gücüne rağmen yaşamını eşit ve özgür temelde güçlü oturtamaması bununla yakından bağlantılıdır. Yurttaşlık kültürü ve bilinci bu nedenle çağdaş gelişimini sağlayamamıştır. Türk yurttaşlığı ise, birçok bakımdan tersi bir gerçekliğe sahiptir. En etkin ve en kapsamlı toplumsal kimlik devlettir. Devlet bir üst toplum kimliği olması gerekirken, Türk tarihindeki gelişim seyri içinde kazandığı karakterinden dolayı yaşamın her alanında tek kimlik olarak değişmez ve vazgeçilmez bir özelliğe sahip kılınarak, alt toplumun bütün hücrelerine derinden işlenerek içselleştirilmesine çalışılmıştır. Devletsiz bir toplum düşünülemez. En kutsal değer ya da tüm kutsal değerlerin toplam ifadesi olarak görülür. Türk toplumundaki yurttaşlık anlayışı devlet karşısındaki her çeşit sosyal mücadelenin toplum dışı görülmesini beraberinde getirmiştir. Hem toplumsal yaşamın düzenlenişi hem de antidemokratik yasaların değişimini talep eden bütün mücadeleler erkenden ezilerek toplumun iradesi yok sayılmıştır. Bunun için, toplumun devlet karşısında iradesini açığa çıkarması bakımından özgür yurttaşlık Türk halkı için de büyük önem taşımaktadır. Demek ki, Kürt sorunun çözümü kadar Türk toplumunun da çağdaş gelişimi ve demokratikleşmesi için özgür yurttaşlığın gelişimi önemlidir.

Dolayısıyla, ağırlık verilmesi gereken temel nokta; cumhuriyetin kuruluş perspektifi ekseninde Kürtlerin kurucu üye olarak tanınması, kültürel kimliklerinin anayasal güvenceye kavuşturulması, eğitim, basın ve kültürel hak ve taleplerinin eşit ve özgür ifade edilmesi ve uygulanmasıdır. Üç kuşak hakları temelinde bireysel, toplumsal ve kültürel hakların eşit tanınması ve eşit uygulanması, özgür yurttaşlık için büyük önem taşımaktadır. Milliyetçi tuzaklara düşmeden, kemalizmin Kürt düşmanlığı anlamına gelmediği bilinciyle, Kürt halkının demokratik organlarını oluşturmak, cumhuriyetin kuruluş sürecindeki birlik anlayışı etrafında ortaklaşmak, Özgür Yurttaş Hareketi misyonuna denk bir yaklaşım olacaktır. Kürtlerin devlete üyeliği anlamındaki TC vatandaşlığı kavramı kültürel kimliğini kazandığı ve özgür ifade ettiği oranda değer kazanır. Çünkü, siyasal bir kavram olarak vatandaşlık zorla kimlik değiştirilmesini içermez. Herhangi bir etnik ve ulusal bir değeri yoktur. Bunun için dünya genelinde küreselleşmeye paralel olarak yaşanan yerelleşme olgusu bağlamında kültürel ifade özgürlüğü, anadilde eğitim, basın ve sanat vazgeçilmez taleplerdir. Tüm bu hususlar dikkate alındığında eşit, özgür yurttaşlık için yeni bir anayasanın gerekliliği açığa çıkmaktadır. Açığa çıkan halk iradesinin yeni anayasada esas alınması, demokrasi için şarttır. Özellikle, Türkiye açısından birey olarak kısmen hukuk kapsamına alınan, ancak halk ve kültürel varlık olarak hukukun dışında bırakılan Kürtler için bu temel bir hususu oluşturmaktadır. Halk için demokrasi, birey için özgür yurttaşlık, aydınlanma ve siyasal katılım böyle sağlanabilecektir. Özgür Yurttaş Hareketi, bu temelde geliştirildiğinde ortaya çıkan gerçeklik sadece Kürtlerin hamlesi olmayacak, aynı zamanda tüm halkların demokrasi hamlesi olacaktır. Türkiye açısından başarıyla pratikleşen Özgür Yurttaş Hareketi derin demokrasi programı özelliğine sahip olacaktır.

Özgür Yurttaş Hareketi antihiyerarşik ve devlet dışı bir mücadeledir

Özgür ve eşit yurttaşlığın gelişimi için önemli bir fırsatın doğduğu son beş yıllık ara süreç bu anlamda yeterince değerlendirilmemiştir. Bunun temel sebebi bizim zihniyet, örgütlülük ve eylemsellik açısından bir yurttaşlık çözümü yaratmaya yönelişimizdeki zayıflık ile devletin klasik devletçi dayatmalarıyla muhataplığı direk veya dolaylı, yasal veya fiili kabul etmemesidir. Bizim Önderlik paradigmasını yetersiz algılayışımız, onun pratikleştirilmesinin örgüt biçimleri üzerinde durmayışımız demokrasi ve yurttaşlık konusundaki algılayış, örgütleniş ve eylem üzerindeki ciddiyet yetersizliği mevcut durumu oluşturmuştur. Devlet ise, kendi yurttaşının taleplerini dikkate almaktan çok AB'nin istemlerini ve o temelde de esasında devletin geleceğini güvenceye almayı her şeyin önünde gören bir yaklaşım içinde olmuştur. Bu süreç, her iki taraf açısından uygun değerlendirilseydi önemli kazanımlar doğabilirdi. Geçmiş sürecin birde bu yönden hepimiz tarafından değerlendirilmesinin yapılması ve öz eleştirisinin verilmesi gerekmektedir.

İşte Özgür Yurttaş Hareketi bu anlamda yeni bir dönemin yeni örgütlenme ve eylem tarzını ifade ediyor. Özgür Yurttaş Hareketi'ni dönemsel, birkaç aylık bir kampanya olarak ele almak bu anlamda büyük bir yanılgı olacaktır. Eylem anlayışında öncelikle bu yaklaşımın aşılması gerekmektedir. Demokrasinin dili eğer eylem ise, basitten karmaşığa doğru kapsayıcı ve derin bir eylem çizgisi esastır. Önderlik bu eylemsel süreci basit bir sokak gösterisinden, toplu halk ayaklanmasına ve meşru savunma savaşına kadar olan bir hat olarak tanımladı. Eylemlerin meşru, somut hedeflere dayalı ve küçük veya büyük bir örgütlülüğün ürünü olması önem kazanmaktadır. Geçmişin tekrarına düşmemek için önemle üzerinde durulması gereken nokta, eylemlerin öz ve biçim olarak özgür yurttaşlığın anlamına denk olması ve hedeflerle uyuşmasıdır. Yurttaşlığın karakteri gereği, yapılan eylemlerle bir yandan antidemokratik yasaların değişimi ve hukukun demokratikleştirilmesi amaçlanırken, bir yandan da toplumsal yaşamın komünal değerlere göre düzenlenmesi hedeflenmelidir. Özgür Yurttaş Hareketi *"daha derinliği olmayan üst yapı kurumları ile uğraşarak"* güncel siyasal taleplerle günü birlik eylemler geliştiren bir hareket değil, toplumun düşünce biçimini, yaşam alışkanlıklarını, duygularını ve ilişki biçimlerini özgünlük ve devletsizlik anlayışıyla şekillendiren bir harekettir. Antihiyerarşik ve devlet dışı bir mücadeledir. Devletin reformasyonu sağlanarak, toplumsal yaşam üzerindeki baskıcı, sınırlandırıcı etkisi böyle aşılabilir. Devletin karşılamadığı kamusal görev ve sorumluluklar halkın komünal örgütlülüğüyle geliştirilebilir. Komün çalışması bu anlamda hem örgütleme hem de eylem değeri ve özelliği taşımaktadır.

Komün örgütlemesi Özgür Yurttaş Hareketi'nin temel örgütlemesidir. Ana gövdesini oluşturur. Özgür yurttaşlık hareketi bir anlamda komün hareketidir. Komünal örgütlülük devlet dışı toplumun temel örgütlülük biçimidir. Ortakçı ve demokratiktir. Bir toplumun devlet dışı kalan veya devlet tarafından halledilemeyen sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik, hukuki vb aktivitelerinin yönetim gücüdür. Aslında komünler, toplumların demokrasi tarzındaki rejimlerinin yereldeki ortakçı iş ve rol koordinatörleridir. Bu anlamda demokrasilerin olmazsa olmaz koşulunu oluşturmaktadırlar. Toplumun başkaları tarafından değil de kendisi tarafından düzenlenişinin, yönetilişinin temel şartıdırlar.

Kömünal örgütlülükler bir çok ihtiyaç üzerinden kurulabilir. Bir köy veya mahallede su problemi üzerinden kurulabileceği gibi, başka bir yerde başka bir sorunu giderme amacıyla kurulabilir. Önemli olan, komünün kuruluşunu somut bir ihtiyaç üzerinden başlatabilmektir. Fakat, komünü sadece bu sorunu çözen ve öyle sürecek olan bir örgütlülük olarak algılamamak gerekir. Somut problemi çözmek o yerin komününü oluşturmak için bir başlangıçtır. Sonrasında köy veya mahallenin güvenlik, ekonomik, siyasal, sosyal tüm yaşam alanlarına dönük bir yönetim gücüne kavuşması hedeflenir. Böylece, halk hem engel olarak gördüğü sorunlarının çözümünü geliştirebilecek hem de demokratik yaşam alanını oluşturacaktır. Doğru bir yaşam örgütlülüğü mücadele görevlerini çözerken, sağlıklı bir örgütlülüğe dayalı mücadele de özgür, eşit ve demokratik yaşam alanını genişletecektir. Artık, toplumun kendisinin bir kamu yönetim gücü olması anlamına gelen komün başka otoriteler ile özellikle devlet ile ilişkilerini özgürlük, eşitlik ve demokratik birlik temelinde düzenler. Çatışmamak kadar kendi meşruluğunu kabul ettirmeyi, edilmediği takdirde de mücadeleyi esas alır. Yine, komün bireyin demokratik ve gönüllü katılımı kadar ekolojik doğa ve evren gerçekliğine dayanarak işler. Ekonomik üretim, ortakçı bir tarzda ve doğaya zarar vermeyecek bir biçimde düzenlenir.

Komün işleyişi demokratik esaslar temelinde ve doğrudan demokrasi yöntemi ile gerçekleşir. Aslında bir çeşit halk meclisidir. Kararlar aleni ve ortak alınır. Karar süreçleri kadar uygulamada geniş ve demokratik katılımcılığa dayanır. Yürütme, işbölümü, denetleme ve işlerin önceliğini belirlemede devreye girer. Özel bir ayrıcalığı yoktur. Dönemsel onaya ve gerektiğinde görevden almaya tabidir.

Demek ki, komünal demokratik hareket anlamına gelen özgür yurttaşlık hareketinin özü kömün örgütlülüğüdür. Özgür yurttaşlık hareketinin temel başarısı kuracağı komün örgütlülüğüyle doğrudan bağlantılıdır. Bir kişi yurttaşlık hareketi adına iş yapmak istiyorsa, bir komün örgütü kurma veya kurulan komünde yer almayla en temel göreve başlayabileceğini bilmelidir.

Özgür Yuttaş Hareketi'nin özü komün oluşturmaktır

Yaygın ve bölgesel olarak kurulan komünlerin sağlıklı bir eş güdüme kavuşturulmaları demokrasi açısından da önemli bir görev olacaktır. Bu, bölgesel komün birliklerine komite veya başka bir ad verilebilir. Barış, demokrasi, hak, adalet, eşitlik ve özgürlük komiteleri denilebileceği gibi, başka bir isimlendirme de yapılabilir. Önemli olan isim değil yerellerde yaygın olarak oluşturacağımız komün örgütlülüğümüzü ortak bir mücadele zemininde buluşturabilmektir.

Mahallerde ve köylerde kurulacak komün örgütlülüğü şehirlerdeki temsili kent meclisleridir. Komün ruhunun kentlerdeki örgüt ifadesidir. Kent meclisleri kentlerin ortak yönetim ve karar organlarıdır. Kente bağlı komünlerin, sivil toplum örgütlerinin, belediyelerin, delegasyon sistemiyle gelmiş mahalle temsilcilerinin vb bütün örgütlülüklerin temsilcilerinden oluşur. Demokratik işleyişe dayalı kendi tüzüğüyle çalışır, ortak karar alma, uygulamada işbölümü ve denetim esasları derinlikli işletilir. Kent meclisleri komünlerle sıkı bağ içinde çalışır. İç işleyişinde meclis tarzı ve komisyonlara dayalı çalışma esasları işletilir. Nasıl ki köy ve mahallerde komün halkın kendisini doğrudan yönetmesinin organları ise, kent meclisleri de şehirde halkın kendisini doğrudan yönetmesinin organları haline getirilir. Seçim, seçilme, görev yürütme ve görevden alınma demokratik esaslar temelindedir.

Yukarıda belirttiğimiz örgütlenme modelinde de anlaşılacağı gibi, Özgür Yurttaşlık Hareketi kesinlikle üstten başlatılıp alta yayılan bir hareketlilik değil, alttan yaygın ve yatay bir işleyişe dayalı olarak oluşturulup, ihtiyaç oranında merkezileştirilen bir örgütlenmedir.

Örgütlenmemizin özü, komün oluşturmaktır. Üst örgütlere, merkezlere, hatta çok örgüt ismi kullanmalara başlangıçta gitmemek gerekir. Bir hava yaratmak esas alınmalıdır. Demokrasi rejimi ve komünün yaygın propagandası yapılır. Merkezi iller seçilir. Yeterince kadro görevlendirilir. Yaygın bir ajitasyon propagandayla çalışmalara başlanılır. Komünler oluştukça bölgesel düzeyde komitelere kavuşturulur. Zaten bölgelerde komün oluşturmak için hareket ettirilecek kadro aslında merkezi düzeyi olabilecek nitelikli kadrodur. Fakat gerçek niteliği ve gücü oluşturacağı komün ve meclis örgütlülüğü açığa çıkacaktır. Başlangıçta yetkiyle hareket etmek çalışmayı baştan bitirecektir. Bölgeler düzeyinde merkezi illeri ve buraya yetecek kadar yetkin kadroyu seçmek önem kazanacaktır. Bu kadro, komün örgütlülüğünü yaratacak ilişki ağını kendisi oluşturacaktır. Bir bölgeyi yaygın komün düzeyinde örgütleyen kadro, merkezi kadrodur. Hem kendi bölge komünlerinin koordinasyonunu, başka bir şekilde söylersek demokratik yönetimini oluşturmakla görevlidir, hem de diğer bölgelerin komün komiteleriyle ilişkilenmeyi hedefler. Sonuçta bölgesel düzeydeki komünlerin eşgüdümü üzerinden ulusal bir komünal demokratik harekete ulaşılmış olunur. İster eşit, özgür yurttaşlık hareketi densin, isterse de farklı isimler verilsin, hareket bu komünal örgütlülüğün çatı ismi olmaktadır. En önemli husus, kesinlikle örgütlülüğün alttan başlatılması ve oluştukça yukarıya doğru geliştirilmesidir. Böyle bir şema oluşan her örgütsel basamağa bir misyon verir. Örneğin, sadece komünler sınırlı kalınsa dahi, komünle yapılacak birçok iş vardır. Komitelere ulaşılmışsa onunla yapılacak iş vardır. Eğer tüm örgütlenmelerin olgunlaşmış ve altı dolmuşsa, klasik hiyerarşik, merkezi olmayan bir koordinasyon hareketinin de faydası olacaktır.

Böyle bir harekete kurumlarımızın katılımı nasıl olacaktır? Her kurumun özgün bir amaçla kurulduğu düşünülürse, birincil görevi kendi amacını gerçekleştirmektir. Kendi amacı doğrultusunda demokratik ekolojik toplum yaşamına katılıyor ise bir anlamda yurttaşlık görevlerini de yapıyor demektir. Ayrıca herkes birer yurttaş olduğuna göre hangi çalışmada yer alırsa alsın, yurttaşlık haklarını ilgilendiren bir konu olduğundan harekete geçebilir, talepte bulunabilir, eylem yapabilir veya bu yönlü harekete geçen başka örgütlerle taleplerini birleştirebilir. Yani kurumlarımızın eşit, özgür yurttaşlık hareketine katılmaları kurumsal kimlikleri açısından organik bir bağ değildir, yurttaşlık kimliği üzerinden bir katılımdır. Ayrıca yurttaşlık hareketi, tüzel bir kişilik haline geldikçe kurumlar arası güç alışverişine ve ortak paydalarda buluşmaya dayanır. Genel anlamda da söylersek, demokratik ve özgürlükçü tüm çalışmaların ve kurumlaşmaların bir yurttaşlık hareketi bileşeni olduğu gerçeği vardır. Fakat burada önemli olan organik bağ birlikteliği ve çalışmaların ille de birbirinin denetiminde olması gerekmediğidir. Çünkü çalışma aydınlanmacı, eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik bir karakter taşır. Buna hizmet eden her çalışma özgür, eşit yurttaşlık hareketi çalışmasıdır. Burada Özgür Yurttaşlık Hareketi'nin özgün iddiası, "eşit ve özgür yurttaşlığa dayalı demokratik toplumu sadece ben geliştirebilirim" değil, "demokratik toplumun yaratıcısı özgür bireyi ve hareketini yaratmaya kararlıyım ve bu doğrultuda çaba sahibi herkesle hareket edebilirim" olacaktır. Özgür Yurttaş Hareketi için asıl konu kimin öncü olduğu veya kimin bunun için daha etkin olduğu konusu değildir. Çünkü, herkes birer yurttaş olarak hak ve sorumluluklara sahiptir. O halde, yurttaşlık hareketi girişimi herkesin katılımını gerektirdiği gibi, bu hareketi geliştirecek Önderliğin *"demokrasi aşıkları"* dediği kendisini demokrasi ve barış mücadelesine adayan inançlı kesimlerin özgün ve örgütlü çabalarını da gerektirmektedir.

Örgütlülük düzeyi, biçimi ve eylem anlayışının hedeflere denk olması, araç ve amaç uyumu için önemlidir . Unutulmamalıdır ki, araç ve amaç uyumu sağlanamadan demokraside yol alınamaz.

Böylesine örgütlenmiş bir halk hareketi ve gücü Demokratik Ekolojik Toplum Koordinasyonu'nun temel bir bileşeni olacak ve koordinasyonu sadece mevcut kurumlar eş güdümü olmaktan çıkarıp gerçekten halk demokrasisinin iş ve rol koordinasyonu haline getirecektir. Halkın gerçek anlamda siyasete girişi de bu hareketle sağlanabilir. Özellikle son yıllarda, halkın esas gücü, yürüttüğümüz siyasetin dışında bırakılmıştır. Halk adına da olsa elit kesimlerce siyaset yapma ve örgüt yürütmeyle de halkçı siyaset ve sivil toplum çalışması yapıldığını söylemek yanılgıdır. Bu tarzla demokrasinin ve barışın gelişmeyeceği oldukça açıktır. Yine iradesi fazla gelişmemiş halk meclisleri veya halk komiteleri oluşturmanın da, halkın iradesinin önünü açma olmadığının farkına varmak gerekiyor. Aynı şekilde, daha kendini olgunlaştırmamış bir çalışmaya genel sahiplik yapacak bir kurumlar koalisyonu kurmanın da fazla anlamı yoktur. Kaba anlamda tek merkezden yürütme çabası, daha kendi temellerine oturmamış olan bu hareketi fazla geliştirmeyecektir. Açığa çıkan yetersizlikleri eleştirmekle birlikte, gençliğin geliştirdiği dilekçe eylemleriyle özgür yurttaşlığı deklere etmesi bu hareketin gelişimi açısından önemli bir zemin oluşturmuş ve pratik perspektif düzeyine de belli oranda ortaya çıkarmıştır. Önderliğin yeni savunması ise, halk hareketinin çağdaş kimliğini esas noktalarda çözümleyip tanımlamaktadır. Artık bu zemin üzerinden ağırlıklı sosyal içerikli ve başlangıçta lokal olan komün hareketi örgütlendirilerek bu kimliğin içi doldurulabilir. Halkın ihtiyaçlarını karşılayacak ve kendi sorunlarını sivil toplum da desteğini alarak çözecek bir komünal duyarlılığa dayalı halk hareketi olduğu için, yetki ve alan paylaşma bir değer ifade etmemektedir. Bunu yapmak Özgür Yurttaş Hareketi'ni baştan boşa çıkarmak anlamına gelir.

Sonuç olarak; Özgür Yurttaş Hareketi başarıyla pratikleştirildiği zaman Demokratik Ekolojik Toplum Projesi temelinde komünal toplumu örgütleyerek halk demokrasisini derinliğine geliştireceği gibi, Kürt sorununun çözümünü demokratik birlik perspektifi temelinde geliştirerek kalıcı toplumsal barışın sağlanmasına da hizmet edecektir. Dolayısıyla, tüm kitlemizi, sahadaki demokratik kurumlarımızı ve Türkiye'de yaşayan tüm toplumsal kesimleri ilgilendiren, herkesin aktif ve yetkin katılımını gerektiren bir özelliğe sahiptir. Bunun için hiç vakit kaybetmeden, ilgili tüm kesimler tarafından gündeme alınarak gerekli planlamaya kavuşturulması büyük önem taşımaktadır. Aksi takdirde, gençlik öncülüğünde pratikleşen girişim geçmiş kampanyaların tekrarına düşme tehlikesiyle karşı karşıya kalacaktır. Özgür Yurttaş Hareketi'nin kurumlarımızın içinde bulunduğu yeniden yapılanma sürecine engel teşkil etmediği, ikinci yada ek bir çalışma olarak ele alınamayacağı, aksine doğru anlaşılıp uygulandığı takdirde kurumlarımızın içinde bulunduğu tıkanıklığı ve darlığı aşarak güç kazanmada büyük rol oynayacağı bilinmelidir. Kuşkusuz, gündemimize yeni giren bir mücadele gerçekliği olarak amacı, örgütlenme ve eylem anlayışı , kapsamı ve içeriği bakımından daha yoğun bir tartışma sürecini gerekli kılmaktadır. Ancak açığa çıkan düzey üzerinde varolan eksiklikleri pratik içinde tamamlama anlayışı içinde olmak önemlidir.

"Özgür Yurttaş Hareketi güncel siyasal taleplerle günü birlik eylemler geliştiren bir hareket değil, toplumun düşünce biçimini, yaşam alışkanlıklarını, duygularını ve ilişki biçimlerini özgünlük ve devletsizlik anlayışıyla şekillendiren bir harekettir. Devletin karşılamadığı kamusal görev ve sorumluluklar halkın komünal örgütlülüğüyle geliştirilebilir. Komün çalışması bu anlamda hem örgütleme hem de eylem değeri ve özelliği taşımaktadır."

BİR HALKI SAVUNMAK

E- Kapitalist devlet ve toplum Uygarlığın krizi

Lenin, *"genel bunalım dönemlerinde temel mesele devlet ve devrimdir"* derken haklıydı. Kendisinden doğru bir devlet ve toplum tanımlaması bekleniyordu. 20. yüzyılda tüm ezilen ve sömürülen kesimler bir peygamber çıkışı gibi inanmışlardı. Düşünce ve eylemlerinde dürüsttü. Yetenekliydi. Doğru tanımlamaya da oldukça yakınlaşmıştı. Fakat sihirli bir varlık gibi kendisini tanımlanmaz kılmayı Lenin'de sürdürerek boşa çıkarmayı bilen yine devlet olmuştur. Tüm peygamber, bilge, filozof ve günümüzün bilim adamları için devlet sanki ***'kuantum ikilemi'*** gibi bir durum sergilemiştir. *"Olgunun yerini bilirsen zamanını, zamanını bilirsen yerini bilemezsin"* ikilemi bu. Bazı filozoflar buna *'belirsizlik ilkesi'* diyorlar. En gelişmiş duyarlık olarak ***'bilme'*** için bir ilke olabilir. Ben de şuna inanıyorum veya biliyorum: Bilme anındayken oluşuyorsun. Yani bilmeyle oluşma aynı anda olduğu için, yarım bilmekten kurtulma çaresini çok uğraşmama rağmen bulamadım. Ama bu, evrenin makro ve mikro sınırlarında cereyan eden bir ikilemdir. Evrenin en harika oluşumlarında kendini hissettirir.

Devletin bu yönlü bir olgu olduğuna inanmıyorum. Engels'in dahiyane sezdiği gibi, ***'devlet'*** günü geldiğinde çıkrık malzemesi gibi tarihin çöp sepetine atılacak eski müzelik malzemelerden başka bir şey olamaz. Tüm talihsizlik gerçek sahibinin kim olduğu, nerede ve nasıl oluşturulduğu özü gereği tam olarak bilinmediği için ve sahip olunduğunda ise bambaşka bir gerçekliğe büründüğünden ötürü anlaşılması zor oluyor. Böylece sanki bir 'kuantum ikilemiymiş' gibi bir görüntü yaratıyor.

Kapitalizmi yaşıyoruz. Kapitalizmin motor gücü ABD de devlete küresel çapta küçültme savaşı açmaktan geri durmuyor. Bahsettiğimiz Yüzüklerin Efendisi'nde yüzük yok edilirken, aslında büyük engel haline gelmiş aşırı iktidara bir eleştiri yapmış oluyor. Ama dünyayı devlet olarak sarmaktan da geri durmuyor. Demek ki, sorunsallık tüm şiddetiyle üst toplumun tepesinde de devam ediyor. Birer valilik gibi olması gereken diğer devletlerin durumu herhalde daha parlak çözümlenmiş olamaz. Devlet konusunda reform düşünmeyen hükümet yok gibidir. İşin tuhafı, her reform bunalımı daha da şiddetlendirmekten öteye sonuç vermiyor. Son Ortadoğu macerasının da amacı ***'Büyük Ortadoğu Reform Projesi'****dir.* Tüm dünyanın gündeminde; ama alınan mesafenin ileriye doğru mu geriye doğru mu olduğu, çözüm mü çözümsüzlüğün daha da derinleşmesi mi olduğu tam kestirilemiyor.

Kanımca tüm bu belirlemeler ve belirsizlikler temelde aynı sorundan, devleti tanımlamaya cesaret edemediğimizden kaynaklanıyor. Tanımı geliştirmesi gereken sosyal bilimcilerin durumu yıldız hareketlerinden insanların kaderini bilmeye çalışan Sümer rahiplerinden daha ileri değildir. Yalnız 20. yüzyılın dehşet bilançosu tüm tarihin savaş ve şiddet bilançosundan katbekat fazla iken, aslında sistemin bir yan ürünü olan sözde birey ve örgüt terörizmine dair ciltler dolusu yalan üretmekten geri durmuyorlar. Sanki tüm yaptıkları örgütlenmiş şiddet olarak devletin anlaşılmamasını sağlamaktır. En iyi niyetlilerin bile tanımlama düzeyleri fili kıllarıyla tarif etmekten öteye gitmiyor. Yöntem adı altında bütünlüklü olgusal gerçekliği paramparça ederek tanımaz hale getirdiklerinin farkında değillermiş gibi duruş sergiliyorlar.

İşin ilginç yanı, devletin doğru tanımlanmaması devletin başına da bela olmuş gibidir. Kendini bazen gizleyerek, bazen çekici kılarak, çoklukla da korkutarak, cezalandırarak tanınmaz hale getiren devlet, toplumsal bunalımın temeli haline gelmiştir. Dünyanın her köşesinde bunalımın bu niteliğini görmemek olası değildir. Yalnız başına devletin doğuş beşiği olan Aşağı Mezopotamya'da güncel olarak olup bitenler bile, sanki lanetli bir geçmişten intikam almaktadır. Yılanın başı, çok uzun olan kuyruğunu ısırır gibidir. Kutsal Kitabın diliyle, Leviathan doğduğu yerde kuyruğundan ısırarak bizzat kendisi kendisinin sonunu getirme savaşını verir gibidir.

Her baskıcı ve sömürücü toplumsal sistemde olduğu gibi kapitalizmin doğuşu da devletsiz olmaz. Feodal sistemin dogmatizmi dinsel nitelikliydi. Arkaik köleliğin ise mitolojikti. Birinde tanrı bizzat kral ve hanedanın şahsında somutlaşmış iken, daha sonrakinde tanrı kendini devletin soyut varlığında görünmez kılarak temsil ediyordu. İnsanlığın zihniyet çağları bunu gerektiriyordu.

İslam dininin zihniyet yapısında, MS 12. yüzyılın sonlarına geldiğimizde, bilim ve felsefe dini dogmatizme yenik düşecekti. İçtihat kapıları resmen kapanıp, dogmaların kalıpları cehalet ağları gibi Ortadoğu toplumunun zihniyetini çepeçevre saracaktı. Avrupa'da ise MS 12. yüzyıldan itibaren devşirdikleri Doğu ve Grek mirasıyla tarihsel bir zihniyet devriminin temellerini atmaya başlayacaktı. Hıristiyanlık tüm bastırma yönlerine rağmen, bir yönden de bilme merakını körüklemekten geri kalmayacaktı. Doğal toplumun halen canlı olan anı ve kalıntılarıyla hıristiyanlığın yoruma çok açık dogmalarını aşmak islam ümmetininki kadar zor olmayacaktır. Doğal toplumun taze anıları nasıl bir dönem Roma İmparatorluğu'na yenik düşmediyse, hıristiyan dogmatikliğine de yenik düşmeyecek ve doğa anlayışındaki ölü madde anlayışına karşı canlı, umut veren doğa bakışına erişecektir. Kapitalizmin Batı Avrupa'da neden başarıya ulaştığına dair çok sayıda teori vardır. Benim kanımca en temel neden, dogmatizmin Ortadoğu'daki kadar kök salmaması, buna fırsat bulmamasıdır. Engizisyon üç kesimi cezalandırdı: Bunlar ***heretikler*** (mezhep sapkınları), ***simyacılar*** (bilimin öncüleri) ve ***cadı****lardı* (bilge kadın artıkları). Üçünün varlığı dogmatizmin panzehiriydi. Binlercesi yakılan küllerinden Rönesans zihniyeti doğacaktır.

Zihniyet devrimlerinin en büyüklerinden olan bu süreçten kapitalist toplum sisteminin doğuşu kader değildi, kesinlik kapitalizmi içermiyordu. Fakat nasıl oldu da bu devrimden yararlanarak hakim sistem olabildi?

"Toplumların dönüşümlerinde önemli kırılma ve yeniden yapılanma anları olan devrimler, 19. ve 20. yüzyılın sağ ve sol mantık yapıları ile gerçekçi olarak kavranamazlar. İnsanlık adına bu en büyük fedakarlık hareketlerini doğru tanımlamak önemini korumaktadır. Son iki yüz yılın modernlik adına deryalar kadar acısı, kanı, şiddeti ortaya çıktıktan sonra, özellikle II. Dünya Savaşı'nın dehşetiyle iktidar, şiddet ve ideolojik kamuflaj araçları sınırlı olarak tartışma gündemine geldi."

'Emir' düzenini ilahi yasa olarak topluma özümsetmeyi esas alan bir yaklaşımdır

Tarihte zihniyet devrimleriyle toplumsal sistemler arasında düz çizgisel, kesinlikli bağlar kurmak, üzerinde önemle durmayı gerektiren bir düşünce ve inanç tarzıdır. Bu, Kutsal Kitap'taki ***'Levhi Mahfuz'*** anlayışının bilimsel düşünceye yansıtılmış biçimidir. Halk tabirince *'yazılan başa gelir'* dogmatik inancı bu tarzın ne kadar yaygınlaştırıldığını göstermektedir. Yapmaya çalıştığımız çözümlemelerde özenle vurguladığımız husus, bu anlayışın hiyerarşik devletçi iradenin yönetim anlayışıyla olan bağlantısıdır. 'Emir' düzenini ilahi yasa olarak topluma özümsetmeyi esas alan bir yaklaşımdır. Kanun ve yönetmelik taslağı olarak düşünülmelidir. Binlerce yıllık gelenek bundan ***'altın çağdan'*** başlayıp ***'mahşer'*** ve ***'cennet cehennem'****le* biten çizgisel bir gelişim modelinin ortaya çıkmasına yol açtı. Kadercilik düşüncesi de bu anlayışın gereğidir. İslam dünyasında ***Mutezileciler****le* Levhi Mahfuzcular arasında alevlenen bir tartışmadır. Özgür tartışma gereğini, çok seçenekli özgür irade tercihini anlamsız kılan bu anlayışın temeli daha eskidir. Doğaüstü tanrıların tüm olayları yarattığına ve yönettiğine inanılan mitolojik çağlara kadar gider; felsefi idealizmle devam eder. Avrupa uygarlığında Rönesansla başlayıp günümüze kadar süren biçimi ise düzgüsel ilerlemeci bir anlayıştır. Aydınlanma sürecinin ***'ilerlemeye'*** güçlü imanıyla, marksizmin ***'komünizme zorunlu gidiş'*** inancının kökeni de aslında bu dogmatik düşünce tarzına dayanır.

Atomaltı, yani kuantum fiziğinin kanıtladığı olgular bu düşünce tarzının gücünü kırmıştır. Doğasal ve toplumsal gelişmenin düz, kesintisiz bir çizgi halinde değil, kaos aralığında, atomaltı dünyasında özgürlük seçeneği olan çoklu tercihlere açık bir gelişmenin yaşandığı gerçeği en büyük düşünce devrimlerinden biri olarak karşımıza çıkıyor. Aslında atomaltı fiziğine gerek olmadan da, sezgisel ve kurgusal yoldan da bu düşünce tarzına ulaşabiliriz. Tüm olay ve olgular dünyasında özgür tercihe yer bırakan bir gelişme gücü olmazsa, ortaya çıkan sonuç sınırsız evren doğa çeşitliliğini izah edemeyiz. Çeşitlilik özgürlük gerektirir. Düz çizgisel yaklaşım aynılığı, dolayısıyla seçimsizliği zorlar.

Bu bilimsel felsefi düşünce tarzına, 15. yüzyıldan itibaren daha da hızlanan ve kapitalizmin zaferiyle sonuçlanan sürece daha yaratıcı yaklaşımı mümkün kılmak için başvuruyoruz. Özcesi kapitalizmin zaferi bir kader olmayabilirdi. Kapitalizmin başarısının nedenlerini daha doğruya yakın değerlendirmek gerekir. Bizleri etkileyen marksizmin, kapitalizmi ve ondan önceki sınıflı toplum biçimlerini *'tarihin zorunlu ilerleme hattı'* olarak ilan etmesi, farkında olmayarak, inançları ve umutlarının hilafına, karşısında çok savaştığı kapitalizme en büyük katkısı olmuştur. Bu savunmada dile getirdiğim düşüncelerin özünde, *"toplum sistemlerinde, marksizm de dahil, temel düşünce biçimlerinin söylediği gibi bir zorunluluk ilkesi yoktur"* biçiminde bir kanım yatmaktadır. Üst toplum biçimlerine ilişkin olsun, devlete ilişkin olsun dile getirilen *'zorunlu gelişme'* iddiaları binlerce yıldır sürüp gelen resmi propagandaların izini taşımaktadır. Eskinin kader anlayışı, günümüzün *'zorunlu toplum yasaları'* adı altında, bilimsel bir kılıf altında sürdürülmektedir.

Toplumsal dönüşüm dinamikleri farklı çalışmaktadır; sadece alt ve üst yapılara dayanılarak açıklanamaz. Dönüşümler çok karmaşık etkenler altında gerçekleşmektedir. Özellikle çağdaş aydınların büyük kısmını etkileyen diyalektik materyalizmin dogmatik yorumu, ***'reel sosyalizm'****'in* çözülüşünde kanıtlandığı gibi gerçekçi çıkmamış, umut bağlayanlarında büyük hayal kırıklıklarına yol açmıştır.

Tarihsel toplum sistemlerini zorunlu yasaların sonucundan ziyade, dönemlerin ideolojik, politik ve ahlaki duruşlarının mücadele tarzıyla bağıntılandırmak daha çözümleyici bir yaklaşımdır. İnsan bireyi ve toplumu olgularında yasallık hem çok esnek hem de hızlı dönüşüm sergileyebilme özelliklerine sahiptir. Fizik, kimya ve biyoloji olgularında gözlemlenen katı yasallık ancak fizik, kimya ve biyolojinin sınırlarında geçerlidir. Gerisini insanın beyin yapısı ve toplum olgusu belirler. Bu nedenlerle insanı ve toplumu kaderci anlayışlara bağlamamak, özgürleşme şansı ve olanakları açısından büyük önem taşımaktadır. Gerek peşin önyargılar, gerekse kaderci sonulcu yargılar özgür yaratım dinamiklerine ket vurmaktadır. Sosyal bilim söz konusu olduğunda, söylenenlerin büyük kısmının hakim toplumsal sistemlerin binyıllardan beri süzülüp gelmiş ve her dönemde farklı kılıflara bürünmüş olduğunu, günümüzde de bilimcilik maskesi altında taraf rolünü oynadığını her zaman ve her yerde göz önüne getirmek gerekir.

Bu çerçevede 15. yüzyıldan itibaren büyük bir hız ve derinlik kazanan ***Rönesans zihniyet devrimi****yle* kapitalist toplum ilişkisini değerlendirmek daha açıklayıcı olacaktır. Batı Avrupa toplumundaki iki özellik Rönesans zihniyetinin doğuşunda etkili olmuştur. Devlet kültürünün zayıflığı ve doğal toplum zihniyetinin taze anıları, yaratıcı özgür düşünce için elverişli koşulları oluşturmuştur. Hıristiyanlığın katı dogmaları bu koşulları durduramamaktadır. ***Haçlı Seferleri*** sonucunda Ortadoğu'dan gelen bilgi kültürüyle, Grek-Roma kültürünün birleşik etkisi aynı koşullarla bütünleşince, Hıristiyan dogmatizminin aşılması imkan dahiline girmektedir. Hıristiyanlığın 13. yüzyıldaki mezhepleşme süreci de hem bu gelişmelerin sonucu, hem nedeni olarak rol oynamaktadır. ***Dominiken*** ve ***Fransisken*** mezhepleri dikkate değer gelişmelerdir. İslamda da bu dönemde benzer mezhepselleşmeler –***Mutezile***, ***İşrakiyum***– bastırılmıştır.

Coğrafi keşiflerin sağladığı yeni dünya gözlemlerinin katkıları da önemlidir. İki yönlü bu gelişmeler, yani devlet kültürünün zayıflığı ve doğal toplum anılarıyla islam ve hıristiyanlığın olumlu mirası –musevilik daha kök bir kültür olarak etkilidir– Grek-Roma kültürü ve coğrafi keşiflerin sentezi Rönesans zihniyetini doğurmaktadır. Rönesansı insanlık tarihinin üçüncü büyük anlama gücü olarak değerlendirebiliriz. İlki MÖ 4.000 yıllarında Zagros-Toros sisteminin iç kavisinde zirveye erişen ***neolitik zihniyet*** aşamasıdır. İnsanlığın uygarlığa geçiş yapabilmesi için gerekli bütün teknik aygıtların bu aşamada oluştuğunu görüyoruz. Tekerlek, dokuma, çift sürme aletleri, büyük köyler, belirginleşen diller, etnik yapılar, kahramanlık destanları kadın ananın büyük üretken gücü etrafında harikalar yaratmaktadır. Tanrıça dini aslında büyük bir zihniyet yücelmesidir; kadının üretkenliğinin kutsanmasıdır. Bu dönemden kalma bütün buluntular bu gerçeği doğrulamaktadır. Halen yıldız anlamına gelen ***'Star,'*** dönemin çağ doğuran dili ve kültürü olan ***Aryence****'de* kadın tanrıça anlamına gelmektedir. Alanın dili olan Kürtçe'de bugün bile *'ya allah'* anlamına gelen *'ya star'* önemi büyük bir hayreti, azameti ve inanç gücünü ifade etmektedir. Bu o kadar eski bir yaratımdır ki, bütün Aryen kökenli dillerde varlığını değiştirilmiş biçimde de olsa sürdürmektedir. Denilebilir ki, dünyanın cenneti ilkin bu kaviste yaratılmıştır. İnsanlık üretimde, sosyal yaşamda yüzlerce ***'ilki'*** yaşamaktadır. O dönemin müzik kalıpları ve aletleri, halen en ürpertici ve derinden sarsıcı etkilerini ruhumuza sarmalamaktadırlar. Buralardan aşağı ***Dicle-Fırat*** ve ***Nil***, ***Pencab*** vadilerine yayılınca, bu kültürün ***Sümer*** ve ***Mısır*** uygarlıklarına yol açtığını, böylece zincirleme uygarlık çağlarını başlattığını yapılan araştırmalar göstermektedir.

İkinci büyük zihniyet dönemi MÖ 600-300 yıllarında Ege Denizi'nin her iki kıyısında gerçekleşmiştir. Köleci mitolojiye karşı felsefe ve bilim zihniyetinin büyük sıçrama yaptığı bir aşamadır bu. ***'Hikmetler yüzyılları'*** da denilmektedir. O dönemin Batı Avrupa'sı aslında Batı Anadolu'dur. Doğu'daki uygarlık dalgasının Ege kıyılarındaki yankısıdır. Avrupa'da hıristiyanlığın oynadığı rolü, ***Hitit***, ***Med***, ***Mısır*** ve ***Girit*** uygarlıklarının birleşik rolü oynamaktadır. Burada da devlet geleneğinin köklü olmayışı, doğal toplum kültürünün güçlü varlığı, üretken güzel coğrafya, harikulade deniz ve adalar varlığı yeni zihniyetin doğuşunun etkin faktörleridir. Şüphesiz ekonomik olarak ***Troya*** kalıntılarından anladığımız büyük Doğu-Batı ticareti de önemli etkendir.

Rönesans zihniyetinin en önemli özelliği insan aklına duyduğu güvendir

Batı Avrupa Rönesansının temelinde öncelikle bu iki büyük Rönesans yatmaktadır. Toros-Zagros eteklerindeki Rönesansı anlamadan Ege kıyılarındaki Rönesansı, bunu da anlamadan Avrupa'dakini anlayamayız. Daha da derinleştirirsek, aynı kavisten oluşan neolitik Aryen devrimi, kültürü ve dilinin MÖ 5000-4000 yıllarında Çin'den Avrupa'ya, Kuzey Afrika'dan Kafkasya'ya yayılımı olmadan, bu alanlardaki neolitik toplumlarla daha sonraki uygarlıkların oluşumunu anlayamayız. Tarihin bu yönlü zincirleme akışını anlamak büyük zihniyet devrimlerini, dinleri ve toplumsal yapıları anlamak açısından büyük önem taşır. Bu hususları şunun için belirtiyorum: Her bir Avrupalı ve torunu için uygarlık denince en çok Grek-Roma ve Rönesans aklına gelmektedir. Bir de hıristiyanlık. Halbuki bu alanlardaki gelişmeler binlerce yıllık uygarlık çağlarının dibine vura vura, etrafını genişlete genişlete, önünü aça aça, üstünü yücelte yücelte akan kutsal ırmağının birer durağından ibarettir.

Rönesans zihniyetinin en önemli özellikleri ortaçağın yok ettiği insan ruhunu tekrar kazanma, alabildiğine kötülenen dünyaya, doğaya dönüş, dogmalardan kopuş ve insan aklına güvenіştir. Bilme tekeli daha Sümer rahiplerinden beri devlet tekeline alınarak güçlenmenin en temel araçlarından biri kılınmıştır. Sadece artıürünler, gelişkin üretim araçları değil, en faydalı bilgi ve taşıyan sahipleri de hemen devlet kurumuna taşınır. Yeni bilimin özgür alan yaratmasına olanak tanınmaz. Özgür bilim alanı yeni bir toplum demektir. Köleci devletin doğası gereği bu tür yapılanmaları tehdit olarak görüp saldırmasıyla ya ele geçirmesi ya da yok etmesi kaçınılmazdır.

Kilisenin bu dönemde ***Engizisyonu*** devreye sokması anlamlıdır. Birey ruh kazanırken özgürleşmektedir. Daha çok mezhep sapkınlığı olarak yargılananlar, din dogmatizmine karşı özgür düşünenlerdir. Cadı diye tabir edilen kadınlar hıristiyanlaşmamış kimlikleri taşıdıkları için yargılanmaktadır. Simyacılar ise mevcut olandan farklı bilgiler aramaktadır. Üç akım da dogmatizmde gedik açacak niteliktedir. Sanat akımları yaşamı olanca güzelliği ile yansıtırken, ölü madde ve doğa zihniyeti aşılmaktadır. Resim, müzik, mimari, edebiyat hem içerik hem de biçim olarak birey ruhunu yeniden şekillendirmektedir. Yeni ruh ve düşünce kazanan birey cıvıl cıvıl kabına sığmayan insan demektir. Bu bireyle sadece coğrafya değil, doğa da fethedilmeye (kazanılmaya) çalışılmaktadır.

Dönem aynı zamanda yeni ütopyaların tasarlanmasında tahrik edicidir. Eski elbiselere sığılmamaktadır. Fakat maddi koşullar elvermediğinden sadece sistemli ütopyalar kurulmaktadır. Eski dünyanın kasvetli havasına bir daha dönülmek istenilmiyor. Yeni dünyanın kapısını ise nasıl açacaklarını tam bilememektedirler.

Bu arayış yeni felsefe ve bilim arayışına zorlayacaktır. Eski dünyadan ne kadar kopuş olsa, yenisine o denli açılmaktadır. ***Cusomus*** dinden felsefeye açılırken, ***Kopernik*** bilimsel devrimin kapısını aralamaktadır. ***Descartes*** madde ruh ikilemi ile tanrıyı işe karıştırmadan felsefi devrimin temel adımını atmaktadır. ***Galileo Galilei*** bilime ölçüyü sokarak zincirleme devrim sürecine en güçlü katkıyı yapmaktadır. ***Newton*** ile evren tanrıdan bağımsız, kendi yasaları ile devinebilme gücünü kazanmaktadır. 15. ve 17. yüzyıllar arası felsefi, bilimsel ve sanatsal devrimin kökleştiği dönemdir. Durmak bilmeyen engizisyon çarkına rağmen, ***protestanlık****la* katı kilise dogmatizmine bir darbe daha vurulacaktır. Din bireysel inanç konusunda serbestliğe kavuşacaktır. Kiliseden kopuş özünde devlet iktidarından kopuştur. ***Katolik*** kilisesinin hem kendisi devlettir hem de feodal devleti saran, koruyan en büyük zırhtır. Kilisesiz devlet düşünülemez. Kilise esasında devlet adına savaşmaktadır.

Zihniyet devriminin bireyi özgürleştirmesi, devlet kulluğunun çözülmesidir. Ayrı mezhep görünümünde de gerçekleşse, yıkılan feodal devletin meşruiyetidir. 18. yüzyıldaki gelişme Rönesansın kitle temelinin genişlemesidir. Zihniyet devrimi, bir avuç insanın yeni düşünce, umut ve ruhu olmaktan çıkmış, kitlesel bir taban kazanmıştır. Tıpkı yeni bir din gibi –hıristiyanlık, müslümanlık– kendi kitlesine kavuşmuştur. Batı Avrupa'nın her ülkesinde bu denli özgür bir kitlenin varlığı, gerek katolik kilise (ruhban) devleti, gerek krallık devletleri için büyük bir tehdittir. Artık engizisyonla bu kitlenin hakkından gelmek zordur. Savaş gereklidir. ***Yüzyıl***, ***Gül*** ve ***Otuz Yıl Savaşları*** bu gerçeğin ifadesidir. Uyanan Avrupa ulusları karşısında yenik düşecek olan katolik kilisesi ve krallık rejimleri olacaktır. ***1640 İngiliz***, ***1776 Amerikan***, ***1789 Fransız Devrimleri*** ile ulusal mezhepler ve devletlerin zafer çağı başlayacaktır.

Devrimlerin temelindeki objektif koşullar tarihin uzun bir evriminin ürünüdür

Devrim tanımlamalarını yeniden gözden geçirmek, kriz süreçlerini demokratik eğilim lehine çözmek açısından önem taşımaktadır. Avrupa devrimlerini genel olarak ***'burjuva devrimleri'*** olarak değerlendirmek, marksizmin dar sınıf yaklaşımının bir ürünüdür; proletercilik yapalım diye adeta burjuvaziye sunulmuş bir hediyedir. Bunda şüphesiz diyalektik materyalizmin dogmatik yorumunun büyük etkisi vardır. Bunu tarihin 'Levhi Mahfuz' anlayışı ile düz bir çizgide kararlaştırıldığı gibi geliştiğini varsayan kaderci inancın yeni çağa taşınmış biçimi olarak değerlendirirsek, somut gerçeğe daha çok yaklaşmış olabiliriz. Kendimin de yoğun etkisini yaşadığım bu dogmatizmi aşmadan, gerçeğin olağanüstü zengin içeriğini çözümleyemeyiz.

Hiçbir kapitalist sınıf kitabında, ne İngiliz-Amerikan ne de Fransız Devrimi'ne ilişkin bir düşünce, teori ve programı yazılmaz. Bu devrimlerde rol oynayanlar kendilerini burjuva sınıfının temsilcisi olarak ilan etmemişlerdir. Bu devrimlere katılan kitleler çoğunlukla yoksuldular ve özgürlük, eşitlik taleplerini öne çıkarıyorlardı. Daha önceki ***Rönesans***, ***reformasyon*** ve ***aydınlanma*** hareketini burjuva sınıfının esas aldığını iddia etmek büyük abartmadır. Sınıf olarak burjuvazi yükselirken –tüm çabası olarak– kara dayalı sermaye birikiminden başka bir şey düşünmüyordu. Şüphesiz kara giden yolun devlet erkiyle bağının bilincindeydi. İktidarı etkilemek ve ele geçirmek için çaba içindeydi. Ama elinde bir devrim teorisi ve pratiği bile özel anlamda yoktu. Devrimlerin temelindeki objektif koşullar tarihin uzun bir evriminin ürünüydü. Sübjektif öğeler olarak düşünürler ve siyasal aktivistlerin özel bir burjuva devrim programı, hatta partileri yoktu. Eğilim halindeydiler. Bazı zenginlerden himaye görüyorlardı, çoğunluğu da feodal karakterli, bilim ve sanata ilgisi olan zenginlerdi. Öne çıkarılan talepler genelde hümanist, özgür ve eşit bir dünya özlemiydi.

Yazılan tüm ütopyalar kapitalizme zıttı. O halde nasıl oldu da bu düşünürler ve militanlar burjuva sayıldı, devrimler de burjuva devrimleri oldu? Burjuvazinin süreç içinde yeni sınıf olarak hakim olmak isteyen her gücün yaptığını yaparak, iktidarı ya tamamen ya kısmen ele geçirerek bunu başardığını biliyoruz. Tüm hiyerarşik ve devletçi güçlerin ***'politika'*** denilen sanatın gereklerine dayanarak binlerce kez iktidara gelip düştüğünü, ama bu gaspın ve sömürü için çok elverişli aracın kesintisiz varlığını sürdürdüğünü, en son yükselen benzer gücün de başka türlü davranmayacağını iyi bilmek gerekir. Devrimlerin tümü halkların eseridir. Zaman zaman halkların eylemine eski veya hiyerarşik devletçi güçler de katılır. Özellikle devrimin zafer günlerinde çok akıllı ve girişkendirler. Ezilenlerin taleplerini istismar etmede ustadırlar. Bütün devrimlerde, ister başarılı olsun ister olmasın, benzer çabalar hiç eksik olmaz. Örneğin Hz. İsa eylemini düşünürken, Bizans İmparatorluğu kurulsun diye düşünmüyordu. Özde de imparatorluk kültüne karşıydı. Ama yol açtığı hareket en entrikacı imparatorlara sahne olan bu devlet formuna alet olmaktan kurtulamadı. Hz. Muhammed düşünce ve eylemi ile devirdiği Mekke aristokrasinin hem de Ehlibeyt'ini imha ederek imparatorluk kurmasına –***Emevilere***– alet olmaktan kurtulamadı. Hiç kimse Hz. Muhammed'in feodal bir imparatorluk planladığını iddia edemez. Benzer yüzlerce örnek gösterilebilir. *"O halde halkların başarılı olduğu hiçbir devrim yoktur"* denilebilir. Bu konuyu bundan sonraki bölümde daha kapsamlıca ele alacağız ve olgunun farklı çözümlenmesi gereğini açıklayacağız. Sadece ne halkların çabası boşa gitmiştir ne de iktidar sorunu çözümlenmiştir diyeceğiz. Bu savunmanın esas amacı bu kördüğümü kırmaktır. Çıkarılması gereken en önemli bir ders de, tahakküm ideolojisinin delinmesi en sert toplumsal zırh olduğunu bilmektir.

Avrupa devrimlerinin en genel özellikleri olan ***'özgürlük, kardeşlik, eşitlik'*** gibi talepler, tahakküme ve sömürgenliğe karşı hiyerarşinin kuruluşundan beri ileri sürülen taleplerle aynı özdedir. Devlet iktidarı nasıl zincirin halkaları gibi gelişim göstermişse, halkların buna karşı hareketleri de kendi özgün gelişim tarihine sahiptir. İki diyalektik olgu ilişki ve çelişkileri ile sürekli etkileşim içerisindedir. Toplumsal diyalektiğin bu ikilemini tarihi gelişim sürecinde özgünlükleri ve genellikleri içerisinde görmeden, soyut genellemelerle başta devrim süreçleri olmak üzere temel toplumsal dönüşümleri kavramak çok zordur.

Avrupa'ya özgü uygarlığın temel formları olan ulus ve kapitalist toplum ilişki içinde olmakla birlikte, birbirlerini zorunlu kılmazlar. Ulus oluşumu ile kapitalist toplum biçimlenmesi farklı mantığa sahiptir. Aynı dönemde şekillenmeleri aynı mantığa sahip olduklarını göstermez. Burjuvazinin ulusun önder gücü olarak kendini göstermesi ideolojik, politik ve ekonomik amaçları ile yakından bağlantılıdır. Bu bağlar ideolojide ***'milliyetçilik,'*** politika ve ekonomide ***'liberalizm'****dir.* Her ikisi de hem devleti hem de halkı etkilemek açısından ideal silahlardır; fiktif-kurgusal olgulardır ve propaganda araçlarıdır. Burjuvazinin en çok bu araçlarla iktidara yükseldiğini ve sürdürdüğünü iyi bilmekteyiz. Avrupa'yı Avrupa yapan Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketlerinde bu slogan araçlarının yeri çok sınırlıdır. 19. ve 20. yüzyıla doğru geldiğimizde ise, bunlar ortalığı kasıp kavuracaktır. Ezilen, sömürülen kesimlerin ***'proletarya, komünizm'*** kavramları da benzer biçimde kullanılacaktır. Özü gereği iktidar sanatında aynı başarıyı gösteremezler.

Şunu özenle söylemek istiyorum: Toplumların dönüşümlerinde önemli kırılma ve yeniden yapılanma anları olan devrimler, 19. ve 20. yüzyılın sağ ve sol mantık yapıları ile gerçekçi olarak kavranamazlar. İnsanlık adına bu en büyük fedakarlık hareketlerini doğru tanımlamak önemini korumaktadır. ***Sovyet Devrimi*** uğruna milyonların büyük fedakarlığını, çözülüş tarzına ve sonuçlarına bakarak yeniden tanımlama ihtiyacının ne kadar önemli olduğu anlaşılırdır. Son iki yüz yılın modernlik adına deryalar kadar acısı, kanı, şiddeti ortaya çıktıktan sonra, özellikle II. Dünya Savaşı'nın dehşetiyle iktidar, şiddet ve ideolojik kamuflaj araçları sınırlı olarak tartışma gündemine geldi.

Kapitalizmin temel sınıf formu olan burjuva gerçekliğini bu çerçevede anlamak gerekir. Baskıcı ve sömürücü yeni sınıf demekle özgün bir şey anlatılmıyor; tüm iktidar sınıflarının bir özelliği dile getiriliyor. Burjuva sınıfının özgünlüğü; toplumsallığa karşı bireyciliği, analitik zekayı azami kullanarak, toplumu saran ahlaki örgüyü hiçbir iktidar gücünün yapamadığı kadar çözmedeki başarısındadır. Doğal toplum da çözülüşünün başlangıcında toplum aleyhine değer birikimine şiddetle karşıydı. Biriken değerleri en çok dağıtan, en değerli birey sayılıyordu. Birikimin tehlikesinin farkındaydı. Hiyerarşik toplum ve devlete geçişten sonra birikim mümkün olabildi. Bu da ancak özel iktidar gücünün varlığıyla mümkündü. Birikim hem bu gücün kurulmasına hem de bu güç tarafından kullanılmasına yol açan süreci başlattı. Zincirleme reaksiyonun mantığı böyle varlık buldu. En çok değer biriktirenler en çok iktidar gücüydüler. Daha yakından bakıldığında, birikim bir nevi toplumdan hırsızlıktı. Değeri toplumsuz düşünmek mümkün olmadığından bu böyleydi. Doğal toplumun algılaması doğru olmakla en temel ahlak ilkesini de belirlemiş oluyordu. Madem ki tüm değerlerin belirleyicisi toplumdur, o halde onun rızası olmadan –kendi çıkarı dışında– bireysel ve grupsal birikimler olamaz.

Aslında tüm savaşlarda görülen, talan ve ganimet bu anlayışın sınıflı toplumdaki soysuzlaşmasıdır. İktidar sahipleri birbirlerini güçsüz düşürmek için değerlerin birikiminden yoksunlaştırmayı temel ilke edinmişlerdir. Gücün temel kaynağı konusunda yanılmazlar. Burjuva tipi sınıflaşmanın prototipi olan zanaatkar ve tüccar kesimleri her uygarlığın başından beri varolmalarına rağmen, hep tehlikeli görülerek kontrole alınmışlardır. Denetimleri sürekliydi ve sık sık talana uğramaktan kurtulamıyorlardı. Toprak mülkiyetine dayanan köleci ve feodal devlet gücü, köle ve serfler dışında üçüncü bir kategorinin oluşumuna hep kuşkuyla bakarak denetimlerini eksik etmemişlerdir. Uygarlık tarihi kul sınıfından başka bir oluşumu doğaya aykırı buluyordu. Burjuva sınıf gerçeğine dayalı uygarlığa kadar süren bu sistemde oturmuş bir ahlak ve dünya görüşü vardır. Savaş ve iktidarın çok temelli kuralları vardı. Kendi içinde kurulan denge binlerce yıl sürdürülebilir nitelikteydi. Toplumu yönetmede zor ve hukuk olmakla birlikte, sınırlı bir uygulama kapasitesine sahipti. Toplumu esasta ahlaki örgü ayakta tutuyordu.

İktidar gücünün ahlakı sürekli aşındırmasına rağmen, bu özelliğini korumayı bildi. Bunda toplumun hacmi karşısında azınlık konumu da elverişli bir zemin sunuyordu.

“Kadın adeta tüm sistemin bir özeti olarak görülmeli ve öyle çözümlenmelidir. Kapitalist toplum nasıl tüm eski istismarcı toplumların devamı ve zirvesi ise, kadın da tüm bu sistemlerin köleleştirici etkisinin zirvesini yaşar. En eski ve en yoğunlaşmış hiyerarşik ve devletçi toplumun baskı ve sömürü cenderesinde biçimlenen kadını anlamadan, toplumu doğru tanımlayamayız. Etnik, ulus ve sınıf köleliğinin doğru anlaşılmasının yolu kadın tanımından geçer.”

Hiçbir zaman iktidar ulusun olamaz

Burjuva sınıf doğuşu ile birlikte bu büyük dengeyi yıktı. Bu hem iktidar gücü, hem sömürü gücü olarak toplumun kaldıramayacağı hacimde bir sınıftır. İktidar ve sömürüsünü gerçekleştirmek için tüm toplumu istismar etmek zorundaydı. Marksizmin haklı olarak onu son iktidar ve sömürücü sınıf olarak ilan etmesi bu nedenleydi. Sınıf olarak gelişebilmesi toplumun sürekli dağıtılmasından geçer. Bunun için en başta temel korunma örgüsü olan ahlakın toptan yırtılması gerekir. Temelinde doğal toplumun eşitlik ve özgürlük duygusu olan ahlak yırtılıp atılmadan kapitalist toplum oluşamaz. ***Marks****'ın* ***Komünist Manifesto****'da* çarpıcı olarak ifade ettiği *“burjuvazi eskiden kalma ne varsa hepsini sildi süpürdü”* değerlendirmesi doğru olmakla birlikte, bu devrimci bir eylem değil, yıkıcı ve toplum karşıtı bir eylemdir. Toplumu savunamaz duruma getirmek devrimci bir hareket değil, olsa olsa insanlık karşıtı bir harekettir. Burjuvazinin elinde iktidar ve sömürü gücü, toplumun bağrına sızmış bir kanser hastalığıdır. Yaygınlaşan bireysel kanser, AIDS vb hastalıkların bu toplumsal kanserle bağını tespit etmek için bilim adamı olmak gerekmiyor. ***Hobbes***, kapitalist toplumun doğuş koşullarında iktidar (devlet) ihtiyacını tanımlarken, *“insanın birbirinin kurdu olmasını önlemek”* olarak değerlendirir. Bu tersinden doğru bir saptamadır. Kapitalizm, insanı insanın kurdu yapmak için iktidarını kurar. Modern gerçeklikte insan sadece birbirinin değil, tüm doğanın kurdu kesilmiştir. Azami kar ve birikim peşinde koşan, azgınlaştıran güç olan iktidara konduktan sonra, bu sınıf istismar için toplum ve doğa içinde geriye ne bırakabilir?

Marksizmin oldukça çözümlediği değer, kar, emek, paylaşım, emperyalizm, savaş gibi kavramların kapitalizmdeki işlevini bu çerçevede anlamak daha öğreticidir. Din kitaplarında geçen mahşere yakın ***‘deccal gelecek’*** tabiri bu sınıf gerçekliğine oldukça denk gelmektedir. Hiçbir hakim toplum sistemi bu denli toplumun temellerine ve doğal çevresine karşı bir saldırı ve tahrip gücü olamamıştır. Ulusal olgudan ırkçı milliyetçiliği ve faşizmi, doğaya hakim olma olgusundan ekolojik felaketi, kar olgusundan muazzam işsizliği doğuran burjuva sınıf gerçekliği artık kendini yeme aşamasındadır. Her geçen gün öz niteliklerini yitirerek yok olmaktadır. Kendisine karşıdevrimi proletarya değil kendisi yapmaktadır. Yeni toplumsal zaman bu sınıfsal gerçekliğin sürdürülemez, dolayısıyla çözülmesi temelinde ancak kendisini kurabilir.

Savunmamız tez niteliğinde olduğundan, kapitalizmin kendinden önceki sistemleri kendine katması, devletleşmesi, bilim ve sanatı iktidara bağlaması, emperyalistleşmesi, dengesiz gelişmesi, savaşması başta olmak üzere, temel süreçleri işleme pozisyonunda değildir. Her biri ayrı kitaplara konu olabilecek bu süreçlerin temel mantığını işletmektir önemli olan.

Sınıf tanımımızı başka boyutlarda da geliştirebiliriz. Reel sosyalizmi çözmesi, ulusal kurtuluş hareketlerini ve devletlerini yedek gücü haline getirebilmesi, sosyal demokratları kullanabilmesi önemli bir işlevdir. Bilim ve teknolojiden insan toplumuna en gereksiz konularda bile reklamlarla kendisine kar üretmesi, spor ve sanat etkinliklerini bir uyuşturucu rolünde kullanabilmesi, proletarya ve aydınlarını kendine isyancı konumdan çıkartarak kendine iş için yalvartması, kutsallık adına ne varsa hepsinin içini boşaltması, Rönesansın cıvıl cıvıl canlı dünya imgesinin yerini robot bakışına terk etmesi yeni hakim sınıf gerçekliğimizin maharetlerindendir.

Kapitalizmin iktidar yapısına taşıdığı yeniliklerin başında kurumsal niteliğinin derinliği gelmektedir. Kişiye bağlanmış iktidardan iktidara bağlanmış kişiler, partiler, hatta toplumlar sistemine geçilmiştir. İktidarın görünmez, soyut niteliği geliştirilmiştir. Bunda ideoloji, politika ve ekonomi katlı işlevlere sahiptir. Ulus kavramından türetilen milliyetçilikle tüm bir ulus iktidarın kendisine ait olduğuna inandırılmıştır. Özünde hiçbir zaman iktidar ulusun olamaz. Her yerde ve her zamanda etnik grupların, hanedanların, ulusların azınlık kesimi iktidarın gerçek sahibidir. Fakat öyle bir sistem yaratılır ki, en alttaki ezilene kadar her birey bir anlamda kendini iktidar sahibi kılmak durumundadır. En alttaki bir ailede en yoksul bir koca karısı karşısında kendini *‘küçük imparator’* rolünde rahatlıkla görebilir. Karı da zincirleme tarzda çocuklarına karşı bu rolü oynar. Ya çocuklar? Onlar büyürlerse aynı sistemi oynamaktan başka ne yapabilirler? İktidarlaşma zincirinin böyle kurulması sistemin bir özelliğidir.

Partiler de birey gibi iktidara göre kurulmuştur. Devleti topluma, toplumu devlete taşımak temel işlevdir. Toplumun kendisi yeceği bir değer, elde edemeyeceği bir güç yoktur deyimi bu çağın en gözde sloganıdır.

İktidarlaşmanın özüne ilişkin tanımlamayı ulus devlete ilişkin daha da geliştirmek mümkündür. Ulus devlet eski çağlardan kalma rahip, hanedan, dini devlet adlandırmalarının çağdaş biçimidir. İktidarın özüne vurulan damgalardır. Kapitalizmin gelişim aşamasında ortak dil ve gelenekler-le çevrili bir sınır, ideal birikim için tercih edilen coğrafi büyüklüklerdir. Kutsal vatan anlayışı değil, elverişli kar, birikim alanı kavramı esastır. Dış rakiplerine kapatılan bu alan sermaye birikimini güvene almak, iktidarını güçlendirmek için idealdir. Milliyetçiliğin doğuşu bu maddi gelişmenin sonucudur. Laiklikle –dünyalaşma– dini zihniyetin gerilemesi yeni bir ideolojik örtüye ihtiyaç gösterir. Milliyetçi ideoloji ulus olgusu ile bağlantısı nedeniyle hızlı gelişme gösterir. Özünde eskinin etnik –aşiret– duygusunun daha geliştirilmiş bir biçimi olarak düşünülmesi gereken milliyetçilik, ortak etnik duygu ve dinin yerini tutan bir inanç hizmemin erkenden bunalım çağına girmesi sadece gücünü yitirmesi anlamına gelmez. Daha kural tanımaz, azgınlaşma tehlikesine yol açar.

1968 başkaldırıları sistemin en kapsamlı eleştirisidir. İster reel sosyalizm ister faşizm biçiminde total bir otorite anlayışına erişen kapitalizm sürdürülemezliğini böylece kanıtlamış oluyordu. Sürdürülemezlik, kriz demektir. İnsanlığın yaşadığı budur. Kaos da diyebileceğimiz bu süreç Rönesanstan farklıdır. Rönesans feodal toplumunun krizinden çıkış iken, kapitalizmin 1970'lerde içine girdiği süreç kaostur. Ne tür yenilikler ve farklılıkların çıkacağını verilecek mücadelelerin niteliği ve gücü belirleyecektir. Dikkat edilmesi gereken, bu sürecin temel dünya görüşüne –paradigmasına– getirdiği değişimdir. Toplumun iç yapısındaki tüm ahlaki değerlerin çözülüşü, milliyetçiliğin tüm zihniyetleri doldurması ve dışarıdan ekolojik tahribatın sonuçları robotumsu aynılık, gri, zevksiz, umutsuz, inançsız, amaçsız bir dünya görüşünü yaygınlaştırır. Stres, hiddet, nefret, şiddet, aşırı güdüsellik, bireysel yalnızlık, toplumsal değersizlik, tamamen çıkara kilitlenmiş ilişki mantığı, vefadan yoksunluk, hümanizme ilgi duymama, aşırı bencillik, yaşamın giderek kutsal anlamını yitirmesi, krizin hakim psikolojisini ve sosyal atmosferini oluşturur. Köklü yeni arayışlar ancak bu tür ortamlarda boy verir. Bunalımın kalıcı niteliği bunu gerektirmektedir.

devletin kılınmıştır. Devlet en görünmez tanrı gibi toplumun başına, her tarafına binmiştir. İdeolojinin yarattığı iktidar zihniyeti belki de en büyük yalanlaştırıcıdır. Politika sanatının işlevi toplumda bahsedilen kendini devlet sahibi sanma, hizmet gereğine inandırma, özünde politik demagojinin en gelişkinini sunmaktır. Politika öyle sanıldığı gibi iktidarlaşma aracı değildir. İktidarı savunma, yayma, kalıcılaştırma aracıdır. Demokrasiye karşı politikanın rolü özellikle böyledir. Politika sanatı kadar demokrasiyi inkar ettiren başka bir olgudan söz etmek zordur. Ta Atina döneminden beri politikanın demokrasinin inkarı olduğu bilinmektedir. Ekonomi her zamandan daha fazla iktidarla bütünleşmiştir. Ekonomi yönetimi bir politik ekonomidir. Ekonomi silahı ile hizaya getirilemeyecek bir birey ve grubun olamayacağı bir çağ yaşanıyor. Paranın sökemeti gösterir. İçerde farklı etnik, mezhep, din vb ideolojik unsurlar, dışarıdan ise diğer benzer olgu ve toplumsal sistemlere karşı baskı ve sömürü başlatılınca, milliyetçilik üst ırk anlayışına büründü. Bir zamanların üstün din anlayışı yerini üstün ulus ırka bıraktı. Bilimsel zihniyetin aydınlattığı toplumu milliyetçilik tekrar din gibi karartmaya başladı. 19. ve 20. yüzyılın milliyetçilikle yüklü zihniyeti, kutsal savaş anlayışı gibi toplumları her tür şiddet ve savaşa kaldırmaya en elverişli meşruiyet aracı rolü oynadı. 17. ve 18. yüzyıllar nasıl yoğunlukla ulusların doğuş yılları ise, 19. ve 20. yüzyıllar da milliyetçiliğin şahlandığı dönem oldu. Devlet iktidarının en zirvesine II. Dünya Savaşı'nda ulaşan milliyetçilik çağı, yol açtığı yıkımla kapitalizmin genel ve sonul krizinin de başlangıcı oldu. Milliyetçilikle insanlığın bir arada yürüyemeyeceği anlaşıldı. Siste-

Kapitalist iktidarın emperyalizm ve ulusal, sınıfsal baskı sistemi dünyanın tümünü katlayacak büyüklüğe tarihte ilk defa ulaşır. İşgal edilmedik yer kalmamıştır. 19. yüzyılın sonlarında bu gerçeklik yaşanır. Ulusal, sınıfsal, etnik, dini, cinsi temelde tahakküm, eritme ve hatta jenosit tarihte en yaygın aşamaya ulaşır. İnsanların en çok birbirlerinin kurdu olduğu çağdır. İmparatorluk pratiği açısından bakıldığında da ABD ile sonul bir aşamaya gelinmiştir. Son imparatorluk çağındayız. Teorik açıdan bu yönetim, devlet iktidarının bir şehir, bir ülke, bir ulus sınırını aşma, tek kişide yoğunlaşma ve sürekli yayılma, durdurulma ve gerileme, yıkılış aşamaları biçiminde cereyan eder. Toplum sistemine yerleşmesi zincirleme etki yaratır. Her yeni iktidar daha öncekinin izleri üzerinde imparatorluk olmaya zorlanır. MÖ 2350'lerde –yazılı tarihte bilebildiğimiz– Sümerlerde ***Akad*** sülalesinden başlayan bu tarihsel süreklilik, günümüzde ABD devletinde ***Bush****'un* sülalesi ile devam etmektedir. İşin ilginci, ilk imparatorluğun doğduğu alanda son imparatorluk çatışma halindedir. Demek ki burada bitkilerin kendi kökleri üzerinde kuruma ilkesini düşünebiliriz.

İmparatorluk gerçeğinde tam bağımsız devlet, ulus, toplum anlayışına yer yoktur. Daha doğrusu tam bağımsızlık idealize edilebilir. Ama çok ender uygulama özelliğine sahiptir. Egemen realite, hakim imparatorluk çerçevesinde bağımlılıktır. Düzeyler farklı olabilir, ama gerçeğin hakim biçimini değiştirmez. Yaklaşık 4350 yıldır toplumsal yapılar üzerinde etkili olan imparatorlukta, hegemon devletle dolaylı veya dolaysız bağımlısı olan en yakın müttefikinden en önemsiz uydu devletine kadar irili ufaklı birçok iktidar grubu mevcut sınırları içinde bağımlılık halindedir. En bağımsız geçinen ulus devlet –esasında ulusta azınlık– çağında bu gerçeklik daha da geçerlidir. Hegemon güçten tam bağımsızlık, milliyetçiliğin bir toplumu etkileme, politik iddiası ve oyunudur. Hegemon demek en güçlü zihniyet, iktidar, sosyal ve ekonomik yapıyla askeri güce, bilim ve tekniğe sahip olmak demektir. ABD'nin varlığı bu tanıma denk düştüğü için günümüzün birincil hegemon gücüdür. Ama sistemin tüm krizinin, onun yönetiliş tarzının ve sonuçlanışının da en sorunlu taraflarından başta gelenidir.

Kadın tüm sistemin bir özetidir

Sistemin toplumsal özelliklerini en çok da kadında çözümlemenin öğretici değeri yüksektir. Baştan söylenmesi gereken bir husus da, herhangi bir toplumsal olguyu kendi başına siyasal, toplumsal, ekonomik, kültürel vb ayrımlar altında incelemek ciddi sakıncalar içerir. Tarihsel bir bütünlük halinde sürekli oluşumu yaşayan toplumların tüm alt ve üstyapı sistemleri bir saatin parçaları gibi bütün halinde çalışır. Aşırı parçalara bölme hastalığı, Batı bilimciliğinin olgu bütünlüğünü yitirmek özelliğinden kaynaklanır. Bilimsel olarak da gerçeğin kavranmasını önemli oranda zorlayan bu yaklaşımı kullanırken, bütünselliği göz ardı etmemek çok önemlidir.

Kadın adeta tüm sistemin bir özeti olarak görülmeli ve öyle çözümlenmelidir. Kapitalist toplum nasıl tüm eski istismarcı toplumların devamı ve zirvesi ise, kadın da tüm bu sistemlerin köleleştirici etkisinin zirvesini yaşar. En eski ve en yoğunlaşmış hiyerarşik ve devletçi toplumun baskı ve sömürü cenderesinde biçimlenen kadını anlamadan, toplumu doğru tanımlayamayız. Etnik, ulus ve sınıf köleliğinin doğru anlaşılmasının yolu kadın tanımından geçer. Sosyal bilimin adeta mızrak çuvala sığmazken azıcık bilim konusu yapmaya çalıştığı kadın konusundaki incelemeler 20. yüzyılın son çeyreğine mahsustur. ***Feminist hareket***, çevre, savaş ve iktidarların korkunç yıkımı tarih ve egemenliğin cinsiyetçi karakterini düşündürtmeye başlamıştır. Bu husus bile, en objektif olması gereken sosyal bilimler de dahil, tüm bilimsel yapının cinsiyetçi karakterini gösterir. Bilim cinsiyetçidir.

Pozitif olarak kadını yorumlamayı sonraki bölüme bırakırken, kapitalizmin geleneksel köleliğe ne getirdiğine bakalım. Kapitalizmin en başta özgürlük getirmesinin sistemin özüne ters olduğunu iyi belirlemeliyiz. Kapitalizm gelenekleri yırttığı için kadının etrafındaki zincirler de parçalanmıştır iddiası aldatıcı yanı yüksek bir çarpıtmadır.

“Kapitalizmin tarihteki yeri tahakkümcü sistemlerin sonuncusu olmasından ileri gelir. Hiyerarşik toplumdan beri gözenekleri olan sistemin, Rönesansın açtığı özgürlük ortamından yararlanarak başat duruma gelmesi, tüm potansiyelinin açığa çıkmasını da beraberinde getirir. Hem içerik hem de biçim yönünden daha fazla gelişme aşaması olası görünmemektedir. Toplum ve doğanın istismar edilmedik yanı kalmamıştır. Yapılanlar nicelikselliği aşmamaktadır.”

Devamı sayfa 32'de

PKK'DE YENİDEN YAPILANMA GÖREVLERİ VE KOMA GEL DÖNEMİ

b- *Örgütlenmede parti kadar, belki de daha fazla gerekli olan bir kurum Koma Gel'dir (Halk Kongresi.)*

Halkın temel örgütlenme çatısı olarak halk kongresi Kürdistan somutunda kendine özgü bir tanımı gerektirir. Çeşitli yönleriyle tanımlamaya çalışırsak, halk kongresi her şeyden önce parti gerçekliğinden farklı bir anlama sahiptir. Partilerin ideolojik yanı ağır basarken, kongrenin siyasi yanı öncelik taşır. Uyanmış, hak talebinde bulunan ve özgürlük yürüyüşünde olan halkın kimlik ifadesidir. İdeolojisi, sınıfı, cinsiyeti, milliyeti, düşünce ve inancı ne olursa olsun, ülkeye özgürlük, halka demokrasi isteyen herkesin ortak karar ve denetim organıdır. Parlamento değildir. Klasik yasalar çıkaran bir organ olmamakla birlikte, halkın özgürlük ve eşitlik içinde bir yaşama sahip olabilmesi için her kararın ve denetiminin gücüdür. Hem yasal hem siyasal bir organdır. Halkın devlet odaklı olmayan en yüce organıdır. Devlet organı olmamakla birlikte, devlet alternatifi bir organ da değildir. Çağımızın tüm toplumsal sorunlarının çözümünde demokratik ölçütleri temel alan kurumların başında gelmektedir. Devletin çözüm gücü olmak yerine daha da ağırlaştırdığı ekonomik, sosyal, siyasal, hukuksal, ekolojik, medyatik, öz savunma alanlarında gerekli kararları almak ve uygulamasını denetlemekle görevli olup, içte ve dışta halk adına en yüksek muhatap gücüdür.

Kürdistan'da Halk Kongresini doğuran tarihi ve siyasi koşulları iyi tanımak gerekir. Burjuva milliyetçiliğinin cılızlığı, demokratik olmayan yapısı halk için kongre tipi bir yönetim aracını gerekli kılarken, demokrasiye duyarlı olmayan ulusal baskıcı devletlerin varlığı da benzer bir kurumu gerekli kılmaktadır. Halkın devleti olmaz. Ama halkın demokratik karar organı olarak kongresi şarttır. Daha açıkçası, Kürdistan'da ulusal sorunun çözümü için milli devlet halkın çözüm aracı olamayacağına göre, geriye en uygun çözüm aracı olarak kongre rejimi kalmaktadır. Halk hiçbir koşul altında eski kölece yaşamı kabul etmeyeceğine göre ve milli devlet arayışlarının çözümsüzlüğü derinleştirme tehlikesini taşıdığı açıkça ortadayken, demokratik çözümün en uygun aracı Halk Kongresi olmaktadır.

Sorulması gereken temel soru, ulus devletle halkın demokrasisi bir arada olabilir mi sorusudur. Birçok Avrupa ülkesinde ve ABD'nin federatif yapısında olabileceğine dair birçok örneğe rastlamaktayız. Her ne kadar burjuva ulusçu devlet, demokratik sınırları aşırı daraltsa da, yine de halka önemli bir demokratik alan kalmaktadır. Türkiye başta olmak üzere, Kürdistan'da hükümran devletler aşırı üniter yapıları nedeniyle demokratik halk iradesine fazla yasal şans tanımamaktadır. Dışlama temel iç politikadır. Bu durum sürekli isyan ve bastırmaları beraberinde getirmektedir. Oluşan kördüğümü çözmenin amacı, Halk Kongresi'nin otoritesini, karar gücünü geliştirmektir. Hükümran devletler demokratik uzlaşıya gelene kadar halkın devlet dışı demokratik kurumlarını sürekli geliştirmek kaçınılmazdır. Milliyetçiliğe, rakip bir devlet oluşumuna gitmemek, mevcut statükoya olduğu gibi boyun eğmeyi gerektirmez. Tersine, karşılıklı milliyetçi boğazlaşmaları önlemek için sürekli sivil toplum ve demokratik araçları geliştirmeyi gerektirir. Toplumların büyüyen sorunlarını sadece ya eski kurulmuş ya da yeni kurulacak devlete bırakmak daha da büyümelerine yol açacaktır. Kolay kolay yeni devlet kurulamayacağına, kurulsa da sorunlarını çözemeyeceğine (22 Arap devleti kuruldu; sorunları daha da ağırlaştı. Afrika'nın elliye yakın devleti oldu; sorunları eskisinde de ağır hale geldi. Avrupa'nın ulus devletlerinin yarattığı sorunlar ancak AB aracılığıyla çözüm yoluna koyulmaktadır. ABD 52 eyalet devletinin birliğini ifade eder. Yani devlet çokluğu çözümden çok sorun artırıcı rol oynuyor) yine eski devletin çözüm yeteneği de kalmadığına göre, başvurulacak temel çözüm aracı devlet olmayan demokrasi olarak halk kongresidir.

Bu modeli gelişmiş ülkeler uzun savaşım deneylerinden sonra geliştirmişlerdir. Diğer ülkeler henüz bu çözüm tarzını kavramaktan uzaktır. Bu tarzı hep üniter devletten taviz saymaktadır. Çürüyünceye kadar ulusal üniter devlet demek, vatanseverlik ve devletlerine kutsal bağlılık demektir. Yugoslavya'da, Irak'ta ve hatta küçük Kıbrıs adasında görülen bu tip anlayışlar sonunda en beklenmedik sonuçlarla karşılaşmışlardır. Türkiye Cumhuriyeti herin ve Kürdistan'ın stratejik rolü çarpıcı ve güçlü bir biçimde gösterilmelidir. Türkiye'nin aleyhinde işleyebilecek bir Kürdistan statüsü sürekli sorun, ekonomik kayıp, siyasi ve askeri tehdittir. Güney Kürdistan'da milliyetçi aşiretçi Federe Kürt devleti oluştuktan sonra etkisinin sürekli olacağı artık kesinleşmiştir. Dolayısıyla Kürdistan'ın mevcut statüsü TC aleyhine sorun üretecek bir konuma hızla erişmiştir. Eğer demokratik çözümler devreye sokulmazsa, milliyetçi hareketler kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir süreç elli yıllık yeni bir İsrail-Filistin olacaktır. Irak'ta çoktan olmuş olanın, Türkiye'de PKK ile ilk deneyiminin hiç de yumuşak geçmediği bilinen tehlikenin bu sefer daha kapsamlı hazırlıklar ve planlama ile devreye yaygın ve şiddetli girmesi olacaktır. Devlet belki geleneksel ezme politikasına güvenmektedir. Fakat Büyük Ortadoğu Projesi'nin neye gebe olduğu rine devlette epey yer verildi. İkinci bir Irak yaratmayı bu güçler sağlayacaktır. Ayrıca bu, cumhuriyetçiliğin ve demokrasinin tüm ilkelerine aykırıdır. Ekonomisi felç bir Kürdistan bütün bu gelişmeler karşılığında patlamayıp da ne yapacaktır?

İmralı sürecinde bu anlamsız dayatmayı aşmak için çaba harcadık. Bu ne kadar anlaşıldı, bilinemiyor. Yeni AKP hükümeti hiçbir hükümetin yapmadığı kadar sorunu sessizce geçirmektedir. Bol bol nakşi tarikat gücünü devlete yerleştirmekle Kürt sorununu barajlayabileceğini sanmaktadır. Seçimlerde bu güçlere her tür devlet yardımı yapılarak seçilmelerine çalışılmıştır. Stratejik bir hata yapılmaktadır ve sonuçları yakında ortaya çıktığında sorumlular hesap veremeyecek durumda kalacaktır.

Türkiye'de ortak bir demokratik çözüm arayışımızın önüne devlet kaynaklı olduğu olumlusuyla kendi demokrasisini öz gücüyle geliştirmek olacaktır. Artık gündemde olan kongre çözümü olacaktır.

Kürdistan halkı tüm parçalarda ve ülke dışında Kongre çözümüne seferber olmak durumundadır. Tanımı yapılan çerçevede KONGRA GEL'in son ortaya çıkan grup karşısında olağanüstü kongresini toplaması söz konusudur. Kongre mevcut iç ve dış gelişmeleri kapsamlı değerlendirecektir. Ekonomik, sosyal, siyasal, hukuksal, ekolojik, medyatik ve öz savunmaya ilişkin gerekli kararlar alınacaktır. Bir yürütme konseyi görevlendirilecektir. Bölünme ve parçalanmayı beklemek boş bir hayaldir.

Artık her Kürdistan parçasında kongre çözümü için var gücüyle çalışılacaktır. Kapatılan (barajlar) ulusal parlamentolar ve yasaklanan siyasal partiler yerine yerel demokratik yönetimler seferber edilecektir.

"Kürdistan'ın mevcut statüsü TC aleyhine sorun üretecek bir konuma hızla erişmiştir. Eğer demokratik çözümler devreye sokulmazsa, milliyetçi hareketler kaçınılmaz olacaktır. Böyle bir süreç elli yıllık yeni bir İsrail-Filistin olacaktır. Irak'ta çoktan olmuş olanın, Türkiye'de PKK ile ilk deneyiminin hiç de yumuşak geçmediği bilinen tehlikenin bu sefer daha kapsamlı hazırlıklar ve planlama ile devreye yaygın ve şiddetli girmesi olacaktır."

nüz demokrasilerin işlevini anlamaktan uzaktır. Hep kendisine rakip olarak görmektedir. Kuruluşunda Kürtler asli öğe olmalarına karşın, inkar etme ile sorunun altından kurtulacağına inanmaktadır. Tarihte ve günümüzde Kürtlerin stratejik rolünü anlamak istememekte ve tanımaya yanaşmamaktadır. Israrla ikinci bir Yugoslavya ve Irak modeli dayatmaktadır. Bunda da askeri gücüne ve ülke büyüklüğüne güvenmektedir. Halbuki küçük bir İrlanda parçasının İngiltere'ye, Çeçenistan'ın Rusya'ya ne yaptığıyla kıyaslasa, Kürtlerin rolünü daha iyi anlayabilir. Sorunların askeri çözümlerinin kalıcı olmamak kadar muazzam pahalılığını göz önüne getirdiğinde, çözüm geliştirmenin ne kadar önemli olduğunu anlayabilecektir. Kıbrıs kırk yıl çözümsüzlük içinde bırakıldı da ne kazanıldı? Kaybettirdikleri sayılmayacak kadar çoktur.

PKK teröristliğini dünyaya kabul ettirmekle rahatlamak kendini kandırmaktır

Kongre çözümüne doğru giderken, Türkiye devlet ve toplumuna Kürtlerin tam bilinmemektedir. Ucu her tehlikeye açıktır. Kürtlerin stratejik rolünün Türkiye'nin aleyhine çevrilmesi çok önemli sonuçlarını beraberinde getirecektir. Türkiye üzerinde birçok tartışmayı, yeni talepleri gündemleştirecektir. Hızla ezme ve uyutma taktiklerinin sonuç vermediği, vermeyeceği göz önüne getirildiğinde, yeni bir alevlenmenin ister kısa ister uzun vadede olsun en sakıncalı gelişme olacağı açıktır.

Kürtlerin bundan sonra stratejik rollerini başta ABD, İsrail olmak üzere her devlet ve güçle değerlendirebilecekleri gözden uzak tutulmamalıdır. PKK teröristliğini dünyaya kabul ettirmekle rahatlamak kendini kandırmaktır. Tersine bu, dünyayı uyandırıp Türkiye'ye ilişkin talep sahibi kılmaktır. Bu yüzden az mı ekonomik, siyasi taviz verildi? Bu yolun yanlışlığı açıktır. Ayrıca Kürtler bu muameleyi asla hak etmemişlerdir. Yine vahim bir gelişme, PKK önderlikli özgürlük hareketine karşı çıksınlar diye Güney'deki Kürt aşiretçi güçlerine hediye edilen federe devlete yakında yeni şeyler eklenecektir. Kuzey'de de Kürtler PKK'ye yandaş olmasınlar diye yüz bine yakın maaşlı korucu çalıştırmakla yetinilmedi. Gerici ve ilkel milliyetçi tarikat şeflerine devlette epey yer verildi.

açık olan büyük engeller çıkarıldı. Demokratik Güç Birliği önüne hem içten hem dıştan engeller dayatıldı. Kürt demokratlarının dışlanması milli güvenliğin gereği sayıldı. Bunların hepsi hatadır; statüko ve çözümsüzlükte ısrardır. Kürt halkının kendi yolunu çizemeyeceği sanılmaktadır. Açlık ve baskı altında tümüyle teslim olacağı gün beklenmektedir. Diplomasi ve iç emniyet güçleri, ekonomi ve siyaset ile birlikte sosyal politikalar halen bu amaçla sıkıca uygulanmaktadır. Hepsi tek bir strateji altında ya teslimiyet ya ölüm ikilemi ile halkı karşı karşıya bırakmaktadır. AKP hükümeti bu politikaya dinin ve tarikatların gücünü de eklemiştir. Gelinen bu aşama hem tahrik edici hem de çıkmazda ısrarı göstermektedir. Tüm *'barış ve demokratik çözüm'* çağrıları yanıtsız bırakıldı. Benzer hiçbir hareketten beklenmeyen ve herkese kazandırabilecek bir yaklaşım (Kıbrıs gibi küçücük bir soruna müthiş trafik altında gösterilen çabaların hiçbiri gösterilmeyerek yok sayılmada ısrar edildi) görmezlikten gelindi. PKK'nin bölünmesinden ve ABD'nin Irak'taki birliklerinden umut beklendi. Ortaklaşa bir demokratik çözüm gelişmediğinde, devreye girecek çözüm en

Her köy ve mahallede özyönetim birimleri seçilip sorumlu kılınacaktır

Halkın tüm yaşamına demokratik çözümlerle aydınlanma sağlanacaktır. Uzun vadeli çözüm yolları gösterilecektir. Kongrenin karar gücü uygun koşullar ve olanaklar altında hayata geçirilecektir. Halkın öz eğitimi elden geldiğince yürütülecektir. Halk devlet dilenciliğine terk edilmeyecektir. Açlık sınırında halkı avlama oyunlarına şans verilmeyecektir. İnsan hakları ve kültürel özgürlüklere saldırılar olduğunda kendini savunacaktır. Yeni köy boşaltmalara engel olunacak, eskiler tekrar yerleşime açılacaktır. Her tür dayanışmayla açlığa karşı önlem alınacaktır. Her bakımdan yeni örgütlenmeler geliştirilecektir. Çok yaygın bir sivil toplum örgütlenmesine gidilecektir. Demokratik eğitim okulları her yerleşim alanında halkı kendi demokrasisi konusunda eğitecektir.

Kongre çözümü her devletle demokratik çözüme hazır olacaktır. Milliyetçi bastırma ve inkar yerine ısrarla barışı, kardeşliği esas alan, ayrılığı ve şiddeti içermeyen demokratik seçenekleri dayatacaktır. Ayrıca her saldırıya karşı kendini savunma durumunda olduğunu gösterecektir. Tüm bu çabalar ayrılıkçılık değil, gerçek bir bütünlük sağlama anlamına gelmektedir. Yeni trajedilere fırsat vermemenin en sorumlu yolu olduğu ısrarla vurgulanacaktır. Devletler bu yönlü çabaları ezmeye çalıştıkça, kendini daha da güçlendirerek karşılık verecektir. Dayanılması güç koşullar altındaki halk her zamankinden daha örgütlü ve bilinçli olarak demokratik eylemini yükseltecektir. Milliyetçi komplocu çabalara düşmemek kadar, her türlü sosyal, siyasal, hukuksal, sanatsal, medyatik ve öz savunma etkinliğinden geri durmayacaktır. Kongre çözümü olarak tanımladığımız yeni sürecin ana hatlarını böyle belirtirken, herkesi çözüm konusunda daha duyarlı davranmaya, trajediler doğmadan çözüme katkıda bulunmaya çağırmayı tarihi görev saymaktayız.

Halk Kongresi'nin tanımlanmasına ve gelişmesine ilişkin bu kısa değerlendirmeyle birlikte bazı konuları daha ayrıntılı işlemek gerekir.

Birinci husus, KONGRA GEL'in ilk toplantısından itibaren başlayan iç iktidar çekişmesidir. Demokratik çözüm için muazzam bir teorik, siyasi ve pratik gelişim dönüşüm yaşarken baş gösteren bu tutumlar, aslında demokratik siyaset ve genel olarak PKK'de siyasileşmenin ne anlama geldiğinin kavranmadığının veya bir tarafa itildiğinin, buna cesaret edildiğinin kendini çok daha kapsamlı açığa çıkarmasıdır. Bir çeyrek ömre mal olan siyasi deneyime bu tarz yaklaşımın sıkı bir çözüm-

lenmeye, eleştiri-özeleştiriye ihtiyacı olduğunu daha önce vurgulamıştım. Kural tanımayan, koşul dinlemeyen, neye mal olacağını kestiremeyen, özünde siyasileşmemiş, amatör olduğu kadar iktidar olayında ahbap çavuşluğu aşamamış tutumların gücünü göstermektedir. Kendini görevlerde başarı yerine ya ideolojik kalıplara ya da ucuz heveslere kaptırmış kişilik özelliklerini de yansıtmaktadır.

Bu tutumların yabancısı değilim. PKK'nin grup olarak ilk oluşum sürecinde başlayan bu tarz yaklaşımlar parti ilanından sonra devam etmiş, 15 Ağustos sürecinde son derece keyfi ve izahı halen yapılmamış tutumlar içine girmiş, on beş yıllık savaşım sürecinde de gerçek sorumluluk içine bir türlü girememiş kişiliklerin dayattıkları yaklaşımların devamı olarak görülebilir. Kendi açımdan hata, *'adam kurtarma'* adına son derece arkadaşça davranmayı kurum ve kurallar gerçeğine tercih etmiş olmamdır. Hep tecrübe kazanır, düzelirler mantığı ve inancıyla yaklaştım. Sonuç, içine düştüğüm durumdur.

Dağların hem hayvanlaştırıcı hem özgürleştirici etkisi vardır

İmralı sürecinde bir kere daha yanlış değerlendirilmem benden çok bu tutumlara giren ve ucuz alet olanlar için acı verici ve değerden düşürücüdür. Halbuki uyarmış ve birçok örnek göstermiştim. Bazı şeyleri bedeni dağılmamdan sonra yapabilirsiniz, bazı şeyleri mezardayken de yapamazsınız, yine bazı şeyleri sadece nefes alıp verirken hiç mi hiç yapamazsınız, demiştim. Dağların hem hayvanlaştırıcı hem özgürleştirici etkisi vardır. Belli ki özgürleştiricilik yanlış özümsenmiş. Hem PKK'yi hem ilgili devletleri uyarmıştım. Benimle oynamak hiç kimseye kazandırmaz. Doğrular karşısında elinden gelen her şeyi yapan kimliğimden asla kuşkuya düşmem. Çaresiz, zavallı gibi görülsem de, öyle olmadığımın bilinmesini de istemiştim. Ahım şahım olmasa da, onurdan tümüyle yoksun sayılamayacağımın bilinmesini de istemiştim. Ama kendi tarz yaşam ve savaş gerçeğine meğer bayılıyorlarmış. Tüm bunlara rağmen olgun davrananın yine ben olduğum, olmam gerektiğim ortaya çıkıyor.

Dıştan devletlerin, içte tarafların işlemez kılmak istedikleri KONGRA GEL gerçeği yürüyecektir. Devletleri sonraya bırakalım. Taraf diye geçinenler durumlarını tek bir şeyin kurtarabileceğini bir saniye bile unutmasınlar. O da önlerindeki görevlerde başarmak gerçeğidir. İş ne kadar ağır, önemli veya basit ve önemsiz olursa olsun, kutsal olarak kabul edilmek, başarılmak içindir. Ben şunu iddia ediyorum: Bu duruma yol açanlar acaba devrimci onurlarını kurtarmak için yaptıklarımızın bir gün için bile olsa değerini takdir edebilecek mertliğe sahipler mi? Ben iki santimlik hava deliğinden zorla nefes alıp halkımızın onur savaşında hiç de küçümsenmeyecek değerler için yaşamaya çalışırken; birliği, esenliği, zorbela bünyemi, irademi dağıtmamaya (en değme kişinin üç gün sonra yaşamına son vereceği gerçeklikler karşısındayız) çalışırken, bu arkadaşlar acaba kendi onurlarını nasıl kurtarabileceklerini olgunca, başarılı bir çabayla kanıtlayabilecekler mi?

Bunun için düşündük, önerdik. KONGRA GEL tipi bir kurumlaşmayla gerçek bir yenilenmeyi başarabilir ve onurlarını kurtarabilirler diye inanmış, beklemiştim. Bir şeyi daha hatırlatmalıyım: Bu tip sözde iktidar savaşları en pis ölümleri beraberinde getirir. Hiç heveslenmesinler. Dağ gibi görevler önlerindeyken, insan bir anını bile bu 'Bizans oyunları'na verebilir mi? Burada bir kez daha haklı haksız ayrımı, hatta ajan provokatör, darbe söylemi ile izaha kaçmayalım. Öyle olsa bile, yöntem bir halkın kaderini böyle işlemez kılmak olamaz. Yüzlerce örneğini ben yaşadım. Ama anın görevlerine tek leke düşürmedim. Hiç kimse kazanamayacağı savaşa bile bile girmez. Taraflarımız sadece kendilerine değil, herkese, tüm halkımıza kaybettirecek savaşa bile bile girerken neyi umdular? Bir taraf kazansa bile, ihanetten daha beter bu kazanımlarını kime, nasıl pazarlayabileceklerini düşündüler mi?

İşin daha da tuhafı, benim adıma 'benim' anlaşılması zor bir tecrit içinde tecride alınmama cesaret edilmesidir. Bu kimlikler kendini tanımalı ve izahı doğru yapmalılar. İnsan her gün sütünü emdiği anasını nasıl süt vermez duruma getirmek ister? Ben anamla kavga öykümü anlattım. Anlaşılır tarihi nedenleri vardır. Ya bu arkadaşların nedenleri nedir? Ne dost, ne düşman benim değersiz duruma düştüğüme dair bir şey söylememiştir. Ya bu kimlikler kime, neye dayanarak değersizleştiğimi, öyle olmamı istemiş olabilirler? Bu sorulara cevap vermek gelişimleri için çok gereklidir.

Bu durumu yaşayanlara, bilerek veya bilmeyerek benzer konuma düşebileceklere hatırlatıyorum. Halkın onur davasına katılmak şerefli, gönüllü, iddialı insan ister. Bu yetenekleri yoksa baştan katılmasınlar. Mevkileri tutmasınlar. Mevkiciliğin demokrasi düşmanlığı olduğunu hiç unutmasınlar. Makamsız da durmasınlar. Çünkü o da demek de mümkündür. Fakat parti ve uzmanlık isteyen kuruluşlarda süre kısıtlaması kişinin konumuna bağlıdır.

Nisan ayında birkaç haftalık, yıllık kongre genel toplantıları tarihi geleneklere de uygundur. Bu öneriyi de tekrarlıyorum. Şimdi veya ileride bir kongre kenti belirlenebilir. Bu, kongrenin gücünü ve ciddiyetini gösterir. Yürütme, disiplin kurulu ve başkanını kongrenin seçmesi uygulanan genel bir husustur. Yürütmeye gerçekten ölçüleri ve kararlılıkları yeterli olanların seçimine dikkat edilir. Yürütmenin yedi komite halinde çalışmasını önermiştim. Üyeleri hem içinden, hem dışından seçebilir. Ayrıca kongre, toplantılarda olmadığı dönemlerde de çalışan yedi komiteye karşılık, yedi karar hazırlık komisyonlarını kendi içinden seçebilir. Bunlar araştırmalara dayalı karar ve denetime katkıda bulunur, öneri hazırlar. Her komiteye özelliklerine göre büro, okul, birlik tarzı örgütlenmeler bağlanabilir. Aşağıya doğru büro, okul ve birliklere bağlı, bölgesel, yerel, mahalle ve köy esaslarına göre birimler oluşturulabilir. Mahalle ve köy komünlerine her demokraside temel ihtiyaç vardır. Kongre bu tarz yaşamasıdır. Aslında toplumsal gerçeklik yaygın olarak böyledir. Ama itiraf edilmiyor. Derli toplu ifade edip uygulamamız hayli çözümleyici olacaktır. 15 Ağustos Hamlesi'nde biz de 'ya hep ya hiç kuralı'na göre davrandık. Bunun doğru bir yöntem olmadığı taraflarca bugün daha iyi anlaşılmaktadır. Hem devlet, hem kongre güçlerinin aynı ülkede yaşamaları dönem koşulları gereğidir.

Ne devletler bir günde, on yılda ortadan kalkabilir ne de halkların demokratik duruşları topraklarından sökülüp atılabilir. Sürekli savaş her iki taraf için de büyük yıkım olduğuna göre, orta yol daha çok birlikte yaşam ve zorunlu olduğunda savaş ilkesidir. Önümüzdeki dönemde Kürdistan'ın tüm bölgelerinde bu ilkeye göre yaşam ve savaşımını düzenleyebilmeliyiz. Şüphesiz devletler başlangıçta ya hep ya hiç ilkesini uygulamak isteyecekler. Ama tüm saldırılar demokratik ve öz savunmacı direnişle boşa çıkartılabilir. Bunun yolunu bulmak, demokratik mücadele ve öz savunmacı savaş sanatımızın temel görevi olmalıdır. Geçmişte de bu süreç yaşandı. Ama taraflar hiç demokratik olmayı dene-

"Dıştan devletlerin, içte tarafların işlemez kılmak istedikleri KONGRA GEL gerçeği yürüyecektir. Devletleri sonraya bırakalım. Taraf diye geçinenler durumlarını tek bir şeyin kurtarabileceğini bir saniye bile unutmasınlar. O da önlerindeki görevlerde başarmak gerçeğidir. İş ne kadar ağır, önemli veya basit ve önemsiz olursa olsun, kutsal olarak kabul edilmek, başarılmak içindir."

❖

çoktan iddiasızlıktır. Demokrasiye uygun davranılmadığını da mı inkar edecekler? Bazı gelişmeleri takip ettim. Uygulanan yöntemleri padişahlar bile uygulamaz. Hazır halkın iradesini kırmak nasıl izah edilebilir? Demokrasiye bu denli kapalılıkla halen içimizde nasıl yaşayabiliyorlar? Artık demokrasiyi anlamaları gerekir. Türkiye'nin en büyük kalantorları bile demagoji ile, despotizm ile başaramamışken, daha tüyü bile çıkmamış delikanlılıkla neyi becerebilirsiniz? Bu satırları zorlanarak yazıyorum. Bu yorumlardan kurtulmak istiyorum.

Eminim ki, bu arkadaşlar benim yerimde olsalardı, benim gibi birini kırk kez tasfiye etmiş olurlardı; ben yine onlarla beraber yürümeye devam ediyorum. Ama benimle oynamayın demeyi de ekleyerek. Çok korkunç perişan olursunuz.

Kongrenin nicelik ve niteliğine ilişkin fazla belirleme yapacak durumda değilim. Belirttiklerime ilaveten kongre başkanlığının yıllık seçilmesini, iki yıl üst üste seçimin üstünden en az iki yıl geçtikten sonra yeniden aday olunabileceğini önemli bir demokratik tüzük hükmü olarak önerimi tekrarlıyorum. Tüm uzmanlık isteyen ve ideolojik olmayan halk örgütlenmelerinde bu demokratik kuralın önemli olduğunu belirtiyorum. Bir yıl olmasa bile, iki dönem örgütlenme şemalarıyla uzanmadığı, örgütlemediği, etkilemediği tek bir halk kitlesi bırakmaz. Duruma göre legal, legal olmayan yollar denenir. Legalite esas olmalıdır. Parti iradesini ancak kongre örgütlenmesi vasıtasıyla kitleselleştirebilir. Savunma birlikleri kongrenin kararlarına bağlı geliştiren ve koruyan birlikler olarak da tanımlanabilir. Legal partilerle ilişkiler sempatizan düzeyinde olabilir. Yasal kuruluşları emirle yürütmek doğru olmaz. Üslenmesini ve üye dağılımını görev esaslarına ve güvenliğe göre sağlar ve dağıtır. Bütün bu hususlar pratiğin ihtiyaçlarına göre genişçe açımlanıp tartışılarak sağlam değerlendirme ve kararlarla donatılıp güçlendirilebilir.

Kürt feodalitesinden bir Kürt burjuvazisi yaratılıyor

İkinci önemli bir husus, Kürdistan'da kongre çözüm güçleri ile devlet güçlerinin ilişki ve çelişkilerinin nasıl sürdürülüp çözümlenebileceğine ilişkindir. Şunu önemle belirtelim ki, şimdiye kadar iktidar savaşlarında *'ya hep ya hiç'* kuralı işlendi. Çok az ikili iktidar ve demokratik otoritelere yer verildi. Halbuki daha doğal ve olağan olması gereken, iktidar ve demokrasi güçlerinin tüm ilişki ve çelişkileriyle iç içe medikleri gibi, savaşı da kural dışı yürüttüler. Bugün Filistin-İsrail'in yaşadığı durum da diğer bir örnektir. Bu örnekleri tekrarlamamak büyük bir önem taşır. Aslında İmralı sürecinde önermek istediğim, iki taraflı ateşkes ve demokratik uzlaşım için diyalogdu. Israrla görmezlikten gelindi. Arkadaşlarımız da konunun önemini kavrayamadılar. Basit taktik saydılar. Halbuki Ortadoğu keşmekeşinden de anlaşılmaktadır ki, önerdiklerimiz dışında anlamlı bir çıkış yolu bulunmamaktadır.

AKP hükümetinden bazı beklentilerimiz olduğu biliniyor. Mektup da yazılmıştı. Fakat bugün daha iyi açığa çıktı ki, Güney Kürdistan'da milliyetçi ve aşiretçi güçlerle oynadıkları rolü, değişik biçimde AKP vasıtasıyla oynamak istemektedirler. Kürdistan'daki geleneksel işbirlikçi azınlık önde gelenleri ve Kürtler, CHP, MHP, DYP ve SP'den hızla devlet yönlendirmesi altında AKP'de toplandılar. DEHAP'ı silmek için büyük paralar döndü. 1990 ve 2000 arası çete ve Hizbullah'ın yeni adresi AKP oldu. Nakşi etiketli bir tarikat örtüsü altında devletin yeni korucu sınıfı oluşturuluyor. Bu çok tehlikeli bir gelişmedir. Hem Türkiye, hem Kürdistan halkı için demokratik çözümün içini boşaltacak bir gelişmedir. Kürdistan'da tarikatçılıkla koruculuğun bu biçimde devlet eliyle halkın üzerinde etkin kılınması yeni bir özel savaş ilanıdır. Aslında zımni bir ikinci Irak yaratılmaktadır. Kürt işbirlikçiler 1950'ler sonrası devlet içine alınırken, ekonomik olarak güçlendirilip halkla araları açıldı. Daha doğrusu ekonomik ulufeyle bu kesimi halkın başında bekçi kıldılar. Kısmen ANAP, ama yoğun bir biçimde AKP'de toplanma Kürt ilkel milliyetçi ve nakşi tarikatçı temelindedir.

Irak'taki federe devletin temelindeki sosyal oluşum da bu niteliklidir. Kürt feodalitesinden bir Kürt burjuvazisi çaktırmadan yaratılıyor. ABD'nin her geçen gün buna ağırlık koyduğu anlaşılmaktadır. Kürt milliyetçiliği başta Kürt halkı olmak üzere tüm bölge halkları için büyük sorunlara yol açabilir. Bunların içine geleneksel bazı işbirlikçi azınlıklar da yerleştirilmektedir. Sözde devlete yardımcı oluyorlar. Silahlı korucuları ideolojik korucular eklenmiş oluyor. Bunlar sınıf çıkarları için halka sürekli zarar verecekler ve demokratik gelişmesini sürekli durduracaklar. Birçok kentte bunlara antidemokratik karşıdevrimler yaptırıldı. Van, Urfa, Mardin, Ağrı, Bingöl, Siirt, Bitlis, Muş, Adıyaman, Antep başta olmak üzere, birçok il ve ilçede yerel seçimler vasıtasıyla devletin himayesi altında hükümetin yoğun çabasıyla karşıdevrim yapıldı. Dönen para ve siyasi oyunlar bilinmektedir. Halkı açlık sınırına getirip, sahte kurtarıcılar sunuluyor. Sadece açlıkla terbiye edilmiyorlar. Karşıdevrimler de yaptırılıyor. AKP'nin birçok davranışı demokrasi açısından, özellikle Kürt sorununda büyük kuşkular ortaya çıkarmıştır. ABD'nin ve AB'nin KONGRA GEL'i sözde terörist ilan etmesi bir yanıltmacadır. Yapılmak istenen, geleneksel Kürt ve azınlık işbirlikçilerine, ajanlıklarına devam için yeni güç vermektir. Irak'ta olup bitenler bu yönden de hayli öğreticidir.

Açık ki, KONGRA-GEL güçleri bu oyunu bozmaya çalışacaklardır. Devletlerin bu güçlerde ısrarı çatışmaların derinleşmesi olacaktır. Devletler, özellikle TC bu yeni işbirlikçilere dayalı politika yerine halka ve onun demokratik karakterine dayanırsa, kalıcı barış ve ülkede bütünlük sağlanabileceğini görmelidir. Kürt işbirlikçilerinde ısrar, savaş ve ayrılıkçılığın derinleşmesi olacaktır.

Kürdistan halkı feodallerin egemenliğindeki Kürdistan'dan burjuva işbirlikçilerine dayalı bir Kürdistan'a fırsat veremez. Tekrar vurgulamalıyım ki, bu süreç doludizgin bir yeni Irak ve Filistin-İsrail yaratmak olacaktır. Yapay bir Kürt burjuvazisi, özellikle Diyarbakır odaklı yaratılmak isteniyor. Diyarbakır gibi büyük demokrasi savaşını veren, faşizme geçit vermeyen buradaki halkımız, yeşil Kürt faşizmine de yer vermeyecektir. Bu halk Hizbullah örneğinden Kürt kılıklı faşistleri tanımıştır. Korucuları ve itirafçıları tanıdığı gibi. Bunların daha modern kılıklı olduklarına aldanmaz. Devlet bu konuda tehlikeli bir seçimde bulunuyor. Önümüzdeki dönemde Türkiye demokratlarına da ittifak çağrı ve çabalarında bulunarak, demokratik çözümde ısrar edecektir. Kürdistan emekçileri, halkı bu oyuna gelmeyecek ve tarihi demokratik rolünü ısrarla oynamaya devam edecektir.

Kongre güçleriyle devlet güçleri açık ki önümüzdeki dönümde bir ikilem oluşturacaklar. Bu ikilemin çatışmalı olmaması devletin tutumuna yakından bağlıdır. Halkın demokratikleşme mücadelesine ve zorunlu meşru savunma güçlerine yönelirse, gelişecek olan savaştır. Her düzeyde gösterilecek demokratik uzlaşı çabaları devlet tarafından ciddiye alındığında herhalde en çok kazanan, ülkenin bütünlüğü ve emekçi halkımız olacaktır. Geçmiş dönemin kör savaş oyunlarına düşmemek için kongre güçleri alabildiğine duyarlı olmalıdır; ama haklarının gaspı yetmiyormuş gibi bir de saldırıya uğrarlarsa, her tür savunma hakkı da doğar ve kullanılır. Kürt federe devlet güçleri de dahil, tüm devlet güçlerince yasal demokratik kuruluşlarına, siyasi partilerine yasak çıkarılmamalı, serbest çalışmalarına izin verilmeli ve karşılıklı bir ateşkese varılmalıdır. KONGRA GEL güçleri, eğer bu demokratik uzlaşı ve barış yolu tercih edilirse, şüphesiz olumlu tavırla-

rıyla destekleyici olacaktır. Aksi halde tasfiyeci, imhacı çabalara karşı her parçada ve en uygun yöntemle kendi demokratik duruşunu daha da yükseltecek bir aşamayı sağlayarak yanıt verecektir. KONGRA GEL'in yeni dönem politikaları ve yönetimi bu temelde özeleştiri ve kararlılık sözlerinin gereklerine bağlı kalarak mücadele etmeyi onurlu insan olmanın yegane yolu sayacaklardır.

Kürtlerin rolü doğru hesaplanmalıdır

Üçüncü bir husus, TC'nin uzun süredir temel bir politika olarak benimsediği PKK-KOMA GEL'i terörist saydırma çabalarıdır. Sıkça değindiğimiz gibi, ABD ile birlikte yürütülen bu politika tuzaklarla doludur. Bumerang gibi devlete dönmesi ihtimali hiç unutulmamalıdır. Teröristliği sözde kabul eden güçler "Ali olmaz, Veli'yle olur" biçiminde bir politika uygulamakta herhalde daha istekli ve ustalıklı olacaklardır. PKK ile TC'nin aralarının sürekli açık olmasını ve böylelikle Türkiye'nin güçsüz kalmasını istedikleri iyi bilinmektedir. Terörizm iddiasının uzun vadeli sonuçları iyi düşünülmelidir. ABD'nin terörist saydıklarının daha sonra hangi konumlara geldiği unutulmamalıdır. Kaldı ki, PKK ismine takılmak tam bir tuzağa kendi eliyle düşmektir. Kuzey Irak gerçeği son derece öğreticidir.

KONGRA GEL çözümünde Kürtlerin Türk tarihinde, İran ve Arap uygarlığındaki yeri sürekli işlenmelidir. Kürtlerin stratejik rolü hem anlaşılır, hem uygulanır kılınmalıdır. Kürtlerden çok komşuları stratejik rolüne muhtaçtırlar. Saddam rejimini yıkan belirleyici etken, Kürtlerin rolünü doğru hesaplamamasıdır. Aynı tehlike diğer komşu devletler için de geçerlidir. Bütün parçalardaki Kürtler birleşebilir, kendi aralarında ortak bir stratejiye ulaşabilirler. Kürtleri en çok karşılarına alan, en büyük kaybı yaşamak durumunda kalacaktır. KOMA GEL Kürtlerin bu stratejik rolünü görmek ve uygulamakla görevlidir. Şimdiye kadar görülmemesi ve uygulanmaması, Kürt işbirlikçilerinin ihanetçi niteliğinden ötürüdür. Ama yeni koşullarda bu niteliğin sürdürülmesi zordur. Her geçen gün Kürtler öz stratejilerini bilince çıkarıp hayata geçirebilecek duruma daha yakın olacaklardır. Verdiğimiz tarihsel örnekler Kürtlerle Türklerin kavim ve halk olarak stratejik bir konumu birlikte yaşadıkları, ortaklaşa davrandıkları doğru değerlendirilmelidir. Kürtler bu tavrı tarihten silinsinler diye benimsemedi; gerçek bir politik gerekliliğin sonucu saydı. Önemli Türk devlet adamları da bunu böyle değerlendirdi. Eğer bu strateji Türkler yerine başka bir güçle kurulursa (ki, başta İran, Arap, İsrail, AB, Rusya, Ermeni, Yunan olmak üzere talipleri çoktur) en çok kaybedenin Türk ulusu olacağı açıktır. Bunu basit terörist iddialarla teşvik etmemeliyiz. PKK-KOMA GEL'in tasfiyesi imkansızdır. Kaldı ki, mirası her an başkalarınca en olumsuz temelde değerlendirilebilecek düzeydedir. Kürtler de Türk zıtlığının, hele hele düşmanlığının çıkarlarına uygun olmadığını kavramak durumundadır. Kürt-Türk düşmanlığı 'kaybet-kaybet'te kilitlenmiştir. Birinin kazancı diğerinin kaybı olmayacak bir ilişkidir. Bu ilişki, eğer aradaki çağdışılık aşılırsa, sürekli 'kazan-kazan' ilişkisidir. Ama bugün uygulanan 'Türk her şey, Kürt hiçbir şey' politikasıdır.

Bunun zıddı da mümkündür. Yani 'Kürt her şey, Türk hiçbir şey.' Mevcut politikalar buna tahrik ediyor. Terörizm ısrarı ve Kongre güçlerinin üzerine gidiş açık ki 'kaybet-kaybet' çarkını hızla döndürecektir. Bu yola girmemek için büyük çaba harcadığımız iyi anlaşılmalıdır. Basit nedenlerle bu tavra girilmedi. Bu savunmada konulan görüşlerden de anlaşılacağı gibi, tarihi toplumsal nedenler dikkate alındı. KOMA GEL çözümü ülke, devlet ve ulus bütünlüğüne en uygun özgür birliktelik, demokratik uzlaşı ve barış yoludur. Kürtleri çözüm araçlarından tamamen soyutlayan, işbirlikçi, anticumhuriyetçi ve antidemokratik, tarikat güçlerine peşkeş çeken bir politikanın en çok kime yaradığı görülmelidir. Türkiye'nin gerçekten demokratik güçleri neden devre dışı kaldıklarını herhalde Kürt politikasından anlayabilecek duruma gelmişlerdir. Üç maymunları oynayarak politika, hele sol sosyal demokrat politika yapılamayacağını yeterince öğrenmişlerdir.

Sonuç olarak KOMA GEL olağanüstü kongresinde dönemin doğru bir değerlendirilmesinden kalkarak, demokratik güç olma yerine, eski dar, çözümsüz kişilikte ısrarı aşacak, gerçek demokrat olma ölçütünün kurumsal gerçeklik içinde görevlerinde başarılı olmayla kanıtlanabileceğini gösterecektir. Tarihi görevlerinde başarı dışında hiçbir tavrın kabul görmeyeceğini ortaya koyarak, milliyetçi feodal oyunları boşa çıkararak, gerçekten demokratik mücadelenin ve öz savunma savaşımının gereklerine yanıt vererek, rolünü başarıyla yerine getirecektir.

"Kongre güçleriyle devlet güçleri açık ki önümüzdeki dönümde bir ikilem oluşturacaklar. Bu ikilemin çatışmalı olmaması devletin tutumuna yakından bağlıdır. Halkın demokratikleşme mücadelesine ve zorunlu meşru savunma güçlerine yönelirse, gelişecek olan savaştır. Her düzeyde gösterilecek demokratik uzlaşı çabaları devlet tarafından ciddiye alındığında herhalde en çok kazanan, ülkenin bütünlüğü ve emekçi halkımız olacaktır."

3- Kürt sorununun çözümünde halk savunma birliklerinin (HPG) rolü önemini korumaktadır. Parti ve kongre örgütünden ayrı bir örgütlenme olarak demokratik mücadeledeki yeri, parti ve kongre ile ilişkisi, savaş tarzı aydınlatılması gereken hususlardır.

15 Ağustos Atılımı'ndaki savaş anlayışının ezbere dayandığı bilinmektedir. Ulusal sorunlar ancak savaşla çözülür; o halde savaş sonsuzca övülmelidir, savaş tanrısına sığınılmalıdır. En yüce bir ilke olarak benimsenip gerekleri yapılmalıdır; çünkü sosyalizmde böyle yazılıdır! Açık ki, bu yaklaşım dogmatikti. Somut tarihi ve toplumsal şartları değerlendirmekten uzaktı. Ancak ilkesel düzeyde bir yaklaşım getiriyordu. Savaş teorisi marksizmde de çözümlenmemişti. Fransız burjuva feodal tarih yazarlarından ödünç alınmıştı. Engels'in sınırlı çalışmaları açıklayıcı olmaktan uzaktı. Genelde şiddet teorisinin iktidar ve toplumsal düzenlemedeki rolü irdelenmemişti. Ulusal savaşlar, egemen sömürücü güçler ağırlıklı olarak burjuva toplumunda yer bulduğu halde, sanki ayrı sosyalist bir kategoriymiş gibi değerlendirildi. Sosyalistsen ulusal savaşını vereceksin. Savaş ile ilgili çözümlememizi ilgili bölümde yaptığımız için tekrarlamayacağız. Sadece savaşın, zorun devleti ve iktidarını belirlediğine, her toplumsal düzenin altında bir savaşın yattığına, savaşı çözümlemeden iktidarı ve toplumu, hatta ekonomiyi tam çözümleyemeyeceğimize ilişkin bir değerlendirme yapıldı. Bu yaklaşımla savaşı tam bir kötülük olarak gördüğümüz söylenmiyor. Savaşın, şiddetin toplumsallık içindeki yeri irdeleniyor. Savaşta neyin ne kadar kazanılabileceği veya kaybedileceği anlatılmak isteniyor. Kısaca sosyolojik bir tahlili yapılıyor.

15 Ağustos Atılımı'nın gerekli, ama uygulamasının yanlışlık ve yetersizliklerle dolu olduğu hep söylendi. Büyük kahramanlıkları kadar, büyük alçaklıkları da yaşadığı, kazanımları kadar kayıpları da olan bu savaşım döneminin eleştiri ve özeleştirileri yoğunca yapıldı. Ardından bıraktığı büyük mirasın devamı olarak HPG, şüphesiz eski tarzı olduğu gibi sürdürecek durumda değildir. Ama işlevsiz, rolsüz kalacak da değildir. Henüz ne kalıcı bir ateşkes ne de barış durumu yaşandığına göre, HPG'nin yaşadığı sorunları, yerine getirilmesi gereken görevleri, nicel ve nitel konumu hep değerlendirmelere konu olacaktır.

Yanlış anlamalara yer vermemek için Kürdistan'da şiddetin rolüne ilişkin kısa bir değerlendirmeyi tekrar yapmalıyız. Kürdistan ülkesinin durumu ve halkının yaşadığı toplum fetih hukukuyla belirlenmiştir. Temeli Sümerlerden günümüze kadar gelen bu fetih geleneği, *'hükmettiğin senindir'* anlayışına dayanmaktadır. Tüm hakların temelinde hakimiyeti, zoru görmektedir. Kim en son fethetmişse, o ülke ve halkı onundur. Özellikle islamiyet bunu yüce bir din emrine bağlamaktadır. Burjuva milliyetçiliği de fetih ilkesine sımsıkı sarılır. Halka düşen ise, fatihlerine boyun eğmek ve onların her dediğine uymaktır. Devrimcilerin ilkelerine göre savaş daha farklı tanımlanır. Baskı ve sömürüye yol açan savaşların meşruiyeti, dolayısıyla fetih hakkı bir aldatmacadan ibarettir. Zorbaların iradesini yansıtır. Boyun eğmemek, direnmek kutsal bir görevdir. Savaşın yol açtığı alçaltıcılık ancak boyun eğmeye son verdirmekle aşılabilir. Ezilenlerin savaşı kutsal ve düşürüldükleri alçaklıktan kurtulmaları için gerektiğinde başvurulması gereken temel kurtuluş aracıdır.

Ya demokratik uzlaşı ya da zora karşı zor

Günümüz Kürdistan'ında devlet hükümranlıkları kendilerini vakti zamanında buranın fatihleri olarak görmektedir. Kalıcılıklarını, hakimiyetlerini fetih hakkına dayandırmaktadır. Halkın yaşadığı çağdışılıktan, neredeyse varlığını yitirmiş halinden, her tür eşitlik ve özgürlük yoksunluğundan kendilerini sorumlu tutmamaktadırlar. Açık ki büyük bir problem var. Özü de zora dayanmaktadır. Toprakları binlerce yıldır işleyen ve adına Kürtler dediğimiz halk, hiç kimseyi buyur edip, gel beni bu hallere düşür dememiştir. Çağımızın karakteri bilindiğine göre, bu zor statüsü nasıl aşılacaktır? Bunun iki yolu vardır: Ya demokratik uzlaşıyla, bu olmazsa zora karşı zorla. Başka türlü yaşamak, çağa tümüyle ters düşmektir; açlıktır, işsizliktir, dilsizlik ve kültürsüzlüktür. Kürdistan parçalarının bulunduğu ülkelerde tam bir demokratik işleyiş olsaydı, zor ilkesine yer olmayabilirdi.

Halkların demokratik duruş ve yürüyüşleri yanlış kanallara akıtılıp devlet çarklarında boşa çıkarılarak özünün yitirilmesine yol açılmaktadır. Devleti her dört beş senede seçim oyunlarıyla tapınılan bir mabede dönüştüren günümüz uygulamalarının demokrasiyle ilgileri yoktur. Çok partili olsun olmasın, seçimlerle gerçekleştirilen devletin meşrulaştırılması ve halkın kamusal yönetiminin bir yanıltmacaya dönüştürülmesidir. Bu oyuna günümüzde demokrasi denilmesi kapitalist sistemin muazzam reklam gücüyle bağlantılıdır. Kırk defa akıllıya deli denilip öyle sanılmasına benzeyen bir yanıltma kampanyasının ürünüdür.

Halklar için demokratik duruş ve yürüyüş öncelikle kendi kimliğine sahipleniş, özgürlüğüne bağlanış ve özyönetimine kavuşmadır. Kendi kimlik bilinci, tarihine ve toplumsal gerçekliğine dayanmaktadır. Bilinç örgütlendiğinde güce ve güç de özgürlüğe yol açmaktadır. Halklar örgütlenip güçlenmeden özgürleşemez. Özgürleştiğinde ise, kendi öz yönetimine kavuşması zorunlu bir adımdır. Özgürleşip de kendini yönetememek akla ve ahlaka aykırıdır. Demokrasiyi bu çerçevede tanımladığımızda, halk içinde daimi bir kimlik bilinci, her düzeyde örgütlülük çalışması ve bu sürece önderlik etme, bir bütün olarak demokratik eylem denilebilir. Demokratik duruştan yürüyüşe geçiş süreci demek de mümkündür. Halkın seçim ayinleriyle devlete bağlanma yerine, kendi varlığına, özgürlüğüne ve öz yönetimine koşturulması ancak demokratik eylem olarak anlam kazanabilir. Yoksa devlet iktidarında koltuk kapmak, hüküm sürmek için halktan onay almak gerçek demokrasiye en önemli darbedir.

19. ve 20. yüzyılda demokrasinin bu duruma düşürülmesi demokrasiye karşı ihaneti tanımlamaktadır. ***J.J. Rousseau'nun*** daha 18. yüzyılda dikkat çektiği ihanetin derinliğine, genişliğine yaygınlaştırılmış halidir.

Kürdistan'da demokratik mücadeleyi bu tanımlama çerçevesinde yürütmek anlam ifade edebilir. Yoksa kendi efendilerini seçme oyunlarının kölelerin toplanıp ikide bir aynı efendiyi başlarına geçirmekten özde bir farkı yoktur. Doğru demokratik çalışma halkın toplumsal kimliğini, özgürlüğünü ve özyönetimini esas aldığında gerçekleşebilir. Nerede bir halk topluluğu, köyü, mahallesi varsa, oralarda sürekli bilinç ve örgütlenme çalışması yaparak; böylelikle halkın temel problemlerine bizzat halkla birlikte toplanıp kararlar alarak ve bu kararların uygulanma görevlilerini belirleyerek yürütmek gerçek bir demokrasi eylemidir. Düzeni meşrulaştırma aracına dönüşmüş sağ sol, dinci milliyetçi yaftalı partilerin halktan yüz bulamamaları, sık sık sandığa gömülmeleri bu gerçeklikle yakından bağlantılıdır. Kürdistan'da düzen particiliği en kirli meşrulaştırma araçlarından öteye rol oynamaz. Eskinin din tarikatları kadar yalancı, saptırıcı ve sömürücü aletidirler.

Demokratik parti olmak ve demokratik eylem yürütmek son derece soylu bir iştir. Tarihte beğenmediğimiz Atina demokrasisi, bir yandan Isparta krallık rejimini, diğer yandan iki yüz yıllık Pers monarşi imparatorluğunu ancak demokrasiyle durdurabilmiş ve tarihteki 'altın çağını' yaşayabilmiştir. Demokrasi gerçekten uygulandığında en erdemli rejim olmak kadar, bir ülkeyi, halkı her tür despota, işgalciye karşı da koruyabilen bilinçli özgür yurttaş yetiştirmenin de okuludur. Siyasette hiçbir çalışma, demokratik eylem kadar değerli değildir. Bu anlamda halkların demokrasiye aşık, onun için çalışabilen evlatlara sahip olması kendisi için en büyük güvencedir. Kürdistan'da devlet odaklı her çaba kimin adına ve hangi sıfatla yürütülürse yürütülsün, demokrasinin inkarından başka bir anlama gelmez. Günümüz Kürdistan'ında gerçek bir demokratik çabayı, hareketi yürütmekten daha değerli (çözümleyici, barış ve özgürlüğe götüren) başka bir pratik düşünülemez.

Ama Kürdistan çağdaş bir demokrasiden halen oldukça uzak bulunmaktadır. Ortadoğu demokrasi öncesini, savaşlarını, kaosunu yaşamaktadır. Kürdistan bu savaş ve kaosun merkezindedir. Nereden bakılırsa bakılsın, halkın savunma sorunları ağırdır ve sahip çıkılmayı gerektirir. Dil gibi en temel toplumsal iletişim aracını bile çağdaş ölçüler içinde kullanamaması, savunma sorunlarının derinliğine ilişkin bir kanıttır. Diğer yandan genel bir direniş savaşı için gerekli olan birçok koşul ve olanaktan yoksunluk, savaşın sınırlı ve dar tutulmasını gerektirmektedir. Hükümran devletlerin siyasi ve askeri güçlerine karşı yapılacak direnmede silahlı savaşım düşük ve orta yoğunluklu, bazen her ikisinden de dar hücre tipi savaşlara kadar daraltılabilir. Hiç direnmemek boyun eğmeyi sonsuz hale getirir. Direnmeyle devletlerin hükümranlıklarını yok etmek değil, demokratik uzlaşıya uygun hale getirmek çağımız koşullarında en uygun yol gibi görünmektedir. HPG'nin rolü bu biçimde tanımlanabilir: Demokratik uzlaşıya götürünceye kadar halkın demokratikleşmesini geliştirmek ve korumaktır. Demokratikleşmenin önünü açmak, antidemokratik devlet zoruyla işbirliği ettiği güçlerin dolaylı engellemelerini kaldırmaktan geçer.

Savaşın kabul edilebilecek koşullarının bir diğeri, HPG'nin bizzat varlığına yönelik saldırılara karşı savunma savaşıdır. Bunun için gerilla savaş türünü sonuna kadar kullanmak durumundadır. Üslenmeden halkla ilişkilere, lojistikten eğitime, komutadan siyasi bağlantılara kadar gerekli her sorunu çözmek görevlerindendir. Öyle dönemler olur ki, halkın

ve tüm örgütlü güçlerin dayandığı en temel biçim olur. Tüm demokratik çabaların koruyucusu ve geliştiricisi olmak ona düşer. Bunun için gerekli siyasi ve örgütsel donanımı sağlamak durumundadır. Nicel ve nitel konumunu yerine getirmesi gereken görevleriyle uyumlu kılmak, strateji ve taktiklerini belirlemek çözmesi gereken görevlerdir. Tüm parti, Kongre ve tehlikede olan halktan insanların güvenliğinden de sorumlu kılınmaktadır. Bu zor ve önemli görevleri en iyi eğitilmiş askeri ve diğer güvenlik güçlerine karşı yerine getirmektedir.

Savaş, ancak halkın vazgeçilmez talepleri temelinde içine girilebilecek bir eylemdir

Silahlı mücadelemizdeki rolümden bahsetmek diğer önemli bir konudur. 15 Ağustos Atılımı öncesi ve sonrası çalışmalarım bilinmektedir. Büyük çabalarım oldu. Fakat sürecin ilk on beş yılına ilişkin gelişimiyle savaş anlayışım arasındaki farklılık çok büyük olmuştur. Kapsamlı eleştirisi özeleştirisi olduğundan tekrarlamayacağım. Ama böyle sapıldığını bilseydim, '80 ve '90 başlarında ülke koşullarında olmamın daha uygun olacağını belirtebilecek durumdayım. Görev alan çok sayıda grubun kendilerini içine düşürdükleri durumların esas nedeni, savaşın doğası, siyasi temeli ve ideolojik donanımından ya habersiz ya da çok az bilinç ve eğitimli olmaları önemli bir etkendir. Komutaya sahip çıkılmaması, kayıp ve yenilgilerin en önemli nedenidir. İçine düştüğüm durumların temel nedenini de bu gerçeklikte aramak gerekir. Yeteneklerim savaşı teorik ve pratik olarak bu tür yönetebildi. Oluşturdu veya istenileni oluşturamadı. Açık söylemeliyim ki, '95'ler sonrasında aşırı tekrar yerine köklü arayışlara girmem daha doğru olabilirdi. '93'te mevcut komuta kadrosundan başarı beklemek doğru olamazdı. 1993-95 hamlesi önemliydi. Ama denenmiş ve başaramamış kadrolarda ısrar bilinen tekrarlanmalara yol açtı. Daha önceki hamlelerin de herhangi ciddi bir komutaya dayanmadığı bilinmektedir.

1998 ayrılışım bu gerçeklerin etkisi ile oldu. Ülkeye girebilirdim. Ama bu, toptan bir imhaya yol açar endişesi ile denemediğim bir yol oldu. 11 Eylül 2002'ye kadar silahlı savaşımın asgari demokratik çözüm uzlaşımında birleşilmesi halinde bırakılmasından yanaydım. Ama 11 Eylül sonrası Türk yönetiminde uzlaşma niyetleri görülmedi. Bana göre 2002 Kasım seçimlerinden sonra hükümetin çözüme hiç yanıt vermediği anlaşılır anlaşılmaz, meşru savunma savaşına girilebildi. Fakat bu karar benim olamazdı. Tutukluluk koşulları bu tür kararları kaldıramaz. Benden emir beklentileri doğru olmaz. Yeni dönemin kapsamlı tahliline dayalı savaş tarzı, strateji ve taktikleri kendine güvenen sorumlu kadroların işidir. Kendilerini tamamen serbest bıraktım. Benim için savaşı zorlayıcı bir etken olarak kullanmayı ahlaken doğru bulmadım. Savaş, ancak halkın tarihi vazgeçilmez talepleri bağlamında içine girilebilecek eylemdir. Onun için halkla yoğun tartışın ve kendi kararlarınızı kendiniz verin demiştim. Bu görüşlerimi koruyorum.

Savaş konularında bazı teorik düşüncelerimi belirttim; bu savunmada daha da geliştirdim. Ülkemizde zorun rolü ve direnme savaşının doğasına ilişkin bazı ilkesel yaklaşımlarım oldu. Açık ki bunlar bir emir veya talimat değil, aydınlatılmaya ilişkin düşüncelerdi. Bu arada bazı tavsiyelerde de bulundum: Kadın birliklerinin konumuna ilişkin, demokratik özerk bölgelerin oluşumuna ilişkin, halk savunma savaşlarının özgünlüğüne ilişkin. Bunlar da dikkate alınması gereken düşünce ve öneriler olabilir. Çünkü savaş koşulları yirmi dört saatte değişebilir. Her an taktik değişiklik gerekebilir. Bu durumlarda her şey değiştirilebilir. Dolayısıyla önerilerimiz tam bir emir olarak anlaşılamaz. Savaşta esas belirleyici irade savaşçıların kendileridir. Teori ve pratikleriyle karar verip uygulayacaklardır. Başarı ve yenilgilerin sahibi olarak kendilerini sorumlu göreceklerdir. Koşulları, güçleri, tecrübe ve teorileri ne kadar uygun görüyorsa, o kadar savaş veya savaşmaktan kaçınma kendi sorumluluğundadır.

Şimdiye kadar dolaylı da olsa devlet ve Kongre güçlerimize uyarı niteliğinde değinmelerim oldu. En son Kongre kararlılığını boşa çıkaran tutumları görünce, tarihi sorumluluk gereği PKK'nin yeniden yapılanması, olağanüstü kongreyle Kongre iradesine bağlılık temelinde görüş ve önerilerim oldu. Ne pahasına olursa olsun, son nefeste de olsa bu yönlü görüşlerimi belirtecektim. Yetersiz iletişim epey öfkelendirse de, elden geleni yapmaya çalıştım. En son bu savunmayla her konuda görüşlerimi derli toplu sunmuş bulunuyorum.

Kongre azami yaza kadar tamamlanır kanısındayım. Umarım anormallikler doğmaz. Bundan sonra sorumluluk sahibi arkadaşları 15 Ağustos'tan daha önemli görevler beklemektedir. Parti, Kongre ve HPG adına görev alacak olanlar öz güçlerine güvenerek yürüyecekler. Benden beklentiler fazlasıyla anlamsızdır. Sağlığım ne kadar elverişsiz olursa olsun, onurlu sona kadar gitme gücünü göstermeye çalışacağım tabiidir. Ama şunu da belirtmeliyim ki, gerçek yoldaşlar olsaydı mevcut ortamda bu biçimde davranmazlardı. ***Kemal Pir***, ***Ferhat Kurtay****ların* eylemini duyduğunda kendi kendine şöyle söylediği söylenir: *"Bu eylemi yapmak bize düşerdi."* Bilindiği üzere ölüm orucuna böyle gidildi. Ben kesinlikle intiharvari eylem yanlısı değilim ve yanlış buluyorum. Ancak Kemal Pir, Mehmet Hayri Durmuş, Mazlum Doğan ve Ferhat Kurtayların eylemini intihar eylemi olarak değerlendirmiyorum. Kendilerinin de ifade ettikleri gibi, *"en ufak onurlu bir yaşam imkanı bulunsaydı, bunu esas alır ve sonuna kadar onurlu yaşardık"* değerlendirmeleri gerekli yaşam ölçülerini vermektedir. İnsanlık onuru için yapılacak tek şey kalmıştı. O direniş eylemini de ortaya koydular. Hayri Durmuş'un bu kararlılıklarını *'başardık'* sözüyle değerlendirdiği bilinmektedir. Sloganları *"insanlık onuru kazanacaktır"* biçimindeydi. Direniş savaşımımızın geleneği budur ve doğru anlaşılıp uygulanmak durumundadır.

"Şimdiye kadar dolaylı da olsa devlet ve Kongre güçlerimize uyarı niteliğinde değinmelerim oldu. En son Kongre kararlılığını boşa çıkaran tutumları görünce, tarihi sorumluluk gereği PKK'nin yeniden yapılanması, olağanüstü kongreyle Kongre iradesine bağlılık temelinde görüş ve önerilerim oldu. Ne pahasına olursa olsun, son nefeste de olsa bu yönlü görüşlerimi belirtecektim. En son bu savunmayla her konuda görüşlerimi derli toplu sunmuş bulunuyorum."

Cezaevinden çıkmış birçok arkadaş da yanlarınızdadır. Yaşamdan ne anladıkları sorgulanmaya değer. Sizlerden 15 Ağustos süreci boyunca bolca yaptığınız gibi intiharvari eylem bekleyen yoktur. Bu kabul de edilemez. Fakat her tür demokratik eylem ve öz savunma savaşı olanaklarının varolduğu, özgür hareket için zaman ve mekan koşullarından şikayet edilemeyeceği, dolayısıyla halkın ve kendinizin onuru için her seçeneğin denenebilecek koşul ve olanaklarının mevcut olduğu inkar edilemeyecek bir husustur. 2000'ler sonrası özeleştirinizi ciddiye alarak sonuç alıcı pratiklerin sahibi olabileceğinize inanmıştık. Ortaya çıkan sonuç mirasımızı cenaze yerine koyup ikiye parçalamak ve beklentilerimize karşılık olarak bize yollamak oldu. Onur savaşının bu olamayacağı açıktır. Büyük emeklerin sonucu özgürlük vaat eden başta dağlarımız olmak üzere halkımızın ve özgür insanlığın içindesiniz. Unutmayınız ki, tek birinizin bu konuma erişmesi için ben dağlar kadar çaba harcadım. Kendim için karşılık beklemiyorum. Ama halkımızın onuruyla böyle oynama anlamına gelebilecek tavırlarınızı da asla tasvip edemiyorum. Halkı bırakın, kendi onurunuzu ne halde tuttuğunuzu anlamak durumundasınız. Biz, ben size böyle davranmanızı hakkettirecek bir yanlışlık ve yetersizlik içinde olmadık. Ben insanlığın onur savaşını doğru yorumlayıp gereklerinin takipçiliğini yapmaya devam edeceğim.

Gerillanın esas dayanağı dağ ve halktır

Sonuç olarak kapsamlı çözümleme ve değerlendirmeler ışığında Kürt olgusu ve sorununu aydınlatmaya ve bazı çözüm önerilerini sunmaya çalıştım. İlgili tüm çevrelere yanıtım olarak da anlaşılabilir. Bundan sonrası ilgili her çevrenin kendi yanıtını kendi sorumluluğu altında yürütmesine kalacaktır.

15 Ağustos sürecine ilişkin bazı hata ve eksikliklerimi de bu vesileyle dile getirdiğimi sanıyorum. Bunların başında başlangıçta ne istediğimize dair açık olmamaktı. 1980'lerin başında yeterince açık ve çözümleyici olmadığımı kabul ediyor ve bu savunmalarla özeleştirisel yaklaşımımı doğru yaptığıma inanıyorum. İkinci hata ve yetmezlik, yürütülecek eylem konusunda açık olamamaktır. Bu konuda da netliğe ulaşıp ilgili çevrelere yanıtımı verdiğime inanıyorum. İki türlü eylem söz konusudur. Bundan sonra,

a) ***Demokratik eylem ve çözüm olanakları.*** Çok ısrarlı ve kapsamlı yaklaşımlar geliştirdiğim ve esas tercihimin bu yönlü olduğu açıktır. Bu netliğe '90'ların başında ulaşamamak ayrıca ciddi bir noksanlıktı. Geç de olsa, en büyük çaba ve çilesini ben çekmiş de olsam, bugünkü tarihsel koşullarda önemli gelişmelerin arifesinde anlaşılır ve uygulanabilir bir demokratik eylem ve çözüm tarzını sunabilmiş olmam önemlidir. Demokratik mücadelede iddialı olduklarını söyleyen binlerce aktivist ve milyonlarca özgürlüğe kalkmış halk gücümüz vardır. Silahlara başvurmadan da çözülebilecek sorunlara her tür cevabı verebilecek bir kitle ve militanlık gücüdür. Sözde önderlik konumunda olanların, başta gelen sorumluların bu imkanı kullanmamaları, tarih karşısında kendilerini büyük sorumluluk altında bırakacaktır. Her tür sivil toplum ve demokratik örgütlenme ve milyonların hak talepleri ile yürünerek ülkeye özgürlük, halka demokrasi getirilebilir. Bunun için gerekli olan biraz zamandır; gerisi demokrasiyi içine sindirmiş, amacına inanmış, halkıyla et ve tırnak gibi bağ kurabilmiş bir demokratik siyasal önderliktir. Gerektiğinde demokratik olmayan yasallığı demokratik hak ve özgürlüğe götürebilecek bir hukuk savaşçılığıdır.

Halen halkın umudunu ortaçağ kalıntılarına peşkeş çeken sözüm ona sol sosyal demokrat kimliğin asgari izi varsa, ulus, cins, din, mezhep ayrımı yapmadan, asgari bir demokratlıkla günümüz Türkiye'si ve Kürdistan'ında başarılamayacak bir barış, kardeşlik, özgürlük ve eşitlik davası olamaz.

b) ***İkinci Yol:*** Tüm çağrı ve uyarılarımıza rağmen yanıtlar verilmez ve sinsice özel savaş yöntemleriyle halkımızın, halklarımızın tüm özgürlük, eşitlik ve demokratik umutları, adımları bastırılmaya devam edilip; devrimci cumhuriyet ilkelerine, ülkenin bütünlüğüne, devletin ve ulusun çağdaş ifade tarzlarına da uymayan tavırlar ısrarla dayatılırsa, verilecek yanıt, öz savunma savaşının kapsamlı uygulanması olacaktır. Bunun tercihimiz olmadığı biliniyor. Ama ortada dönen birçok oyun bu konuda son derece hazırlıklı olmayı ve her an gerektiğinde öz savunmacı direniş savaşını geliştirmekten çekinmemeyi gerekli kılmakta ve dayatmaktadır. Açık ki bunun tarzından ve yönetiminden istesem de sorumlu tutulamam. Ne önleyebilirim ne de yapmayın diyebilirim. Tarihsel sorumluluk devletlerin ve halk savunma güçlerinindir. Karşılıklı strateji ve taktiklerini kendileri belirler. Dar, geniş uygulamalar kendi güç ve yeteneklerindedir. Herkes birbirini iyi tanımalı ve ona göre adım atmalıdır.

Şunları söylemekten kendimi alıkoyamam: Karşılıklı bir ateşkes önceden kapsamlı maddeler halinde ilan edilebilir. Olası bir savaşta yine uyulması gereken savaş kuralları önceden bir deklarasyon gibi ilan edilip uluslararası ilgili çevrelerin dikkatine sunulur. Ateşkes belgesi de sunulabilir. Böylesi bir durum doğarsa, Kürdistan koşullarında esas itibariyle iki güç varolma ve yok etme durumlarına düşecektir: Devlet güçleri ve Kongre güçleri. Aradakilerin hızla tasfiyesi gündeme gelebilir. Bunlara yönelik de çağrılar yapılabilir. Hiç olmazsa boşuna siviller, ilgisizler, çocuk, yaşlı ve kadınlar zarar görmesinler. Tarafların savaş kurallarına uymaları daha insani bir yola kapıyı açık tutabilir; ateşkese getirebilir, demokratik uzlaşıya yol açabilir. Açık ki, yaşamak için lojistik ve insan gereklidir. Gerillanın esas dayanağı dağ ve halktır. Savaşlar dağda, şehirde ve köylerde gelişebilir. El koymalar, yol tutmalar her tarafça denenecektir. Askerliğe almak ve vergiye bağlamak her zaman yapılagelen uygulamalardır. Herkes yaşamak için hedeflerini nasıl belirleyebileceğini anlamak ve uygulamak durumundadır.

Bu hususları daha fazla açmayı gereksiz buluyorum. Temennim hiç gündeme girmemesidir. Olası bir senaryoyu uyarıcı olabilir diye taraflara belirtmek istiyorum. Belki daha kötüsü de olabilir. Son Filistin-İsrail ve Irak trajedileri göz önüne getirildiğinde boş konuşmadığımız anlaşılacaktır. Bana düzenlenen komployu çözümlemenin bir gereği olarak bu hususları belirtmeyi görev sayıyorum. Türkiye ile ülkenin demokratik bütünlüğü ve devletin demokrasiye özde bağlılığı ile çözülemeyecek sorunların olmadığına inanarak belirtiyorum. İnancımın gerekleri, çok sınırlı da olsa bana daha anlamlı gelen, halklarımızın tarihsel beraberliğine çağdaş, demokratik, özgürlük ve eşitlik ilkeleri ile güç vermektir. Bunun için her özveriye açık olduğum tartışılamaz. Tek bir insanımızın ne bir damla kanının dökülmesi ne de acı anının olması üzerine en çok titrediğim husustur. Ama tüm bunların anlamını gayet kapsamlı çözüp açıkladığım insani, toplumsal ve halksal kimliğimden ayrı tutamayacağım da o denli açık bir husustur. Zaten bu hususların dışında yaşamdan ne anlaşılacak bir yan olabilir ne de onun olanağına ulaşılabilir.

Savunmamda şimdiye kadar işlemeye çalıştığım konuların AİHM'deki davamla ne ilişkisi var diye belki yine sorulabilir. Fakat sadece Ortadoğu Projesi kapsamında her gün yenileri ortaya çıkan gelişmeler bile, çok yakın ilişkili olduğunu ortaya koymaktadır. Batı uygarlığını çözmeden ne benim davam, ne Türkiye'nin AB ve ABD ilişkileri doğru anlaşılabilir. Bu ilişkiler doğru çözümlenmeden de, başta Türk ve Kürt halkları olmak üzere, tüm Ortadoğu halklarının artık bir kaosa, cehenneme dönüşmüş yaşam sorunlarına doğru yanıtlar verilemez. AB'nin ve AİHM'in toplumsal boyutlu davaları birbirinden koparıp bireysel boyuta indirgemesi, iddia ettiği gibi insan hakları ve demokratikleşmenin lehine olmaktan uzaktır. Avrupa uygarlığının aşırı bireyci hastalığını ve çıkarcılığını yansıtmaktadır. Savunmamın sonuç bölümünü bu hususun aydınlanmasına ayıracağım. Bununla bireye adaletin toplumuna adaletle ancak mümkün olabileceğini göstereceğim. Bireysel özgürlüğün bağlı olunan toplumun halkının özgürlüğünden geçtiğini kanıtlamış olacağım.

Gerçek ve kalıcı bir barış demokratik özgür birlik çizgisinin uygulanmasına bağlı olarak gelişecektir

PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi

Halkımıza ve kamuoyuna

Gerçek ve kalıcı bir barış demokratik özgür birlik çizgisinin uygulanmasına bağlı olarak gelişecektir

Başta Kürdistan'da barış ve demokrasi mücadelesinin Önderi Başkan Apo olmak üzere, halklarımızın ve dünyanın tüm barışseverlerinin Barış Günü'nü kutluyor, 2004 1 Eylülü'nün ülkemiz ve tüm dünyada barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin yükseltilmesine vesile olmasını diliyoruz.

Devletçi zihniyet sürekli bir biçimde kendi içinde savaş ve şiddet üretmekte ve bunu insanlığa dayatmaktadır. Kaynağını beş bin yıllık tahakkümcü, toplumsal cinsiyetçi, egemenlik ve sömürüye dayalı devletçi zihniyetten alan savaşçı zihniyeti, emekçi halkların, kadın cinsinin, çocukların ve ezilen kesimlerin barış ve özgürlük istemlerini hiçe saymakta, demagojik gerekçeler altında sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Bu zihniyet temelinde başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın birçok yerinde ağır yıkımlara yol açan bir savaş yürütülmektedir. Savaşın yol açtığı ekonomik, sosyal yıkımlar, kültürel ve ahlaki çürümeler, Başkan Apo'nun geliştirdiği demokratik ekolojik toplum projesini her geçen gün daha fazla ihtiyaç haline getirmektedir.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın en ağır tecrit ve zor yaşam koşullarında tek taraflı olarak geliştirdiği barış girişimlerine rağmen, Kürdistan'da da son derece haksız ve bir o kadar da kirli bir savaş ısrarla yürütülmek istenmektedir. Bunun sorumlusu oligarşik rejim ve AKP hükümetidir.

Ordunun ardı arkası gelmeyen imha operasyonlarına rağmen, Özgürlük hareketimiz '93'ten itibaren sürekli tek yanlı olarak ateşkes çağrıları yapmış ve ağır kayıplar pahasına da olsa bu tutumundan vazgeçmemiştir. En son Başkan Apo tarafından yapılan 1 Eylül 1998 tarihli tek yanlı ateşkes çağrısının karşılığı, 9 Ekim'den başlayarak uluslararası komplonun geliştirilmesi olmuştur.

Bu kompIoyu tezgahlayan güçlerin temel amacı, Önderliğimizin imhası temelinde sonu belirsiz bir Türk-Kürt çatışması yaratmak ve her iki halkı da kendilerine bağlayarak istedikleri gibi bölgeye hakim olmaktır. Başkan Apo komplonun bu uğursuz amacını zamanında fark ederek demokratik birlik çözümünü geliştirmiş, böylece komplocuları boşluğa düşürmüştür. Buna bağlı olarak yeni bir tek taraflı ateşkes ilanıyla birlikte gerilla güçleri devlet sınırlarının dışına çıkarılmış, barışçıl çözümde kararlılık pratik olarak bir kez daha ortaya konulmuştur. Bununla da yetinilmemiş, dağdan ve Avrupa'dan iki ayrı Barış Grubu Türkiye'ye giriş yapmışlar, ancak her iki grup da ağır cezalara çarptırılmıştır. Yine belli aralıklarla barış ve demokratik çözüm birlikte ısrarımızı dile getiren ve çözüm imkanları sunan birçok proje geliştirilmiş; son olarak 2003 Ağustosu'nda Barış ve Demokratik Çözüm İçin Yol Haritası sunulmuştur.

Özgürlük hareketimiz Kürt sorununda barışçıl ve demokratik çözümün gelişmesi için gerekli ortamın yaratılması amacıyla birçok barışçıl kampanya düzenlemiştir. Ancak tüm bu girişimlerine rağmen, hareketimizin yaratmış olduğu barışçıl zemin istismar edilmiş; Başkan Apo üzerinde uygulanan tecrit ağırlaştırılmış; meşru savunma konumunda bulunan gerilla güçlerine karşı –geri çekilme süreci de dahil olmak üzere– imha operasyonlarında ısrar edilmiş, beş yüze yakın yoldaşımız şehit düşmüştür.

Kuzey Kürdistan'da geliştirilen bu operasyonların birçoğunda kimyasal silahlar kullanıldığı gibi, yine son operasyonlarda birçok yoldaşımızın cesetleriyle oynanmıştır. Barış ve kardeşlik için bunca ısrarımıza rağmen, insanlık değerlerini ayaklar altına alan, savaş ve ahlak kurallarını en kötü biçimde ihlal eden ve savaş suçu anlamına gelen böyle bir tutum geliştirilmesi, halklar arasında kin ve öfke tohumlarını ekmekten başka bir şeye yaramayacaktır.

TC devleti ve hükümetinin Kürt tarafının barışçıl demokratik çözüm girişimlerine yaklaşımı gayri ciddi olmuş, demokratik katılım taleplerimize karşılık pişmanlık yasaları çıkarılmış, AB'ye girmek amacıyla çıkarılan uyum yasaları görüntüyü kurtarmaktan öteye gitmemiştir. Hükümet başta ABD ve AB olmak üzere bütün belli başlı devletler nezdinde Özgürlük hareketini 'terörist örgütler listesine' aldırmak için büyük gayret göstermiş, bölge statükocu güçleriyle de anti Kürt ve anti PKK ittifakı geliştirmeye çalışmıştır. Bunun savaşı tahrik etmek ve kızıştırmaktan başka bir anlama gelmediği açıktır.

Demokratikleşme sözcüğünü dilinden düşürmemesine rağmen, Kürt halkının demokratik iradesi görmezden gelen AKP hükümeti, iradesiz ve teslim alınmış bir Kürt yaratmakta ısrar etmiştir. Tarihte çözümsüzlüğü yıkıcı sonuçlarıyla kanıtlanmış olduğu halde, gerektiğinde Enverciliği güncelleştirip Türk milliyetçiliğini ve Abdülhamitçiliği güncelleştirip islamcılığı öne çıkararak, Kürt sorunundaki çözümsüzlük daha da ağırlaştırılmak istenmektedir.

Kürdistan üzerinde egemenliklerini sürdüren diğer devletler olan İran ve Suriye rejimleri de Kürt sorununa doğru, çözümleyici yaklaşmamaktadır. Baskı, inkar ve çözümsüzlük politikalarını sürdürmektedirler. Bu gerçekten hareketle Suriye ve İran'da barış ve demokrasinin gelişmesi için, 1 Eylül Barış Günü vesilesiyle her iki rejimi Kürt politikasını bir kez daha gözden geçirmeye, demokratik birlik çözümü temelinde Kürt halkının özgür siyasi iradesiyle diyalog geliştirmeye davet ediyoruz. Bu devletlerde yaşayan halkımızı da kendi örgütlülüğünü geliştirip eşit ve özgür yurttaş temelinde demokratik birlik çözümünü geliştirme mücadelesine katılmaya çağırıyoruz.

Irak'ta bulunan tüm Arap, Kürt, Türkmen ve Asuri halklarını milliyetçi ve mezhepçi önyargılardan uzak, demokratik birlik ve özgürlük temelinde geleceklerini kurmaya çağırıyoruz.

Kürt halkıyla eşit, özgür ve demokratik birlik temelindeki çözüm, Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de barış, demokrasi ve istikrar, Ortadoğu'da barış ve istikrardır. Fars, Türk, Arap ve Kürt halklarını özgür ve demokratik birlik temelinde barışa, istikrara, esenliğe ve güvenliğe kavuşturmak için emekçi halklarımız, sivil toplum örgütleri, aydınlar, demokratlar, sanatçılar ve devlet yetkilileri üzerine düşeni mutlaka yapmalıdırlar. Halklarımızın özlemi olan Demokratik Ortadoğu Federasyonlaşmasına da ancak bu yoldan ulaşılabilir.

Dört parçada bulunan Kürt halkını kendi demokratik kazanımlarını korumaya, her tür kışkırtma ve dayatmalara karşı Kürt halkının birlik ve siyasi güçleri arasında karşılıklı saygıya ve iç barışa dayanan ilişki geliştirerek, bölgenin demokratikleşmesinde, özgürleşmesinde öncü rolünü oynayabilmelidir. Tüm Kürt güçlerini Kürt halkının birliğine, özgürlük iradesine ve iç barışına zarar veren her tür tutumdan uzak durmaya çağırıyoruz.

1 Eylül Dünya Barış Günü vesilesiyle bugüne kadar çeşitli zamanlarda dile getirdiğimiz Kürt halkının demokratik, kültürel ve siyasi haklarının tanınıp anayasal güvenceye kavuşturulması gereğini vurgularken, bir kez daha demokratik özgür birlik ve eşitlik temelinde çözüm için diyalog önerimizi tekrarlıyor; başta AKP hükümeti olmak üzere devletin tüm ilgili kurumlarını karşılıklı bir ateşkesin hayat bulması da dahil, barışa, demokrasiye ve eşit özgür birliğe hizmet edecek adımlar atmaya çağırıyoruz.

PKK'yi Yeniden İnşa Komitesi olarak barış ve diyaloga açığız. Yeniden bir ateşkesin gündemleşmesi için öncelikle Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan üzerindeki tecridin kaldırılması, Kürt sorununun demokratik çözümü için somut adımların atılması, bu adımların anayasal ve yasal güvencelere kavuşturulması, imha operasyonlarının durdurulması, koruculuğun ve özel birliklerin lağvedilmesi, demokratik ve özgür katılım imkanlarının yaratılması, yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesi, savaşta göçertilen köylülerin köylerine dönüşleri için yasal, ekonomik ve idari tedbirlerin alınması, savaşta işlenen suçların açığa çıkarılması için Hakikatleri Araştırma Komitesi'nin kurulması gerekmektedir.

Halkımızı, tüm devrimcileri, demokrasi güçlerini, sivil toplum örgütlerini, aydınlar ve sanatçıları 1 Eylül Barış Günü vesilesiyle barış ve demokrasinin, eşit ve özgür birliğin ancak güçlü bir barış ve demokrasi mücadelesiyle mümkün olacağını bilerek, başta Kürt halk Önderi Başkan Apo üzerindeki tecridin kaldırılması ve özgürlüğünün sağlanması olmak üzere, çift taraflı ateşkesin hayata geçirilmesi ve demokratik çözümün gelişmesi için barış, demokrasi, özgürlük talepleri için mücadeleyi yükseltmeye, eşit demokratik yurttaş hareketini daha da geliştirip yaygınlaştırmaya çağırıyoruz.

Bu 1 Eylül'ün dünyada, bölgede ve ülkemizde barış, özgürlük ve demokrasinin gelişmesinde güçlü bir hamle günü, demokratik-ekolojik toplumu yaratmada güçlü bir adım olmasını diliyor, tüm barışseverlerin mücadelesini başarı ve zafer dileklerimizle selamlıyoruz.

DİRENİŞ UMUDUMUZ

Adı, soyadı: ***Sellahadin DALGIÇ***
Kod adı: ***Halil Çırav***
Doğum yeri ve tarihi: **Alanya, 1964 (Aslen Siirt-Eruh)**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **1998 Kela Meme (Botan)**

Iki çocuk babasıydı. Ozenle büyüttüğü çocuklarını büyük bir aşkla severdi. Baba olma coşkusu O'na büyük bir mutluluk yaşatıyordu. Ama bu mutluluğa rağmen, bir yanının hep eksik olduğunu hissediyordu. Çocuklarına olan bağlılığını, hiçbir zaman parti çalışmalarının önünde engel görmezdi. Çocukların da kendisi gibi okumalarını ister ve onların bu durumlarını önemserdi. Çünkü o buna inanmıştı: İnsan okudukça gelişir, olgunlaşır, aydınlanırdı. Bu inancını her zaman ve her yerde dillendirirdi. Yaşama karşı çok hevesli, yürekli ve hırslıydı. "Konuşurdun bazen büyük bir azimle ve afacanların meraklı hayran bakışları ayrılmazdı üzerinden. Belki de sen hiç fark etmezdin bunu."

Gözleri yiğit, ama birazda hazin bir duygu yaratırdı insanda. Bakışları büyüler gibiydi. Güneş kadar net ve aydınlıktı. Kafasına bir şeyi koydu mu mutlaka yapardı. Yaşanan adaletsizliği kabullenmez ve karşısında öfkeyle dururdu. Bu öfkesi güzel bir yaşam uğruna içinde taşıdığı umuttan kaynaklanırdı. Yüreğindeki hasretin acısı dinmeden gerçekleştirmeliydi, düşüncelerini... Tıpkı yaralı bir ceylan gibi baktı afacanlara... Ve sonra turnalar gibi ardına bakmadan uçup gitti, güzel bir yaşamı bütün çocuklara armağan etmek için gerilla diyarına.

Daha önceden gerillayı tanıdığından dolayı oldukça avantajlı başlamıştı dağ yaşamına. Halil arkadaş erkenden adapte olur gerilla ortamına. Oldukça bilgili, çalışkan ve olgun bir insandı. Bundan dolayı kendisine tez elden sorumluluklar verildi.

Halil arkadaşı tanıyan her savaşçı O'nun komuta ettiği bölükte yer almak için can atardı. Arkadaşlarının sorunlarına anlam verir ve kıvrak zekasıyla çözümler üretirdi. Emekçi özelliğiyle herkese örnek olurdu. Bir o kadar mütevazı davranışları, daha fazla sevilmesine neden oluyordu. Sessiz görünen ve konuşmayı çok fazla sevmeyen bir duruşu vardı. Konuştuğu zaman yerli yerinde konuşurdu, ama insanları büyük bir sabırla dinlemeyi severdi. Halil arkadaşın aradan geçen zaman diliminde, saçlarına hafiften aklar düşmüştü. Çukura kaçmış gözleri ve alnındaki kırışıklar, daha olgun gösteriyordu O'nu. Çatık kaşları ile sert bakışları O'na ayrıca bir olgunluk kazandırıyordu. Gizemli bir olgunluğu vardı.

Botan'ın Gabar bölgesinde yıllarca kalır. Gabar'la öyle bir bütünleşir ki, O'nu yaratan tanrısıdır sanki Gabar. "Gabar'ın görkemli coğrafyasına kim aşık olmaz ki" derdi, Halil arkadaş. Adeta tapıyordu Gabar'a. Bu duygularını gecenin içinde yıldızlara anlatırdı fısıltıyla. Ve yıldızlar sırdaş olmuştu sanki. Kayan yıldızları göründe, kendisini tutamayıp bir çocuk yüreğiyle çığlık atardı. Kayan her yıldızla dilek tutmak Halil arkadaş için bir zevkti. Bazen de dalıp dalıp giderdi yıldızların yalın dünyasına. Ve hazin hazin konuşurdu onlarla. Ama ne dediğini kimse anlamazdı. Bir sır gibi dudaklarının arasında gizlerdi sözcüklerini. Buram buram kokan doğayı içine çekerek derin derin nefes alırdı. Ciğerlerine doldurduğu ılık koku, onu hoş kılıyordu ve güzelliğine güzellik katıyordu.

1992'de büyük bir şans Halil arkadaşın yüzüne güler. Önderlik Sahası'na gideceğini duyduğunda şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez. Sevinçten gözleri akar, yüzü güler, dili durmaz olur.

Büyük bir heyecan ve coşkuyla Önderlik sahasına gider. Başkan Apo'yu görür ve her görüşü Onda büyük bir gücü dönüşür. Her günün ardından yeni yeni güzellikleri tanır ve onlarla güzelleşir. Bu güzellik O'nun ruhunu güzelliğiydi. Başkan Apo'dan aldığı özveri, bilinç, umut O'nu özgürlüğe daha da yakınlaştırıyordu. Bir çok konuda kendisini geliştirip aydınlatmıştı artık. Yeni bir kişilik, yeni bir umut, yeni bir hevesle tüm gericiliğe meydan okumaya hazırdı. Halil arkadaş kendine güvenen yeni bir zihniyetle Botan topraklarına ikinci defa adım atar. Paylaşmak O'nun için bir güven, bir huzur yoluydu. Tertemiz yağmur tanecikleri gibi paylaştı herkesle, kendini.

Gabar'dan sonra, düzenlemesi Kele Meme'ye olur. Gabar'a olan bağlılığını yüreğinde yaşatarak gitmişti Kele Meme dağlarına. Kele Meme Botan'ın en yüksek alanlarından biridir. Kele Meme'yi üstünde ıslak otların arasında nergiz, kardelen, lale çiçekleri boy verirdi. Bu çiçekler güzelleştiriyor ve çekileştiriyordu alanı. Bu coğrafyada dimdik duran yalçın kayaklıklar, muhteşem görüntüsüyle bir tarihi anımsatıyordu adeta. Bu tarihi eser gibi görünen, gökyüzüne doğru başına kaldıran bir kadın direnişçi gibiydi. Bu asi kayalıklar yaylanın çevresinde el ele tutuşan ve özgürleşmek için başı dimdik duran insanlar gibi bakıyorlardı. Vadide bulunan köyler, Kele Meme'nin çevresini sevgiyle sarmışlardı. Kele Meme bu köylerden dolayı güvence ve umut veriyordu.

Kele Meme alanına yönelik düşmanın kapsamlı planları vardı. Yapılan operasyona tekbir amaçlı, bir bölüklük gerilla gücü gizlemeyi esas alırlar. Bölüğün güvenliği açısında bir grup gerilla tepeci olarak mevzilenmişti. Kapsamlı operasyon başlamıştı bile. Durmaksızın helikopterler asker indiriyorlardı. Karınca yuvaları gibi asker kaynıyordu artık. Kele Meme'yi çembere alan askerlerin hedefi gerilla gruplarını teslim almaktır. Halil arkadaşın bölüğü, gündüz çatışmaya girmemek için gizlenmeyi tercih etmişti. Operasyonun birinci gününde gerilla ve asker arasında çatışma yaşanmaz. Fakat ikinci gün talihsizlikler birbirini kovalar adeta. Araziye çıkan askerlerin gözlerinin bir korku sarar. Attıkları her adımda, kalp atışları hızlanır: Titreye titreye araziyi kontrol ederler. Askerler atıkları her adımda savunma grubuna yaklaşırlar. Gerilla grupları sanki içinde tanrıya dua edercesine iç çekiyorlardı. Askere görünmemek için varolan caba yersizdi artık. Gündüz çatışları bir gerilla grubu için tehlike demekti. Gündüz çatışlarında en çok kayıp verdiği zamanlar olmuştu. Bu yüzden gündüz çatışlarına girmemeyi esas alıyorlardı. Araziyi kontrol eden askerler, gerilla grubunu fark etmeleriyle saldırıya geçerler ve her yeri tuz"duman kaplar. Çılgınca dans eden simsiyah duman o gün için isyan eder. Kurşun sesleri yankılanır vadide. Askerin gerilla fark etmesiyle, ilk kurşunları sıkan savunma grubuydu. Askerler fırsat bulamadan kurşun yağmuruna yakalanmışlardı. Haykırışlar tepeden yükseliyordu. Bu çatışmayı duyan Halil arkadaş, bölüğü Takım komutanına teslim eder ve fırtına gibi koşar. Tek bir arkadaşı yanına alarak tepecilerin yardımına yetişir. Yılların vermiş olduğu tecrübeyle büyük bir soğuk kanlılık ile çatışmayı koordine eder. Düşmanla iç içe, dişe diş savaşır. Düşmanın kaybı çok olmasından rağmen, durmaksızın bu gruba teslim çağrılarını yeniler.

Halil arkadaşın gözlerinde, güneşin batarkenki kızıla çalan rengi vardı. Halil arkadaşın her ak teli yaşadığı güzel ve acı günlerin belirtisiydi. Yüzündeki her kırışık ise yaşamında emek ve güzelliğin simgesiydi. Ve bu emek olgusuyla yüceliyordu. Bu yüzden yılmıyor, korkmuyordu... Halil arkadaşın grubunun gösterdiği irade düşmanı hayrete düşürmüştü. Düşman artık umudunu yitirip imhayı esas alarak yöneliyordu.

Her yer kan gölüne dünüşmüştü. Halil arkadaş dışında diğer arkadaşlar yavaş yavaş şehit düşüyorlardı. Gözlerinin önünde canını feda eden yoldaşlarını gören Halil arkadaş, ölümüne dereniyordu. Halil arkadaş göğüs göğüse aslanlar gibi şavaşıyordu. Kanının son damlasına kadar savaşı sürdürmüştü. Ama yavaş yavaş Halil arkadaşın cephanesi tükenmeye başlamıştı. Ve son kurşununu da sıkmıştı düşmana. Artık tek bir bombası kalmıştı elinde. Bombasını eline alarak, bütün şehit yoldaşlarını düşünür bir kez daha. Bombanın pimini hazırlar. O anda yüreğinde sır gibi sakladığı iki çocuğunun siluetini görür. Onları son kez görmek ne de güzel olurdu diye geçirir içinden.

Ve Önderi gözünün önündedir. Her zaman güç aldığı, tamilat ve perspektiflerini uygulamaya çalıştığı, halkının Önderini düşündü son kez.

Askerler birkaç gerillayı esir alarak kahraman olmak istiyordu. Bu yüzden bir grup saldırıya geçmişti. Ama çakmak çakmak yanan Halil arkadaşın gözlerinde korkunun esamesi bile yoktu. Büyük bir soğuk kanlılıkla bombanın pimini çekeceği zamanı ayarlıyordu. Ve askerler iyice yaklaşınca Bijî Serek APO sloganıyla çekti bombasının pimini...

Hiç istemediğim o hırçın gün gelivermişti. Göz kapaklarım taş gibi ağırlaştı. O'nun toprak rengi gözlerinde, şimdi de ben ağlarım. Tıpkı, evladı için ağıt yakan bir ana gibiydim. Ne yazık ki, hayat öpücüğü vetmedi... dudaklarım buz gibi içimi yaktı. Kar yangını her yanımı sardı adeta. Yüzümdeki öfke daha bir hırçınlaştı yalnızlığıma. Şu an ellerim buz gibi soğuk, gözlerim kan renginde. Solan beyaz bir gül gibiydim. Canımdan daha çok sevdiğim yoldaşımı kaybetmenin burukluğunu ve acısını yaşıyorum hala. Paslı bir bıçağın açtığı yara hala duruyor yüreğimde.

Halil arkadaşla beraber geçirdiğimiz o eski anılara daldım daldım, ta ki GÜNEŞ doğana dek....

Mücadele arkadaşları adına
Berivan HERGULÊ

HALKIMIZA VE KAMUOYUNA

KONGRA GEL Başkanlığı

Yeni bir 1 Eylül vesilesiyle gelecek günlerin barış, sevgi, dostluk ve kardeşlik temelinde olacağı inancıyla tüm halkımızı ve kamuoyunu selamlıyor, herkesin 1 Eylül Barış Günü'nü kutluyoruz. Şiddet, yıkım ve gözyaşının tarih boyunca en fazla kendisini gösterdiği ve halende devam ettiği Mezopotamya topraklarında halk önderimiz Sayın Abdullah Öcalan'nın çizmiş olduğu barış rotasıyla, varolan gerçekliğin ters yüz edilerek bütün günlerin barış, dostluk ve kardeşlik içerisinde geçeceği inancıyla yürüttüğümüz mücadelenin başarıya ulaşacağına dair olan inancımızı ezilen halklarımız karşısında bir kez daha dillendiriyor ve bugün vesilesiyle sözümüzü bir kez daha yineliyoruz.

Yürüttüğümüz barış ve demokrasi mücadelesinin öncüsü olan başkan Apo'ya karşı yürütülen tecrit politikalarını halkımıza ve onun öncülüğünde Ortadoğu'da yürütülen barış ve demokrasi mücadelesine karşı geliştirilen bir tutum olarak algılıyoruz. Buna karşı barış ve demokrasi mücadelemizi yükselterek, tecrit yaklaşımlarını boşa çıkartacağımızı, bu yaklaşımı esas alanların yıllardır sergilemiş oldukları tutumları kınıyor ve kendi yöntemlerinde boğulmalarına neden olacak tavır ve tutumları sergileyeceğimizi belirtiyoruz. Başkan Apo'ya karşı geliştirilen tecrit, Ortadoğu ve Kürt halkının barış ve demokrasi mücadelesine karşı geliştirilen bir uygulamadır. Bu tutumu kabul etmiyor ve duyarlı olan tüm kesimlerin bu temelde yaklaşması gerektiğini belirtiyoruz.

İçerisinde yaşadığımız coğrafya gerçekliğinde yüz yıllardır sürdürülen politikalar ve yaratılan statüko, başta Kürt halkı olmak üzere bölge halkları açısından peşi sıra gelişen şiddet, yıkım ve insani değerlerin yitirilmesini beraberinde getirmiştir. Bölge halklar açısından hiçbir kazanım yaratmayan ve sadece kayıplara yol açan bu kirli politikalar, günümüz itibariyle de devam etmekte ve birçok bölge devletleri ile farklı güçler buna bilinçli ya da bilinçsiz alet olmaktadırlar. Özellikle istikrar ve barışı yaratma adı altında egemen güçler tarafından geliştirilmeye çalışılan Büyük Ortadoğu Projesi'nin, mevcut yaklaşımlar ve yöntemlerle başarıya ulaşma şansı yoktur. Geliştirilmeye çalışılan projenin yaşam bulabilmesi için varolan sorunların teşhislerinin doğru yapılması ve gerçekçi çözümlerin üretilmesi gerekmektedir.

Bu anlamda Ortadoğu'daki sorunların körduğümü haline gelmiş olan Kürt sorununun ve dolayısıyla halkların yaşadığı acıların, halkların çıkarını esas alan projelerle çözülmesi bir zorunluluktur. Bir taraftan istikrar, barış, demokrasi vb söylemlere oturtulmaya çalışılan bir projenin gündemleştirilmesi, diğer taraftan bununla tezatlık teşkil eden ve özellikle Kürt özgürlük mücadelesine karşı yürütülen yaklaşımlar kaygı uyandırıcıdır. Bu nedenle de uygulanmaya çalışılan projenin mevcut haliyle ve uygulamalarıyla kabul edilmesi mümkün değildir. Ortadoğu coğrafyasında geliştirilecek olan bir projenin yaşam şansı bulabilmesi ve başarıya ulaşabilmesi için Sayın Öcalan'ın yapmış olduğu 'Demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlüğü' belirlemelerinin esaslarına uygun hareket edilmesi kaçınılmazdır. Bu anlamda başkan Apo'nun 'Ortadoğu Rönesansı' olarak tanımladığı ve sadece iç dinamiklerle gelişebilecek olan bu yaklaşımın Ortadoğu gerçekliği açısından tek çözüm yaklaşımı olacağı kaçınılmaz bir gerçekliktir.

Kürdistan özgürlük hareketi baştan beri bu yaklaşımı gösteriyor ve mücadelesini yürütüyor. Özellikle '90'lı yıllardan sonra ortaya çıkan gelişmeler ve değişen dünya gerçekliğine dayalı olarak 1993-95-98 yıllarında attığı tek taraflı ateşkes ve barış adımları bunun somut göstergeleridir. Yaşanan uluslararası komplo ve esarete rağmen başkan Apo başlattığı bu barış yaklaşımlarında değişiklik olmadığı gibi bu yaklaşımın derinleştirilmesi ve köklü barışın yaratılması çabası büyük bir emek ve özveriyle yürütülmüştür. Bu temelde gerilla güçlerinin sınırların gerisine çekilmesi, iyi niyet göstergesi olarak kırsaldan ve Avrupa'dan olmak üzere iki barış grubunun gönderilmesi ve kalıcı bir barışın sağlanması için bir yol haritasının sunulması gibi önemli adımlar atılmış ve gerçek bir barışın yaratılması için gereken bütün fedakarlıklar gösterilmiştir. Barışa en fazla muhtaç olan ve bu yönüyle de en fazla isteyen Kürt halkının yıllardır bu uğurda gösterdiği tavır anlamlı ve değerlidir. Bu tavır karşısında duyarlı olan bütün çevrelerin saygı göstermesi ve desteklemesi gerekmektedir. Kürt halkının barışı, bölge halklarının da barışıdır.

Kürt sorunu: Ortadoğu barışı ve demokrasisi açısından kilit konumunda olan bir sorundur. Kürt sorununu gerçek muhataplarıyla çözmeyi esas almayan hiçbir proje ve yaklaşım Ortadoğu coğrafyasında yaşam bulma ve başarıya ulaşma şansına sahip değildir. Bu anlamda ahlaki ve vicdani bir sorun haline gelmiş olan Kürt sorununa yaklaşım bu sorun karşısında gösterilen tutumlar itibariyle tutum sahiplerinin ahlak ve vicdanlarını açığa vurmaktadır. AB'nin bu yönlü tutumlarının çok fazla pragmatist, ahlaki ve vicdani olmadığını içine girmiş olduğu tutumlardan dolayı görüyor ve esefle karşılıyoruz. Uzun süreli şiddet, yıkım ve kayıp olguların yaşayaraktan yaratmış olduğu barış ve demokrasi kazanımlarını farklı halklara mubah görmeyen yaklaşımlarını AB açısından anlamlı ve doğru bulmuyoruz. Özellikle halklarımızın barış ve demokrasi umudu olarak ortaya çıkan ve geliştirilmeye çalışılan KONGRA GEL'in terör listesine alınması ve en son kadın hakları savunucusu Kürt siyasetçi Nuriye Kesbir arkadaşımız hakkında 'Türkiye'ye teslim kararı' AB açısından kabul edilecek tutumlar değildir. AB'yi bu yaklaşımlarından vazgeçmeye çağırıyor ve Kürt halkının barış elinin tutularak bu mücadelenin geliştirilmesi için gerekli tutum ve yaklaşımları göstermeye davet ediyoruz.

Varolan statüko gerçekliğinde artık nefes alamaz duruma gelmiş olan ve kendi iç dinamiklerini harekete geçirerek geliştirilmesinden korkan ve bu nedenle de dış müdahalelere zemin sunan bölge devletlerinin mevcut yaklaşımlarını, özellikle de Kürt sorununa olan yaklaşımlarını bir kez daha gözden geçirmelerini, anlamlı bir barışın yaşadığımız coğrafyada Kürt sorununun gerçek muhataplarıyla çözüleceğini bilerekten, doğru bir tutum sahibi olması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz. İçine girilmiş olan ve teslimiyetçi, ihanetçi Kürt yaklaşımını esas almaya çalışan tutumların, barış ve demokrasinin oturtulmasını değil, yok olmasını beraberinde getirecektir. Bu nedenle bölge devletlerinin böylesi anlamlı bir günde Kürt sorununa barış ve demokratik anlayışa karşı olan tutumlarını bir kez daha gözden geçirmeye ve halkların kardeşliğini esas alan bir yaklaşıma davet ediyoruz.

Barış ve demokrasi mücadelesine en büyük darbe tarih boyunca ihanet yaklaşımından vurulmuştur. Bireyin kendine olan ihanetinden tutalım halkına ve insani değerlere karşı içine girmiş olduğu ihanet tavrı, sürekli olarak kalıcı bir barışı engellemiştir. Ortadoğu'da yıllardır başkan Apo öncülüğünde yürüttüğümüz barış ve demokrasi mücadelesinin ortaya çıkarmış olduğu kazanımlar karşısında varolan statükoların yıkımını gören ve bundan ürkerek ranta dayalı yaşamlarını sürdürebilmek için yaratılan değerlere ihanet ederek karşıtlık konumuna düşen ve sinsi saldırıları esas alan yaklaşımlara halkımız açısından prim verilmeyeceğini ve geçmişte yaşanan ihanet yaklaşımlarına karşı gösterilen tavrın bunlara da gösterileceğini, barış ve demokrasi mücadelemizin önünde hiçbir engelin tanınmayacağını ve uygun yöntemlerle engel olmaktan çıkarılacağını, bu anlamlı günde halkımıza ve kamuoyuna belirtmekte yarar görüyoruz.

Barış umudu sadece ve sadece bölge halklarımızın kendi iç dinamiklerinde gizlidir. Bu dinamikleri ortaya çıkarmak ve mücadeleye yönlendirmek en fazla bu dinamikleri özünde taşıyan kadın ve gençlikte bulunmaktadır. Bu yönüyle barış ve demokrasi mücadelesinde en fazla rol kadın ve gençliğe düşmektedir. Kadın ve gençlik bu tarihsel misyonlarını doğru ve objektif görmeli, bunu mücadeleye dönüştürmelidir. Özellikle yaşadığımız coğrafya da yıllardır bunun öncülüğünü yapan Kürt kadını ve gençliği yılmadan, bıkmadan, usanmadan bu mücadelenin öncülüğünü devam ettirecek ve başarıya ulaştıracaktır. Aynı şekilde toplumun diğer kesimlerinin de üzerlerine düşen sorumluluğu layıkıyla yerine getireceğine olan inancımızı bir kez daha yineliyoruz.

Barış ve demokrasi mücadelesinin, toplumların zihinlerine yerleştirilmesi ve kalıcı hale getirilmesinde en temel sorumluluklar aydın-yazar ve sanatçılara düşmektedir. Bu demokratik kesimlerin tutum ve yaklaşımları, toplum zihniyetinde oluşturulabilecek ve geliştirilebilecek barış ve demokratik yaklaşımların niteliğini belirleyecektir. Bu temelde başta aydın yazar ve sanatçılar olmak üzere bütün demokratik kesimleri bu yönlü duyarlı yaklaşımların sahibi ve takipçisi olmaya davet ediyoruz. KONGRA GEL olarak üzerimize düşenin bugüne kadar yaptıklarımızdan daha fazla yapacağımızın garantisiyle bir kez daha barış ve demokrasiye en yakın olduğumuz böylesi bir dönemde ve böylesi anlamlı bir günde belirtiyor, kamuoyu ve halkımız önünde bunun sözünü bir kez daha veriyoruz.

Kalıcı bir ateşkes için atılması gereken öncelikli adımlar

1) Başkan Apo'nun yaşam koşullarının düzeltilmesi,

2) Kürdistan'da şiddeti geliştirecek yaklaşımlardan uzak durulması ve askeri operasyonların durdurulması,

3) Toplumsal barışı sağlayacak yaklaşımların zeminlerinin yaratılması,

4) Kürt halkı üzerinde yürütülen baskılara son verilmesi.

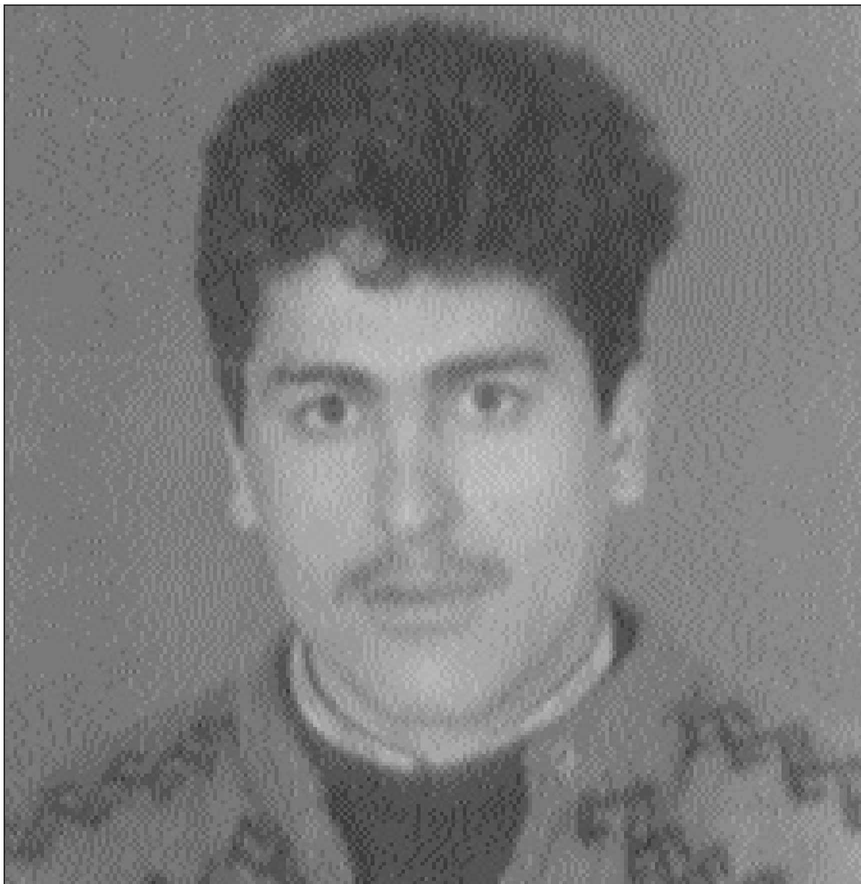
5) Çözüm için diyalog yolunun açılması.

– Yaşasın barış ve demokrasinin büyük militanı Başkan APO!

– Yaşasın Barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesi !

– Yaşasın barış ve halkların kardeşliğinin simgesi 1 Eylül!

NURHAKLARIN YİĞİT NEFERİ

Adı, soyadı: **Hüseyin TOPAL**
Kod adı: **Pılıng**
Doğum yeri ve tarihi: **Malabutton köyü/Elbistan-10 Şubat 1971**
Mücadeleye katılım tarihi:
Şahadet tarihi ve yeri: **6 Eylül 1994, Elbistan**

Hüseyin Topal arkadaş orta halli aKürt alevi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Çocukluğunda dürüst, çalışkan ve de yardımsever kişiliğiyle halk arasında tanınan bir arkadaştı.

Kişilik olarak oldukça inatçı, tuttuğunu koparan özelliklere sahipti. Eğer bir şeyi kafasına takmaya görsün, o işi bitirmeden rahat edemezdi.

Elbistan, eskiden beri sola ilgisi olan bir alandır. Bu yüzden birçok genç Türk solu içerisinde yer almış, hatta şehit düşenler bile olmuştu. Hüseyin arkadaşın çocukluk dönemlerinde hala Türk solculuğunun belli etkileri vardı. Ama Özgürlük mücadelesinin gelişmesiyle birlikte bu etki azalmış, zamanla halk arasında ve özellikle de gençler arasında PKK etkili olmaya başlamıştı.

Özellikle 15 Ağustos Atılımı sonrası Kürdistan'ın genelinde olduğu gibi, Maraş'ın birçok ilçesinde de Özgürlük mücadelesi kök salmaya başlıyordu.

Hüseyin arkadaş da gelişen bu mücadeleyi ilgiyle izlemiş, gelişimini heyecanla karşılamıştı. Ama fiili olarak ilk defa '90'lı yılların sonlarında Hüseyin Vural arkadaşın öncülüğündeki gerillalarla karşılaşmasından sonra PKK ile ilişki olmuş ve bu O'nun yaşımını bir bütünen değiştirmişti. Daha sonra da milislik süreci başlamıştı.

Gerillaya olan sevgisi ve bağlılığı çok güçlüydü. Onlarla görüşmek, hizmet etmek en büyük arzusuydu. Bu yüzden zorluklar nasıl olursa olsun gerillanın ihtiyaçlarını karşılıyor, hiçbir gücün de bunu engellemesine fırsat vermiyordu.

1990'lardan sonra Elbistan'da legal siyasi çalışmalarda aktif görev alıp Şehit Hüseyin Koku, Hulusi Kul, Mustafa Öztürk ve Behzat Eren'in gerçek bir Apocu yoldaşı olmuştu. Bu süreçte de üzerine düşen bütün görevleri büyük bir coşku ve heyecanla gerçekleştirmiş, Özgürlük mücadelesinin güçlü bir neferi olmuştu. Şehit düştüğü güne kadar da mücadele azmini, coşkusunu kaybetmemişti.

Elbistan Adliyesi'ne karşı gerçekleştirilmek istenen bombalı bir saldırıda, bombanın elinde patlaması sonucu şehadete ulaştı Hüseyin arkadaş.

Anısı mücadelemize önder olacaktır.

Mücadele arkadaşları

15 AĞUSTOS TASFİYECİLİĞE KARŞI MİLİTAN RUHU GELİŞTİRMEKTİR

Bugün halk tarihimizde en önemli gün olan ulusal diriliş hareketimizin başlatıldığı 15 Ağustosun yirminci yıl dönümünü kutluyoruz. Bugünü anmak, değerlendirmek bizim açımızdan halk olmanın, ulus olmanın en temel şartıdır. Bugünü hatırlamadan, bugünü anlamadan, kavramadan ne gerçek bir halk olabiliriz, ne de özgürlük ve demokrasiye tutkun bir halk kişiliği kazanabiliriz. Dolayısıyla, bugünü tümüyle olmasa da belirli yönleriyle anlamak, kavramak bizi önümüzdeki dönem mücadelede daha iyi yürütecektir. Böylesi bir gün vesileyle büyük komutanımız, kahraman yoldaşımız ve bütün şehitlerimize, HPG komutanlarına ve savaşçılarına örnek olacak ***Agit*** ve ***Zilan*** yoldaşlar şahsında tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

15 Ağustos halk tarihimizin kahramanlık çıkışıdır. Büyük moral ve ideolojik düzey ile ya da bunların zirveleşmiş haliyle gerçekleşen bir harekettir. Böyle bir kahramanlık hareketini yürütecek en yüksek moral düzeyi, ideolojik düzeyi yoldaşlarımıza, halkımıza vererek, bu mücadelenin bugüne kadar yürümesini sağlayan büyük devrimci, insanlığın tüm özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bileşkesi, özgürlük ve demokrasi bilincinin, mücadele bilincinin, insanlık bilincinin en derinleşmiş ifadesi olan ve bunu kendisinde somutlaştıran ***Başkan Apo***'yu da bir daha saygıyla selamlıyoruz.

Hem 15 Ağustosu anlamak hem de Önderliği anlamak önemlidir. 15 Ağustosu ve Başkan Apo'yu birlikte anlamak bizim bugüne kadar yürüttüğümüz mücadelemizi, yeni Kürt kişiliğini, militan özelliklerimizi ve bundan sonra hangi ruhla mücadele edeceğimizi anlamaktır. Apocu ruh diyoruz, Apocu ruhun özgürlük ve demokrasinin, insanlığın verdiği bütün mücadelelerin rafine gücü olduğunu söylüyoruz. Bunlar da 15 Ağustos Atılımı ve bunun ruhunda somutlaşmıştır. 15 Ağustos mücadelesi bütün halkların tarihinde olan, olması gereken bir süreçtir.

İnsanlık binlerce yıldır sömürgeci ve emperyalist egemenlik altında kalmış, her türlü baskı ve sömürüye maruz kalmıştır. Halklar ancak böyle sömürgeci, emperyalist güçlerin baskısına, sömürüsüne karşı koyarak, onlara karşı kahramanca durarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. Her halkın tarihine açılıp bakılırsa bir kahramanlık dönemi, süreci vardır. Bu olmadan bir halk ulus olamaz. Bir halk ya da bir ulus sonsuza kadar yaşayacak, her türlü baskı ve zulüm karşısında ayakta kalabilecek özellikleri kazanamaz. Bizim açımızdan da 15 Ağustos binlerce yıllık emperyalist ve sömürgeci egemenlik altında varolma, yok olma durumu ile karşılaşan, kimliği, dili inkar edilen ve tarihten silinmek isteyen bir halkın kendini yeniden var etme, varlık, yokluk savaşı verme hareketidir. Halkımızın kahramanlık çağıdır. Bir yönüyle de Önderliğin belirttiği gibi ***"uçurumun kenarına gelince kanatlanmadır"***. Yok oluşun son demlerinde kurtuluş umudunun olmadığı bir dönemde kahramanca çıkış yaparak, bir halkı yeniden ayağa kaldırmak ve diriltmektir. 15 Ağustos bizim açımızdan, Kürt halk tarihi açısından böyle bir anlam yüklüdür.

15 Ağustos ile başlayan ve bugüne kadar gelen süreç, hiçbir halkın tarihinde bulunmayacak kadar yiğitçe, kahramanca, fedakarca bir mücadele ile, bir halkın nasıl ayağa kaldırılabileceğini, yaşamından umudu kesilen, iradesi kalmamış bir halkın nasıl mücadele yürütüp, kendini ayağa kaldıracağını, ayağa kaldırmaktan öte dünya halklarına, insanlığa nasıl örnek olacağını göstermiştir.

15 Ağustos'a kolay gelinmedi. 15 Ağustos çok büyük emeklerle yaratıldı. Eğer 15 Ağustostan önceki süreç, tarihi mücadele olmasaydı, ne 15 Ağustosu yaratan komutanlar, militanlar ortaya çıkabilirdi, ne de 15 Ağustos eyleminin kendini var ettiği ve sürdürdüğü halk desteği ve siyasal ortam var olabilirdi. Çünkü mücadele birilerinin karar almasıyla başlayan bir olgu değildir ya da bir kararla istediğimiz düzeyde eylem düzeyini, eylem biçimini, bir mücadele düzeyini yakalamamız mümkün değildir. Bizim açımızdan da 15 Ağustos'a gelmeden önceki süreç Başkan Apo'nun şahsında başlayarak, büyük bir çıkış yapmak, emeklerle, fedakarlıklarla 15 Ağustos sürecine gelen sürecin yolunu döşemektir. Bunun ilk atılımı Önderliğin belirttiği gibi "*ilk isyandan halk savaşına*" diye tanımladığı çocukluk yaşamı ve daha sonra okul sürecidir. 15 Ağustosa kadar gelen dönemi "ilk isyandan halk savaşına" belirlemesiyle ifade etmektedir.

Önderlik *"çocukluk yaşamıa rağmen bir eksiklik hissediyordum"* diyordu. Bütün büyük isyanlar, devrimler, direnişler, dinler, felsefeler ancak çok köklü kopuşla gerçekleşir. Çok köklü kopuş olmadan, gemileri yakmadan, köprüleri yıkmadan, geriliğe ve geçmişe bir daha dönüp bakmayacak biçimde bir duruş içine girmeden, büyük duruşlar, devrimler gerçekleşemez. O bakımdan her büyük devrimin, duruşun arkasında mutlaka bir köprü yakma, gemileri yakma vardır. Büyük kişilikler açısından da böyledir. Büyük kişi, büyük devrimci, militan olmak açısından da gerilikleri yakmak, arkadaki köprüleri yıkıp, sadece ileriye, özgürlüğe, kurtuluşa, demokrasiye bakmak önemlidir. Önderliğin çıkışını da böyle değerlendirmek gerekiyor. Daha sonra Önderliğin okul, hapishane yaşamı var. Bunların hepsi kendisini doğasında varolan özgürlüğe yatkınlığı besleyen ya da çelişkilerini arttıran, çelişkileri çözmesine yardımcı olan bir süreç oluyor. Daha sonra ideolojik dönem başlar.

İdeolojik dönem bizim tarihimiz açısından çok önemlidir. Bunu kavramadan, anlamadan bundan sonraki mücadele döneminde de yürümek zordur. Çünkü başarının anası ideolojik düzeydir, ideolojik mücadeledir. Zaferin anası ideolojik netliktir. Her türlü pratiğin ve eylemin anası da, her şeyin temeli de ideolojik çalışma, ideolojik düzeydir. Bu açıdan bizim 1970'lerin başından itibaren başlattığımız mücadele bugünkü devrimimizin bu noktaya gelmesinin en temel güç kaynağıdır. Hala da bizim devrimimiz, halk hareketimiz, örgütümüz ideolojik güçle ayakta duruyor. Silahımızı da güçlendiren, ordumuzu da ayakta tutan ideolojik düzeydir. Çünkü ideolojik düzey, moral düzeyi olmadan ne dağa tek bir insan çıkarabilirsiniz, ne de bir insanı savaştırabilirsiniz. Savaş, halk sevgisi, özgürlük tutkusu, özgür ve demokratik yaşam özlemi içindir. Böyle bir amacın savaşçılığını ortaya çıkarmak için büyük bir ideolojik mücadele başlatılmıştır. Kendi içimizdeki geriliğe karşı, kendi toplumumuzda varolan geriliğe karşı mücadele etmeden düşmana karşı mücadele etmek bir eylem yapmak yani bir 15 Ağustos atılımı başlatmak kolay değildir, zordur. Böyle bir atılımın başlaması açısından Kürt toplumuna yeni bir zihniyet aşılayan ideolojik mücadele sürecinin önemi yaşamsal değerdedir.

15 Ağustos Atılımı zindan direnişçilerine verilen cevaptır

Sümer rahipleri tarafından köleler köle olmalarına nasıl inandırılmışsa, kölecilik yüreklerine ve beyinlerine nasıl ki, doğal bir olgu olarak yerleştirilmişse, Türkiye başta olmak üzere, bölge ülkeleri ve emperyalistler de Sümer rahiplerinin bu büyük başarısında olduğu gibi bizleri de bu köleliğe inandırmışlardır yani zihnimizi böyle bir yaşama alıştırmışlardır. Buna karşı en azından toplumun en duyarlı sorumlu üyelerini bilinçlendirmek, Sümer rahipleri gibi kafamıza yerleştirilen kölelik duygularını kırmak için bir ideolojik mücadele gerekiyordu. Sömürgeci, emperyalist güçlerin dayattıkları ideolojiyi kafamızda yıkmamız gerekiyordu. Bunun ideolojik mücadelesine girdik. Kürt bireyini, Kürt insanını ideolojik mücadele ile bu zihniyetten ve ruhsal şekillenmeden kurtarmaya çalıştık.

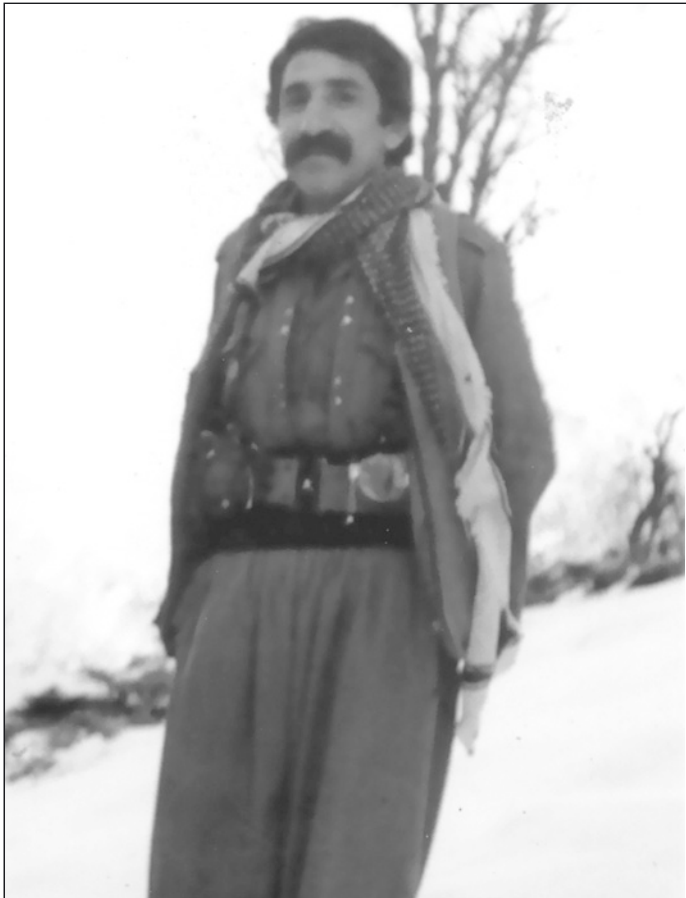
Yeni bir toplum düşünceyle mayalanır. Toplumun özgürlük, demokrasi iradesinin güçlenmesi de ideolojik çalışma ile olur. Apocu düşünce de bu ideolojik mücadele döneminde toplumu yeni bir kişilik, yeni bir irade ile, yeni bir duruşla mayalamıştır. Nitekim 1970'lerin sonuna gelindiğinde binlerce genç, yüz binler hatta milyonlarla ifade edebileceğimiz emekçiler, köylüler Apocuların saflarına doğru yürümüşlerdir. Bir yoksullar hareketi olarak, Kürt halkını alttan gelen depremle sallayan bir hareket olarak 12 Eylül öncesinde sömürgecilerin ve inkarcıların yüreğine bu Kürtler bir daha ayaklanamaz diyen inkarcı rejimlerin yüreğine korku salmıştır. Buna karşı bildiğimiz gibi 12 Eylül 1980'de, askeri cunta iktidara gelmiştir. 12 Eylül cuntası Apocu düşüncenin, bu yeni özgürlük düşüncesinin ve yarattığı militan ruhun kökünü Kürdistan'da kazımak istemiştir. Çünkü Apocu düşünce ve militan kişilik tehlikeli görünmüştür. Apocuların diğer hareketlere benzemediğini, farklı olduğunu anlamışlardır. Bunlar yerleşik anlayışın delisidirler, bunlar toplumun akıllıları değildir, akılları başlarına getirilemez bir delilikte olduğunu görüyorlar. Yani Apocuların mevcut toplumun akıllısı olmadığı, olamayacağı anlaşılıyor. Bilindiği gibi akıllı olmak mevcut rejime ve topluma uymaktır. Böylelerine akıllı denir. Çünkü onların mevcut rejim çerçevesinde aklı başlarına getirilmiştir. Apocular ise toplumun akıllıları yani o anda telkin edilen ve doğrudur denilen şeylere inanmayan, onları yanlış gören insanlar olarak, mevcut rejimi kabul etmeyen insanlar olarak, aile, toplum ve devlet tarafından toplumun delisi olarak görülüyordu. Böyle deliler olmak kötü bir şey de değildir. Aksine tarih böyle delilleri her zaman takdir etmiştir. Mevcut inkarcı, baskıcı, irade kırmış sistemin akıllısı olacağımıza, bunu ret eden bunu yok sayan ve böylelikle başkalarının aklının ermediği, hayal etmediği sözler söylemek o gün açısından önemli bir gelişmeydi. Zaten devrimcilik, militanlık normal insanın inanmadığına inanandır, normal insanın düşünmediğini düşünendir, hayal etmediğini hayal edendir. Böyle insanlar yeni bir çıkış yapabilir.

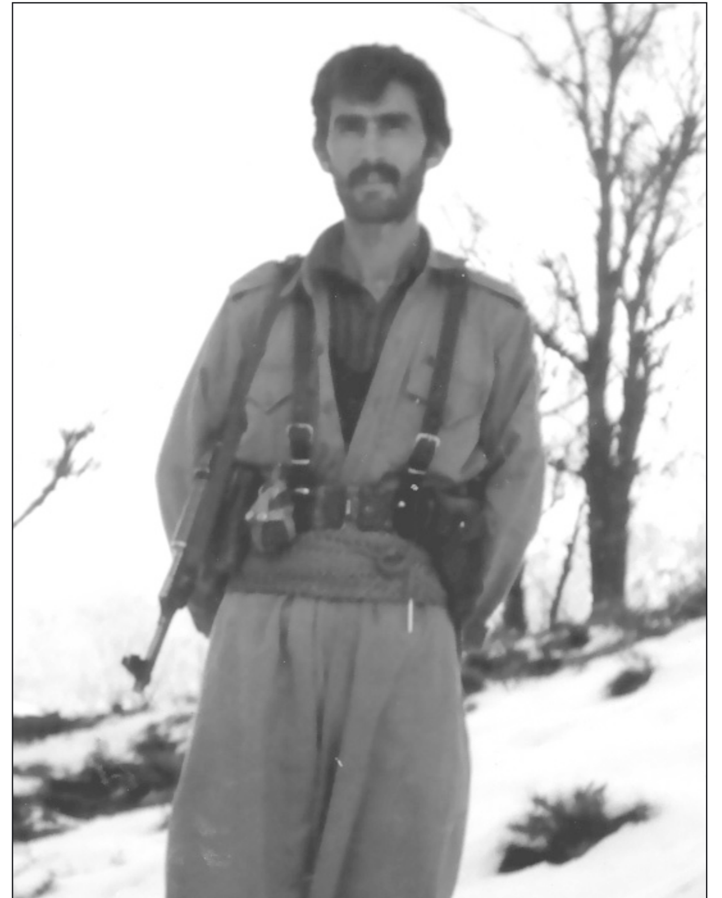
Apocu hareket ortaya çıktığında gelişeceğine kimse inanmadı. Türk devleti Kürtlere nasıl bakıyorsa, Türk solu da bize öyle bakıyordu. Bizim devrimci ve sosyalist olacağımıza inanmıyorlardı. Bunu egemen ulus kompleksi ile kendi tekellerinde görüyorlardı. Kürt milliyetçiliği yapan, Kürt ağa, bey, aşiret çocukları vardı, çeşitli gruplar vardı. Bunlara reformist teslimiyetçi diyorduk. Bunlar da, Kürtlük yaparsak biz yaparız, Kürtçülük bizden sorulur; bir köylü, bir çoban Kürtçülük yapamaz. Bunu ancak Kürt beyi ve çocukları yapar. Onlar da böyle bakıyor, gelişeceğimizi akıllarına getirmiyorlar; hatta alay ediyorlardı. Kürtçülük de yapılırsa, Kürt ağası yapar, beyi yapar. Onlar da böyle bir şeye inanmıyorlardı. Ama buna rağmen bizim hareketimiz Başkan Apo'nun öncülüğünde gelişti. Önderlik "*ben çocukluğumda cıva gibiydim, yerimde duramıyordum"* diyordu. Böyle bir Önderlik gerçeği ile bu bütün değer yargılarını, ölçüleri yerle bir ederek, 12 Eylül öncesi büyük bir hareket ortaya çıkarmış ve dostlara, halka güven vermişti. Halk daha o dönemde büyük bir sempatiyle Apoculara doğru yüzünü dönüyordu.

Apocu hareketin gelişmesini gören Türk devleti gerçekleştirdiği 12 Eylül darbesi ile toprağa saçılan bu düşüncenin yeni yeni filizlenmiş tohumlarının kökünü kazıma hareketi başlatmıştır. Zindanlar şahsında bu yeni düşünenin kökünü kazımak istediler. Ama başaramadılar, aksine Apocu düşünce, özgürlük tutkusu Kürt halkının iradesi, kendine güveni, dört duvar arasında, beton hücrelerde direnişlerle daha da büyüdü. Zindanlarda inkarcı ve sömürgeci rejim tüm gerçekliği ile tanındı. Apocu hareket başladığında ideolojik olarak inkarcı sömürgeci Türk devleti şöyledir, böyledir değerlendirmesini kapsamlı biçimde yapıyordu. Ancak mücadele edilen düşman somut olarak çok fazla tanınmıyordu. Önderlik açısından olmazsa da kadrolar açısından böyle bir gerçeklik söz konusuydu. Dolayısıyla, zindanda ideolojik, teorik ve politik olarak ortaya konulan inkarcı, sömürgeci rejim çok iyi tanındı. Böyle bir tanıma ve bilince varma zindan direnişçileri şahsında Apocu özgürlük tutkusunun daha da ayağa kalkması, körüklenmesi gerçekleşti.

Düşmanın bir hamle yaparak bu hareketin kökünü kazımak istemesine karşı ayakta kalma, kendimizi toparlama sürecini yaşıyorduk. Böyle bir dönemde zindan direnişi tarihsel önemde rol oynamıştır. Hareketimiz için gerekli olan ideolojik ve moral düzeyi besleyen önemli bir etken olmuştur. Zindan direnişi ile birlikte 12 Eylül sonrası yurt dışına çekilen kadrolarımızın tümü gözlerini dağlara dikmiştir. Arkadaşlarımız şehit düştü biz neden burada bekliyoruz, demişlerdir. O güne kadar Semir, Süleyman, Resul vb inançsız ve iradesi kırılmışlar artık bu iş olmaz, uzun yıllar kendimizi toparlayamayız, ortam biraz demokratikleşsin, seçimler olsun, cunta gitsin ondan sonra bir şeyler yaparız diyerek mültecilği, kaçkınlığı savunuyorlardı. *'Bu sınırlardan Hakkari'ye girerseniz, bir ayda tasfiye olursunuz*' diyorlardı.

15 Ağustos tasfiyeciliğe karşı militan ruhu geliştirmektir

Devamı sayfa 36'da

Bu süreçte tasfiyeciliğin yayılmak istendiği, arkadaşların yüreğine ekilmek istendiğini biliyoruz. *"Apo sizin yaşamınızı çalmış"* diyerek, insanları özgürlüğe koşturan değil de yaşamları çalınmış, o çalınmış yaşamları kurtarmaya çalışan tasfiyeci eğilimler ortaya çıkıyordu. 1980'ler de "işte gençlerin yaşamı çalındı, bırakın gençlerin yakasını yaşasınlar" diyorlardı. Önderlik, özgür insan savunmasında *"benim rolüm sizin yaşamınızı çalmak, özgürlüğe ve halka vermektir, benim tarihsel rolüm budur"* diyor. Başkan Apo'nun tarihsel rolü emperyalistler tarafından, sömürgeciler tarafından, Kürt ağaları, beyleri tarafından beyinleri, yürekleri çalınmış gençlerin ve Kürt insanının yüreklerini ve beyinlerini bu hırsızların elinden alıp, özgürlük ve demokrasinin hizmetine koşmaktır. Büyük önderlerin tarihsel rolü hep böyle olmuştur. Daha önce yaşamımız sömürgeciler, ağalar, beyler tarafından çalınmıştı. İşte Önderlik başkalarına hizmet eden bu yaşamlarımızı, beyinlerimizi, yüreklerimizi Prometheus'un kötülük tanrılarından ateşi çalması gibi, emperyalistlerin, sömürgecilerin elinden alarak, özgürlüğün halkın ve ülkenin hizmetine koşmuştur yani Önderlik tarihsel rolünü oynayarak başkaları tarafından çalınmış yaşamı halka vermiştir. Bu gerçeklik daha '70'li yıllarda çarpıtılarak, 'Apo gençlerin yaşamını çalıyor, bırakmıyor ki okusun, yaşamını kursun', diyorlardı. Biz bir özgürlük hamlesi başlatmak istiyoruz, tasfiyeci, teslimiyetçi eğilimler gençlerimizi, halkımıza bu işlerden vazgeçin, Apocuların peşinden koşmak boştur sözleriyle onları mücadeleden geri çekmek istiyorlardı. 12 Eylül sonrası bu yönlü tasfiyeciliğe karşı zindan direnişi bir panzehir rolünü oynamıştır. Arkadaşlara, herkese ülkeye dönün, halkınıza sahiplenin, özgürlüğünüze sahiplenin çağrısı olmuştur. Zindan direnişinin bu çağrısıyla Önderliğimizin emekleri, çabası birleşiyor ve 15 Ağustosa giden yol döşeniyor.

Önderlik kendi şahsında yenilginin önünü kapamıştır

15 Ağustos öncesi Önderliğin çabası ve temposu nefes nefese denilebilecek düzeydedir. Önderlik *"neredeyse tek başıma çalışıyordum, arkadaşlarım vardı ama yeterince destek olamıyorlardı"* demektedir. Böyle bir ortamda bazı kadroların tasfiyeci eğilime düştüğü, bazılarının da inancını yitirdiği bir süreçte Önderlik temposu ve tarzıyla süreci kurtarıyor. Böyle bir zor dönemde bu kadar insanı eğitmek, ülkeye göndermek kolay değildir. Bir savaşçıyı kazanmak, bir insanın yüreğini özgürlük ve demokrasi tutkusuyla doldurmak çok büyük bir iştir. Bir insanda bunları yaratmak büyük bir mücadele işidir. Önderlik, 15 Ağustos'a giden yolda her türlü engele tasfiyeci yaklaşımlara rağmen yürekleri insan, ülke sevgisi ile doldurarak arkadaşlarımızı ülkemizin özgürlük isyanı niteliğindeki vahşi dağlarına göndermiştir.

15 Ağustos kararlarını almak o kadar kolay olmamıştır. Tarihi bir sorumluluk ister. Çünkü herhangi bir karar almıyorsun, bir halkın özgürlük savaşını başlatıyorsun. Zamanlama siyasi ortamı hesaplama önemlidir onun alt yapısını hazırlama önemlidir. Ancak bununla bir savaş başlatılabilir. Bu açıdan 15 Ağustos dönemine kadar olan on yıllık süreç, ideolojik dönem, cezaevi direnişleri, Önderliğin Lübnan'da ve Ortadoğu'da yürüttüğü çabalar yine ülke sahasında arkadaşların yürüttüğü çabalar ve 12 Eylül öncesi verdiğimiz mücadelenin hepsi bir gerilla savaşının azami değil, asgari koşullarını yaratmıştır ve savaş başlatılmıştır. Bir devrimci hareket için, bir devrimci için imkanlar değil, asgari koşullar gereklidir yani asgari imkanı bulduğun an, ayağını basacak bir taş bulduğun an orada artık savaş yürütülebilir, karar verilebilir. Önderlik de on yıllık mücadele ile, ideolojik dönemle, teorik çalışmayla bir gerilla savaşının asgari siyasal koşullarını, asgari kadro birikimini, halkla ilişkilerini yaratarak 15 Ağustos Hamlesini başlatma kararını almıştır.

15 Ağustos nasıl başlatılmış, o dönemin arkadaşları ne düşünüyordu, bunları en iyi ***Mahsun Korkmaz***'ın anılarında görürüz. O kitap okununca Mahsun'u da, 15 Ağustos'u başlatanların da hangi ruhta oldukları anlaşılıyor. Her cümlesinde militanlık ruhu fışkırmaktadır. Bir PKK komutanı savaşçısı nasıl olur, o kitapta bu gerçekleri bizlere öğreten düşünceler vardır. O ruhla 15 Ağustos eylemi başlatılıyor. Başladığında onlar küçük bir hedefe vurdular ama büyük bir tarih başlatmışlardı. Belki de hesaplamışlardı ama onların bile hesaplayamadıkları kadar büyük bir eylemdi. Mahsun da, diğer komutanlar da bu eylemin sonuçlarının büyüklüğünün bu kadar olacağını belki de hesaplamıyorlardı. Bugün halkımızın geldiği düzey düşünüldüğünde, Önderliğimizin bu mücadelenin sonuçlarından ortaya çıkardığı zihniyet devrimi dikkate alındığında bu eylemlerin büyüklüğü daha da iyi anlaşılıyor. Çünkü sadece Kürt için değil, Ortadoğu halkları için, insanlık için de büyük bir tarihi süreç başlamıştır. Bugün ortaya çıkan Önderlik çözümlemeleri de 15 Ağustos'la başlatılan büyük direnişin yarattığı birikim temelinde yükseliyor. Onun ortaya çıkardığı imkanları görerek, ona dayanarak bu düzeyde düşünce sıçramasına ulaşıyor. Eğer 15 Ağustosu başlatmasaydık bu kadar gelişme olmasaydı, böyle bir sorumluluk düzeyi de, böyle bir çözümleme düzeyi de ortaya çıkmazdı.

15 Ağustosu ilk duyduğumuzda yaşadığımız heyecanı, coşkuyu anlatmak gerçekten de zordur. Dört duvar arasında da olsa Önderliğin böyle bir şey başlatacağına da inanıyorduk, o konuda bir inançsızlığımız yoktu. Zindanlarda bile Başkan Apo'nun bu işi yürüteceğini biliyorduk. ***Kemal Pir***'in 14 Temmuz direnişi içinde Başkan Apo ve arkadaşlarının böyle bir direniş başlatacağını söylediğini biliyoruz. Önderlik bir iki yıl hazırlık yapar, ondan sonra bu işi başlatır düşüncesindeydik çünkü Önderliği yakından tanıyorduk. Kendisinin ifade ettiği gibi O cıva gibi yerinde duramayan, bu sorumluluğu duyacak nerede olursa olsun hangi zorluk yaşanırsa yaşansın mücadeleyi geliştirecek bir imkan bulacağını düşünüyorduk.

Eruh ve Şemdinli eyleminden sonra bir çok çevre kendi yaklaşımına göre bir tepki verdi. Türk Solu ideolojik mücadele döneminde olduğu gibi burun büktü, Kürtler, Kürt devrimcileri, Apo bu işi yürütemez, dediler. Kısa bir sürede yenilgiye uğrar diye düşünüyorlardı. Kürt grupları açısından da benzer bir yaklaşım söz konusuydu. Onlar da bu atılıma fazla uzun ömür biçmiyorlardı. Hatta içten içe PKK'nin, Apo'nun başlattığı eylemin yenilmesini, başarısız olmasını istiyorlardı. Kendileri ideolojik dönemde yenilmişler, marjinalleşmişler ama başkasının yaptığını da sindiremiyorlardı. Bu eylemin heyecanını ve coşkusunu yaşamak bir yana aksine tersi duygular içine girdiler. Türk devleti ise başarılı olunacağına inanmıyor, kısa sürede ezeceğini düşünüyordu. Bir sel hareketi geliştirerek, bu isyanı ezecek ve söküp atacaktı.

Önderlik de mücadelenin ilk haftalarında büyük bir dikkatle atılımın nasıl gelişeceğini düşünmüştür. Bu duygularını bir çok çözümlemesinde dile getirmiştir. Türk devletine karşı, Türk ordusuna karşı Kürt insanıyla, Kürt kişiliğiyle savaş vermek kolay değildir. Bu işi başlatan, en fazla inanan, *"ben her yerde başarılı olurum, yoktan mücadele de, insan da para ve silah da var ederim"* diyen Önderlik bile 15 Ağustos karşısındaki duygusu, düşüncesi temkinlidir. Geçen her saat, her gün, her hafta bugünleri de atlattık diyerek, yaklaşmıştır. Böyle bir hamle Önderliğin büyük çabası ve emeğiyle başlamış, yenilmek istemeyen tarzı ve tempoyla süreklilik kazanmıştır. Önderlik yenilmek istemeyen bir kişilik olarak tarzını yenilmez bir niteliğe kavuşturmuştur. Kendi şahsında yenilginin önünü kapayan kişiliktir, kendisinde ne varsa, hepsini açığa çıkaran ve veren bir kişiliktir. 15 Ağustos böyle bir kişilikle, Önderlik gerçeği ile başlamıştır. Bunu tüm HPG komutanları ve savaşçılarının da bilmesi gerekiyor, *"ne kendinizi ne de halkı tam göreceksiniz, kendinizle mücadele edeceksiniz, halk kendi geriliği ile mücadele edecek ve böylelikle bu hareket yaratılacaktır"* demiştir. Özcesi bu hareket başlarken, imkan arayan, kolay olsun diyen, elinde güç olsun da yapayım anlayışıyla değil, zorlukla bu işi yapacağız diyen, kendini zor koşullarda özgürlük mücadelesi, kurtuluş mücadelesi başlatan bir hareket olarak tanımlayan anlayışla hareket etmiştir. Bu çerçevede 15 Ağustos atılımı da zor koşullarda yapılan bir hamledir yani imkana dayanarak, imkan isteyerek, para olsun, ekmek, yemek olsun, dışımızda şu devlet bizi desteklesin, şu kadar güçümüz olsun diyerek başlayan bir hareket değildir. Esas olarak kendi öz gücüne güvenen, öz gücüyle savaşı, mücadeleyi başlatmak isteyen bir harekettir. Bunu Kürt halkının tüm üyelerinin bilmesi gerekiyor. Hareketimiz dün böyleydi, bugün de böyledir.

Bizim dışımızda hiçbir gerilla, siyasi hareket Kürdistan dağlarında savaşamaz, bu kadar ayakta kalamazdı. Ne Afganlar, ne Filistinliler ne de başka halkların savaşçıları bu dağlarda tutunamazdı. Filistinlilerin savaşı kahramancadır, hala da sürüyor ama arkalarında kırk tane Arap devleti var, Batı Avrupa var hatta dünya var. Bundan iki üç yıl önce Güney Afrika'da bir toplantı oldu. O toplantıda İsrail yalnız kaldı, bütün dünya, Avrupa, Çin, Japonya, Latin Amerika hepsi Arapları destekledi. Sadece Amerika İsrail'in yanında yer aldı. Bu nedenle İsrail dünyada yeniden anti Yahudi bir kampanya gelişiyor söylemine bulundu. Özcesi Filistinliler bizim gibi zorluklar içinde mücadele yürütmemektedir. Bizim gerillamızın bugünlere nasıl geldiğini bilirsek, mücadelenin değerini daha iyi anlarız. Bizim gerillamızın, mücadelemizin değeri, büyüklüğü zor koşullara dayanma ve mücadele etme gerçeğinden kaynaklıdır. Aç kaldı, susuz kaldı, kayalara tutunarak yaşayan bir gerilla oldu. En ufacık tutunacak bir yer buldu ve ayakta kaldı. 15 Ağustos ruhuyla ayakta kaldı.

Arkadaşlar gerilla savaşını başlatmak için ülkeye yönelirken Önderlik *"tarih Kürt halkı için böyle zor bir dönemde, siz Kürt evlatlarına fedaice savaşma, her türlü fedakarlıkla ülkeye gidip mücadele geliştirme sorumluluğu vermiştir"* diyerek gerillaları gönderiyor. Ülkeye yönelen mücadeleleriyle, yaşamlarını ortaya koymalarıyla halkın yaşamını gerçekleştirecek militanlar olarak bu dağlara geliyorlar. Ölümsüzleşen, ölümsüzleşecek gerillalar olarak dağlara geliyorlar. Sürekli yaşayacak, hiç ölmeyecek halkın evlatları olarak bu dağlara geliyorlar. Bizim komutanlarımız, Agitlerimiz, bizim önümüzde yürüyen şehitler aramızdan çıkıp, öne geçen yoldaşlarımızdır. Önderliğin kendilerine söylediği *"böyle zorluklarda özgürlüğü kazanacaksınız, zorluklarda ülkeyi kazanacaksınız"* anlayışıyla Kürdistan'a gelen ve mücadeleyi başlatan yoldaşlarımızdır. 15 Ağustosu öyle kolay başlayan, gelişen bir hareket olarak görmeyeceğiz. Bu nedenle değerini büyük, çok anlamlı göreceğiz ve onların ruhunun parçası olacağız. Biz gerillaysak, bu hareketin bir parçasıysak, Apocuysak onların bir parçası olacağız.

Halk 15 Ağustos'un bu ruhundan heyecan duydu. Hiç kimse inanmadı ama halk büyük bir heyecanla izledi ve başarısı için her gün dua etti. Halkın izlemesi de Önderliğin izlemesi de aslında aynıdır, aynı ruh halidir. Halk gerillayı her gün yüreğinde büyütmüştür. Sevgisini, saygısını her gün büyütmüştür ama bir kaygı da sürekli yaşamıştır. Çünkü diğer isyanların başına gelenleri bildiğinden, acaba sorusunu soruyor. Acaba sorusu kafasında olmasına rağmen gerillaya karşı sevgisini büyütüyor ve diğer isyanlardan farkını görüyor. 15 Ağustos'u yaratanlar, başlatanlar farklıdır. Nitekim, gerilla ilk Botan'a girdiğinde halk farkını görüyor. 1975'lerde KDP yenilmiştir, bu halk da yeni bir kırılma yaratmıştır. KDP'yi bilen halk PKK'yi gördüğünde hemen farkını anlıyor. Farklı olduğunu yaşamında, yürüyüşünde, üslubunda, sözünde görüyor yani gerillanın konuşmasında zaferi, inancı görüyor, farklı bir toplum arayışı, farklı bir dünya arayışını görüyor. Bu halk da heyecan, istek yaratıyor. Daha baştan itibaren gerillaya güveniyor. Nitekim ilk 15 Ağustos eylemi başladığı zaman binlercesi katılmak istiyor ama bizim komutanlarımız o yükü kaldıracak düzeyde olmadığı için bu gerçekleşmiyor. 15 Ağustos'un yarattığı havayı, etkiyi değerlendiremiyor.

15 Ağustos gerillası demokratik Kürt iradesi yaratmıştır

15 Ağustos, halkımızın gerillayı giderek yüreğinde büyüttüğü bir hareket oluyor. 15 Ağustos hareketi ile başlayan gerilla hareketi giderek toplumda etkisini derinleştiriyor. İlk önce Botan'da, gençler içinde, şehirlerde her tarafta bir özgürlük ateşi tutuşuyor. Katılımlar da giderek artıyor. Halk giderek bu hareketin Şeyh Sait, Dersim, Ağrı gibi olmayacağını düşünüyor yani artık süreklileşeceğine inanıyor. 1990'larla başlayan serhildanlar halkın 15 Ağustos atılımının yenilmeyeceğini, süreklileşeceğini, bunun diğer isyanlar gibi olmadığına kanaat getirmesi sonucu ayağa kalkmasıdır. Yani yüreğinde büyüttüğü, sevginin, inancın '90'larda serhildanlarla patlatılmasıdır.

15 Ağustos Hamlesi Kürt halkının kara tarihine, kölelik tarihine, iradesinin kırılma tarihine vurulmuş bir darbe olarak başlatılıyor. Başkan Apo'nun birçok değerlendirmesinde olduğu gibi sadece Türk karakollarına veya askerlerine sıkılmış bir kurşun değildir. Esas olarak Kürt'ün geriliğine sıkılmış bir kurşundur. Kürt'ün iradesizliğine, Kürt'ün kendine güvensizliğine ve tabii ki inkarcılığa sıkılmış bir kurşundur. İsmail Beşikçi çok değerlendirdi, hep ilk kurşun olarak ifade etti. Bu ilk kurşun, ilk önce Türk karakoluna değil de, Kürt'ün yüreğindeki, beynindeki prangalara, zincirlere ya da karakollara sıkılmış bir kurşundur. Sömürgeci egemenlik sadece tepelerde karakol kurmamıştı, sadece şehirlerde karakollarını kurmamıştı. Sömürgeciliğin, egemenliğin en büyük başarısı bizim zihinlerimizde, yüreklerimizde karakollar kurmasıydı. Öyle ki, Kürtler neredeyse gönüllü olarak asimilasyon sürecine girmişti. Artık düşmanın karakol kurmasına hatta baskı yapmasına bile gerek kalmadan inkarcı kapan içine giriliyordu. Bu nedenle 1970'ler sürecini bizim hareketimiz Türkleşmeye koşma, giderek düşmanın baskısına gerek kalmadan sömürgeciliği, inkarcılığı kabul etme süreci olarak değerlendirmişti. İşte 15 Ağustos bizim zihnimizdeki, yüreğimizdeki bu karakollara darbe vurmuştur, Türk karakollarından önce içimizdeki karakollarımıza darbe vurmuştur.

Kadrolar bu konuda hazırlıklıydı. Kadrolar zihinlerindeki, yüreklerindeki karakolları yıkmak için önemli bir dönem geçirmişlerdir. 15 Ağustos Atılımıyla birlikte halkın da, bütün Kürt toplumunun da yüreğindeki bütün karakollara bir kurşun sıkılmış oluyordu.

Bu yönüyle 15 Ağustos işin en zor yanını başardı. Serhildanın anlamı artık iradesiz halktan iradeli halk olma, kendine güvenmeyen halktan kendine güvenen halk olma, düşmana karşı bir şey yapamam, güç getiremem diyen bir halktan ben bu düşmanı yenerim, özgürlüğümü kazanırım diyen iradeli bir Kürt halkı ortaya çıkmasıdır. Bu açıdan serhildanların anlamı çok büyüktür, yaratıcısı da 15 Ağustostur, gerilladır. 15 Ağustos gerillası demokratik Kürt iradesi yaratmıştır. Kürt'ün iradesini ortaya çıkarmıştır. Bu en büyük devrimdir. Serhildanlar Kürt toplumunun ret ve kabul ölçülerinin netleştiği, neyi ret edeceğinin, neyi kabul edeceğinin halk tarafından öğrenildiği, meydanlarda dosta, düşmana ve dünyaya haykırıldığı yıllardır. Dolayısıyla, biz serhildanları yani 1990'ları 15 Ağustosun zaferi olarak görüyoruz. 1990 yılında 15 Ağustos zafere ulaşmıştır.

Dirilişini sağlayan bir halk mutlaka başarıyı kazanır. Nitekim Başkan APO serhildanlardan sonra *"diriliş tamamlandı, sıra kurtuluştadır"* demiştir. Bizim mücadelemiz şimdi bu başarının tarihini yazıyor. Hangi içerikte, derinlikte olacağını belirleyecek pratiği yaşıyor. Yoksa artık Kürt halkını geriye döndürmek 1960-70'lerdeki köleliği kabul ettirmek mümkün değildir. Çünkü onun militanları, kadrosu ve halk gerçeği ortaya çıkmıştır. Bir toplumu toplum yapan o güne kadar biriktirdiği moral değerlerdir, arkasındaki tarihtir. Arkamızda soylu bir tarih vardır. Direniş, serhildan, zindanlar, fedailer tarihi vardır. Yani tarihimiz bize mücadele gücü vermesi açısından dolu doludur. Bizi yeniden şekillendiren bu tarihtir.

İlk gerillalarımız nasıldı, bunların bilinmesi de önemlidir. Yeni katılımış, kırsal alandan katılmış, bizi sonradan tanıyan bazı arkadaşlar dışında, bizim gerillalarımızın hepsi o dönemin koşullarına göre ideolojik düzeyi gelişmişti. Hemen hepsi bir broşür yazacak nitelikteydi. Gerillamız sadece askeri bir güç olmadığı için, toplumu bilinçlendirecek, eğitecek, ona yeni bir yaşam ve mücadele felsefesi verecek, çağdaş yaşamın nasıl olması gerektiğini ortaya koyacak ve Kürt halkını bu hedefe yöneltecekti. Sadece askeri mücadele vermeyecek, halkı mücadele içine çekmek

için halkta bir çok alanda devrim yaptıracak rol oynayacaktı. 15 Ağustosu ve onu yaratan gerillayı böyle değerlendirmek durumundayız. Sonuçları da 15 Ağustosun ve gerillamızın bu nitelikte olduğunu kanıtlamıştır.

Biz ilk çıktığımızda Barzani hareketini eleştirdik, Kürt isyanlarını eleştirdik, bunlarla bu işin olmayacağını, özgürlüğün, demokrasinin öyle kazanılmayacağını sürekli vurguladık. Bütün diğer hareketler Kürt isyanlarını göklere çıkarıyorlardı. Biz ise eleştiriyorduk. Biz Kürt'ü eleştirerek tarihimizi eleştirerek, iyi yanlarını, eksik yanlarını ortaya koyarak tarih sahnesine çıktık. Zaten kendimizi, Kürt'ü eleştirmeseydik bizi geriliğimizden kurtaran devrimci bir çıkış gerçekleştiremezdik. İlk isyanda olduğu gibi Önderlik kardeşine, babasına, evine taş atmasaydı bu hareket, bu Önderlik de ortaya çıkmazdı. Kürt halkı da ağasından, beyinden, aşiret reisinden, şeyhinden kopmadan bir toplumsal dönüşüm sağlayamazdı. Geleneksel bağlardan, ilişkilerden kendisini koparmayan bir toplum demokrasi kuramaz. Demokratik irade kazanamaz, kazanması da mümkün değildir. Bu nedenle sömürgeci egemenlik ve inkarcı rejimden kurtulmak için demokratik bir toplum yaratmanın gereğine inandık ve toplumu demokratikleştirmek için ortaya çıktık. Bizim otuz yıl önce diğer gruplarla, güçlerle en yoğun yaptığımız tartışmalardan biri, ağalar, beyler, feodalite engel midir, hedef midir konusuydu. Özellikle Rizgari grubu feodalitenin engel olduğunu ileri sürerek toplumsal dönüşümün gereğinin köklü olduğunu inkar ediyordu. Biz Kürt halkını gerilik içinde bırakan bu yapıları hedef olarak görüyorduk. Biz, bu yapıların Kürt'ün sırtından inmesini söylüyorduk, Kürt'ün kanını emmiş, onun sırtına çıkmış öyle yaşıyorlardı. Onlar olduğu müddetçe Kürt halkı ve özgürlük mücadelesi irade kazanamaz diyorduk. İşbirlikçi, feodal, teslimiyetçi bu güçlerin iradeleri kırık olduğu gibi bunu her gün topluma, halka yayıyorlar. Bu açıdan biz hedef dedik ve ağaları hedefledik. Celal Bucak'ı hedeflediğimiz zaman, bu örgütler bunlar da Kürt'tür bunları niye hedefliyorsunuz diyerek bizi engellemeye çalışıyorlardı. Cizre'de yürüyen, Nusaybin'de, Doğubeyazıt'ta, Gever'de, Diyarbakır'da yürüyen demokratik irade kazanmış halktır ya da onları yürüten önderler aşiret reisleri, tarikatlar, şeyhler değildir. Halkın içinden çıkmış doğal önderlerdir. Türkiye'de belki tedricen, evrimci biçimde geleneksel değerler yıkılmıştır ama yine de demokratik devrim köklü biçimde gelişmediği için, toplum içinde geleneksel değerler farklı biçimde içirilmiş halde bulunmaktadır.

Bizim demokratik devrimimiz ise geleneksel yapılara köklü bir darbe vurmuştur. İçeriği derinlikli özgürlükçü ve demokratik genler taşıyan bir demokratik devrimdir. Mutlak özgürlükçü ve mutlak demokratik yanı olan bir harekettir. Bunun en somut ifadesi kadın devrimidir, kadın hareketidir. Kadın özgürlük duruşudur. Bizler tamamen özgür birey, özgür toplum yaratmak istiyoruz. içimizden çıkan tasfiyecilerin kadın sorununda sosyal reform istedikleri Başkana iletilince, Önderlik *"benim hareketim sosyal reform hareketi değil, sosyal devrim hareketidir"* cevabını verdi. Bizim kadın özgürlük hareketimizin devrim içinde devrim yaratan ve demokratik devrimimizi bu yönlü derinleştiren bir hareket olduğunu vurgulamıştır. Bizim kadın hareketimizin, özgürlükçü olmayan, bütün gerilikleri yerle bir eden bir özelliği vardır. Ortadoğu'da gerilik en fazla da kadında başlatılmış, kadında derinleştirilmişse, bugün bu dağlarda binlerce yoldaşımızın savaşması, özgürlük tutkusunu en yüksekte tutması, dünyada hiçbir kadının yapmayacağı kadar özgürlük ölçülerini yüksek tutması sadece Kürt kadını değil, bütün Ortadoğu'yu değiştirecek bir harekettir.

Bugün halk DEHAP'a gidiyor, yöneticilere senin bu yanlışın var eleştiriyorum, diyebiliyor. Halkın eleştiri gücü gelişmiş, yöneticisinden özeleştiri istiyor. Bu çok önemli bir olgudur. Demokrasi ve özgürlük eleştiri ile gelişir. Eleştiri, özeleştiri olmayan yerde demokrasi gelişmez. Eleştiri, özeleştiri olmayan yerde ağalık, beylik olur. Halk bugün herkesi eleştirebiliyor. Bu tutumuyla bir özgürlük duruşu tutturmuş yürütüyor. Halk yirmi yıldır yürüyor yani sürekli bir hareket halinde tüm baskılara rağmen bugün yine ayaktadır. Bir aşiret gücünü, bir feodal beyi, bir tarikat şeyhini ya da bu tür sosyal yapılara dayanan örgütler satın alınabilinir. Biz de bir komutan ya da yönetici satın alınabilir. Ama demokratik devrimle ortaya çıkmış, demokratik halk gücü satın alınamaz. Bugün kuzey Kürdistan'daki Kürt demokratik gücünü satın almak mümkün değil. Çünkü bir aşiretin öncülüğünde yürümüyor. Biz bile bir halkı, bir insanı dağa çıkarmak için ancak özgürlük ruhu, inancını ortaya koyarak yapıyoruz. Komutanı veya yöneticisi bile vazgeçse halk artık vazgeçmez. Özcesi demokratik devrimini yapmış bir halkı satın almak mümkün değildir. Bunu sağlayan da 15 Ağustos Hamlesidir.

Bugün mücadele içinde yetişen bir kuşak vardır. Sürekli ulusal demokratik hakları için mücadele veren bir yaşam içinde büyümüş, Kürt halkının ve Kürdistan'ın özgürlüğü söylemi ile yüreği ve beyni şekillenmiş yani Kürtlüğünden kaçan değil, kendi Kürtlüğü ile övünen bir kuşak ortaya çıkmıştır.

Bugün bizim her dağın tepesinde, her vadide şehitlerimiz vardır. Şehit vermediğimiz dağ parçası yoktur. Bir şairin söylediği dizeler tamamen bizim mücadelemizi ifade etmektedir, şair şiirinde; ...herhangi bir yere giderseniz meçhul asker anıtı ararsınız, oraya gider saygı duruşunda bulunursunuz, Kürdistan'a gidince meçhul asker anıtı aramana gerek yok, eğ başını değdir taşa, işte orası meçhul asker anıtıdır, *diyor.*

Bir özgürlük hareketinin, ulusal kurtuluş hareketinin başarısı halkta yarattığı sonuçlardır. Biz bunu bugünkü halk düzeyiyle gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Bizim hareketin en temel özelliği de ulusal birliği sağlayan hareket olmasıdır. Yalnız Kuzey Kürdistan ve Güneybatı Kürdistan'da halkın birliğini sağlamadı, dört parçanın birliğini de sağladı.

15 Ağustos Atılımı, Kuzey Kürdistan'da gerçekleştirdiğimiz devrimci hareket ve bunun bütün Kürtler üzerinde etkisi olmasaydı KDP ve YNK şimdi bitmişti, tükenmişti, esamesi bile okunmazdı. Biz ayakta kaldığımız için bütün Kürdistan'da mücadele verdiğimiz için, onlar ayakta kaldı. Bugün de ABD'nin müdahalesinden sonra bu güce dayanarak ve hareketimizin ayakta kalmasından güç alarak yaşıyorlar.

15 Ağustos Atılımı çok kapsamlı bir olgudur. Ama sonuçları ortadadır, güçlü bir halk ortaya çıkmıştır. Özgürlük ve demokrasi bilinci, direniş gücü bütün halklardan daha yüksek hale gelmiştir. Başkan Apo *"ben bu halka ne verdiğimi, neler kattığımı biliyorum"* demektedir. Kürt halkı bugün demokratik mücadelesini her türlü baskıya karşın yürüterek Başkan Apo'nun bu belirlemesinde kanıtlamaktadır.

1999 yılında savaşı durdurarak, demokratik mücadele temelinde, demokratik özgür birlik stratejisini pratikleştirdik. Savaşı 15 Ağustosun yarattığı birikimin biz de yarattığı güven ve imkanlar temelinde durdurduk. Eğer 15 Ağustos Hamlesi olmasaydı, bu kadar demokratik halk iradesi ortaya çıkmasaydı, savaş dışı çözüm imkanları bu kadar artmaz ve imkan dahiline girmezdi. Savaşla demokratik bir halk gücü ortaya çıkardık. Halkımız belirli düzeyde demokratik mücadele imkanlarının olduğu ortamda bu mücadeleyi sürdürür ve özgürlüğünü alır, diye savaşı durdurduk. Demokratik mücadele ile sorunun çözülebileceğini, düşüncesi ve kararı diğer etkenler yanında 15 Ağustosun yarattığı birikim ve imkanlar temelinde ortaya çıkmıştır. Kürt sorununun temel bazı hakları kabul edildiğinde demokratik gücü temelinde çözüleceğine inanıldı. Halk ve kendi gücümüze inandığımız için bu savaşı durdurduk. Tabii ki, meşru savunma gücü gerillayı da ayakta tutarak, özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştireceğimize inandık. Gelinen aşamada beş yıllık, altı yıllık süreçte halkımız demokratik yoldan mücadele verdi, önemli sonuçlar da ortaya çıkardı. Türkiye'de demokratikleşme ihtiyacı ortaya çıktı.

Türkiye'de gelişen olumlu etkenlere rağmen mevcut durumda inkarcı zihniyet aşılamamıştır. Gelinen aşamada Türkiye bizim savaşı durdurmamıza, demokratik çözüm istememize ve her türlü makul yaklaşımlarımıza rağmen iki saatlik dil yayını ve belirli kurslar dışında adım atmadı. Aksine Kürt sorununun demokratik yollarla çözme çabalarımıza cevap verme yerine çürütme politikasını izleyerek, mevcut Kürt inkarcılığını meşrulaştırma, normalleştirme ve Kürtsüz bir demokrasiyi, Kürt'ün haklarının olmadığı, tırnak içinde bir demokrasiyi kabul ettirme, dayatması içine girdi. Özellikle AKP hükümeti ABD ile ilişkileri ve toplumsal zemini ile bu inkarcılığı taze bir kan olarak sürdürmek istedi. Bu Kürtsüz demokrasi dayatmasına karşı yani mevcut Kürtsüz rejimi, Kürt haklarını inkar edebilen bir rejimi normalleştirmesine karşı, hareketimiz *"bu kabul edilemez, tek taraflı ateşkes böyle gidemez, on maddelik haklar kabul edilirse çözüm olur yoksa savaş derinleşir"* dedi. Nitekim Önderlik de yol haritasında oraya konulan on madde üzerinde anlaşılırsa çözüm olur yoksa savaş derinleşir demektedir.

Tek taraflı ateşkesi bütün çabalarımıza rağmen yeni hükümetin Kürtsüz demokrasi yani Kürt'ün haklarının ret edildiği bir rejimi bize dayatması karşısında bu oyunu bozmak için kaldırdık ve çift taraflı ateşkes istedik. Kürtsüz demokrasi dayatmasıyla inkarcı rejimi yeni koşullarda sürdürme politikasına aktif meşru savunmaya geçerek, cevap verdik.

Halkın gücüne dayanmayan hiçbir politika başarı kazanamaz

Bu süreçte ABD bölgeye müdahale etti. İzlediği politikadan anlaşılmaktadır ki, kendine tümden boyun eğmeyen bir hareket olarak bizden kurtulmak istemektedir. ABD Kürt işbirlikçisi KDP, YNK vb bir oluşumu bizim yerimize ikame etmek istiyor. Türkiye'de de, Irak'ta olduğu gibi bir işbirlikçi hareket ortaya çıkarmak istiyor. Böyle bir hedefin ve planlamanın olduğunu içimizde çıkan tasfiyeci eğilimin pratiğinden anlamaktayız.

Başkan Apo dünyadaki ve Ortadoğu'daki siyasal durumu kaos aralığı olarak değerlendirdi ve bu kaos aralığında kim kendini daha iyi örgütler, pratikleştirir ve mücadele ederse, onlar kazançlı çıkar, dedi. Türkiye'nin Kürtsüz demokrasi projesi ve bunu kabul ettirme politikası karşısında kaos aralığının gerektirdiği politik ve örgütsel ihtiyaç temelinde önümüze İkinci 15 Ağustos Hamlesi'ni koydu. Dün inkarcılığa karşı 15 Ağustos Hamlesi gerçekleştirildi. Bugün de kaos aralığının gerekliliği ve Türkiye'nin Kürtsüz demokrasi ile AB'ne girip bu sorunu çürütme politikasına karşı ikinci 15 Ağustos hamlesi yürütülecektir. Bu hamle hem HPG'nin aktif meşru savunmaya geçmesi hem de halkın serhildanlarla birlikte yürütülecektir. İkinci 15 Ağustos hamlesinin böyle bir karakteristik özelliği vardır. Yani yanlızca gerillanın gerçekleştireceği bir hamle değildir.

Bu süreçte içimizde tasfiyeci bir eğilim çıktı. Tasfiyeci eğilimin en belirli yanlarından biri de bu tek taraflı ateşkesi bozma kararını engellemekti. Nitekim bu kararı geçen yıl almamızı engellediler. Nitekim Önderlik Özgür İnsan Savunması'nda *"1 Eylül'de ateşkes kaldırıldı, bunu kamuoyuna ilan ettiler, aralıkta yeni bir hamle yapmalarını beklerken bölünme haberi ile karşıma çıktılar"* belirlemesi ile bu durum işaret etmektedir. Birçok değerlendirmesini de bunun üzerine yaptı.

Kaçan tasfiyeci güruh örgüt içinde eskiden beri sorun olan, Eylül 2002'de yapılan toplantıda deşifre edilen anlayışın ve grubun devamıdır. Biz bu ahbap çavuş grubu dağıtılacak. Bundan vazgeçilecek dedik, kendileri de söz de verdiler. Bu ilişkileri terk edeceğiz dediler. KONGRA GEL İkinci Kongresi'nden önce yapılan toplantıda bu sözün aksine Eylül 2002'den sonra daha fazla örgütlendiklerini itiraf ettiler. Bunların bir çoğunun savaşta iradesi kırılmıştı. İlk 15 Ağustos öncesi iradeleri kırılmış ve tasfiyeciliği örgüte dayatan Semir'in, Süleyman'ın Hakkari'den sınırı geçerseniz imha olursunuz demesi gibi bunların da iradesi kırılmıştır. Bunların tasfiyeciliği irade kırılmasının örgüte dayatılması ve kabul ettirilmek istenmesidir. Kaçanların iradesi tamamen kırılmıştı. Hiçbirisine sen Botan'a git, Amed'e git diyemezdin. Bunlar ununu eleyip, eleği asmışlardı. Çift taraflı ateşkes istemeyi ve aktif meşru savunmayı provakasyon olarak değerlendirmelerinin altında yatan gerçek budur.

Kaçanlar parti kuracaklarını ilan etmişlerdir. Partilerinin ismi Yurtsever Demokrat olacakmış. Kendilerine göre YNK ve KDP çizgisini kendilerinde sentezleyecekler. Bu nedenle YNK'den yurtseverliği, KDP'den de demokratlığı almışlar. Böylece Apocu geleneği herkes gibi onlar da inkar edip, kökünü bu topraklarda kazımayı hedeflemişlerdir. Nitekim söylemleri Apo'yu ve PKK'yi Kürt siyasetinden kazımak isteyenlerle aynıdır. Dolayısıyla, alacakları ismi bilinçlice seçmişlerdir. Apocu çizgiden kopuyoruz, YNK ile KDP'nin çizgisini buluşturuyoruz, mesajı vermek istemişlerdir. İradesi kırılmışların yapacağı şey tabii ki böyle olacaktı. Kaçanlar zaten tutumlarıyla Apo'nun ortaya koyduğu strateji, taktik ve politikayla olmuyor, diyerek yeni bir ideolojik ve siyasal çizgiyi hareket dayatmışlardır. Bunu da ABD'nin Ortadoğu'ya gelmesinden güç alarak yapmışlardır. Böylece bu hareketi ele geçireceklerini düşünmüşlerdir.

Siyasi olarak ABD'ye sığınalım, tamamen onun politikasının uzantısı olalım, belki bir şey elde ederiz, demişlerdir. İdeolojik olarak burjuva liberal, milliyetçi düşünceye sahiptirler. Halkçı çizgiden vazgeçmişlerdir. Halka dayanarak bir şey elde edilemeyeceği düşüncesi ve irade kırılmasının götürdüğü ideolojik savrulmadır. Zaten yaşamları da halkçı özelliklerden çok ağa, bey ve burjuva olma özentiliydi.

KDP'nin, YNK'nin politik tarzında, birileri kavga edecek, kendileri de kavga edenlerden biri tarafına yamanma ve böylece bir şey elde anlayışı vardır. Öte yandan 20. yüzyıldaki ulusal kurtuluş hareketlerinin çizgisi yani bu alandaki eski paradigma ile hareket etme düşüncesinin atamamışlardır. Eskiden iki sistemli dünyada bir devlete dayanılarak verilen bir ulusal kurtuluş zihniyeti vardı. Kaçanlar, bunu YNK ve KDP'nin anlayışıyla birleştirerek, ABD'nin müdahalesiyle birlikte, ona dayanarak bir şeyler elde etme politikasına dönüştürmüşlerdir. Bugün böyle bir yaklaşımla bir şeyler elde etme politikası dünya ve bölge gerçekliğine doğru okuyamama, en önemlisi de halka inanmamaktır. Kaldı ki, ABD Irak söz konusu olduğunda Güneyli Kürtleri Arapları dengelemek için belirli düzeyde dikkate almaktadır. Ancak Ortadoğu söz konusu olduğunda Türkiye'yi dikkate aldığını, bu nedenle milliyetçi temelde düşünülse bile bu yaklaşımın gerçekçi olmadığı görülmemektedir. Böyle bir yanılgı ve hayalle kendilerini aldatmaktadırlar ya da aldatılmaktadırlar.

Biz Türkiye'de ve diğer parçalarda Kürt halkının gücüne güvenerek bir politika ve çözüm stratejisi izlemekteyiz. Bunun için de halkımızın gücü yanında diğer halkların demokratik gücünü de bu çözüm için değerlendirme politikasını esas almaktayız. Halkımızın gücüne inanmazsak 15 Ağustos'a ve yarattığı sonuçlara inanmamış oluruz. Eğer 15 Ağustos'un büyük değerler yarattığına inanıyorsak, Kuzey'de de, Küçük Güney'de de, Doğu'da da her tarafta bir halk gücü yaratılmıştır. Buna dayanarak özgürlüğümüzü kazanabiliriz.

Dünyada herkes ile politik ilişki kurulabilir. Dolayısıyla bizler de ABD, AB ve başka ülkelerle siyasi ilişkiler geliştirebiliriz. Böyle yapmak yanlış değildir. Şu devletle ilişki kurulsun, şununla kurulmasın gibi bir sorunumuz ve önyargımız yoktur. Ama bu kendi halkımıza, i护rademize güvenerek, halkımızın çıkarlarını, iradesini satmadan, boyun eğmeden kurulan bir ilişki olmalıdır. Kaçanlar Kürt halkının özgürlüğüne ve demokrasiye hizmet eden bir diplomasi değil de, hareketimizi kullanım değeri olan dereceye düşürerek, Özgürlük hareketini sonu belirsiz bir maceraya ve tehlikeli bir ilişki içine atmak istediler.

Kaçanların örgüt çizgisine karşı çıkan bir duruşları da şöyle gelişti. Türkiye ve ABD'ye Önderlik radikaldir, biz daha yumuşağız mesajı vererek, tehlikeli bir politika izlediler. Bu politikayla Önderliği tasfiye ettirip, hareketi daha kolay ele geçiririz hesabı yapmışlardır.

Önderlik tasfiyeci eğilimin çözümü Bağdat'ta aradığını duyunca, *"burada çözülmeyen, Bağdat'ta nasıl çözülür"* dedi. Çünkü en makul yaklaşımı Önderlik göstermektedir. Dolayısıyla, 'Önderliği reddeden Kürt'ü reddeder.' Önderlikle çözüm aramayan Kürt inkarcısı bir rejimdir. Önderlik *"devlet değil, Kürt'ün temel demokratik haklarını kabul eden, bir demokratik ülke istiyoruz"* demektedir. Dolayısıyla, çözüm arayan ilk önce İmralı'ya baş vurur. Önderliğin yaklaşımlarının çözümleyici olmadığını hiç kimse söyleyemez. Bunun söyleyenlerin niyetleri başkadır.

Kaçmaların en tehlikelisi de örgütün içini boşaltmaktır. Örgüt irade kırıyormuş, örgüt olmadın mı daha çok iradeli oluyormuşsun, bu bir demagoji, bir safsata, bir yalandır. Bu yaklaşım tasfiyeci politikalarını geliştirmek için örgütü tasfiye etme hedefinin söylemidir. Esas olarak militanı ve kadroyu irade yapan değil de, kadronun içini boşaltıp devrimi demokratik niteliklerini tüketen bir örgüt çizgisini dayatmak istemişlerdir. Bu örgüt çizgisi inkarcı rejimlerin ve bize boyun eğdirmek isteyen güçlerin istediği tasfiyeci bir eğilimdir. Tabii ki biz halkçı örgütüz. Halk ancak demokratik süreç ve yapılanmalarla güç olur. Demokratik süreç ve yapılanmaların olmadığı örgütleri ağalar, beyler, burjuvalar, aşiret gücünün elinde tutanlar, başka güç odaklarını ellerinde tutanlar ele geçirir. Dolayısıyla bizim örgüt anlayışımızda ağalık, beylik ve bürokratlık yoktur. Halkın devrimciliği, devrimciliğin halkçılığı bizim örgüt ve yönetim

tarzımızın esasını oluşturur. Tabii ki biz özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten bir örgütüz. Eğer örgütümüz demokrasi ve özgürlük mücadelesi yürütecek nitelikte ve yapılanmadaysa o zaman içeriği özgürlükçü ve demokratiktir. Mücadele gücü olmayan, gevşek, dağınık, disiplinsiz örgütlerin özgürlükçü ve demokratik içeriği yoktur. Bunlar olsa olsa çürümüş ve mücadeleyi tasfiyeye götürecek örgütler olarak tanımlanır. Kaçanların istediği örgüt tarzı tam da böyle bir örgüt tarzıdır. Kadronun ve halkın örgütlü güç olmadığı böyle bir örgütlenmeyi kolay ele geçireceklerini düşünerek, örgütü tasfiye edecek,militanın için boşaltıp, irade olmaktan çıkaracak her türlü dayatmayı yapmışlardır.

Bugüne kadar bizim halkımız mücadele iradesi gösterdiyse ve kadromuz önemli bir güç ve irade kazandıysa, bunun nedeni Önderliğin ortaya çıkardığı büyük örgütlenme ve bunun yarattığı güçtür. Diğer örgütler direnemediyse bunun nedeni Önderlik kadar halkı ve kadroyu örgütlü hale getirememeleridir. Halkı da güç yapan örgüttür, bireyi de güç yapan örgüttür. İradeli toplumlar örgütlü toplumlardır. Biz demokrasiyi, özgürlüğü mücadele ile kazanacağız, örgütle kazanacağız. Biz bütün ömrümüzü Kürtleri örgütlü yapmak için uğraştık. Önderliğe, Önderlik bizi örgütlediği için Ulusal Önder dedik. Önceden üç Kürt bir araya gelemezdi. Kürtler eskiden ne devlet kurmuştu, ne ekonomik, ne sosyal, ne sağlık örgütü kurmuş ne okullar kurmuştu. Örgütten anlamayan bir toplumdu. Örgüt olarak düşündüğü bir aşiret bir de ailesi vardı. Kürdistan'da futbol takımlarını bile valiler kurardı. Kürt toplumu bu düzeyde örgütlenme gerçeğinden uzaktı. Kürt'ün en temel zaafı örgüte gelmemeydi. Örgüte yatkın olmamasıydı. Biz biraz bu zaafı kırdık, insanları biraz örgütlü hale getirdik. Özgürlük ve demokrasi mücadelesinin nasıl verildiğini ve verileceğini bilmeyen, bu konuda bir cehaleti yaşayan bazıları örgütün zayıflamasını, devletin zayıflamasında olduğu gibi özgürlük ve demokrasinin artması olarak görmektedirler. Bu değerlendirme yanlış olduğu gibi bir cehaletin ürünüdür.

İrade nedir, özgürlük nedir, özgür toplum, demokratik toplum nasıl olur? Ağaları, beyleri etkisizleştirmeseydik, Kürt'ün demokratik iradesi ortaya çıkar mıydı? Halkı ağalıktan, beylikten, tarikattan kurtararak demokratik irade yapıp biz ayağa kaldırdık. Bugün Kürt kadını da dimdik ayaktadır. Sadece Türkiye ve Kürdistan'ın değil, İran'ın da, Irak'ın da, Suriye'nin de demokrasi kuvveti Kürtlerdir. Güney'de de bizim devrimimizin etkisiyle belirli düzeyde demokratik halk dinamizmi ortaya çıktı. Biz olmasaydık toplum ve Güneyli örgütlerin hepsi kapkara feodal ve aşiretçiliği sürdüreceklerdi. Ama biz sürekli etkiledik. Bu konuda etkileme gücümüz yüksektir. Bir Fransız Devrimi savaştığı ülke olan Rusya'yı derinden etkilemişse savaş içinde bile Fransız Devrimi'nin değer yargılarını benimseme çabası içindeyse bizim Süleymaniye ve Erbil'i daha fazla etkileyeceğimiz açıktır. Şu anda Güney'de biraz sosyal gelişim varsa bize bağlıdır.

Kaçanlar sorumlu ve fedakar kadro niteliğini ortadan kaldırmak istediler. Açıktır ki, özgürlüğünü ve demokrasisini elde edememiş bir halk olarak sorumluluk düzeyi yüksek halk evlatlarına bugün de fazlasıyla ihtiyaç vardır. Tabii ki devrimimiz sadece kadro gücüyle gerçekleşmeyecektir. Ancak örgütsel ve mücadele dinamizmi kazandıracak, sorumluluk düzeyi yüksek kadrolara her zaman ihtiyaç olacaktır. Biz Apocuyuz derken halka ve dostlara büyük bir söz verdik. Apocuyuz demek bile bir sözdür, ant içmektir. Onun da ölçüleri, yaşam tarzı, özgürlüğe ve militanlığa bakışı, Önderliğe bağlılık biçimi ve düzeyi vardır. Agit de, şehitlerimiz de, hepimiz de biz farklıyız dedik. Toplumdaki diğer insanlardan farklıyız dedik. Farkımız halkımıza, ülkemize, yoldaşımıza, mücadeleye bağlılıktadır. Bu farkımızı ortaya koyduğumuz için halk peşimizden geldi, halk bizi efsaneleştirdi. 15 Ağustos öncesi efsaneleştirilmeye başlayan Apoculuk 15 Ağustos'la birlikte tam bir efsane hareketi haline getirildi. Halk bizim ölmeyeceğimize, yenilmeyeceğimize inandı. Duruşumuza, inancımıza, heyecanımıza baktı. Halk tarafından boşuna efsane bir hareket haline getirilmedi. Militanların, şehitlerin büyük fedakarlıklarından, yaşam ve mücadele felsefelerinden dolayı efsane hareketi haline geldi. Bugüne kadar yenilmememizin altında yatan sırlardan biri budur. Hala ayakta kalıyorsak, sadece mevcut, reel gücümüzden ileri gelmiyor. Bunun kadar şehitlerimizin ve hareketimizin efsane özelliğine bağlıdır. Apocular halkın gözünde hala böyledir. Eski bir arkadaş *"biraz tılsımımız bozuldu yani kaçanlar bizim tılsımımızı bozdu"* diyordu. Bizim hareketimiz böyle bir harekettir. Özgürlük ve demokrasi sağlanana kadar da bu kültürle, bu mücadeleyi sürdüreceğiz.

Kaçanlar *"bu dağlarda çürüyeceğiz"* demişler. Bu 15 Ağustos ruhuna karşı yapılan büyük bir saldırıdır. Biz bu dağlarda bu mücadeleyi çürümeyi engellemek için yürütüyoruz. Hala özgürlük ve demokrasi sorunumuz var olduğu için meşru savunma gücü olarak dağlardayız. Türk devleti mücadelemizi, özgürlük militanlarını çürütmek istiyorlar. Örgütümüzü, ordumuzu çürütmek istiyorlar. Dağlardaki duruşumuz bir yönüyle de bu çürütmeye karşıdır. Kaçanlar ise çürümek için şehre gidiyor. Önderliğin vurguladığı gibi *" Bu dağlar özgürlüğe koşulan yerlerdir."* Musul ve Bağdat ise çürümeye koşmaktır.

Kaçanlar kendilerini daha fazla demokrat ilan etmişler. Onların ne kadar demokrat olup, olmadığını bizim kadromuz ve savaşçımız çok iyi bilmektedir. Hepsi birer ağa, bey ve burjuva kopyası olmak isteyenlerdi. Örgüt içinde en fazla bu yönleri eleştirilen kişilerdi. Demokratik ve özgür iradeye değil, kendilerini öküzün boyunduruğa sokması gibi Musul'a ve Bağdat'a kendilerini atmışlardır. Oralarda demokratik ve özgür irade ortaya konulamaz. Çünkü başkalarının denetiminde olan yerlerdir. Oralarda çalışma yapılabilir ama karargah oralara taşınamaz. Onlar örgütümüzün karargahını oralara yerleştirmek istiyorlardı. Musul'da, Bağdat'ta demokratik irade gösterilemez. Ancak başkalarının eklentisi ve uzantısı olunur. Demokratik ve özgür iradeli insan ve örgüt başkalarının etkisine girmeyen ve onların etkisinde karar alıp, hareket etmeyendir. Demokrat olan insan üzerinde baskı hisseden ve ona göre davranan değildir. Dağlarda hiç kimse üzerimizde baskı kuramaz, etkide bulunamaz. Kendi iradesini dolaylı ya da dolaysız bize dikte ettiremez.

Kaçanlar burjuva milliyetçi bir ideolojik çizgiye savrulma yanında, Şemdin Sakık gibi bölgeciliğe ve zayıflıklara seslenerek kendine çevre edinmeye çalıştı. Apoculuğun öldürdüğü bölgecilik hortlatılmak istendi. Şuracılık, buracılık yapıldı. Bunun yanında kadın erkek ilişkilerinde cinselliği körükleyerek, kadının erkek karşısındaki duruşunu bozmaya çalıştılar. Kadının özgürlük kültürü ve davranışını ortaya çıkarmaya yönelik erkekten ruhsal ve kültürel kopuşunu sağlama hareketini durdurmak istediler. Kadının nasıl özgür duruş içinde olurum çabasını bu yolla saptırarak, erkeğin bir uzantısı haline getirmeye çalıştılar. Yarattığımız özgür kadın duruşunu burjuva veya geleneksel ilişkiler çerçevesinde bir yoruma tabi tutarak, bizdeki özgür kadın duruşunun toplumdaki kadından geri olduğunu dillendirdiler. Böylece Kürt kadınını her yerde ayağa kaldıran, Önderliğin özgürlük yaklaşımını yani kadının geri ve egemenlik ruhlu erkekten kopuşunu sağlayarak yeni bir kadın ruhu yaratmasının gelişmesini durdurmak istediler. Önderlik kadını neden geri erkekten koparmaya çalışıyor ve özgür duruşlu kadın yaratmak istiyordu. Bunu anlamazlıktan gelerek, kendilerine göre ve kendilerinin hizmetine girecek kadını yaratmaya yöneldiler. Halbuki Önderlik kadın kendisi için düşünsün, her konuda özgür düşüncesi olsun, bir erkeğin düşüncesine ve tavrına bağlı olmadan yönünü belirlesin düşüncesi ile özgür kadın duruşunu büyük bir titizlikle ortaya çıkarmaya çalıştı. Böyle bir kadın PKK içinde yaratılarak topluma yansıtılacak ve toplumdaki kadın bu temelde ayağa kaldırılacaktı. Nitekim bu kadın yaratıldı ve topluma yansıtıldığı için Amed'te, Batman'da, Van'da, Dersim'de kadın ayağa kalktı. Eğer Önderliğin kadın çözümlemeleri ve yarattığı kadın duruşu olmasaydı, buralardaki kadınlar ayağa kalkamazlardı. Türkiye'den gelen en rafine burjuva kadınlar ve feministler bile bu kadın duruşu karşısında şaşkınlıklarını her fırsatta dile getirmişlerdir.

Kaçıp gidenler kadınlı, erkekli ikili gittiler. Birbirinin eklentisi olarak gittiler. Giden bazı bayanlar neden gittiğinin bile farkında değildir. İlişkilendiği erkek gittiği için o da gitmiştir. Kadın ruhsal olarak, düşünüş olarak erkekten kolay kopamıyor. Bu ancak büyük bir mücadele ile olur. Erkek genli toplumsal cinsiyet kadına ve erkeğe o kadar nüfuz etmiştir ki, erkekten ruhsal olarak kopan kadını yaratmak kolay olmuyor. Kadın alavere, dalavere Kürt Memet nöbete deyiminde olduğu gibi erkeğin boyunduruğuna sokulabiliyor. Kaçanlar bu yönüyle içimizdeki erkek egemenlikli kültürün Kadın özgürlük hareketine karşı düşmanca savaş açmış kişiliklerdi. Herkes de biliyor ki, bizim kadın hareketimizin kadın yaklaşımı yalnız Kuzey Kürdistan'da değil, diğer parçalarda da kadını ayağa kaldıran bir rol oynamıştır. Suriye'deki Güneybatı Kürdistan'da neredeyse her evden bir kadın gerilla ülkeye yönelmiştir. Çünkü kadının dağdaki erkekten cinsiyetçi egemenlikli kültürden kopuşu anlamında- kopuşundan ve bu temelde gelişen duruşundan etkilenmiştir.

Kaçanlar da olduğu gibi kendi siyasal ve ideolojik anlayışına göre kadın yaratmak isteyenler var. Bunlar özgürlük duruşunu, Önderliğin özgürlük çizgisini anlamamak ve bu çizgiye ihanettir. Başkan son savunmada *"toplumsal cinsiyet"*sorununu ciddiyetle ele alıyor ve bunun aşılması için önemli çözümlemeler yapıyor ve önerilerde bulunuyor. Çünkü bu sorun hala aşılamamıştır. Bizim hareketimiz bu anlamda büyük başlangıçlar yaptı ama bu hala aşılamamıştır. Özellikle erkek zihniyetli genler aşılamadığı için içimizde de hala erkeğin eklentisi olan, ona eklemlenmiş yani toplumsal cinsiyetçiliğe eklenmiş kadın görmek istiyor...

Önderlik yıllar önce *"tasfiyeciler ilk önce kadından vurarak, hareketi vurmaya çalışıyorlar"* demiştir. Yine her sistemin önce kadından vurarak kendi egemenliğini kurduğunu ve sürdürdüğünü söylemiştir. Son kaçanlar da diğer tasfiyeciler gibi ilk önce bu alanda örgüt ilkelerine saldırmaya yönelmişlerdir. Özcesi militana yaklaşımda, kadına, ideolojiye, siyasete yaklaşımda içimize feodal geriliğin ve burjuva çürütücülüğünün fitnesi sokulmak istenmiştir. Bunlar mücadelede gözü olmayan kesimler ve bireylerdir.

15 Ağustos'un yıl dönümünde bunları anlayacağız. Önderlik hep bunlara karşı mücadele vererek 15 Ağustos'u başlatmış ve geliştirmiştir. Bugün İkinci 15 Ağustos Hamlesi'ni geliştireceğiz diyoruz. Dolayısıyla, birinci 15 Ağustos öncesi tasfiyeci eğilime karşı nasıl durduysak, şimdi de durmamız gerekiyor. 15 Ağustos ruhunu ayakta tutmak, militanlığı ayakta tutmak, Agit'in militanlığını, ülkeye gelen iki yüz üç yüz gerillanın ruhunu korumak demektir. 15 Ağustos ruhu demek geleneksel yaşamdan kopmak, Kürtler için köleliği sürdürmek anlamına gelen burjuva yaşam arayışlarına yüz çevirerek, özgürlük arayışı içinde olan ülkesinin, halkının özgürleşmesi için mücadele eden, kendisini ona kilitleyen bir yaklaşım içinde olmaktır. Apoculuk kendi bireysel yaşamını bırakmak, aileden, düzenden tamamen vazgeçip özgürlüğe demokrasiye kilitlenmektir. Tamamen halkını, ülkesini sevmektir.

15 Ağustos ruhu, 14 Temmuz ruhu diyorsak, Kemallere, şehitlere bağlılık diyorsak bu ölçüleri kendimizde somutlaştırma sorumluluğumuz vardır. Bir halk ancak kendisi için gerekli olan özgürlük ve demokrasi mücadelesinde ortaya çıkmış moral değerlere bağlıysa kendini var edebilir. Demokrat ve özgür insan olmak da böyle gerçekleşir. Demokrat olmak insanlığın ve halkımızın verdiği demokrasi mücadelesini içinde taşımak ve yaşatmaktır. Özgür iradeli insan olmak insanlığın ilk özgürlük mücadelesinden bugüne, bütün özgürlük mücadelelerini hatırlamak ve bu değerlere bağlı olan bir tutum içinde olmaktır. Bizim için en özgür duruşlu, en demokratik iradeli insan Başkan Apo'dur. Çünkü bütün demokrasi ve özgürlük mücadelesinin acılarını, sevincini yüreğinde taşıyor. Bizler de bu mücadelenin sonuncu insanları olarak insanlığın tüm bu değerlerini yüreğimizde, beynimizde taşıyacak ve bunları elde etme kararlılığını göstereceğiz. Eğer bu kararlılığı gösteremiyorsam, o bilinçte değilsem, o bağlılıkta değilsem şehitlerde temsilini bulan özgür duruşlu, demokratik iradeli insan olamayacağım gibi şehitlere ve Başkan Apo'ya verdiğimiz sözlerin gereğini yerine getirecek militan olamayız.

Tasfiyeci eğilimin gerillayı tasfiye etme eğilimine karşı, HPG'nin dimdik ayakta durarak tasfiyeciliğe en büyük cevabı vermesi lazım. Gerillanın biz olduğumuz müddetçe, tasfiyecilik yaşayamaz demesi lazım. Çünkü tasfiyeciliği biz de hep gerillanın moral ve askeri gücü tasfiye etti. Gerillanın varlığı tasfiyeciliği hep tasfiye etti. Gerillamız güçlü olursa, kaçanlar ve her türlü tasfiyeciler dünyayı da arkalarına alsalar bile hiçbir şey yapamazlar. Kaçanlar bizim attığımız fitne tohumları etkili olursa o zaman bu hareketi ele geçiririz demektedirler. İdeolojik, siyasi, örgütsel ve özgür yaşam alanındaki bu fitne tohumlarını ortadan kaldıracağız.

Bizlerin demokratik iradesi, iyi düşünüp, iyi tartışıp, örgütü güçlendirmek anlamına geliyor; yani daha iyi nasıl örgütleniriz, eylem yaparız, bunun için iyi tartışacağız ve kendimizi katacağız. Bizim ordumuz hiçbir zaman burjuva ordusu olmadı. Bizde her zaman eylemlerden sonra değerlendirmeler yapıldı, eleştireler yapıldı yani eskiden beri savaşçısının düşüncesinin belirli düzeyde alındığı ve kendisini kattığı bir sistem var. bunu daha da geliştireceğiz. Önderlik her zaman *"karargahlarını kalabalık tutsunlar, üç kişilik değil, beş kişilik değil onlarla ifadesini bulan komuta kademesiyle kararlarını alsınlar, planlama ve düzenlemelerini yapsınlar"* diyordu. Tabii ki gerilla askeri bir düzende olduğu müddetçe bir düzeni, nizamı olacak. Orduda nizam düzen olmazsa kaybeder. Askerlikte yaşamı keyfi sıkı tutmazlar. Yaşamda düzen, nizam, disiplin olacak ki, bu niteliğini eyleme gittiği zaman da sürdürsün. Orada düzensiz davranmayarak eylemi başarı ile gerçekleştirsin. Askerlikte düzensizlik ve sistemsizlik ölüme götürür. Düzenli ve disiplinli olmak ise başarıya götürerek, yersiz ölümlerin önüne geçer. Bu savaşın ve askerliğin temel bir kuralıdır.

İyi bir savaşçının disiplinsiz, kuralsız bir komutanı sevmemesi lazım, böyle bir komutan gerillayı ölüme götürür. Ama işine hakim, işini zamanında yapan ciddi bir komutan seni bir savaşta ölüme götürmez, kurtarır. Düzeni, kuralı olmayan komutanlar her zaman başarısız olmuşlardır ve öylelerini de komutan yapmamışlardır.

Başkan Özgür İnsan Savunması'nda *"bu dönemde kim kendini iyi örgütler, iyi planlar, iyi eylem yapar, iyi harekete geçerse, o kazanır"* diyordu. Dolayısıyla, örgütlü yaşamımızı olduğu gibi gerilla gücümüzü de sağlam tutmamız gerekiyor. Aksi takdirde bir sert rüzgar karşısında darmadağın olabiliriz. Özgür bir ülke, özgür bir toplum elde etmek istiyorsak o zaman her türlü tasfiyeciliğe karşı bir duruş içinde olacağız.

Tasfiyeci eğilim neden başarısız oldu. Çünkü HPG'yi etkileyemedi. PAJK'ı etkileyemedi. Kendine göre kadın yaratmaya çalıştı ama etkili olamadı. Bu nedenle kaçtılar. Eğer HPG ve PAJK'ı etkileyebilselerdi kaçıp gitmezlerdi. Ama baktı ki artık örgüt içinde kalarak yapamayacak, YNK'ye, ABD'ye dayanarak bir kaçış merkezi kurmaya yöneldiler. Bilindiği gibi geçen yıl eve dönüş yasası çıkarıldı. Silopi'de Van'da pişmanlık gösterenlerin gideceği yerler kurdular. Kaçanların yaptığı da budur. Irak ve Güney'de de bazı imkanlar bulmuşlar. Buraları Türkiye'nin Van'da ve Silopi'de kurduğu ihanet merkezleri gibi kullanacaklar. Ha Silopi'deki eve dönüş yasası için kurulan evler ha kaçanların Musul'da kurduğu evlerdir.

Tasfiyeci güçler ve Türkiye Kürt inkarcı rejimi bize dayatmak istiyorlar. Mücadelenin gerekli olmadığına bizi inandırmak istiyorlar. Biz '70'lerdeki sistemden memnun olsaydık, bu dağlara çıkmazdık. Bu rejimden memnun olmadığımız için bu dağlara çıktık. Eğer eski yaşam bizi tatmin etseydi bu dağlara gelmezdik. Bu dağlar çürüme yeri değil, Kürt dinamizminin, Kürt halkının ayakta kalma yeridir. Kürt'ün en canlı yeri dağdaki gerilladır. Önderlik *"iki yüz yıl da yüzüm duvara dönük olsa, bu özgürlük ve demokrasi ideallerimden vazgeçmem"* diyordu. O zaman bizler de binyıl da olsa bu Özgürlük mücadelesini sürdüreceğiz. Bizim açımızdan özgürlük sözü verilmiştir. Daha doğrusu bu dağlarla özgürleşene kadar sözleşmiş durumdayız. Ne zaman Kürt halkı özgürlük ve demokrasisini kazanır o zaman bizim açımızdan da ordunun anlamı kalmayabilir.

İçimizdeki tasfiyecilik bizi çürütmek isteyen bir tehlikedir. Buna ve Türkiye'nin ve bütün dış güçlerin dayattığı Kürtsüz demokrasi temelindeki, tasfiyeciliğe karşı durmak Agitlere ve şehitlere olan sorumluluğumuzun gereğidir. Bu anlamda herkesi Agit çizgisinde 15 Ağustos ruhu deyince Beritan, Zilan çizgisinde, hem içimize sokulan fitne ve tasfiyeciliğe karşı hem bizi dışarıda bastırma hareketlerine karşı sapsağlam ayakta durmaya, duruşlarımızla herkesin Kürt halkının iradesini kırma yaklaşımını kırmaya davet ediyoruz. Duruşlarımız bu saldırıyı kırmalıdır. Söyleyeceğimiz sözler bu saldırıları kırmalıdır. Bize layık olan duruş budur, bize layık olan duruş şuraya, buraya gitmek değildir, bu dağları sevmektir, bu dağlara koşmaktır. Kürt halkının en değerli evlatları olan, Kürt halkının tüm tarihi boyunca sevgisini en fazla verdiği, her şeye layık gördüğü gerillanın onurunu, gerillanın duruşunu korumaya bu temelde önümüzdeki dönem mücadeleye daha sağlam bir duruşla hazırlanmaya davet ediyoruz.

ÖZGÜRLÜĞE YÜRÜYÜŞ

15 Ağustos 1995

Bir hafta önce bir pusuda gruptan kopan Tekoşin arkadaşın durumu bizi epey üzmüştü. Akibetini bilmiyorduk. Bir de arkada sara hastasıydı. Bu durum bizi daha çok düşündürüyordu. Pusu anında arkadaşın çığlığı duyulmuştu, fakat daha sonra hiç bir izine rastlanmamıştı. Daha sonra yaptığımız araştırmada düşmanın eline bir silahın geçtiğini öğrenmiştik. Bu durum bizi daha çok düşündürmüştü. Eğer yakalansaydıa kesin açıklanırdı. Silah ele geçmişti, ama kendisi hakkında bir şey yoktu. Ama bu akşam gelen haber hepimiz çok sevindir. Tekoşin arkadaş ayağından yaralı bir şekilde yakınımızdaki bir birliğe ulaşmıştı. Ayrıntıları fazla öğrenemedik, ama artık önemli değildi, önemli olan arkadaşın bize ulaşmasıydı.

17 Ağustos 1995

Bu akşam üç arkadaş görevliyiz. Hazırlıklarımızı yaparak hemen harekete geçtik. İki saatlik bir yürüyüşten sonra, deli dolu dalgalarıyla birçok arkaşımızın şehadetine sebep olan, üzerine türküler yakılan Ava Mezin (Botan) suyuna ulaştık. Bu gece suyu geçmeliyiz. Sabaha kalırsak bizim için iyi olmaz.

Önce suyun kıyısında biraz dinlendik. Soğuk suyu avuç avuç içerek, susuzluğumuzu giderdik. Daha sonra suyu geçebilecek uygun bir yer aradık. Bu gibi sularda arkadaşların hazırlığı her zaman olurdu. Özellikle bahar aylarında sular çok yükseldiği için geçmek mümkün olmazdı Kelek denen bir çeşit el yapımı taşıtla karşıya geçilirdi. Ben daha önce böyle bir taşıtı ne görmüş ne de binmimiştim. Kayık biçiminde sopa ve araba iç lastiklerinden yapılan ilkel bir saldı aslında kelek. Eskiden beri Kürtler suyu bununla geçerlermiş. Şimdi ise gerilla bunu kullanıyor.

Lastikleri Rubar ve Hüseyin arkadaşlar puflaya puflaya şişirdiler. İkisininde üflemekten rengi sararmıştı. Ardından ağaçlar da uygun bir şekilde üzerine yerleştirilince salımız hazırdı artık. Suya inderecektik. Rubar arkadaş yüzümüze baktı. "Eee konuşma yapan olmayacak mı. Yeni yapılan her tekne suya indirilmeden önce bir konuşma yapılır. Yani bizim teknemiz buna layık değil mi." Lastiği şişirmekten nefesi kesilen Hüseyin arkadaş "ya hadi koy şunu suya, nefesimiz mi kaldı bir de konuşma yapalım." Rubar daha fazla şakayı uzatmadan keleği suya koydu. Ellerimizde kürek biçiminde tahtalar vardı. Bunlarla keleği yönlendirecektik. İçimde tarifsiz bir korku vardı. Her ne kadar su sakin de olsa, hiç böyle ilkel bir araca binmediğim için korkuyordum. Her taraf zifiri karanlıktı. Özellikle su karanlıkta daha korkunç görüküyordu gözüme. Henüz ay da çıkmamıştı.

Keleğe ilk önce ben binecektim. Ardından da diğer arkadaşlar. Korkuyla yaklaştım ve sırt çantamı üzerine attım. Ama çantam sopaların arasından suya düştü. Çantam ıslanmıştı. Çantamın içinde birkaç kitap ve günlüğüm vardı. Korkuyla hemen kontrol ettim. Kitaplar ve defter dağda öyle kolay bulunmazdı. Hele kaç yıldır yazdığım günlüğüme bir şey olsa ölebilirdim. Neyse ki, hiçbirisine bir şey olmamıştı.

Zorla da olsa keleğe sonunda bindim. Ve karşıya geçmek için açılmaya başladık. Daha on altı, on yedi yaşlarında olan Rubar arkadaş yıllarca teknecilik yapmış bir ustalıkla küreği çekiyordu. Onun sayesinde birkaç dakika içinde karşıya geçtik. Korktuğum kadar yokmuş diye düşündüm içimden. Bir de korktuğumu belli etmeme iyi oldu diye seviniyordum.

Keleği tekrar saklayarak yola çıktık. Yakınımızda bulunan K.....m köyüne gidecek, ilişkimiz olan birkaç kişiyle görüşecektik. Hüseyin arkadaş önden yürüyordu. Köye artık çok yaklaşmıştık. Karanlıkta hiç fark etmediğimiz bir köpek birden önümüze çıkarak havlamaya başladı ve ardından köyün tüm köpekleri havlamaya başladı. Her ne kadar köpeği sakinleştirmeye çalışsakta nafile köpek bütün gücüyle havlıyor, onun sesini duyan diğer köpekler de, havlamaya devan ediyordu. Ağustos aylarında Kürdistan'da kimse evin içinde yatmaz. Sıcak insanı boğar. Bu yüzden herkes damlardadır. Bunu bildiğimiz için gideceğimiz evin damına çıkarak, ev sahibini uyandırdık. Bizi gören ev sahibi uykudan yeni uyanmanın mahmurluğuyla telaşa girmişti. Misafir ağırlamanın telaşıydı bu. Ne kadar fakir olursa olsunlar, ne kadar baskı ve işkence olursa olsun misafir perveriliğinden hiçbir şey kaybetmiyordu Kürt halkı. Özellikle onur misafiri olarak gördükleri gerillalara karşı. Ev sahibini sakinleştirdikten sonra eve girdik. Kendisi için getirdiğimiz notu okuduk. (Ev sahibinin okuma yazması yoktu.) Evin hanımı da uyanmış, hemen yiyecek bir şeyler hazırlamaya başlamıştı. Her ne kadar gerek yok aç değiliz desek de, "gerilla hiç aç olmaz olurmu heval. Sürekli yürüyorsunuz, enerji kaybediyorsunuz. Yeyin ki, düşman size ulaşamasın" diyordu, sevecen gözlerle bize bakarak. Belki de dağda olan çocuklarını görüyordu bize bakarken evin hanımı. Uzun süredir yemediğimiz yoğurt ve karpuz getirmişlerdi. Biz de iştahla yemeğimizi yedik. Ardından birkaç kişiyle daha görüşerek köyün aşağısındaki bahçelere yöneldik. Evlerde kalmak hem köylüler hem de bizim için iyi değildi. Bu yüzden bahçelerde konaklayacaktık.

22 Ağustos 1995

Sabotaj grubundan dört arkadaş, ben, Mervan ve Kawa'yla birlikte toplam 7 kişi, Mava'ya doğru yol alıyoruz. Tüm hazırlıklarımızı bitirip yola çıktık. Bir süre yürüdükten sonra Botan suyunun kenarında bizi bekleyen Rubar ve Kamil arkadaşlara ulaştık. Fakat onlara ulaşmadan birkaç dakika önce cihazla bize bir haber geldi. Bir gün önce, Çırav'a gönderilen takım komutanı Ali yol sürecinde kaçmıştı. Aslında bunun kaçışı bilinmeyecek bir şey değildi. Daha öncede epey olumsuzlukları olmuştu. Çırav'a gönderilmesi de bölgenin dışına çıkarılması amacıylaydı. Bu yöreden olması, yaklaşımları, bir türlü yaşama gelemeyişi bizde kaçış kanısını yaratıyordu. Bir de bu şahsın ailesinin düşmanla işbirliği içinde olduğu tüm arkadaşlar tarafından biliniyordu. Hatta iki yıl önce abisi ile amcasının oğlu arkadaşlar tarafından cezalandırılmıştı. Kaçışı süpriz olmadı, ama kontralaşırsa büyük olumsuzluklar yaratabilirdi.

Rubar ve Kemil arkadaşlar Kelekle bizi karşıya geçirdiler. Ali unsurunun kaçışı, tüm ilişkilerimizi ve yol güzergahımızı bildiği için bizi düşündürüyordu. Kesinlikle eve uğramadan düşmana gitmeyecekti. Onun için Mervan arkadaş Mava'daki birliğimizin hemen devreye girmesini, evin çevresinde önlem almaları yönünde talimat vermişti. Gece boyu süren yürüyüş sonrasında, ovada Çekdar arkadaşın bildiği eski bir noktada geceyi geçirmek için konaklandık.

23 Ağustos 1995

Karanlık çökmek üzere ve yolumuza devam etmek zorundayız. Uzun bir yol olduğu için erzağımızı dikkatli kullanmalıyız. Zaten az bir erzağımız kaldı. Bu yüzden günde sadece bir öğün yiyoruz. Yola çıktıktan sonra Kendal ve Baz arkadaşlar Gö.... köyünde olması gereken hasta bir arkadaşımızı –Sevda arkadaşı– almak için bizden ayrıldılar. Bir buluşma noktası vererek yolumuza devam ettik. Bu gece yolda epey oyalandık. Karnımız açtı ve kavun tarlalarından geçiyorduk. Her birimizi birkaç kavunla karnımızı tıka basa doyurmuştuk. Ama tabii birden yemenin zararları da olacaktı. Uzun zamandır kavunun tadını unutan midemiz şok olmuştu. İyice ağırlaşmıştık. Haliyle bu da geç kalmamıza sebep oluyordu.

Zar zor noktaya ulaşmıştık. Yürüdüğümüz için, kavunları erken sindirmiştik. Ama hala üzerimizde bir ağırlık vardı. Dicle nehrinin kıyısında buluşacaktık arkadaşlarla. Mava'ya ancak buradan geçebilirdik. Kendal ve Baz arkadaşlar gelmiş bizi bekliyorlardı. Yalnız bize karşıya geçirecek Mava birliğindeki arkadaşlar geç olduğu için randevu yerini terk etmişlerdi. Durumu haberdar ettiğimizde Haki arkadaş küplere binmişti. Rendevu yerini terk etmek bizi ölüme terk etmekle eş anlamlıydı. Mecbur orada kalacaktık. Dicle nehrinin hemen üst tarafında bulanan bir yamaç da geceyi geçirmek için konakladık.

24 Ağustos 1995

Gece olduğu için konakladığımız yeri tam görememiştim. Sabah kalktığımda ilk önce bulunduğum yeri tanımaya çalıştım. Üst üste yığılan taşlardan oluşmuş bir madeni andırıyordu konaklama yerimiz. Kocaman kocaman taşlarla çevrelenmişti. Her taraf güvercin ve kuş pisliği ile doluydu. Aslında fena bir yer sayılmazdı. Ama güneş yükselip sıcaklık artınca nasıl bir cehennemde olduğumu daha iyi anladım. Hem güneşin ısısı, hem de güneşle ısınan kayaların ısısı ortalığı kasıp kavuruyordu. Bu sırada Hüseyin arkadaşın ayakabısı taşların arasına düşüp kayboldu. Zaten oradan düşen bir şeyin bulunması mümkün değildi. Tam bir kuralsızlık ve gerilla düzeninin dışına çıkarak bir dut ağacının gölgesine sığındık. Bu tabii Mervan arkadaşın önerisiydi ve hepimizde bu yünlü bir öneriye meyilli olduğumuz için kimse karşı koymadı. Saat üçe kadar dut gölgesinde bekledikten sonra bu sefer Dicle suyunun kenarına kendimizi bırakarak erzak ihtiyacımızı da suya attığımız bombalarla balık tutarak giderdik. Balıklarımızı pişirip yedikten sonra, akşama doğru karşıya geçmek için ben, Mervan ve Kawa arkadaş derin olmayan bir yeri aramaya çıktık. Uygun bir bulunca hemen geçiş hazırlıklarına başladık. Kawa arkadaş bize öncülük yapacaktı. Önce silah ve çantalarımızı güvenli bir şekilde karşıya geçirdik. Bir arkadaş da hemen nöbete çıktan sonra grup olarak Kawa arkadaşın peşi sıra elbiselerimizle suya girdik. Hepimiz sağlam olarak karşıya geçmiştik. Elbiselerimiz tamemen ıslaktı, ama ağustos ayında bunun hiçbir önemi yoktu. Birkaç saat içinde kurudu. Bir müddet bekledikten sonra Haki arkadaş bizi almak için birkaç arkadaşla yanımıza geldi. Yanında biraz da yiyecek getirmişti. Yemeğimizi yiyip açlığımızı giderdikten sonra gece karanlığında Beşiri'ye doğru giden ve şimdi kullanılmayan bir yolun üstüne çıkarak dört saatlik bir yürüyüşten sonra Mava'ya arkadaşların yanına ulaştık.

1 Eylül 1995

Sabah bize, hazırlanıp akşam ovaya ineceğimiz haberini vermişlerdi. Akşam karanlığı bastığında ben, Bedran ve düşman güçleri tarafından aranan ve başka bir alana geçmesi gereken iki milis arkadaşla yola çıktık. Dağdan dört saatlik yürüyüşten sonra buluşma noktasına ulaştık. Küçük bir köydü buluşma noktası. Arkadaşlar buraya gelecek ve bizi alacaklardı. Nöbetçilerimizi yerleştirerek bir eve yerleştik. Yemeğimizi yemiş, köylülerle sohbete başlamıştık. Arada bir iki saat geçmesine rağmen arkadaşlar gelmemişti. Bu yüzden köyden çıkmaya karar verdik. Bedran arkadaş daha önce buralarda kaldığı için arkadaşların kalabileceği noktalarını biliyordu. Ama önce konumlanmak için uygun bir alana geçmeliydik. Ayaklarımız da sulardan geçtiğimiz için iyice kötü olmuştu. Buna rağmen üç saat yürüyerek uygun bir noktada konumlandık. Yorgunluktan pestilimiz çıkmıştı. Çok yürüdüğümüz için değil, ayaklarımız kötü olduğu için... Yorgunluğun da etkisiyle hemen kendimizi bulduğumuz uygun yerlere attık.

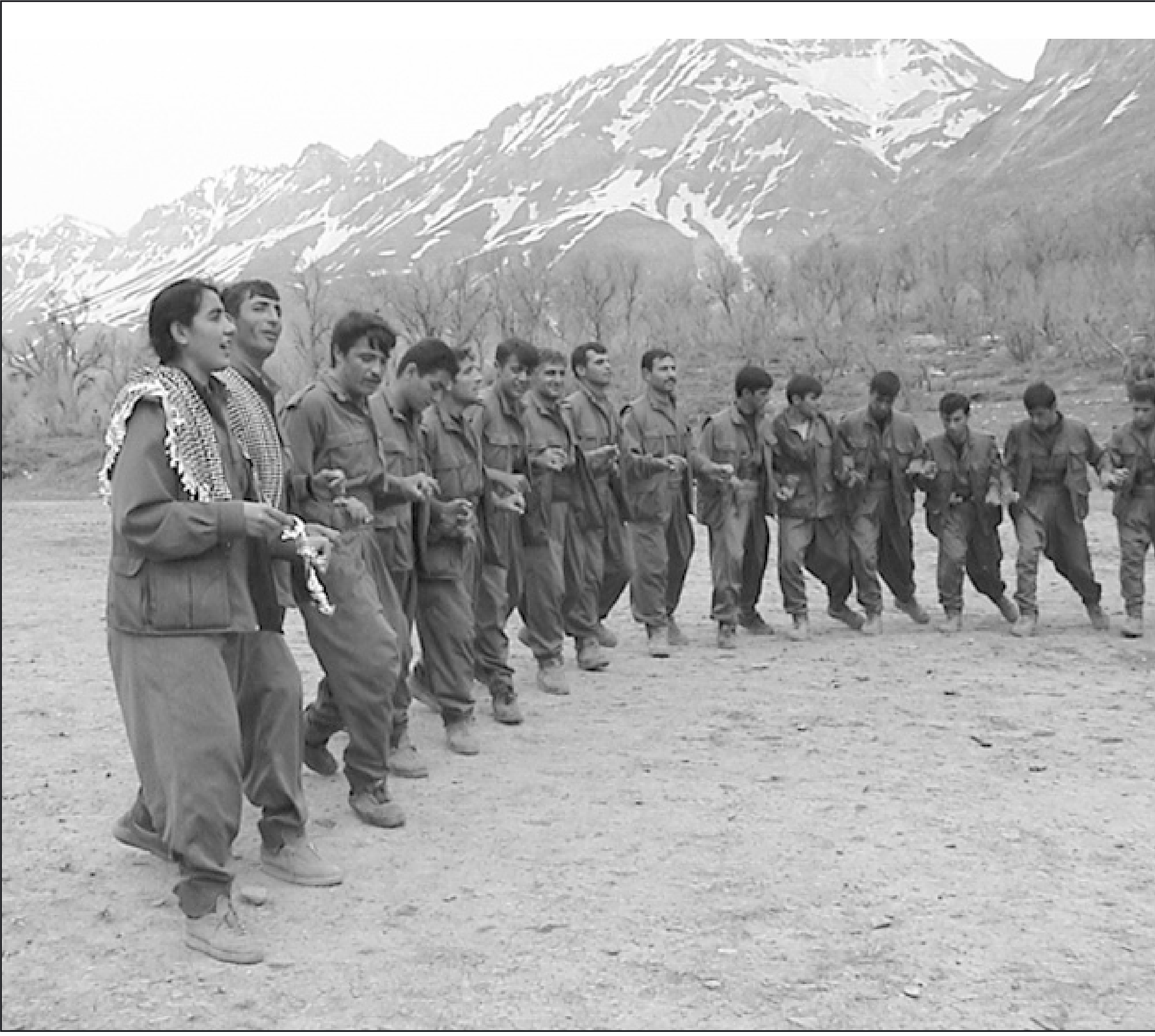
2 Eylül 995

İkinci gün yani bu gün gündüz yerimizden hiç hareket etmemiştik. Çünkü hareket etmek tehlikeli. Hatta öksürüklerimizi bile bastırmak zorunda kalıyoruz. Akşam tekrar arkadaşlara ulaşmak için yola koyulduk. Kısa bir süre sonra arkadaşları bulduk. Yorgunluğumuzu bir anda unutmuştuk. Tek tek hepsiyle tokalaştık. Merhabalaşma faslından sonra hemen esas konuya girdik. Bir planlamamız vardı ve onu hayata geçirmemiz gerekiyordu. Kapsamlı bir eylem planımız vardı önümüzde. Yapılan planlamaya göre iki yerde petrol boruları sabotaj edilecekti. Detaylar üzerine uzun bir tartışmadan sonra harekete hazırdık. Bir kola benle Bedran gidecektik. Hemen hazırlığımızı yaparak harekete geçtik. Hedefimize akşam yakınlaşıp yarın vuracaktık. Bedran alanı iyi tanıdığı için öncümüz o. Yine birkaç suyu geçtik. Sürekli ıslak kalan ayaklar, ayakkabı içinde uzun süre kalınca tahriş oluyor. Bu yüzden oldukça zorlanıyorum. Ama eyleme gittiğimiz için bu sorunları hiç önemsemiyorum bile. Moralim gayet iyi. Bir de şu sulardan geçmek olmasa.

Çok acaip bir şey. Dağda suya hasret kalıyoruz, ovaya inince ise sudan kaçıyoruz. Yaman bir çelişki yaşadığımız durum. Alanı iyi tanımadığım için pek fazla bir şeye karışmıyorum. Kendimi Bedran arkadaşın güven veren yürüyüşüne bırakmış, sessizce yol alıyorum.

Hedefimize yakın bir pamuk tarlasında yerleştik. Başka bir yer olmadığı için zorunlu olarak bu akşam pamuk tarlasında kalacağız. Pamuk dalları nemli. Bu yüzden elbiselerimiz de nemlendi. Çaremiz yoktu. Bu yüzden sabaha kadar ıslak ıslak pamuk tarlasında uzandık.

Gündüz hem güneşin yakıcı ışınları hem de yüz metre yakınımızda çalışan köylüler yüzünden kıpırdamamız bile

mümkün değildi. Her tarafımız terden sırıl sıklam olmuştu. En fazla etrafımızda dönebiliyorduk. Yemeğimizi de böyle ancak yiyebiliyorduk.

Kafam güneşin bunaltıcı sıcaklığı karşısında zonkluyordu. Sanki sıcaktan beynim kaynamaya başlamıştı. Akşam karanlık çöküp köylüler gidene kadar bu şekilde hareketsiz kalmıştık. Hedefimize doğru harekete geçmek istediğimizde ise dünya sanki fırıldak gibi dönüyordu kafımızın içinde. 15-20 dakika oturarak baş dönmemizin geçmesini bekledik. Birbirimize bakıp gülüyorduk hangimiz daha çok dönüyor diye.

İkimiz de halsiz düşmüştük. Neyse ki saatli bombaları daha önce hazırlamıştık. Önümüzde bir dere vardı. Zar zor oraya kadar yürüyerek elimizi yüzümüz yıkadık. Bu sayede biraz daha kendimize geldik. Bedran arkadaşın tansiyonu iyice düşmüştü. Bu yüzden kararsızlık belirtisi vardı yüzünde. "Eylemi yarın yapsak daha iyi olur" diyordu. Ama ben "yok arkadaş bu kadar işkenceden sonra bu işi yarım bırakamayız diyerek ona karşı çıktım. Ve yarım saat onu ikna etmek için uğraştım. Konuşmalarım onu ikna etmişti. Zaten o da korktuğu için değil, tansiyonu iyice düştüğü için bügün yapmayalım diyordu. Çantamda limon tuzu ve şeker vardı. Hemen bir limonata yaparak ona verdim. Biraz daha kendine gelmişti. Ardından liman ve tuzu karıştırarak ona içirdim. Birkaç saat sonra artık hazırdık. Bedran arkadaş kendisine gelmiş, eyleme hazırdı. Bedran arkadaş bomba uzmanıydı. Bu yüzden eylemin bel kemiğiydi. Ben en fazla gözcülük ve savunma yapabiliyordum. Bu yüzden çantamdaki bütün şekeri, tuzu ve limon tuzunu ona harcamıştım. Bu sayede de harekete geçebilmiştik.

Hedefe ulaştığımızda hemen işimize başladık. Ben gözcülük yapıyordum. Bedran arkadaş da bombaları hazırlıyordu. 10-15 dakika sonra bütün iş bitmiş ve hızla uzaklaşmaya başlamıştık. Hemen bir iki saat yakınımızdaki bir köye ulaşmıştık. Erzak ve diğer ihtiyaçlarımızı karşılıyorduk ki, iki bomba da art arda patladı. Evinde bulunduğumuz köylü telaşlı telaşlı acaba ne oldu diye bize bakıyordu. "Acaba arkadaşlara bir şey mi oldu. Bu çevrede sizin dışında kimse varmıydı" diyordu kaygılı gözlerle. "Yok heval merak etme. Bizim bombalarımız düşmanda patlıyor" dedim keyifle. Yurtsever köylünün yüzü gülmüştü. Erzaklarımızı alıp hemen harekete geçmiştik. Yurtsever köylü bizi dualarla uğurluyor, dikkat etmeyi, gaflete düşmemizi, düşmanın her yerde olabileceğini söylüyordu. "Unutmayın su uyur düşman uyamaz" diyerek son sözlerini de söyledikten sonra yola çıktık. Uzun bir yürüyüşten sonra gecenin karanlığında nasıl bir yer olduğunu bilmediğim bir sığınağa girdik. Ve ardından yorucu, ama verilen görevi yerine getirmenin rahatlığıyla uykuya daldık.

3 Eylül 1995

Akşam sığınağa sürünerek girdiğimiz için yüksekliğini görememiştim. Sabah kalktığımızda bir baktım ki içinde zar zor oturulabiliyor. Oturduğumuz zaman da başımız tavana değiyor saçımız toprak içinde kalıyordu. Öylece akşama kadar bekledik. Kötü bir sığınaktı. Ama burayı pamuk tarlasıyla kıyasladığımda kesinlikle saray gibiydi.

Akşam olduğunda artık randevu verdiğimiz arkadaşlarla bir araya gelmek için Bedran arkadaşla yola çıktık. Önce bir köye uğrayıp karnımızı doyurduktan sonra arkadaşların beklediği noktaya ulaştık. Burada iki cephe birimi ve dağda beraberimizde getirdiğimiz iki milis bekliyordu. Kısa bir sohbetten sonra yeni bir düzenleme yapıp dağıldık. Yapılan düzenlemede geçici olarak cephe birimiyle hareket edecektim. Ben, Hamza ve Çekdar yanımıza iki milisi alarak faaliyet alanımıza doğru yola çıktık. Zaten o gece arkadaşların beklediği noktalara ulaşana kadar, üç saate yakın yürümüştük. Şimdi yeni alanımıza gitmek içinde epey yol yüremek zorunda kaldık. Bu yol sürecinde ayaklarımızda toplanan su patlamış yaralar oluşmaya başlamıştı. Gittikçe acısını daha fazla hissettiyordu. Yine kavun tarlalarından geçiyorduk. Birkça kavun yedikten sonra tekrar yollara düştük. Hiç bitmiyordu yürüyüşümüz. Gerçekten gerilla yürüyüşü sonsuz bir yürüyüştü gibiydi. Sanırım ancak özgürlüğe ulaştığımızda bu yürüyüş sona erecekti.

4 Eylül 1995

Erken saatlerde Hamza arkadaş iki milisi yanına alarak bizden ayrıldı. Birkaç gün içinde buralarda varolan işlerimizi tamamladıktan sonra Batman ovasında bir araya geleceğiz. Şimdilik bizler Beşiri ovasında kalacağız. Bu gece birkaç gün önce düşman askerleri tarafından basılmış, hakarete ve işkenceye maruz kalmış D....... köyüne gittik. Köyde uğradığımız ilk ev bizi büyük sıcaklıkla karşıladı. Fakat evdeki bütün eşyalar toplanmıştı. Her an gitmeye hazır gibi duruyordu bütün eşyalar. Ne olup bittiğini anlamaya çalışıyorduk. Evin hanımına durumlarını sorduğumuzda, gözleri yaşlı bir şekilde bize bakıyordu. "Bizi öldürsünler, ama köyümüzden çıkarmasınlar" dedi. Oldukça yoksul bir aileydi. Çok fazla eşyaları da yoktu. Ama gerçek yurtseverliği onların gözünden insan anlayabiliyordu. Köylerini bırakmak istemiyorlardı. Ama düşman köyü boşaltmaları yönünde onları tehdit etmiş, eğer çıkmazlarsa içindeki eşyalarla birlikte bütün evleri yakacaklarını söylemişlerdi. Onlara düşman gerçeğini, yapılan zulümleri, Kürt halkının ve mücadelenin durumun anlattık. Büyük bir heyecanla bizi dinliyor, sık sık sorularla sözümüzü kesiyorlardı. En çok sordukları ve ilgi duydukları konu Önderlikti. Önderliği çok seviyorlardı. Önderlikten bahsederken hepsini gözleri parlıyor, heyecandan kıpır kıpır oluyorlardı. Bir de gerilla ve eylemlerini dinlerken böyle oluyorlardı. Önderliği ve gerillayı çok sevdikleri her hallerinden belli oluyordu. Yoksa bu kadar zulme, baskıya nasıl dayanabilirlerdi ki...

Evden çıkarken köyün ileri gelenlerinden dört kişi bizi bekliyordu. Hepbirlikte başka bir eve gittik, sonra anlatmaya başladılar. Köyün durumunu, köylülere epey dayak atıldığını, ama buna rağmen gerillalar hakkında en ufak bir bilgi bile alamadıklarını söylüyorlardı. Hepsinin zoruna giden kadınlara yapılan taciz ve küfürlerdi. Askerler genç yaşlı demeden birçok kadına el uzatmış, ağza alınmayacak küfürler söylemişlerdi. Bütün olanlara rağmen köyü terk etmeyeceklerini, direneceklerini söylüyorlardı. Kürt toplumuna her geçen gün daha fazla hayran oluyordum. Halkımın bu cesareti, kararlılığı, mücadeleye olan bağlılığı beni çok etkiliyordu. Onlar için ne yapsak azdı. İşte mücadelemiz ve Önderliğimiz bunu gerçekten başarmıştı; hiç adı bile anılmayan bir halktan herkesin söz ettiği, onurlu bir halk yaratılmıştı. Ve bu halk artık özgürlük dışında hiçbir şeyi kabul edemezdi. Ne ölüm, ne zindan, ne sürgün onların bu amacını engelleyebilirdi...

12 Eylül 1995

Neredeyse bir haftadır yataktayım. Sıtmaya yakalandım. Vücudum çok halsiz. Ayağa bile kalkamıyorum. Arkadaşlar hastalığa yakalandığımı anlar anlamaz hemen ilaç istemişti. Ama ilaçlar ancak bu gün gelebildi. Ovada olduğumuz için hareketsizlik bizim için ölümdü. Bu yüzden çok rahatsız oluyordum. Kendimle birlikte arkadaşların da hayatını tehlikeye atıyordum. Kaç defa beni bırakın siz gidin dediysem de onları ikna edemedim. Sıtma iğrenç bir hastalık. Hastalıkların hepsi iğrenç, ama sıtma hepsine taş çıkartır. Bazen korkunç hareret basarken, bazen de donacak kadar üşüyorum. Neyse ki ilaçlar yetişti de bir parça olsun rahatladım. Böyle giderse çabuk iyileşebilirim. Akşama kadar ateşim biraz düşmüştü. Bu yüzden arkadaşlar beni faaliyet alanına yakın koçerlerin kaldığı bir köye götüreceklerini söylediler.

Akşamın alacakaranlığında ben, Hamza ve Çekdar arkadaş yola düştük. Daha doğrusu arkadaşlar beni bazen sırtlayarak, bazen destek olarak götürdüler. Hamza arkadaş köyü tanıyordu. Bu yüzden öncümüz oydu. Köye yaklaştığımızda bir köylü bizi karşıladı. Önce hoş geldiniz diyerek bizi içtenlikle öptü. Sonra da evine götürdü. İçeride yabancı kimsenin olup olmadığını sorduğumuzda biz bizeyiz diye cevap verdi. İçeri girdiğimizde gördüğümüz manzarı bizi şaşırtmıştı. Büyük bir köy odası, odanın içinde onun üzerinde erkek, dört beş kadın ve odanın ortasına serilen bir yatakta uzanan bir genç duruyordu. Bir arkadaş *'sanırım toplantınızı böldük'* diye espiri yaptı. Evdekiler de gülerek *'evet yeni başlamıştık, siz de buyurun'* dediler. Herkesle merhabalaştıktan sonra yatakta yatan gence geçmiş olsun dedik. Hamza arkadaş meraklı olduğu için gence neyin var diye sordu. Genç ayağının kırıldığını söyleyince çevredekiler gülümseyerek hem ona hem de bizlere bakmışlardı. O zaman yatanın bizim arkadaşımız olduğunu anladım. Hamza arkadaş anlamamış olacak ki, soruları ardı arkası kesilmiyordu. İsmin ne, kimlerdensin, onu daha önce buralarda görmediğini ne zaman geldiğini vb sorular bitmiyordu. Yatan arkadaş artık dayanamamış olacak ki, ismim Davut, şimdiye kadar da dağdaydım, başka nerede olabilirim ki zaten deyince Hamza arkadaşın şaşkınlaşan yüzüne bakarak hepimiz kahkahalarla gülmüştük.

Hemen sofra hazırlanmıştı. Hep birlikte oturup koçerlerin güzel yemeklerini yedik ve ardından çaylarımızı içerek sohbete başladık. Saatlerce son siyasal gelişmelerden, düşmanın köy yıkma politikalarından, koruculuk ve göçertme çalışmalarından söz ettik. Koçerler sağlam yurtseverlerdi. Uzun süre dağlarda yaşadıkları için, gerillaları iyi tanıyorlardı. Bu yüzden oldukça rahat ve bilinçlilerdi. Kadınlar da konuşmalara katılıyor, sorular soruyorlardı. Çocuklar ise dikkatle konuşulanları dinliyor, ama konuşmalardan çok onların ilgisini elimizde bulunan silahlar çekiyordu.

Saatler ilerledikçe ateşim tekrar yükselmeye başlamıştı. Gözüm kararıyor, midem bulanıyordu. Köylülerin gözü üzerimde olduğu içinde kendimi oldukça zorluyordum. Ama benim durumum onların gözünden kaçmamıştı. Yıllarca dağlarda kalmanın getirdiği tecrübeyle durumumun iyi olmadığın hemen anlamışlardı. Sıtma olduğumu öğrenince hemen bana bir ilaç getirdiler. Doğal otlardan yapılan ekşi bir içecekti bu. Sabaha kadar bir şeyin kalmaz merak etme heval diyerek, beni yatacağım yere götürdüler.

Sabah gitmemiz gerektiğini söyledim koçerlere. Onları tehlikeye atmak olmazdı. Güldüler bana. "Heval buraya düşman gelmez merak etme. Hem biz de nöbet tutuyoruz. Onlar yaklaşmadan görüp önlemlerimizi alıyoruz merakın olmasın" diyerek beni rahatlatmaya çalıştılar. Koçerlerin kendilerine güvenli sözleri beni yatıştırmıştı. Rahatsızlığın ve yorgunluğun da etkisiyle hemen uyuyuvermiştim.

13 Eylül 1995

Sabah oldukça dinlenmiş bir şekilde kalktık. Kahvaltımız hazır bizi bekliyordu. Evin sahibi her birimize sivil elbiseler, ayrıca banyo için de sıcak su da hazırlamıştı. Hemen kalkıp su soğumadan banyo yapmamızı söylüyordu. Bir de ne kadar elbisemiz varsa çıkarmamızı istiyordu, hepsi yıkacanakdı. Uzun zamandır dağlarda yaşadığımız için alışkın değildik bu tür tekliflere. Ama koçer bizi tanıdığı için bizi ikna etmede zorlanmadı. Önce ben girdim banyoya. Üç aydır neredeyse banyo yapmamıştım. İmkan olmamıştı banyo yapmak için. Ama şimdi tam teşekküllü bir banyodaydım. Bu şansı iyi değerlendirdim. Banyoyu yaptıktan sonra tekrar ateşim yükseldi. Ayakta kalamıyordum, hemen uzandım. O esnada kimi üzerime battaniye atıyor, kimi ateşime bakıyor ve bir de ekşi suyu 'iyi gelir' diye içirmeye çalışıyorlardı. Yine yatalak olmuştum. Durumumu gören köylüler çok üzülüyordu. Bu yüzden oturmaya çalışıyordum. Ben oturmaya çalıştığım zaman hemen müdahale ediyorlar, yataktan çıkmama müsade etmiyorlardı.

Bugün genç kızlar da gelmişti yanımıza. Ve gün boyu oda doluydu. Yanımızdan köylüler hiç eksik olmuyordu. Akşama kadar da böyle devam etti. Elbiselerimiz kurumuştu. Hemen giyindik ve yola çıkmak için hazırlanmaya başladık. Hazırlandığımız gören köylüler müdahale etmek istedi, ama çıkmakta kararlıydık. Onları daha fazla tehlikeye atamazdık. Kadınlar dolu gözlerle bize bakıyordu. Hepsi benim durumuma üzülüyordu. "Bari sen kal heval. İyileştiğin zaman arkadaşlar gelir seni alırlar" diyorlardı. Ben de " merak etmeyin iyileştim artık. Bir şeyim kalmadı." Arkamızdan ağlıyordu koçerler. Ama aynı zamanda büyük bir sevgiyle uğurluyorlardı bizi. Onların gözünde kahramandı gerilla. Yeni Kürt'ün temsilcileriydi. Hem gurur duyuyorlar, hem de düşmana lanet ediyorlardı. Dualarla ayrıldık onlardan.

8 Ekim 1995

Beşiri mıntıkasında tüm köyler koruculuk baskısıyla karşı karşıyaydı. Sın... köyü de, düşmanın yoğun baskılarına maruz kalan bir köydü.

Daha önce de iki defa bu köye uğramıştım. Kendi halinde bir köydü Sın... Hiç kimseyle sorunları yoktu. Ne devletle ne de korucularla herhangi bir sorun yaşamamışlardı bu güne kadar. Yani rahatları hiç bozulmamıştı. Bu yüzden düşman gerçeğine oldukça yabancıydı köy halkı. Gerillaya da mesafeli duruyorlardı. Ama düşmanın son dönemlerdeki yoğun baskıları adeta onları şok etmişti. Türk ordusu onlara iki yol bırakmıştı. Ya korucu olacak, gerillaya karşı savaşacaklardı ya da köyü terk edeceklerdi. Üçüncü çözüm ise düşmana karşı direnmekti. Yani koruculuğu kabul edecekler ne de köyü terk edeceklerdi. Bir ikilemde kalmışlardı. Ne yapacaklarını bilemez durumdaydılar.

Gece köye girdiğimizde ilk uğradığımız ev, her zamanki gibi başladı derdini anlatmaya. Şehirlere yaşamın ne kadar zor olduğunu, göç ederlerse aç kalacaklarını, başka çarelerinin de olmadığını söyleyip duruyorlardı. Korkmuşlardı açıkça. Bunu bize de kabul ettirmeye çalışıyorlardı.

Saatlerce konuştuk onlarla. Kaçmanın çözüm olmadığını, birlik olmak ve birlikte düşmana karşı direnmek gerektiğini uzun uzun anlattık. Köylülerin birçoğu gelmişti yanımıza. Hepsi can kulağıyla dinliyordu anlattıklarımızı. Sık sık sözümüzü kesiyorlar, bizim söylediklerimizin ne kadar doğru olduğunu birbirlerine söylüyorlardı. Konuşmalarımız sonucunda büyük çoğunluğu ikna olmuştu.

Evin bulunduğumuz köylü bize dönerek, *"bu yaşlı halimle hiçbir yere gidemem. Ha şehirde ölmüşüm, ha köyde. İkisi de ölüm değil mi. Ama köyümde ölmek isterim. Beni panzerlerin arkasından sürükleseler de köyümü terk etmeyeceğim."* Bu sözler duyan diğer köylüler de ev sahibini destekler sözler söylediler. Böylece köyde kalmaya ikna olmuş, direnişin tohumlarını atmışlardı yüreklerine.

15 AĞUSTOS TASFİYECİLİĞE KARŞI MİLİTAN RUHU GELİŞTİRMEKTİR

Bugün halk tarihimizde en önemli gün olan ulusal diriliş hareketimizin başlatıldığı 15 Ağustosun yirminci yıl dönümünü kutluyoruz. Bugünü anmak, değerlendirmek bizim açımızdan halk olmanın, ulus olmanın en temel şartıdır. Bugünü hatırlamadan, bugünü anlamadan, kavramadan ne gerçek bir halk olabiliriz, ne de özgürlük ve demokrasiye tutkun bir halk kişiliği kazanabiliriz. Dolayısıyla, bugünü tümüyle anlamsa da belirli yönleriyle anlamak, kavramak bizi önümüzdeki dönem mücadelede daha iyi yürütecektir. Böylesi bir gün vesileyle büyük komutanımız, kahraman yoldaşımız ve bütün şehitlerimize, HPG komutanlarına ve savaşçılarına örnek olacak Agit ve Zilan yoldaşlar şahsında tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz.

15 Ağustos halk tarihimizin kahramanlık çıkışıdır. Büyük moral ve ideolojik düzey ile ya da bunların zirveleşmiş haliyle gerçekleşen bir harekettir. Böyle bir kahramanlık hareketini yürütecek en yüksek moral düzeyi, ideolojik düzeyi yoldaşlarımıza, halkımıza vererek, bu mücadelenin bugüne kadar yürümesini sağlayan büyük devrimci, insanlığın tüm özgürlük ve demokrasi mücadelesinin bileşkesi, özgürlük ve demokrasi bilincinin, mücadele bilincinin, insanlık ve tarihten silinmek isteyen bir halkın kendini yeniden var etme, varlık, yokluk savaşı verme hareketidir. Halkımızın kahramanlık çağıdır. Bir yönüyle de Önderliğin belirttiği gibi "uçurumun kenarına gelince kanatlanmadır". Yok oluşun son demlerinde kurtuluş umudunun olmadığı bir dönemde kahramanca çıkış yaparak, bir halkı yeniden ayağa kaldırmak ve diriltmektir. 15 Ağustos bizim açımızdan, Kürt halk tarihi açısından böyle bir anlam yüklüdür.

15 Ağustos ile başlayan ve bugüne kadar gelen süreç, hiçbir halkın tarihinde bulunmayacak kadar yiğitçe, kahramanca, fedakarca bir mücadele ile, bir halkın nasıl ayağa kaldırılabileceğini, yaşamından umudu kesilen, iradesi kalmamış bir halkın nasıl mücadele yürütüp, kendini ayağa kaldıracağını, ayağa kaldırmaktan öte dünya halklarına, insanlığa nasıl örnek olacağını göstermiştir.

15 Ağustos'a kolay gelinmedi. 15 Ağustos çok büyük emeklerle yaratıldı. Eğer 15 Ağustostan önceki süreç, tarihi mücadele olmasaydı, ne 15 Ağustosu yaratan komutanlar, militanlar ortaya çıkabilirdi, ne de 15 Ağustos eyleminin kendini var ettiği ve sürdürdüğü halk desteği ve siyasal ortam var olabilirdi. Çünkü mücadele birilerinin karar şamı var. Bunların hepsi kendisini doğasında varolan özgürlüğe yatkınlığı besleyen ya da çelişkilerini arttıran, çelişkileri çözmesine yardımcı olan bir süreç oluyor. Daha sonra ideolojik dönem başlar.

İdeolojik dönem bizim tarihimiz açısından çok önemlidir. Bunu kavramadan, anlamadan bundan sonraki mücadele döneminde de yürümek zordur. Çünkü başarının anası ideolojik düzeydir, ideolojik mücadeledir. Zaferin anası ideolojik netliktir. Her türlü pratiğin ve eylemin anası da, her şeyin temeli de ideolojik çalışma, ideolojik düzeydir. Bu açıdan bizim 1970'lerin başından itibaren başlattığımız mücadele bugünkü devrimimizin bu noktaya gelmesinin en temel güç kaynağıdır. Hala da bizim devrimimiz, halk hareketimiz, örgütümüz ideolojik güçle ayakta duruyor. Silahımızı da güçlendiren, ordumuzu da ayakta tutan ideolojik düzeydir. Çünkü ideolojik düzey, moral düzeyi olmadan ne dağa tek bir insan çıkarabilirsiniz, ne de bir insanı savaştırabilirsiniz. Savaş, halk sevgisi, özgürlük tutkusu, özgür ve demokratik yaşam özlemi içindir. Böyle bir amacın savaşçılığını ortaya çıkarmak için büyük bir ideolojik mücadele başlatılmıştır. Kendi içimizdeki geriliğe karşı, kendi toplumumuzda varolan geriliğe karşı mücadele etmeden düşmana karşı Apocu düşünce de bu ideolojik mücadele döneminde toplumu yeni bir kişilik, yeni bir irade ile, yeni bir duruşla mayalamıştır. Nitekim 1970'lerin sonuna gelindiğinde binlerce genç, yüz binler hatta milyonlarla ifade edebileceğimiz emekçiler, köylüler Apocuların saflarına doğru yürümüşlerdir. Bir yoksullar hareketi olarak, Kürt halkının alttan gelen depremle sallayan bir hareket olarak 12 Eylül öncesinde sömürgecilerin ve inkarcıların yüreğine bu Kürtler bir daha ayaklanamaz diyen inkarcı rejimlerin yüreğine korku salmıştır. Buna karşı bildiğimiz gibi 12 Eylül 1980'de, askeri cunta iktidara gelmiştir. 12 Eylül cuntası Apocu düşüncenin, bu yeni özgürlük düşüncesinin ve yarattığı militan ruhun kökünü Kürdistan'da kazımak istemiştir. Çünkü Apocu düşünce ve militan kişilik tehlikeli görünmüştür. Apocuların diğer hareketlere benzemediğini, farklı olduğunu anlamışlardır. Bunlar yerleşik anlayışın delisidirler, bunlar toplumun akıllıları değildir, akılları başlarına getirilemez bir delilikte olduğunu görüyorlar. Yani Apocuların mevcut toplumun akıllısı olmadığı, olamayacağı anlaşılıyor. Bilindiği gibi akıllı olmak mevcut rejime ve topluma uymaktır. Böylelerine akıllı denir. Çünkü onların mevcut rejim çerçevesinde aklı le bakıyor, gelişeceğimizi akıllarına getirmiyorlar; hatta alay ediyorlardı. Kürtçülük de yapılırsa, Kürt ağası yapar, beyi yapar. Onlar da böyle bir şeye inanmıyorlardı. Ama buna rağmen bizim hareketimiz Başkan Apo'nun öncülüğünde gelişti. Önderlik "ben çocukluğumda cıva gibiydim, yerimde duramıyordum" diyordu. Böyle bir Önderlik gerçeği ile bu bütün değer yargılarını, ölçüleri yerle bir ederek, 12 Eylül öncesi büyük bir hareket ortaya çıkarmış ve dostlara, halka güven vermişti. Halk daha o dönemde büyük bir sempatiyle Apoculara doğru yüzünü dönüyordu.

Apocu hareketin gelişmesini gören Türk devleti gerçekleştirdiği 12 Eylül darbesi ile toprağa saçılan bu düşüncenin yeni yeni filizlenmiş tohumlarının kökünü kazıma hareketi başlatmıştır. Zindanlar şahsında bu yeni düşünenin kökünü kazımak istediler. Ama başaramadılar, aksine Apocu düşünce, özgürlük tutkusu Kürt halkının iradesi, kendine güveni, dört duvar arasında, beton hücrelerde direnişlerle daha da büyüdü. Zindanlarda inkarcı ve sömürgeci rejim tüm gerçekliği ile tanındı. Apocu hareket başladığında ideolojik olarak inkarcı sömürgeci Türk devleti şöyledir, böyledir değerlendirmesini kapsamlı biçimde yapıyordu. Ancak

bilincinin en derinleşmiş ifadesi olan ve bunu kendisinde somutlaştıran Başkan Apo'yu da bir daha saygıyla selamlıyoruz.

Hem 15 Ağustosu anlamak hem de Önderliği anlamak önemlidir. 15 Ağustosu ve Başkan Apo'yu birlikte anlamak bizim bugüne kadar yürüttüğümüz mücadelemizi, yeni Kürt kişiliğini, militan özelliklerimizi ve bundan sonra hangi ruhla mücadele edeceğimizi anlamaktır. Apocu ruh diyoruz, Apocu ruhun özgürlük ve demokrasinin, insanlığın verdiği bütün mücadelelerin rafine gücü olduğunu söylüyoruz. Bunlar da 15 Ağustos Atılımı ve bunun ruhunda somutlaşmıştır. 15 Ağustos mücadelesi bütün halkların tarihinde olan, olması gereken bir süreçtir.

İnsanlık binlerce yıldır sömürgeci ve emperyalist egemenlik altında kalmış, her türlü baskı ve sömürüye maruz kalmıştır. Halklar ancak böyle sömürgeci, emperyalist güçlerin baskısına, sömürüsüne karşı koyarak, onlara karşı kahramanca durarak varlıklarını sürdürmüşlerdir. Her halkın tarihine açılıp bakılırsa bir kahramanlık dönemi, süreci vardır. Bu olmadan bir halk ulus olamaz. Bir halk ya da bir ulus sonsuza kadar yaşayacak, her türlü baskı ve zulüm karşısında ayakta kalabilecek özellikleri kazanamaz. Bizim açımızdan da 15 Ağustos binlerce yıllık emperyalist ve sömürgeci egemenlik altında varolma, yok olma durumu ile karşılaşan, kimliği, dili inkar edilen almasıyla başlayan bir olgu değildir ya da bir kararla istediğimiz düzeyde eylem düzeyini, eylem biçimini, bir mücadele düzeyini yakalamamız mümkün değildir. Bizim açımızdan da 15 Ağustos'a gelmeden önceki süreç Başkan Apo'nun şahsında başlayarak, büyük bir çıkış yapmak, emeklerle, fedakarlıklarla 15 Ağustos sürecine gelen sürecin yolunu döşemektir. Bunun ilk atılımı Önderliğin belirttiği gibi "ilk isyandan halk savaşına" diye tanımladığı çocukluk yaşamı ve daha sonra okul sürecidir. 15 Ağustosa kadar gelen dönemi "ilk isyandan halk savaşına" belirlemesiyle ifade etmektedir.

Önderlik "çocukluk yaşıma rağmen bir eksiklik hissediyordum" diyordu. Bütün büyük isyanlar, devrimler, direnişler, dinler, felsefeler ancak çok köklü kopuşla gerçekleşir. Çok köklü kopuş olmadan, gemileri yakmadan, köprüleri yıkmadan, geriliğe ve geçmişe bir daha dönüp bakmayacak biçimde bir duruş içine girmeden, büyük duruşlar, devrimler gerçekleşemez. O bakımdan her büyük devrimin, duruşun arkasında mutlaka bir köprü yakma, gemileri yakma vardır. Büyük kişilikler açısından da böyledir. Büyük kişi, büyük devrimci, militan olmak açısından da gerilikleri yakmak, arkadaki köprüleri yıkıp, sadece ileriye, özgürlüğe, kurtuluşa, demokrasiye bakmak önemlidir. Önderliğin çıkışını da böyle değerlendirmek gerekiyor. Daha sonra Önderliğin okul, hapishane yamücadele etmek bir eylem yapmak yani bir 15 Ağustos atılımı başlatmak kolay değildir, zordur. Böyle bir atılımın başlaması açısından Kürt toplumuna yeni bir zihniyet aşılayan ideolojik mücadele sürecinin önemi yaşamsal değerdedir.

15 Ağustos Atılımı zindan direnişçilerine verilen cevaptır

Sümer rahipleri tarafından köleler köle olmalarına nasıl inandırılmışsa, kölecilik yüreklerine ve beyinlerine nasıl ki, doğal bir olgu olarak yerleştirilmişse, Türkiye başta olmak üzere, bölge ülkeleri ve emperyalistler de Sümer rahiplerinin bu büyük başarısında olduğu gibi bizleri de bu köleliğe inandırmışlardır yani zihnimizi böyle bir yaşama alıştırmışlardır. Buna karşı en azından toplumun en duyarlı sorumlu üyelerini bilinçlendirmek, Sümer rahipleri gibi kafamıza yerleştirilen kölelik duygularını kırmak için bir ideolojik mücadele gerekiyordu. Sömürgeci, emperyalist güçlerin dayattıkları ideolojiyi kafamızda yıkmamız gerekiyordu. Bunun ideolojik mücadelesine girdik. Kürt bireyini, Kürt insanını ideolojik mücadele ile bu zihniyetten ve ruhsal şekillenmeden kurtarmaya çalıştık.

Yeni bir toplum düşünceyle mayalanır. Toplumun özgürlük, demokrasi iradesinin güçlenmesi de ideolojik çalışma ile olur. başlarına getirilmiştir. Apocular ise toplumun akıllıları yani o anda telkin edilen ve doğrudur denilen şeylere inanmayan, onları yanlış gören insanlar olarak, mevcut rejimi kabul etmeyen insanlar olarak, aile, toplum ve devlet tarafından toplumun delisi olarak görülüyordu. Böyle deliler olmak kötü bir şey de değildir. Aksine tarih böyle delilleri her zaman takdir etmiştir. Mevcut inkarcı, baskıcı, irade kırmış sistemin akıllısı olacağımıza, bunu ret eden bunu yok sayan ve böylelikle başkalarının aklının ermediği, hayal etmediği sözler söylemek o gün açısından önemli bir gelişmeydi. Zaten devrimcilik, militanlık normal insanın inanmadığına inanandır, normal insanın düşünmediğini düşünendir, hayal etmediğini hayal edendir. Böyle insanlar yeni bir çıkış yapabilir.

Apocu hareket ortaya çıktığında gelişeceğine kimse inanmadı. Türk devleti Kürtlere nasıl bakıyorsa, Türk solu da bize öyle bakıyordu. Bizim devrimci ve sosyalist olacağımıza inanmıyorlardı. Bunu egemen ulus kompleksi ile kendi tekellerinde görüyorlardı. Kürt milliyetçiliği yapan, Kürt ağa, bey, aşiret çocukları vardı, çeşitli gruplar vardı. Bunlara reformist teslimiyetçi diyorduk. Bunlar da, Kürtlük yaparsak biz yaparız, Kürtçülük bizden sorulur; bir köylü, bir çoban Kürtçülük yapamaz. Bunu ancak Kürt beyi ve çocukları yapar. Onlar da böymücadele edilen düşman somut olarak çok fazla tanınmıyordu. Önderlik açısından olmazsa da kadrolar açısından böyle bir gerçeklik söz konusuydu. Dolayısıyla, zindanda ideolojik, teorik ve politik olarak ortaya konulan inkarcı, sömürgeci rejim çok iyi tanındı. Böyle bir tanıma ve bilince varma zindan direnişçileri şahsında Apocu özgürlük tutkusunun daha da ayağa kalkması, körüklenmesi gerçekleşti.

Düşmanın bir hamle yaparak bu hareketin kökünü kazımak istemesine karşı ayakta kalma, kendimizi toparlama sürecini yaşıyorduk. Böyle bir dönemde zindan direnişi tarihsel önemde rol oynamıştır. Hareketimiz için gerekli olan ideolojik ve moral düzeyi besleyen önemli bir etken olmuştur. Zindan direnişi ile birlikte 12 Eylül sonrası yurt dışına çekilen kadrolarımızın tümü gözlerini dağlara dikmiştir. Arkadaşlarımız şehit düştü biz neden burada bekliyoruz, demişlerdir. O güne kadar Semir, Süleyman, Resul vb inançsız ve iradesi kırılmışlar artık bu iş olmaz, uzun yıllar kendimizi toparlayamayız, ortam biraz demokratikleşsin, seçimler olsun, cunta gitsin ondan sonra bir şeyler yaparız diyerek mülteciliği, kaçkınlığı savunuyorlardı. 'Bu sınırlardan Hakkari'ye girerseniz, bir ayda tasfiye olursunuz' diyorlardı.

Devamı sayfa 26'da